

หัวข้อกฎหมายหมายประเทศ

บทบัญญัติ

การปกครองประเทศ

บทบัญญัติ

(มีผลบังคับใช้ พ.ศ. ๒๕๖๓)

TULIB

3 1379 00084798 9

ที่ รุก ใน การ ที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินเหยียบ
ศาสตติถยัตถิธรรม

3891

คำนำ

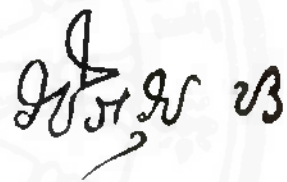
หนังสือพิมพ์ที่ บัญญา เป็น ตอน ๆ จนตลอด รวม
๒๒ ตอน และได้ตั้งใจไว้แต่เดิมว่า ถ้ามีเวลา และโอกาส อัน
ควร จะได้ รวบรวม เข้า เป็น เล่ม แต่ก็ ยัง หา ได้ มี โอกาส กระทำ ไป ให้
ตลอดไม่ มา บัด นี้ เห็น ว่า การ บ้าน เมือง ดำเนิน ไป ช้าง นำ มาก ขึ้น
ทุก วัน จึง เกิด มี ความ จำเป็น ที่ คนไทย จะ ต้อง รู้ เรื่อง กฎหมาย นานา
ประเทศ นี้ ไว้บ้าง พอ ให้ สัม แก่ ผู้ที่ จะ นับว่า ตน เป็น ส่วน หนึ่ง แห่ง ชาติ
ซึ่ง ดำเนิน ชน ธุ้ ความ เจริญ และได้ตั้งใจ จะ ดำเนิน ไป ให้ เต็ม ข ้น หน้า เพื่อน
บ้าน ขรรคมดา ผู้ที่ จะ เข้า ใน สยามคดี จำ จะ ต้อง รู้ ขนบ ขรรมนิยม
ของ สยาม อัน นั้น ไว้บ้าง จึง จะ ประพฤติ คนให้ ถูก ต้อง ตาม ความ นิยม
แห่ง สยามคดี ของ สยาม นัน ณ์ใด บุคคล อัน เป็น ส่วน ของ ชาติ ที่
จะ เข้า ธุ้ สยามคดี แห่ง นานาประเทศ ควร จะ ต้อง รู้ กฎหมาย นานาประเทศ ไว้
บ้าง จึง จะ ประพฤติ ถูก ต้อง ตาม ความ นิยม ของ นานาประเทศ ณ์นั้น

หนังสือนี้ กล่าวถึงแค่เฉพาะเรื่อง กฎหมาย นานาประเทศ แพนค คดี
เมือง คือ ส่วนที่ เกี่ยวข้อง กับ ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ญารัฐบาล
ซึ่ง เรียกตาม ภาษา อังกฤษ ว่า “ บับติค อินเตอร์เนชันแนล ลอ (Public
International Law) ” ไม่ได้ กล่าว ถึง แพนค คดี บุคคล ซึ่ง เรียก
ว่า “ ไพรเวต อินเตอร์เนชันแนล ลอ ” (Private Interna-
tional Law) ๑ ในการ แต่ง ข้าพเจ้า ได้ ใช้ หนังสือ ของ นาย
เจ.เค.ลอเรนซ์ (J. T. Lawrence) แปล หลัก ๑

จำนวน ที่ ใช้ ใน หนังสือ นี้ ตั้งใจ ให้ เป็น อย่าง เด็ก เซอร์ คือ พูด
ภาษา ตรง ๆ ง่าย ๆ เพื่อ จะ ให้ คน ฟัง (ญ่าอ่าน) เข้าใจ ได้ โดยทันที
มิให้ ต้อง บวกลบ เวลาคิด พิจารณา คัมพท์ อัน ลึก ซึ่ง อันใด ให้ มากนัก ต้อง
การให้ เข้าใจ ความใน ท้องเรื่อง มากกว่า ที่ จะ ต้อน คัมพท์ หรือ ต้อน วิชึ เวียง
ความ แต่ง หนังสือ ซึ่ง แปล นำ ที่ ของ อาจารย์ ต้อน วิชชา หนังสือ ต่าง หาก ๑

อนึ่ง ใน ขณะ ที่ กำลัง ตรวจ ฉบับ พิมพ์ หนังสือ นี้ ได้ บังเกิด
มี สงคราม โหฬร ขึ้น แล้ว ใน ระหว่าง มหา ประเทศ ใน ยุโรป ซึ่ง อาจ จะ
เป็น เหตุ ให้ มี ความ เปลี่ยนแปลง ใน กฎ และ แบบ ชรรม เนียม การ สงคราม
อื่นอีก หลายประการ ได้ แต่ กว่าจะ รู้ ได้ แน่นนอน ว่า จะมี ข้อ เปลี่ยนแปลง แก่
ใช้อย่างไรบ้าง ก็ คือ เมื่อ สงบศึก แล้ว แต่ ผู้ ข้าราชการ เมือง ได้ ปกศึกษา

ทุ่งเถียง กันแล้ว ฤา ประเทศ ต่าง ๆ มี สัญญา ต่อกันใหม่ แล้ว เท่านั้น ๕
เพราะ ฉนั้น ข้าพเจ้า จึง ตกลง ให้ พมพ หนังสือนี ไป ตาม ข้อความ ที่ เรียบเรียง
ไว้ เดิม ก่อน โดย เชื่อ ว่า ถึง แม้ว่าจะ มี ข้อ เปลี่ยน แปลง บ้าง ก็ คง จะ
ไม่ ผิด ผก ไป มาก ปาน ไต นั้ - ถ้า เมื่อ ต่อ ไป จะ ได้ มี ข้อ เปลี่ยน แปลง
ไป อย่าง ไต เพราะ การ สงคราม ใหญ่ ครั้ง นี แล้ว ก็ เชื่อ ว่า ผู้ เรียบ และ
ผู้ เอา ใจ ใส่ อ่าน คง จะ แก่ ใจ ข้อ ความ ได้ เอง โดย ใช้ หนังสือนี
เป็น โกรง ฯ

ต้นนามจันทร์

วันที่ ๓๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๗

จ่านักหอสมุด

ก

สารบัญ

ตอนที่ ๑

ว่า ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ ทั่วไป

บทที่ ๑

ว่า ด้วยกฎหมาย นานาประเทศ คือ อะไร

หน้า

กฎหมาย นานาประเทศ คือ อะไร

๓

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

ผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

๘

(๑) ประเทศ หรือ รัฐบาล ซึ่ง เป็น เอกราช

๘

(๒) ประเทศ ซึ่ง ไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่

๘

(๓) คณะ คน ที่ เกิด ขึ้น โดย สงคราม

๓๓

(๔) บริษัท ต่าง ๆ

๓๒

(๕) บุคคล

๓๓

14/06/2025

ว่า ด้วย บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ หน้า

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ	๓๗
(๑) หนังสือ ซึ่ง นักปราชญ์ กฎหมาย แต่ง ขึ้น	๓๗
(๒) สัญญา	๓๘
(๓) คำ ตัด สิน ศาล พิจารณา เวื่อ ชะเลย	๒๓
(๔) หนังสือ ราชการ ต่าง ๆ	๒๒

ตอนที่ ๒

ว่า ด้วย เวลา ปกติ

บทที่ ๑

ว่า ด้วย อิศรภาพ

อิสร ภาพ	๒๕
การ แซก แซง (อินเตอร์ แวน ชั่น)	๒๗
การ ช่วย ว่า ก่อถ้าว (เมดิเอชั่น)	๒๗
การ ช่วย วินิจฉัย (อาร์ บิเทร ชั่น)	๒๗

ข
บทที่ ๒๓

ว่าด้วยอาณาเขต

หน้า

อาณาเขต

- (๑) แผ่นดิน ทะเล ลำบ และ แม่น้ำ
- (๒) ทะเล ซึ่ง อยู่ภายใน เขต ๓ ไมล์จกฝั่ง
กัย เกร็ด และ อ่าว ตาม ชาย ทะเล
- (๓) เกาะ หังปวง ซึ่ง อยู่ริม ชาย ทะเล

๓๓

๓๓

๓๓

๓๒

ลักษณะ ขยาย อาณาเขต

๓๓

- (๑) จับ ของ (ออกคูกุเปชัน)
- (๒) ยกให้ (เซตชัน)
- (๓) โดยมีไชย (คองเคอ์ดัก)
- (๔) โดยได้ อยู่มานาน (เบร็ดควิปชัน)
- (๕) ที่ดิน เกิดใหม่ (แอกคว์ชัน)

๓๓

๓๕

๓๕

๓๖

๓๖

อำนาจ ปกครอง ที่ดิน

๓๖

- (๑) เมือง ชน
- (๒) แผ่นดิน เซ้า
- (๓) เมือง ที่ อยู่ ใน บ้อง กัณ (โปเรตคคองเวต)
- (๔) ลัทธิ หัก หง ห้ำม (สเฟียร์ อีออฟ อินฟลูเอนซ์)

๓๖

๓๗

๓๘

๓๘

	หน้า
อำนาจ ปกครอง ทะเล แม่น้ำ	๓๘
(๑) อำนาจใน ทะเล แด เกร็ด ทะเล	๓๘
(๒) อำนาจเดิน สัตวภิใน เกร็ด	๔๐
(๓) கடของ ระหว่าง มหาสมุทร	๔๓
(๔) บริเวณ จัปปลา ทะเล	๔๒
(๕) อำนาจ เดิน เรือใน แม่น้ำใหญ่	๔๒

บทที่ ๓

ว่าด้วยอำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครอง อยู่กับ ที่ (เคอร์ วิตอเวียต ยูริสติกชั่น)	๔๔
(๑) คน ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต	๔๔
(๒) สิ่ง ของ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต	๔๕
อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ไม่ติด อยู่กับ ที่ (นอน เคอร์ วิตอเวียตยูริสติกชั่น)	๔๖
(๑) เรือใน ท้อง ทะเล หดง	๔๖
(๒) ชั่ว แผ่น ดิน	๔๖
(๓) สมุทรโจร	๔๗

ที่ ยกเว้น	หน้า
(๑) ผู้ครองเมือง ต่าง ประเทศ กับ บริวาร	๔๗
(๒) ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ประเทศ	๔๗
(๓) กองทหาร ของ เมือง ต่างประเทศ	๔๗
(๔) ผู้อยู่ใน ความ ปกครอง ของ ประเทศ ต่าง ๆ	๕๐
คืนผู้วิชัย (เอกซัตระตชน)	๕๐

บทที่ ๕

ว่าด้วย เกียรติยศ

เกียรติยศ ของ เมือง แด ผู้ปกครอง	๕๒
(๑) ขรรมนิยม การ เดิน หน้า หลังใน หมู่ผู้ปกครอง	
ประเทศ และ ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศ ทงปวง	๕๓
(๒) ยศ ของ ผู้ปกครอง ประเทศ	๕๔
(๓) ขรรมนิยม คำนับเรือ	๕๔

พ
บทที่ ๕

ว่าด้วย ทูต แล สัญญา

ทูต

๕๕

(๑) การ รับ แล ส่ง ทูต

๕๕

(๒) ทูต พ้น จาก กฎหมาย ท้อง ที่ เพียงใด

๕๗

คนใน สถานที่ ทูต

๕๗

สมบัติ

๕๗

กงสุล

๕๗

สัญญา

๕๗

ง
ตอนที่ ๓

ในเวลาสงคราม

บทที่ ๑

ว่าด้วยสงคราม

	หน้า
การ สงคราม	๖๕
กรร โชก	๖๕
(๑) คอสม แทน แก่ แก้น (วีไพรแซต)	๖๕
(๒) กัก ห้าม เรือ (เฮมบาร์ โท)	๖๖
(๓) บัด ดินค้า (แบชีฟศ บัดอกเค็ด)	๖๖
ประกาศ สงคราม	๖๗
การ สงคราม กับ ขบถ ผิด กัน อย่างไร	๖๗
ผล ของ การ เริ่ม สงคราม	๖๘

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ลักษณะ เป็น ศัตรู

บุคคล ซึ่ง เป็น ศัตรู	๗๓
สมบัติ ของ ศัตรู	๗๓

บทที่ ๓

ว่าด้วย กฎ สงคราม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย บุคคล ซึ่ง เป็น ศัตรู นำ

คนใน มังคัมรัฐบาดมัจจามิตร ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิดสงคราม	๗๔
พล รบ ชาคัก	๗๕
พลเมือง ชาคัก ที่ ไม่ใช่ พล รบ	๗๗

บทที่ ๔

ว่าด้วย กฎ สงคราม เกี่ยว ด้วย สัมบัติ ชาคักบนบก

สัมบัติ ศัตรู ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิด สงคราม	๗๘
สัมบัติ จับได้	๘๐
อำนาจ ปกครอง สัมบัติใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร เข้า ยึดไว้	๘๐
(๑) สัมบัติ และ ผล ประโยชน์ ของ รัฐบาด	๘๓
(๒) สัมบัติ บุคคล	๘๓

บทที่ ๕

ว่าด้วย กฎ สงคราม เกี่ยว ด้วย สัมบัติ ชาคัก ใน ทะเล

อำนาจ ของ ผู้ที่ กระทำ สงคราม ที่ จะ จับ สัมบัติ	๘๔
--	----

(๑) เรื่อง ราชการ ของ ข้าศึก ๘๔

(๒) เรื่อง ราษฎร ข้าศึก ๘๕

(๓) สิ่ง ของ ต่าง ๆ ของ ข้าศึก ซึ่ง บรรทุกไป ใน
เรือ ของ ข้าศึก ๘๖

อำนาจ คนเรือ ๘๗

ศาล พิพากษา เรือ ชะเลย ๘๗

บทที่ ๖

ว่า ด้วย พดรบ เครื่อง มือ แล ยุทธวิธี หน้า

พดรบ ๙๐

(๑) พวก ฮาด้า และ พด ส้มคี่ ๙๐

(๒) พด เมือง ที่ ถัด ฮาดูช ๙๐

(๓) ผู้ดัก ดอบ สอดแนม

เครื่อง มือ กระทำ ร้าย ชาติ ศักดิ์ เกียรติ วิบัติ

บทที่ ๗

ว่า ด้วย การ พุดจา กัน ใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

แต่ การ เลิก สงคราม

การ พุดจา ใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

(๑) ของ ผู้เจรจา ทัพ

(๒) หนังสือ เดินทาง

(๓) ใบ อนุญาตให้ค้า ขาย

(๔) สัญญา พิเศษ

(๕) สัญญา ยอม แพ้

(๖) สัญญา ผ่อน ศึก

ผล แห่ง การ เลิก สงคราม

สัญญา กรง ศึก พ.ศ. ๒๔๔๒

๗
ตอนที่ ๔

กฎ แด่ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เป็น กลาง ฟ้า

การ เป็น กลาง มี ๒ ชนิด ๓๐๓

(๑) เป็น กลาง โดยแท้ ๓๐๓

(๒) เป็น กลาง ไม่แท้ ๓๐๓

บทที่ ๑

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ ผู้กระทำ สงคราม

กับ ผู้เป็น กลาง

ความ ประพฤติ ผู้กระทำ สงคราม ต่อ ผู้เป็น กลาง ๓๐๖

ความ ประพฤติ ผู้เป็น กลาง ต่อ ผู้กระทำ สงคราม ๓๐๗

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม

กับ บุคคล เป็น กลาง

กล่าว ด้วย การ ค้ำชวย ธรรมตา

การ จับ เวธ แด่ สัมบัติ ใน ท้อง ทะเล ๓๑๗

การ จับ สัม บัติ ผู้เป็น กลาง ๓๑๘
14/06/2565

เม
บทที่ ๓

ว่าด้วย ความประพฤติ ของรัฐบาลผู้ กระทำ สงคราม กับ

บุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าวด้วย การบีตสินค้า

การ บีต สินค้า คือ อะไร

ลักษณะ บีต สินค้า ต่าง ๆ

การ ดูอำนาจ ผู้ บีต สินค้า

หน้า

๑๒๑

๑๒๒

๑๒๔

บทที่ ๔

ว่าด้วย ความ ประพฤติของรัฐบาล ผู้ กระทำ สงคราม

กับ บุคคลผู้ เป็น กลาง

กล่าว ด้วย สินค้า ต้อง ห้าม

สินค้า ต้องห้าม

14/06/2565

๑๒๑๐

ญ
บทที่ ๕

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของรัฐบาลผู้ กระทำ สงคราม

กับ บุคคล ผู้ เป็น กลาง

กล่าว ถึง การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม หน้า

การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม ๓๓๗

ภาคผนวก

หนังสือ สัญญา กรุงเฮก ว่า ด้วย อำนาจ แด่ หน้า ที่ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แด่ บุคคล ที่ เป็น กลาง ใน เวลา
มี สงคราม ทาง บก ๓๓๗

หนังสือ สัญญา กรุงเฮก ว่า ด้วย อำนาจ แด่ หน้า ที่ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แด่ บุคคล ที่ เป็น กลาง ใน เวลา
มี สงคราม ทาง เวช ๓๕๓

สัญญา เมือง เนิลว่า ว่า ด้วย การ บำบัด ความ ทุกข์ ของ ทหาร
ที่ได้รับ บาดแผล หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม ๓๖๘

หนังสือ สัญญา ใน ระหว่าง ประเทศ สยาม แด่ นานาประเทศ
ว่า ด้วย กฎ แด่ แบบ ชรรณนิยม การ สงคราม ทาง บก ๓๗๓

หัวข้อ แห่งกฎหมาย นานาประเทศ

พจนกคดีเมือง

ตอนที่ ๑

ว่า ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ ทั่วไป

สำนักหอสมุด

หัวข้อแห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

บทที่ ๑

กฎหมาย นานา ประเทศ คือ อะไร ?

นักปราชญ์ทั้งหลายที่แต่งเรื่อง กฎหมาย นานาประเทศ ต่างคนต่างก็มีความเห็น ของ ตน ว่า ควร จะตอบ คำถาม ถึง กฎหมาย นานาประเทศนี้ อย่างไร ถ้าจะ ตรวจดู คำตอบ ทุก อย่าง ก็ จะ เป็น ที่ เสีย เวทนา มากไปเปล่า ๆ เพราะใน ที่นี้ ต้อง การ รู้ว่า ใน กฎหมาย นานาประเทศ มี อะไร บ้างมากกว่า ที่ จะ รู้ว่า กฎหมาย นั้น คือ อะไร เพราะ ฉนั้น อาจ จะตอบ คำถาม ซึ่ง ได้ กล่าว ไว้ ข้าง บน นี้ โดย สั้น ๆ ว่า “ กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ แบบ ชรรวม เนียม ประเพณี และ กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ต่าง ๆ คู่กัน และ กัน ” ๑

ตาม คำ ที่ตอบ อย่าง นี้ จำ จะ ต้อง มี คำ อธิบาย ให้ แจ่ม แจง ต่อ ไป เพื่อ กัน ความ เข้า ใจ ผิด ดัง นี้ :—

(๑) แบบ ชรรวม เนียม ที่ กล่าว ถึง นี้ คือ ชรรวม เนียม และ ประเพณี ซึ่ง ใช้ กัน อยู่ ทุก ๆ จริ่ง ๆ ไม่ใช่ เฉพาะ แบบ ชรรวม เนียม หรือ กฎ

ข้อบังคับที่บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดเห็นสมควรจะใช้ ฯ ขรรมนิยม นั้น จะต้อง
ด้วยทำนอง คดอง ขรรมน หรือไม่ ก็ตาม แต่ถ้า ประเทศ ทั่ว ๆ ไป รับ
ว่าเป็น การ ถูก ต้อง และใช้ อยู่ แล้ว ก็ ต้อง นับ เข้า ใน กฎหมาย นานา
ประเทศ ทั้ง นั้น

(๒) ประเพณี และ แบบ ขรรมนิยม ที่ นับ เข้า เป็น กฎหมาย นั้น ไม่
จำ เป็น ต้อง เป็น ประเพณี และ ขรรมนิยม ที่ ใช้ แต่ เฉพาะ ใน ประเทศ ต่าง ๆ
ซึ่ง ถัด สำนาคฤศตัง หรือ ซึ่ง ชาว สยาม เรา เรียก ว่า “เมืองฝรั่ง”
แบบ ขรรมนิยม ที่ ใช้ ใน ประเทศ ซึ่ง ไม่ ใช้ ฝรั่ง ถ้า เป็น ประเทศ ที่ นับ ว่า มีความ
เจริญ ท้น ประเทศ อื่น ๆ (คือ ซิวโตซ์) แล้ว ก็ นับ เข้า ใน กฎหมาย
นานา ประเทศ เหมือน กัน

(๓) แบบ ขรรมนิยม ที่ ถ้าว มา แล้ว นั้น คือ แบบ ขรรมนิยม
ซึ่ง ประเทศ ที่ มีความ เจริญ แล้ว ใช้ ใน เวลา ที่ มี ชุระ เกี่ยว ของ ด้วย บุคคล
ชาว ประเทศ อื่น ด้วย และ ที่ ใช้ เมื่อ มี ชุระ เกี่ยว ของ กับ ประเทศ
(คือ รัฐบาล) อื่น ด้วย ฯ ทุก ๆ ประเทศ ใน การ ที่ จะ ทำ กิจ ชุระ ต่าง ๆ
กับ คน ต่าง ประเทศ คง ใช้ ขรรมนิยม ดัง อย่าง คือ แบบ ขรรมนิยม ซึ่ง
ได้ เคย ใช้ มา หรือ ซึ่ง จะ คง ขนใหม่ ใน ประเทศ นั้น เอง อย่าง หนึ่ง กับ แบบ
ขรรมนิยม ซึ่ง ประเทศ ต่าง ๆ ตก ลง พร้อม กัน ให้ ใช้ อีก อย่าง หนึ่ง ฯ
อย่าง ที่ หนึ่ง นั้น ไม่ นับ เข้า ใน กฎหมาย นานา ประเทศ นับ แต่ อย่าง ที่ สอง ฯ
เมื่อ ได้ ตอบ คำ ถาม ดัง ที่ ถ้าว มา แล้ว เช่น นี้ จำ จะ ต้อง ตรวจตรา
ดู ให้ ตก เข้า ไป อีก ดัง ค่อ ไป นี้

(๑) กฎหมาย นานาประเทศ ^๕ เกิด ^๕ ขึ้น จาก ^๕ ธรรมดา โลก หรือ เปล่า?
 คือได้เกิด ^๕ ขึ้น โดย คน เรา จัด ^๕ แบบ ^๕ ธรรมเนียม ^๕ เหล่า ^๕ นั้น ^๕ ตาม ^๕ ที่ ^๕ มี ^๕ อยู่ ^๕ เอง ^๕ ๆ
 โดย ^๕ ไม่มี ^๕ ผู้ ^๕ หนึ่ง ^๕ ผู้ ^๕ ใด ^๕ ได้ ^๕ ปก ^๕ ษาย ^๕ นิ ^๕ ยอม ^๕ พร ^๕ อม ^๕ ใจ ^๕ กัน ^๕ หรือ ^๕ ว่า ^๕ แบบ
 ธรรมเนียม ^๕ เหล่า ^๕ นี้ ^๕ ได้ ^๕ จัด ^๕ ขึ้น ^๕ โดย ^๕ สืบ ^๕ เกด ^๕ ความ ^๕ ประ ^๕ พุ ^๕ ติ ^๕ ของ ^๕ ประเทศ ^๕ ต่าง ^๕ ๆ
 ค่อ ^๕ กัน ^๕ แตะ ^๕ กัน ^๕ ? นัก ^๕ ปรา ^๕ ษณ ^๕ ์ ^๕ ษ ^๕ ้น ^๕ แรก ^๕ ที่ ^๕ ได้ ^๕ แด ^๕ ้ง ^๕ เรื่อง ^๕ กฎ ^๕ หมาย ^๕ นานา ^๕ ประ
 เทศ ^๕ โดย ^๕ มาก ^๕ มี ^๕ ความ ^๕ เห็น ^๕ ว่า ^๕ กฎ ^๕ หมาย ^๕ นี้ ^๕ ได้ ^๕ จัด ^๕ ขึ้น ^๕ ให้ ^๕ ต้อง ^๕ ด้วย ^๕ ธรรมดา ^๕ โลก
 (๓๐๐ ฟ เน เซอร์) แต่ ^๕ มา ^๕ ษ ^๕ ้น ^๕ หลัง ^๕ ๆ ^๕ นี้ ^๕ นัก ^๕ ปรา ^๕ ษณ ^๕ ์ ^๕ ได้ ^๕ เปร ^๕ ียบ ^๕ ้น ^๕ ความ
 คิด ^๕ กัน ^๕ เสีย ^๕ โดย ^๕ มาก ^๕ แด ^๕ ้ง ^๕ เพราะ ^๕ เหตุ ^๕ ๓ ^๕ ประ ^๕ การ ^๕ คือ ^๕ :—

(ก) ความ ^๕ นิ ^๕ ยม ^๕ ใน ^๕ เรื่อง ^๕ ธรรมดา ^๕ โลก ^๕ นั้น ^๕ ไม่ ^๕ ถูก ^๕ ้อง ^๕ ตาม ^๕ พง ^๕ ษา ^๕ วด ^๕ าร
 หรือ ^๕ ประ ^๕ วัติ ^๕ และ ^๕ ความ ^๕ ที่ ^๕ เป็น ^๕ จ ^๕ ร ^๕ ิง ^๕ กับ ^๕ ความ ^๕ ที่ ^๕ ควร ^๕ จะ ^๕ เป็น ^๕ ไป ^๕ ปร ^๕ กัน ^๕ เสีย

(ข) ผู้ ^๕ ที่ ^๕ เชื่ ^๕ อด ^๕ ้ง ^๕ ถ ^๕ าว ^๕ แด ^๕ ้ง ^๕ นั้น ^๕ ต่าง ^๕ คน ^๕ ต่าง ^๕ มี ^๕ ความ ^๕ เห็น ^๕ แปร ^๕ ด้ ^๕ กัน ^๕ ใน
 เรื่อง ^๕ ที่ ^๕ ว่า ^๕ ความ ^๕ ประ ^๕ พุ ^๕ ติ ^๕ อย่าง ^๕ ใด ^๕ จะ ^๕ ถูก ^๕ ตาม ^๕ ธรรมดา ^๕ โลก ^๕ และ ^๕ อย่าง ^๕ ใด
 จะ ^๕ ผ ^๕ ิด

(ค) ประเทศ ^๕ ทั ^๕ ง ^๕ ปร ^๕ วง ^๕ เมื่อ ^๕ จะ ^๕ ทำ ^๕ การ ^๕ สำ ^๕ คัญ ^๕ ึ ^๕ น ^๕ ใด ^๕ มัก ^๕ จะ ^๕ ้าง ^๕ ัง ^๕ ประ ^๕ เณ ^๕ ์
 ที่ ^๕ ได้ ^๕ เคย ^๕ ใช้ ^๕ มา ^๕ ใน ^๕ อดีต ^๕ ภา ^๕ ก ^๕ เมื่อ ^๕ มี ^๕ เหตุ ^๕ ค ^๕ ุ ^๕ าย ^๕ ๆ ^๕ กัน ^๕ กับ ^๕ คร ^๕ ึ่ง ^๕ หลัง ^๕ นี้ ^๕ ไม่ ^๕ ำ
 ้าง ^๕ ว่า ^๕ สิ่ง ^๕ นั้น ^๕ ควร ^๕ เป็น ^๕ เช่น ^๕ นั้น ^๕ สิ่ง ^๕ นั้น ^๕ ควร ^๕ ใช้ ^๕ เช่น ^๕ นี้ ^๕ เพราะ ^๕ ต้อง ^๕ ด้วย
 ธรรมดา ^๕ โลก ^๕ ๗

เพราะ ^๕ เหตุ ^๕ ๓ ^๕ ประ ^๕ การ ^๕ นี้ ^๕ จึง ^๕ จำ ^๕ ต้อง ^๕ ตก ^๕ ้ง ^๕ เห็น ^๕ ว่า ^๕ อาจ ^๕ ทร ^๕ าบ
 กฎ ^๕ หมาย ^๕ ที่ ^๕ ถูก ^๕ ได้ ^๕ โดย ^๕ ค ^๕ ก ^๕ ุ ^๕ ุ ^๕ วิ ^๕ ษ ^๕ ์ ^๕ ประเทศ ^๕ ต่าง ^๕ ๆ ^๕ ประ ^๕ พุ ^๕ ติ ^๕ ค่อ ^๕ กัน ^๕ แตะ ^๕ กัน ^๕ ๗

ถ้าจะว่าไป ก็คล้าย ๆ กับเรียนพงษาวดาร คือธรรมเนียมการที่เรียนพงษาวดาร
 นั้น เราก็เรียนไว้ โดยความประสงค์จะจำไว้ว่า เมื่อเกิดเหตุอย่าง
 ผู้หนึ่ง ๆ ได้ประพฤติอย่างไร และเมื่อประพฤติเช่นนั้น แล้วมีผลดี
 หรือร้ายอย่างไร พอเกิดเหตุขึ้นในบัดนี้ ก็นึกถึงกบที่ ได้เกิด
 ขึ้นในอดีตกาลนั้น ถ้าหากที่เราได้ดำเนินมาด้วยดี เราก็อาจจะประพฤติ
 ตามอย่างเขาได้ ถ้าไม่ดี เราก็คิดแก้ไขผ่อนผันเสียให้ถูกได้ฉันใด
 ถ้าเราจดจำว่าเรียนวิชาทาง ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ต่าง ๆ ในเวลา
 มีเหตุการณ์สำคัญ แล้ว ก็อาจเป็นประโยชน์แก่เราได้ฉันนั้น เหมือนกัน ๆ

(๒) อีก ข้อ หนึ่ง ที่ ควร พิจารณา ใน เรื่อง นี้ คือ กฎหมาย นานา
 ประเทศ นี้ ที่จริง ควร เรียกว่า กฎหมาย ได้ ฤๅ? ตาม ความ นิยม ของ หมอ
 กฎหมาย โดย มาก “กฎหมาย” แปลว่า บัญญัติ หรือ กฎ ข้อ บังคับ ต่าง ๆ
 ซึ่ง ผู้มี อำนาจ หรือ ได้รับ นำ ที่ เป็น ผู้ปกครอง คน จำพวกใด จำพวก หนึ่ง ตั้ง
 ขึ้น เพื่อ ประโยชน์ ของ ผู้ที่ อยู่ใน ความ ปกครอง ของ ตน ทัว ไป และ
 บัญญัติ หรือ ข้อ บังคับ นั้น ถ้า ผู้ใด ขัด ขึ้น ไม่ ทำ ตาม ก็ จำ จะ ต้อง
 รับ อาญา เป็น มั่นคง ไม่ว่า เป็น คน ชนสูง หรือ ชนต่ำ ๆ ก็ กฎหมาย นานา
 ประเทศ นั้น ถูกต้อง ด้วย ลักษณะ ของ กฎหมาย ดัง ที่ ได้ กล่าว มา แล้ว นั้น ฤๅ?
 จำ จะ ต้อง ตอบ ว่า ไม่ ถูก แท้ เพราะ ว่า

(ก) ไม่ได้มีผู้มีอำนาจผู้หนึ่งตั้งขึ้น

ตอน ๓ บท ๓ กฎหมาย นานาประเทศ

(ข) ผู้ที่ประพาศิตกฏหมายนานาประเทศ มิได้ต้องรับอาญาทั้วกัน
เป็นต้นว่า ถ้า ประเทศหนึ่ง ประเทศใด ซึ่งมี ค่าสูงมาก ๆ ถึง จะ ประพาศิตก
กฏหมาย นานาประเทศ เพียงเท่าใด ก็ไม่มีผู้ใด อาจ กระทำโทษได้ อย่าง
มาก ก็เพียงได้ รับ ความ ตีเคียน ของ ประ อื่น ๆ เท่านั้น ซึ่ง ทน หนึ่ง
พึง ทำหู ทวน ตม เสีย ก็ ได้ หรือ อย่าง มาก บางที จะ ถูก ต่อว่า ถึง กระ
นั้น จะ แกบไป เสีย ให้ พน ก็ ได้ หรือ ไม่ ยอม พุด เสีย ที่ เคียว ก็ ได้
อย่าง ร้าย ที่ สุด ก็ ถึง มี สงคราม แต่ ต้อง เป็น เรื่อง ร้าย แรง มาก จึง จะ
ถึง รับ กัน ได้ ๆ

แต่ ถ้า จะ ว่า ไป ตาม จริง ใน การ ที่ จะ เรียก กฏหมาย นานาประเทศ
ว่า กฏ หมาย หรือ ไม่นั้น ก็ ไม่ ดู เป็น สิ่ง สำคัญ นึก ถึง จะ เรียก ว่า กระไร
ก็ คง ยัง ต้อง ตก ตง ยอม อยู่ นั้น เอง ว่า กฏ หมาย นานาประเทศ นั้น แม้ จะ
เห็น ด้วย หรือ ไม่ ก็ ตาม เป็น สิ่ง ซึ่ง จำ จะ ต้อง เรียน รัวไว้ บาง เมื่อ
เวลา มี ผู้ มา กล่าว ว่า ประพาศิตก นัน ตง นัน ผิด กฏ หมาย นานา ประเทศ จะ ได้
มี โอกาศ แก่ ตัว ได้ บางที เรื่อง ที่ ตง ทำ จะ เป็น มาก ก็ จะ น้อย ตง ๆ
ถ้า จะ พุด กัน สั้น ๆ การ ที่ เรียน กฏ หมาย นานาประเทศ นี้ อาจ ให้ ประ โยชน์
แก่ ตัว เรา เพราะ จะ เป็น เครื่อง กัน ไม่ ให้ แพ รัว ผู้ อื่น ใน ที่ อื่น ไม่ สัมควร ได้ ทั้ว

บทที่ ๒๒

ผู้ซึ่งอยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

ใน บท นี้ จะ ได้ กล่าว ถึง ผู้ ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ คือ ผู้ ซึ่ง นานาประเทศ เห็น พร้อม กัน ว่า มีความเจริญ พอ ที่ จะ นับ เข้า ใน สยามคม ประเทศ ทั้งหลาย ได้ มี อยู่ ๕ จำพวก ดัง ต่อไป นี้

(๑) ประเทศ หรือ รัฐบาล ซึ่ง เป็น เอกราช (สอ อะเร็นยู เด็ตเตด) ๑

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ คำ ว่า “ประเทศ” นั้น หมายถึง ความ ว่า คณะ คน ซึ่ง รวม รวม กัน อยู่ใน ความ ปกครอง ของ บุคคล หรือ สภา ซึ่งมี อำนาจ อาจ บังคับ ให้ คน ใน หมู่ นั้น ทำ ตาม บัญญัติ เด่มอ ไป ๑ ประเทศ ซึ่ง นับ ว่า เป็น เอกราช นั้น คือ รัฐบาล ของ ประเทศ นั้น ไม่ ต้อง พัง บังคับ บัญชา ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ๑ ส่วน อำนาจ ของ ประเทศ ต่าง ๆ นั้น เพื่อ จะ กัน ไม่ ให้ เกิด ความ เข้าใจ ผิด ต่าง ๆ จะ ได้ แบ่ง ใน ที่ นี้ เป็น สอง อย่าง คือ อำนาจ ภายใน อย่าง หนึ่ง กับ อำนาจ ภาย นอก อย่าง หนึ่ง ๑ อำนาจ ภายใน (อินเตอร์นัล สอ อะเร็นยู ตั้) นั้น คือ อำนาจ ที่ รัฐบาล ใช้ ใน การ ปกครอง คน ใน เมือง อำนาจ ภาย นอก (เอกซ์เตอร์นัล สอ อะเร็นยู ตั้) นั้น คือ อำนาจ ของ รัฐบาล ที่ จะ ว่า กล่าว การ ต่าง ๆ กับ รัฐบาล ประเทศ อื่น ใน นาม ของ พต เมือง ๑

ประเทศ ซึ่ง เป็น เอกราช นั้น ต้อง แบ่ง เป็น ๒ จำพวก คือ :-

(ก) ประเทศ ซึ่ง คน นิยม เรียก กัน ว่า เป็น “มหาประเทศ” (เกร็ด เปาเวอร์) คือ อังกฤษ ๓ ฝรั่งเศส ๓ รัสเซีย ๓ เยอรมัน ๓ ฮอลันดา ๓ อิตาลี ๓ ญี่ปุ่น ๓ อเมริกา ๓ * มีอำนาจ แปรตก กว่า ประเทศ อื่น ๆ หมาย ประการ ดัง จะ ได้ กล่าว ต่อ ไป ใน บท อื่น ๆ

(ข) ประเทศ เอกราช ตาม ขรรมตา มีอำนาจ และมี น้า ที่ ต่าง ๆ เหมือน กับ มหา ประเทศ ทั้ง ๗ เว้น แต่ ไม่มี อำนาจ ที่ จะ ตรวจ ครา หรือ แก้ไข กฎหมาย นานาประเทศ ๆ อำนาจ อื่น นี้ ไม่ ได้ มี ขน เพราะ เหตุ อื่น นอกจาก ที่ ไม่มี ผู้ใด อาจ ขัด ขัน ได้ เท่า นั้น

(๒) ประเทศ ซึ่งไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่ (ปาร์ต ลอจเวเรญ เด็คต) ๆ ตาม กฎหมาย นานาประเทศ เมือง ชนิด นี้ หมาย ความ ว่า รัฐบาล ซึ่ง

* ตั้งแต่ สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย แล้ว มา ญี่ปุ่น ได้ พยายาม จะ ตั้ง คน อยู่ ใน หมู่ มหา ประเทศ ด้วย อีก ประเทศ ๓ แต่ ยัง ไม่ สู้ แน่ นึก ว่า มหา ประเทศ อื่น ๆ จะ ยิน ยอม รับ รอง พร้อม กัน นับ ประเทศ ญี่ปุ่น เป็น มหา ประเทศ ด้วย แน่ หรือ ยัง เพราะ นั้น ได้ แคร่ รอด ไป เท่านั้น ว่า ใน เบื้อง หน้า ประเทศ ญี่ปุ่น จะ ใช้ อำนาจ พิเศษ ได้ บวิบูรณ์ อย่าง มหา ประเทศ ฤาไม่ ถ้า ยัง ใช้ ไม่ ได้ เต็ม บวิบูรณ์ เต็ม คด้วย มหา ประเทศ อื่น คราวใด ก็ ยัง จะ ยอม รับ รอง ถึ เป็น มหา ประเทศ ไม่ ได้ อยู่ คราว นั้น

กฎหมาย นานาประเทศ

เข้านานาภายนอก ไม่ได้เต็มที ใช้ได้แต่ส่วนหนึ่ง และมอบให้รัฐบาลอื่นถืออำนาจอีกส่วนหนึ่ง ๑ ประเทศชนิดนี้ นับเข้าในกฎหมายนานาประเทศ แต่เฉพาะในเรื่องต่าง ๆ ที่ประเทศนั้น อาจใช้อำนาจภายนอกได้ ๑ ประเทศอย่างนี้ แบ่งเป็น ๓ จำพวก :-

(ก) เมืองประเทศราช คือ เมืองซึ่งมีประเทศอื่นเป็นผู้ครอบงำ (คุ้มครอง) และประเทศซึ่งใหญ่กว่านั้นเป็นผู้ถืออำนาจภายนอกทั้งสิ้น ซึ่งเมืองประเทศราชเองใช้ไม่ได้ ส่วนอำนาจภายนอกซึ่งเมืองใดจะมีเพียงใดนั้น แล้วแต่จะตกลงกันในระหว่างประเทศผู้ครอบงำกับเมืองประเทศราช ๑ มีตัวอย่างคือ ประเทศตุรกีกับประเทศไอยคุปต์ เมื่อปีคริสต์ศักราช ๑๘๗๘ ประเทศตุรกีได้ขอบัญญัติห้ามมิให้ประเทศไอยคุปต์ทำสัญญากับต่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของเมือง และให้ประเทศไอยคุปต์ตั้งสัญญาทั้งปวงซึ่งเกี่ยวข้องด้วยการค้าขายหรือไปรษณีย์โทรเลข ไปให้รัฐบาลตุรกีก่อนที่จะออกประกาศใช้สัญญานั้น ๆ ๑

(ข) เมืองซึ่งรวมกันตั้งเป็นประเทศใหญ่ประเทศเดียว (คอนเฟเดอเรชัน) ๑ โดยมากต่างเมืองต่างมีอำนาจภายนอกอยู่บ้างแต่นิดหน่อย แต่อำนาจภายนอกโดยมากมอบให้รัฐบาลกลางเป็นผู้ถือแต่ใช้ ๑ ตัวอย่างดีที่สดนั้นคือ ประเทศเยอรมนี ในระหว่างคริสต์ศักราช ๑๘๓๕

ถึง ๓๘๖๖ ๑ ใน สมัย บัคคินัน นี สวิตเซอร์แลนด์ เป็น ตัว อย่าง ที่ นับ ว่า ใกล้เคียง ที่ ถ้าว ได้ แล้ว นั้น ที่ สุด เพราะ ใน เยอรมัน เดียว นี เมือง เด็ก ๆ จะ ว่า ไม่มี อำนาจ ภาย นอก เลย ก็ เกือบ ได้

(ค) เมือง ซึ่ง ถูก ตัด อำนาจ เสีย บ้าง ตาม กฎหมาย นานาชาติ คือ ประเทศ ซึ่ง จำเป็น ต้อง เป็น กกลาง เสมอ ไป เช่น ประเทศ เบลเยียม เป็น ตัว อย่าง ๑ เมือง ชนิด นี้ ถ้า แม้ ไม่ กระทำ สงคราม เลย นอก จาก สำหรับ บ้อง กัน บ้าน เมือง เวลา มี ประเทศ อื่น มา ตั้ ไซร์ นานาชาติ ก็ พร้อมใจ กัน ถือ ว่า ประเทศ นั้น เป็น กกลาง เสมอ ไป ๑

โดย ความ จริง ใน หนังสือ ราชการ ต่าง ๆ เมือง ที่ ได้ ถ้าว แล้ว ใน หมวด (ข) กับ (ค) นั้น ไม่ เรียก ว่า ประเทศ ไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่ แต่ นำ มา รวม ไว้ ใน พวก นี้ ด้วย เพราะ รัฐบาล ของ เมือง เหล่า นั้น ไม่มี อำนาจ ภาย นอก เต็ม ที่ อย่าง ประเทศ ซึ่ง นับ ว่า เป็น เอกราช เต็ม ตัว เช่น ที่ ได้ ถ้าว มา แล้ว ใน ข้อ ๓ นั้น ๑

(๓) คณะ คน อื่น หนึ่งใน โคน ที่ เกิด ขึ้น โดย สงคราม (เบตติเชเรนต์

คอมมูนิตี้) คือ คณะ ซึ่ง ก่อตั้ง จะ ตั้ง ตน ขึ้น เป็น ประเทศ เอกราช แต่ ยัง ไม่ได้ นับ เป็น ประเทศ เอกราช ตาม กฎหมาย นานาชาติ ๑ คณะ อย่าง นี้ ถ้า ประเทศ ต่าง ๆ ยอม นับ ว่า ไม่ใช่ ผู้ เป็น ขบถ แล้ว ก็ อาจ

มีอำนาจ และ รับผิดชอบ ต่าง ๆ เช่น ประเทศ เอกกราชได้ ใน ส่วนที่
 เกี่ยวด้วยการ สงคราม คือ เวรรบ ของ คณะ นั้นก็ นับว่าเป็น เรือข้าศึก ไม่
 ใช้ เรือ ขบถ และ ทหาร ของ คณะ ที่ นับ เป็น พลรบข้าศึก ไม่ใช่ พลกบถ
 แต่ หัวนำ ของ คณะ นั้นไม่มี อำนาจ ที่ จะ ทำสัญญา กับ นานาประเทศ หรือส่ง
 ทูต ไป ประจำ เมือง ต่าง ๆ *

(๔) บริษัทต่าง ๆ (คอร์ปอเรชัน) แบ่งเป็น ๒ จำพวก

(ก) บริษัท ขรรพตา ซึ่ง อาจ มี คดี เกี่ยว ข้อง ใน กฎหมาย นานา
 ประเทศ ได้ตาม ลักษณะ ผู้เป็น เจ้า ของ สัมบัติ เวลา มี สงคราม

(ข) บริษัทพิเศษ หรือ บริษัทเช่นนี้มีอยู่หลายบริษัท ดังเช่นตามกฎหมาย
 ของ รัฐบาล ประเทศหนึ่ง ประเทศใด และได้รับ อนุญาต จาก รัฐบาล นั้น
 ให้ จอง ที่ เมือง ไกล ๆ ให้ จัด การ ปกครอง ใน ที่ นั้น ๆ และ ให้ กระทำ
 สงคราม หรือ ทำสัญญา กับ ท้าว พระยา ผู้ปกครอง บ้าน เมือง ใน ท้อง ที่ นั้น ๆ
 บริษัท อย่าง นี้ แปรก กว่า คณะ อื่น ๆ คือ ใน การ ทิ้งปวง ซึ่ง เกี่ยว กันคน
 ใน พน เมือง ๆ บริษัทนั้นใช้ อำนาจ ต่าง ๆ ซึ่ง นับว่า เป็น อำนาจ
 ของ ผู้ปกครอง โดยแท้ แต่ ใน ส่วน ลักษณะ จัดการ ต่าง ๆ ของ บริษัท นั้นเอง
 ต้อง พึง บังคับ ปัญหา ของ รัฐบาล ผู้ให้ หนังสือ กำหนด อำนาจ (ชาร์เตอร์)
 เพราะ คณะ บริษัท เป็น ทั้ง ผู้ปกครอง ทั้ง ข้าแผ่นดิน ๆ มี ตัวอย่าง เช่น เมื่อ

* ดู เรื่อง นี้ ต่อไป ใน ตอนที่ ๓ บทที่ ๓

๒๐ ปีเศษต่างมาแล้ว รัฐบาลเยอรมันได้มอบอำนาจปกครองท้องถิ่น ให้แก่บริษัท อาฟริกาฝ่ายทิศตะวันออก และรัฐบาลอังกฤษก็ได้กระทำ เช่นนี้มามากแล้ว มีบริษัท บอว์นไฮ ฝ่ายเหนือ กับบริษัท อาฟริกาฝ่ายใต้ เป็นต้น ๆ โดยมากท้องถิ่นซึ่งบริษัทพิเศษต่าง ๆ ปกครองนั้น คงปลงายก็เลยไปเป็นเมืองขึ้น ตรงต่อรัฐบาล ผู้ให้ใบอนุญาต ๆ

(๕) บุคคล บางทีก็ต้องมีคดีเกี่ยวข้องกับกฎหมาย นานา

ประเทศด้วย คือเมื่อบุคคลนั้น ๆ เป็นเจ้าของสมบัติในเวลาดังกล่าว หรือเมื่อมีคดีเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดในส่วนตัว โดยไม่ได้รับคำสั่งหรืออนุญาตจากรัฐบาล ๆ

เมื่อกล่าวถึงผู้ซึ่งอยู่ในกฎหมาย นานาประเทศแล้ว เช่นนี้ จำจะต้องทราบต่อไปว่า ประเทศซึ่งยังไม่ได้นับเข้าในพวกนั้น จะทำอย่างไรจึงจะให้ประเทศอื่น ๆ ตกตงรับเข้าในหมู่ประเทศซึ่งขึ้นอยู่กับในกฎหมาย นานาประเทศได้? วิธีก็มีต่าง ๆ กันตามแต่ประเภทของเมืองซึ่งจะเข้าใหม่ ๆ เพื่อจะทำให้เข้าใจง่ายขึ้นจะได้แบ่งเมืองใหม่เหล่านี้เป็น ๓ จำพวกดังต่อไปนี้ :—

- (๑) เมื่อประเทศทั้งปวง หรือหัวหน้าของประเทศซึ่งได้ใช้กฎหมาย นานาประเทศ จะรับประเทศหนึ่งประเทศใดซึ่งก่อนนั้นยังนับว่าเป็นประเทศ "บา" (บาร์บารัสเซิต) ประเทศซึ่งจะเข้าใหม่ นั้นจำจะต้องแสดงให้ปรากฏว่า :—

(ก) มีความเจริญบ้างแล้ว ๆ ในเรื่องนี้ จะกำหนดลงให้เป็นแน่นอนไม่ได้ ตก ลง ต้อง แล้ว แต่ ความ เห็น ของ ประเทศ อื่น ที่ เจริญ แล้ว ๆ

(ข) มีอาณาเขตมัน คง ๆ คณะ ซึ่ง ไม่ คง อยู่ กับ ที่ จะ นับ เข้าใน จำพวก ประเทศ ไม่ได้ ๆ

(ค) ใหญ่ พอ สมควร และ สำคัญ พอ ประมาณ ๆ เมือง หรือ คณะเล็ก ๆ ที่ ไม่มี ชุระ เกี่ยว ข้อง กับ เมือง อื่น ๆ มาก ไม่ สำคัญ พอ ที่ จะ ต้อง ใช้ กฎหมาย นานาประเทศ ๆ

ตาม ขรรมดา เมือง ที่ จะ เข้า พวกซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ คง จะ ต้อง อาศัยรย มหา ประเทศ หนึ่ง หรือ กว่า นั้น ให้เป็น ผู้แนะนำ จึง จะ สำเร็จ ประสงค์ ได้ โดยง่าย ๆ

(๒) เมื่อ คน จำพวก หนึ่ง จำพวกใด ซึ่ง ไม่ ใช้ คน บ่า ไป ตั้ง เมือง ชนใหม่ ใน ที่ ซึ่ง ยัง ไม่ ได้ อยู่ใน ปกครอง ของ ประเทศ ซึ่ง ใช้ กฎหมาย นานาประเทศ ๆ มี ตัวอย่าง เช่น ประเทศ ไคเบเวีย ใน ทวีป อาฟริกา ทิศ ตะวัน ตก ซึ่ง ชาว อเมริกา จำพวก หนึ่ง ได้ ตั้ง ชน สำหรับ พวก นิโกร ที่ ได้ พ้น จาก เบน ทาส ใน ประเทศ อเมริกา (เมื่อ คฤศต ศก ๑๘๕๘) รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยอม รับ รับมัติ ไคเบเวีย นี้ เป็น ประเทศ เอกราช แล้ว ภายหลัง ประเทศ อื่น ก็ ทำ ตาม อย่าง อังกฤษ ยังมี ตัวอย่าง อยู่ อีก คือ ประเทศ คอง โกอเฟร์เตต ซึ่ง บริษัท คอง โกอ ได้ ตั้ง ชน เป็น เมือง มี พระเจ้า เตโอโปลด์ กรุง เบลเยียม เชน ประธาน ประเทศ ใหญ่ ใน ยุโรป และ ประเทศ

ยูไนเต็ดสเตตส์อเมริกาได้ยอมรับเป็น ประเทศเอกราชใน คฤศตศก ๑๗๗๕ และ ๑๗๗๕

(๓) เมื่อ คณะหนึ่ง คณะใด แยก ออกไป จาก ประเทศใหญ่ ตั้ง
คน ขึ้น เป็น เมือง หนึ่ง ต่าง หากไม่ ขึ้น กับ ประเทศ เดิม ๆ การ ที่ ประเทศ
อื่น จะ รับ คณะ เช่น นี้ เป็น ประเทศ เอกราช นั้น มี ๒ วิธี รับ รอง เป็น
แน่นอน อย่าง หนึ่ง หรือ ตก ลง เคย ๆ อย่าง หนึ่ง ๑ วิธี ที่ ๓
นั้น คือ มี กถาวร ชัด เจน ใน หนังสือ สัญญา วิธี ที่ ๒ นั้น คือ ยอม ทำ
สัญญา กับ คณะ ที่ ตั้ง ขึ้น ใหม่ นั้น หรือ ทำ การ อื่น ๆ ซึ่ง จะ ทำ ได้
แต่ เฉพาะ ใน ระหว่าง ประเทศ ซึ่ง เป็น เอกราช ด้วย กัน ๆ ประเทศ ที่ ตั้ง ขึ้น ใหม่
ตั้ง กถาวร มา แล้ว นี้ มี คว อย่าง ซึ่ง เห็น กัน อยู่ ใน เวั ๆ นี้ คือ
ประเทศ คูบา ซึ่ง เป็น ขบด แล้ว แยก มา จาก ประเทศ สเปน ๑ กับ
ประเทศ ปานามา ซึ่ง เป็น ขบด แล้ว แยก ออก จาก ประเทศ โคลัมเบีย ใน ทวีป
อเมริกาใต้ ๓ ทั้ง สอง ประเทศ นี้ รัฐบาล ยูไนเตด สเตตส์ อเมริกา ได้ เป็น
ผู้ ชู ชู หนุน แด ยก ย่อง ให้ เป็น เอกราช ขึ้น * ใน การ ที่ ประเทศ ต่าง ๆ

* นอกจาก ประเทศ คูบา กับ ปานามา ยังมี ประเทศ ซึ่ง ได้ แยก
ออก มา ใหม่ ใน เวั ๆ นี้ อีก ๒ ประเทศ คือ นอร์เว ๑ บัลแกเรีย ๑
ส่วน นอร์เว นั้น แต่ เดิม มา ก็ ไม่ได้ นับ ว่า เป็น ประเทศ ราช ของ สวีเดน
เป็น แต่ มี พระราชา ชี บัด ร่วม กัน เท่านั้น เพราะ ฉะนั้น การ ที่ เปลี่ยน แปลง มี
อยู่ เพียง เปลี่ยน พระองค์ พระ ราชา ชี บัด เท่านั้น ส่วน บัลแกเรีย นั้น

ยอมรับเมืองใหม่ให้เป็นเอกราชนี้ ประเทศใหญ่ที่ได้เคยมีอำนาจ ปกครอง เมืองนั้นไม่มีช่อง เกียง หรือ ขัดเคืองได้ ถ้า เมือง ใหม่ นั้นได้ แสดง ให้ ปรากฏ แล้วว่า :—

(ก) มีรัฐบาล เปน แน่ นอน ซึ่ง จะ จัด การ ปกครอง ตาม ขรรณนิยม ประเทศ ซึ่ง เจริญ แล้ว และ อาจ กระทำ กิจ ชุระ ต่าง ๆ กับ ประเทศ อื่น ให้ ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย นานาประเทศได้

(ข) มี อาณาเขต มั่น คง

(ค) ได้ มี ไซใน การ ส่ง ความ ใน ระหว่าง รัฐบาล ของ ตน และ รัฐบาล ซึ่ง ตน เปน ซ้ำ อยู่ เดิม

การ ที่ จะ ยอม รับ คณะ หรือ เมือง ซึ่ง เปน ขบถ ให้ เปน ประเทศ เอกราช ใน ระหว่าง รบ กัน อยู่ นั้น นับ ว่า เปน ผิด ทาง ไม่ ครี และ ประเทศ ใหญ่ ซึ่ง ก่อ ตั้ง ปราม เมือง ที่ เปน ขบถ อยู่ นั้น จะ ยก ขึ้น เปน เหตุ เพื่อ กระทำ สงคราม ก็ได้ ๗ เมือง เปน ขบถ นั้น ถ้า ตั้ง ตน เปน เอกราช สำ เร็จ แล้ว ไม่ ต้อง กัด ที่ ประเทศ อื่น จะ ไม่ ยอม รับ เปน ประเทศ เอกราช ๗

ถึง แม้ ใน นาม จะ เปน ประเทศ ราช ของ ใคร ก็ ก็ จริง แต่ ตาม ความ ที่ เปน อยู่ แล้ว บัลแกเรีย เปน เอกราช อยู่ กว่า ครั้ง แล้ว ชั่ว แต่ ประกาศ ความ ที่ เปน อยู่ แล้ว ให้ แน่ นอน มั่น คง ขึ้น ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ เท่า นั้น เพราะ ฉนั้น ประเทศ ทั้ง ๒ นี้ จึง มี ได้ นับ เข้า ใน จำพวก ประเทศ ที่ เปน ขบถ ตั้ง ตน ขึ้น ใหม่ เช่น คوبا หรือ ปานามา นั้น

การที่จะยอมรับให้เป็น ประเทศเอกราช นั้น ถึงแม้รัฐบาล เมือง หนึ่ง หรือสองเมือง จะได้ทำแล้ว รัฐบาลเมืองใดที่ไม่เห็นสมควร จะยอมรับ จะไม่รับก็ได้ แต่ตาม ขรรมดา เมื่อ มหา ประเทศ ยอมรับเมืองใดให้เป็นเอกราชแล้ว ประเทศอื่น ๆ ก็คงจะยอมรับเหมือนกัน ๆ นี้ไม่เป็น การประหลาดเลย เพราะการที่จะมีประเทศใหม่ อีก นั้น คงจะไม่เป็น สิ่งสำคัญ อะไร กับ ประเทศเล็ก ๆ เท่าประเทศใหญ่ ซึ่งจะได้ผล ประโยชน์ต่าง ๆ ในทางค้าขาย เป็นต้น เพราะฉะนั้น ถ้า เขา ยอมรับแล้ว จะ ยอมรับ ด้วย ก็ ไม่ เสีย หาย ประ การใด ๆ

บทที่ ๓

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ หนังสือ หรือ แบบ
 ต่าง ๆ ซึ่ง กล่าว ถึง เรื่อง นั้น ๆ แบบ ขรรมนิยม อะไร ๆ ทุก อย่าง ที่ จะ
 นับ ว่า เป็น กฎหมาย นานาประเทศ จำ จะต้อง ได้ รับ ความ ตกตง ของ
 ประเทศ ที่มี ความ เจริญ หลาย ๆ ประเทศ เด็ด ก่อน ๆ แบบ ขรรมนิยม
 เหล่านี้ อาจ เกิด ขึ้น จาก สิ่ง ๔ ประการ คือ :—

(๑) หนังสือ ซึ่ง นักปราชญ์ ใน ทาง กฎหมาย แต่ง ขึ้น

ใน ยุโรป มี นักปราชญ์ อยู่ หลาย คน ทั้ง ใน อดีต และ บัคยุบ้นกาล
 ซึ่ง ได้ แต่ง หนังสือ เกี่ยว ของ ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ และ เมื่อ มี ข้อ
 ความ ที่ จะ ต้อง ว่า กล่าว กัน ใน ระหว่าง รัฐบาล ต่อ รัฐบาล ก็ได้ มี
 ผู้ยก ความเห็น ของท่าน นักปราชญ์ เหล่านี้ ขึ้น อ่าง เป็น ตัวอย่าง อยู่ เนื่อง ๆ
 โดย เหตุ ที่ ย่อม กัน ว่า ท่าน นักปราชญ์ นั้น ๆ ไม่ เข้า ใคร ออกใคร มี ใจ เป็น
 กลาง ๆ เมื่อ รัฐบาล ต่าง ๆ ได้ ใช้ ความเห็น ของ นักปราชญ์ ผู้หนึ่ง ผู้
 ใด บ่อย ๆ ความเห็น นั้น ตง ปลตาย ก็ เลย เป็น กฎหมาย ขึ้น แต่ ก็ ไม่ มี
 อะไร ที่ จะ เป็น เครื่อง บังคับ ให้ รัฐบาล ทำ ตาม ความเห็น ของ นัก ปราชญ์
 ใน เรื่อง ซึ่ง รัฐบาล เห็น ว่า จะ กระทำให้ เสีย ประโยชน์ ของ บ้าน เมือง ๆ

(๒) สัญญา

ในเรื่อง สัญญา นั้น คน ก็ มีความ เห็น แปลก ๆ กัน มาก มี พวก หมอ กฎหมาย จำพวก หนึ่ง มีความ เห็น ว่า มี สัญญา ต้อง ดำเนิน ซึ่ง เป็น แบบ ยั่งยืน ของ กฎหมาย นานาประเทศ แต่ อีก พวก หนึ่ง คือ พวก อังกฤษ และอเมริกัน โดย มาก ไม่ ยอมตาม นี้ ๆ เพื่อจะ ตัดสิน ลง ใน ใจ ว่า ควร ถัด ตาม ทาง ไหน เรา จำ จะ ต้อง ทราบ ว่า สัญญานั้น มี กี่ อย่าง และ แปลก กัน อย่างไรบ้าง เพราะ ฉะนั้น จะ ได้ แบ่ง สัญญา ต่าง ๆ ดัง ต่อไป นี้ :-

(ก) สัญญา ซึ่ง ประเทศ ต่าง ๆ โดย มาก ได้ ตกลง รับ รอง และ ซึ่ง มี ข้อ แกะ ไข หรือ เพิ่ม เติม กฎหมาย นานาประเทศ หรือ เปลี่ยน แปลง เขต แคน เมือง หนึ่ง เมือง ใด ๆ สัญญา ชนิด นี้ ถ้า จะ ทราบ ว่า สำคัญ เพียง ใด ก็ ทราบ ได้ โดย ตระ วาดู ว่า มี ประเทศ ได้ ลงนาม ที่ ประเทศ และ มี ผู้ ทำ ตาม สัญญา นั้น มา แล้ว ชำนาญ เท่า ใด ถ้า สัญญา ฉบับ ใด มี ประเทศ ทุก ประเทศ ตกลง ตาม หมด เช่น สัญญา เมือง เยนิวา ปี ค.ศ. ๑๘๖๔ แล้ว สัญญา นั้น นับ ว่า เป็น แบบ สำหรั บ กฎหมาย ได้ ๆ แต่ ถึง นานาประเทศ ไม่ ได้ รับ ตก ลง และ ใช้ เป็น แน่น อ่อน หมด ทั้ง กัน เช่น นั้น ก็ ดี ถ้า ประเทศ โดย มาก ยก ข้อ ความ ต่าง ๆ ซึ่ง มี ใน สัญญา ฉบับ หนึ่ง ฉบับ ใด ขึ้น เป็น ตัว อย่าง เมื่อ มี กิจ การ ที่ จะ ต้อง ทำ ค่อย ๆ กับ อย่าง นั้น แล้ว สัญญา ฉบับ นั้น นับ ว่า เป็น บ่อ เกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ ได้ ๆ

(ข) สัญญาซึ่งชัดเจน ข้อกฎหมาย ฯ สัญญาชนิดนี้ไม่มีใครจะมีมาก และ บางทีสิ่งซึ่งฝ่ายหนึ่งนับเป็นคำชัดเจน อีกฝ่ายหนึ่งนับเป็นข้อเพิ่มใหม่ในกฎหมายก็ได้ มีสัญญาซึ่งอังกฤษทำกับอเมริกาที่กรุงวอชิงตัน เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๓ เรื่องเรือฮาดะบามา (ซึ่งจะได้กล่าวถึงอีกในบทอื่น) นั้น เป็นตัวอย่าง ฯ สัญญาชนิดนี้ ถ้าประเทศต่าง ๆ ยอมรับ และ ประพฤติตาม ข้อต่าง ๆ ที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญานั้น ก็นับเป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมายได้ ฯ

(ค) สัญญาในระหว่าง ๒ หรือ ๓ ประเทศ ว่าด้วยความประพฤติกฎของ ประเทศที่ได้สัญญานั้น ต่อกัน และ กัน ฯ สัญญาชนิดนี้ไม่นับเป็นกฎหมาย เพราะประเทศอื่นนอกจากที่ได้ตั้งนาม ไม่จำเป็นจะประพฤติกฎตามข้อสัญญานั้น ฯ แต่ถ้าข้อสัญญาเหล่านั้น ประเทศอื่นนิยมเห็นชอบด้วย คือนำไปใช้เป็นแบบสำหรับ ความประพฤติกฎของประเทศนั้นเอง โดยมีได้มีผู้ใดบังคับบัญชาแล้ว สัญญานั้นควรจะนับเป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมายได้เหมือนกัน เช่น สัญญาในระหว่างประเทศสเปน กับ ประเทศเวนิสใน ปี ค.ศ. ๑๖๕๐ ซึ่งมีข้อสัญญา ยกเว้น การ วิวาห์ ของ ซึ่ง บรรพบุรุษ เรือ ของ ชาติที่ เป็น กกลาง แต่จะ วิวาห์ได้ เฉพาะ แต่ ของ ต้องห้าม ใน การ สงคราม (คอนตระแบนต์ ออฟฟอว์) ต่อมา ประเทศอื่น ๆ ก็ ยอม ยก เว้น เช่น นี้ ด้วย เหมือนกัน ฯ

(ข) สัญญา ซึ่ง ไม่กล่าว ถึง ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ทั้ง หลาย
 ทั้ง ไป เป็น แต่จัดการ ใน เรื่อง ที่ เกี่ยว กัน ใน ระหว่าง ๒ ประเทศ ซึ่ง
 ทำ สัญญา กัน ๆ สัญญา ที่ ทำ โดย มาก อยู่ใน จำพวก นี้ และ ไม่ ต้อง มี
 ข้อ ส่งไสย เลย ว่า สัญญา เช่น นี้ ไม่ อาจ เป็น บ่อ เกิด แห่ง กฎหมาย
 นานา ประเทศ ได้ ๆ

(๓) คำตัดสินของศาลพิจารณาเรือทะเล (ไปรษติดต่อ), ของ

กรรมการ พิเศษ, แด ของ ศาล อนุญาโตตุลาการ ๆ

เรื่อง ศาล พิพิจารณา เรือ ทะเล นั้น จะ ได้ กล่าว ถึง ต่อ ไป ใน ตอน ที่ ๓
 บทที่ ๕ ๆ คำตัดสิน ของ ศาล ชนิด นี้ บาง ที่ สำคัญ ๆ มาก จริง อยู่ใน
 เวลา ที่ ตัด สิน นั้น ตัว ตุลาการ เอง ไม่ได้ ตั้งใจ อย่าง อื่น นอกจาก ที่ จะ
 ตัด สิน คดี เฉพาะ ราย นั้น ให้ เป็น ยุติธรรม แต่ บาง ที่ พวก ต่าง ประเทศ จะ
 เห็น ความ จริง และ ยุติธรรม ของ คำตัดสิน นั้น แล้ว เลย นำ ไป เป็น ตัว
 อย่าง ความ ประพฤติ ก็ ได้ ๆ ถ้า การ เป็น เช่น นี้ แล้ว คำตัดสิน นั้น ก็ ต้อง
 นับ เข้า เป็น กฎหมาย นานา ประเทศ ต่อ ไป ๆ ส่วน ความ ที่ ตก ลง กัน ใน
 กรรมการ สภา หรือ ใน ที่ ประชุม ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ๆ นั้น ถ้า ประเทศ
 ทั้ง ปวง ยิน ยอม และ นิยม ใน ความ ที่ ตก ลง นั้น ก็ นับ เข้า ได้ เป็น กฎหมาย
 เหมือน กัน ๆ

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพทนต์ เมือง

ตอนที่ ๒๐

ว่า ด้วย เวลา ปกติ

สำนักหอสมุด

14/06/2565

บทที่ ๑

ว่า ด้วย อิศรภาพ

อิสรภาพ (อินดิเพนเด้นซ์)

ที่กล่าวกันว่า ประเทศหนึ่ง ประเทศใด เป็นอิสรประเทศ นั้น หมายความว่า “ประเทศนั้นมีอำนาจที่จะจัดการต่าง ๆ ทั้งนอกเมืองและในเมืองได้ โดยไม่มีประเทศอื่นขัดขวาง ถ้าไม่ประพฤติอย่างไรให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ประเทศอื่น ๆ”^๕ อำนาจนี้เกิดขึ้นจากความเป็นเอกราชของประเทศ และกฎหมาย นานาประเทศ ยอมให้อำนาจนั้นแก่ประเทศที่เป็นเอกราชทุกประเทศ^๖ ประเทศซึ่งไม่เป็นเอกราชเต็มที่นั้นก็ไม่เป็นอิสรเต็มที่อยู่เอง โดยเหตุที่ถูกตัดอำนาจภายนอกเสียไม่ได้มีเต็มเหมือนประเทศซึ่งนับว่าเป็นเอกราชเต็มที่^๗ บางทีประเทศเอกราชถูกตัดอำนาจบ้างชั่วคราว แต่ที่ถูกตัดอำนาจเช่นนี้ไม่เกี่ยวในกฎหมาย โดยเหตุที่ไม่เป็นของยั่งยืน เป็นแต่การเฉพาะชั่วคราว เพราะฉะนั้นจึงไม่นับว่าการที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะถูกตัดอำนาจชั่วคราวนั้น ได้เสียอิสรภาพเลย^๘ สิ่ง

ซึ่งจะ คัด อำนาจ ของ ประเทศ เอกกราช ได้ บ้าง เด็ก น้อย แต่ ไม่ เสีย ความ
เป็น อิศร เต็ม ที่ นั้น มี อยู่ ๓ สิ่ง คือ :--

(๑) สัญญา

(ก) สัญญาซึ่งประเทศยินยอมพร้อมกัน ทำเพื่อป้องกัน ความรำคาญ
ใน อนาคตกาล เช่น เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ รัฐบาลอังกฤษและ อยู่ในเขตตะวันตก
อเมริกา สัญญา กัน ว่า จะ ไม่ ขยาย ขยาย หรือ ยึด เขตแดน ใหม่ ใน
ทวีป อเมริกา ตอน กลาง ซึ่ง แปล ว่า รัฐบาล ทั้ง สอง นั้น ต่าง
คัด อำนาจ ของ ตน ๆ ใน อเมริกา กลาง

(ข) สัญญาซึ่งผู้มี อำนาจ บังคับให้ ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด กระทำ
และ ประเทศ นั้น ไม่ มี กำลัง จะ ขัด ขั้น ถึง วิต ว่า การ ที่ สัญญา นั้น จะ เป็น
เครื่อง คัด อำนาจ และ กำลัง ของ ตน อย่างไร ก็ จำ ใจ จำ ต้อง ทำ

(๒) การ ปกครอง ประเทศ อื่น

ถ้า ประเทศ ทุก ๆ ประเทศ จะ จัด การ ปกครอง และ ทำ กฎหมาย ของ
ตน โดย ไม่ ได้ นี้ ก็ ถึง ประโยชน์ และ ความ นิยม ของ ประเทศ โดด เคียง
บ้าง แต่ อาจ ที่ จะ เป็น เครื่อง นำ มา ซึ่ง ความ ไม่ เรียบร้อย ยุ่ง ยิง
ต่าง ๆ ได้ เพราะ ฉะนั้น ต้อง นับ ว่า มี เครื่อง ที่ คัด อำนาจ แห่ง ประเทศ
ใน ทาง ที่ จะ กระทำการ ต่าง ๆ ตาม อำนาจ นั้น อยู่ บ้าง คือ ต้อง นี้ ก็ ให้
ตลอด เพื่อ อรรถ ที่ ตน จะ จัด และ ทำ ไป นั้น จะ ได้ ไม่ เป็น เครื่อง นำ มา

ตอน ๒ บท ๑

กฎหมาย นานา ประเทศ

ซึ่ง ความไม่ เรียบ ร้อย ใน ประเทศ โลก เดียว

หรือ ให้ เป็น ที่ ชุ่ น เกอ

ใจ พด เมือง ใน ประเทศ อื่น ๆ ได้

(๓) อำนาจ ของ มหา ประเทศ ทั้ง ๑ (ซึ่ง ก่อ ตั้ง แล้ว ใน ตอน ที่ ๑ บท ที่ ๒)

ใน การ ที่ จะ จัด การ ต่าง ๆ ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง เช่น การ ปก
ครอง เมือง ชน ของ ประเทศ คุรุ ก็ เป็น ตัวอย่าง เมื่อ มหา ประเทศ
ทั้ง ๒ ใน ยุโรป เห็น พร้อม กัน ให้ จัด อย่างไร ประเทศ อื่น ๆ โดย
มาก เห็น ชอบ ด้วย เหมือน กัน จึง นับ ว่า ประเทศ เด็ก ๆ ไม่ได้ ทำ อะไร ๆ
ได้ ตาม อ้า เกอ ใจ ทุก ประการ ๆ ประเทศ อยู่ใน เขต ตะ ตะ ค์ อเมริกา นั้น ก็
ตั้ง ใจ จะ ถือ อ้า เกอ เช่น มหา ประเทศ ใน ยุโรป ใน เรื่อง ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยว
ด้วย ประเทศ ทั้ง ปวง ใน ทวีป อเมริกา เหมือน กัน *

การ แชก แชง

(อิน เตอร์ เว็น ชัน)

บาง ครั้ง บาง คราว ประเทศ หนึ่ง หรือ หลาย ๆ ประเทศ รวม กัน เข็ม
เข้า ไป เกี่ยว ช้อง ใน การ ภาย ใน ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด หรือ ใน เรื่อง ซึ่ง

* ประเทศ ญี่ บุน ฑู เหมือน จะ มี ความ ประสงค์ เช่น นี้ เหมือน กัน คือ
ต้อง การ จะ เป็น มหา ประเทศ ใน อาเซีย เป็น หัว หน้า แห่ง ประเทศ ทั้ง หลาย
ใน อาเซีย ความ แบบ ญี่ ใน เขต ตะ ตะ ค์ กับ อเมริกา ทวีป นั้น

ประเทศ ๒ ประเทศ กำลัง เถียง กัน อยู่ ๆ การ เชื่อม เข้า ไป เกี่ยว ข้อง ด้วย โดย เขา ไม่ ได้ เชื้อ เชิญ เช่น นี้ ตาม ภาษา อังกฤษ เรียกว่า “อินเตอร์ เวน ชน” ๑ คำ นี้ แปล ภาษา ไทย ให้ เมาะ นน ยาก แต่ ครั้น จะ ไม่ แปล เสีย เลย ดู ไม่ ควร เพราะ ฉนั้น จำ จะ แปล คำ “อินเตอร์ เวน ชน” นั้น ว่า แหก แฉง และ จะ ได้ ใช้ เช่น นี้ ตัด ออก ไป ๑ เมื่อ จะ กล่าว ถึง เรื่อง การ แหก แฉง นี้ ต้อง ระวง ไม่ ให้ ปน กับ “ช่วย ว่า กล่าว” (เมดิเอชัน) หรือ “ช่วย วินิจฉัย” (อาร์ บิเตรชัน) ๑ “ช่วย ว่า กล่าว” นั้น คือ เมื่อ ประเทศ ซึ่งมี ขช เถียง กัน นั้น ขอให้ ประเทศ อื่น อีก ประเทศ หนึ่ง ช่วย พุด จา และ นำ เพื่อ ให้ ตก ตง กัน แต่ ไม่ ใช้ อำนาจ เพื่อ บังคับ ให้ เป็น ตาม คำ แนะนำ นั้น ๑ “ช่วย วินิจฉัย” นั้น คือ ประเทศ ที่มี เหตุ เถียง กัน พร้อม ใจ กัน ขอ ความ วินิจฉัย และ รับ รอง จะ ทำ ตาม คำ วินิจฉัย ทั้ง สอง ฝ่าย ๑ การ แหก แฉง ผิด กัน กับ ทั้ง สอง อย่าง นี้ โดย เหตุ ที่ ผู้ แหก แฉง ใช้ อำนาจ บังคับ ให้ ผู้ เถียง กัน ตก ตง กัน เพราะ ฉนั้น การ แหก แฉง ต้อง นับ ว่า เป็น เควีของ ตัด อำนาจ ของ ประเทศ ซึ่ง ถก แหก แฉง นั้น อย่าง หนึ่ง เพราะ เหตุ ฉนั้น จึง ต้อง มี เหตุ สำคัญ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด สำหรับ อ้าง ก่อน ที่ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด จะ เข้า แหก แฉง ใน เรื่อง ซึ่ง มิ ใช้ ชุระ ของ คน ได้ ๑ เหตุ ที่ ประเทศ ต่าง ๆ ได้ เคย อ้าง มา แล้ว มี อยู่ หลาย อย่าง แต่ ที่ นับ ว่า ถูก ต้อง ด้วย กฎหมาย นานา ประเทศ แท้ จริง นั้น มี อยู่ คือ

(๑) เพื่อ ป้องกันภัย ซึ่ง อาจ จะ มี ชน แก่ บ้าน เมือง ของ ผู้ ที่ แขก แขง ๆ เมื่อ ประเทศใด เห็น ว่า ภัยนั้น จะ มา ถึง คน นั้น แล้ว เป็น ขวรมคา ที่ จะ ต้อง คิด การ ป้องกัน ภัย อัน นั้น ไม่ ให้ มา ถึง จง ได้ ๆ

(๒) อัง สัญญา มี ตัว อย่าง คือ เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ เวลา มี สงคราม ใน ระหว่าง ฝรั่งเศส กับ ปรุสเซีย รัฐบาล อังกฤษ ได้ กล่าว ว่า ถ้า ฝ่าย หนึ่ง ฝ่ายใด นำ ทหาร เข้า ไป ใน เขต แคน เบต เยียม รัฐบาล อังกฤษ จะ ส่ง ทหาร ไป ช่วย โดย อัง เหตุ ว่า ได้ ตั้ง นาม ใน สัญญา ซึ่ง ยก ให้ เบตเยียม เป็น ประเทศ กตาง เสมอ ไป เช่น นี้ นับ ว่า แขก แขง โดย อัง สัญญา เหมเหตุ ๆ

(๓) เพื่อ กัน ประเทศ อื่น ไม่ ให้ แขก แขง ใน สิ่ง อัน ไม่ ต้อง ด้วย ทำนอง கடอง ขวรม มี ตัว อย่าง คือ เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๕๖ กำตัง เจ้าคอมมิสเวด เป็น ขก จะ แย่ง ราช สัมบัติ ใน ประเทศ โปริตุเกส รัฐบาล อังกฤษ ส่ง ทหาร ไป ใน มือง นั้น เพื่อ จะ กัน มิให้ รัฐบาล สเปญ ส่ง กำตัง ไป ช่วย ข้าง พวก ขบถ ๆ เหตุ ซินติ ที่ ๒ กับ ที่ ๓ ตาม ที่ได้ กล่าว แล้ว นั้น นับ ว่า เป็น อัน ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย แต่ จะ ว่า ต้อง ด้วย ทำนอง கடอง ขวรม โดย ต้อง แท้ ทุก ครั้ง นั้น ไม่ ได้ ๆ เหตุ ที่ ๑ นั้น ย่อม ไม่ มี ผู้ใด เตียง ได้ เตย แต่ ว่า ภัย ซึ่ง จะ กัน ไว้ นั้น ต้อง เป็น ภัย อัน จะ มา ถึง ได้ โดย รวดเร็ว แท้ จริง ไม่ ใช่ เชน แต่ ดัง ซึ่ง อาจ จะ มี มา ได้ ๆ ยังมี เหตุ อื่น ๆ อีก นอก จาก ที่ กล่าว มา แล้ว เช่น ทำ ตาม คำ ขอร้อง ของ ผู้ ที่ เตียง กัน ฝ่าย หนึ่ง หรือ เพื่อ รักษา อำนาจ

ให้คงอยู่ตาม ส่วนที่ มี เดิม (เบเนดิกซ์ ซีอเฟ เปาเวอร์) หรือ เพื่อปราบปราม
 ขบถ หรือช่วยพวกขบถใน ที่ ส้มควร นั้น เป็น ตัวอย่าง ๆ แต่ เหตุ เหล่านี้ ไม่
 นับ ว่า ถูก ต้อง ด้วย แบบ ธรรมเนียม ซึ่ง ถือ กัน ว่า เป็น อัน ใช้ ได้ แต่ ว่า ไม่
 ถูก ต้อง ตาม กฎหมายนานาชาติ ๆ ยังมี อยู่ อีก อย่าง หนึ่ง คือ เข้า ไป
 แหก แชง เพื่อ ไม่ ให้ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด ประพฤติ การ ซึ่ง ปราศ จาก ความ
 เมตตา แก่ เพื่อน มนุษย์ เหตุ อัน นี้ จะ นับ เข้า ใน พวก เหตุ ธรรม ตา
 ไม่ได้ เพราะ ต้อง ดู ตาม ความ ที่ เป็น จริง ก่อน จึง ตัด สิน ใจ ได้ ว่า
 การ ที่ แหก แชง นั้น จะ ถูก ต้อง ด้วย กฎหมาย หรือ ไม่ ๆ

การ แหก แชง นี้ ตัด สิน ใจ เป็น อย่าง ที่ ดี ที่ สุด ว่า ใคร จะ เป็น
 การ ส้มควร ใคร ไม่ ส้มควร ๆ ประเทศ ที่ มี อำนาจ พอ ใจ จะ เอ็ม เข้า ไป
 เกี่ยว ข้อง ใน ชุระ ของ ผู้ อื่น บ่อย ๆ เมื่อ เห็น ว่า จะ เป็น ประโยชน์ แก่ คน ได้
 และ เหตุ ผล ที่ อ่าง นั้น ก็ มี หลาย อย่าง หลาย ประการ แล้ว แต่ ความ
 ประสงค์ ของ ประเทศ ซึ่ง มี ต่าง ๆ กัน แต่ สิ่ง ซึ่ง แน่ นอน นั้น คือ
 ถ้า เอ็ม เข้า ไป เกี่ยว ใน เรื่อง จัด การ ภายใน บ้าน เมือง ต้อง นับ ว่า
 หมาย ตัด อิศรภาพ อัน เค็ม ที่ ของ ประเทศ นั้น ซึ่ง อย่างไร ๆ ก็ ต้อง
 นับ ว่า ผิด กฎหมาย นานาชาติ โดย แท้ ๆ

บทที่ ๒

ว่าด้วย อาณาเขต

อาณาเขต

อาณาเขต ของ ประเทศทุก ๆ ประเทศ จะแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท ดังนี้ :—

(๑) แผ่นดิน ทะเลสาบ และแม่น้ำ ซึ่ง อยู่ใน เขต ความ

ปกครอง ของ ประเทศ นั้น

(๒) ทะเล ซึ่ง อยู่ภายใน เขต ๓ ไมล์ จากฝั่ง กับ เกาะ และ

อ่าว ตามชายทะเล ใน แห่งนี้ ต้อง อธิบาย ต่อไป ว่า

(ก) เขต ๓ ไมล์ (ประมาณ ๓๒๐ เส้น) นั้น ตาม คำ คัดดิน ของ ศาล
อนุญาโตตุลาการ กรุงเยก (พ.ศ. ๒๔๕๓) ซึ่ง พิจารณา เรื่อง จับปลาก
ทะเล ใน น้ำน น้ำ วิม เกาะ นิวฟันด์ แลนด์ ซึ่ง อังกฤษ กับ อเมริกา ได้
วิวาท กัน มา นั้น ใน ข้อ ๕ มี ปรากฏ อยู่ ว่า ; “ ใน ส่วน
อ่าว ให้วัด ๓ ไมล์ จาก เส้น บรรทัด ที่ ชัด คัด น้ำน น้ำ ตรง ที่ ซึ่ง นับ ว่า
เป็น หมตรูป และ ลักษณะ ของ อ่าว แล้ว ใน ที่ อื่น ๆ (นอก จาก ที่ อ่าว)
ให้วัด ๓ ไมล์ จาก ฝั่ง และให้ตวัดเดียวไป ตาม รูป ของ ฝั่ง นั้น ”

ในการที่ได้ กำหนดเขต ๓ ไมล์ดังได้ ให้ เป็นอาณาเขต ของประเทศ
เจ้าของ ฝั่งนั้น เพราะ ใน เวลา ที่ ทะเล นับว่า เป็นคู่คทาง บันใหญ่ เพียง ๓ ไมล์
แต่ มา ใน บัดจุบัน ฝั่งนี้ ทวง บัน โดดกว่า ๓ ไมล์ มาก เพราะ ฝั่งนั้น หมอ

กฎหมาย บาง คน มี ความ เห็น ว่า ควร จะ ขยาย เขต ทะเล นั้น ออกไป อีก ตาม ทาง บน ใหญ่ แต่ก็ ยัง ไม่ เป็น อัน ตกลง แน่ นอน อย่าง ไร จึง ต้อง กล่าว คง เดิม ไว้

(ข) ส่วน เกร็ด ทะเล นั้น ถ้า กว้าง ๖ ไมล์ (ประมาณ ๒๕๐ เส้น) หรือ น้อย กว่า นั้น และ มี ท้อง ฟ้า เป็น แผ่น ดิน อยู่ใน เขต ของ ประเทศ เดียว นับ ว่า เป็น แดน ของ ประเทศ ซึ่งเป็น เจ้า ของ ผืน นั้น แต่ถ้า เกร็ด นั้น เป็น ทาง เรือ เดิน ระหว่าง ทะเล หดง ต้อง ข้าง ไซร์ เรือ ของ ประเทศ อื่น อาจ ใช้ เกร็ด นั้น ได้ โดย ไม่ ต้อง ถูก หวง ห้าม อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด

(ค) ส่วน อ่าว นั้น มี บาง คน กล่าว ว่า ถ้า เส้น ซึ่ง ขัด กัน ปาก อ่าว นั้น ยาว กว่า ๓๐ ไมล์ (ประมาณ ๕๐๐ เส้น) อ่าว นั้น ต้อง นับ เป็น ทะเล หดง คือ ไม่ เป็น แดน ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด โดย เฉพาะ แต่ ขอน จะ วาง ตง เป็น แน่ นอน ที่ เดียว ไม่ ได้ *

(๓) เกาะ ทั้ง ปวง ซึ่ง อยู่ ริม ชาย ทะเล เกาะ นั้น นับ ว่า เป็น ส่วน ของ ผืน จึง ต้อง นับ ว่า อยู่ใน เขต แดน ของ ประเทศ ซึ่งเป็น เจ้า ของ แผ่น ดิน บน ผืน นั้น ด้วย

* ใน คำ ตัดสิน ศาล อนุญาโตตุลาการ ซึ่ง พิจารณา เรื่อง จับ ปลตาทะเล ใน น่าน น้ำ นิวฟันด์ แลนด์ ซึ่ง ได้ กล่าว มา แล้ว นั้น มี แสดง ไว้ ใน คำ วินิจฉัย ข้อ ๕ ว่า ควร ให้ เข้าใจ ว่า เฉพาะ แต่ อ่าว ที่ กว้าง ๓๐ ไมล์ เท่านั้น จึง ควร ถือ เขา เป็น จังหวัด ควร กันไว้ ให้ แต่ เฉพาะ ผู้ เป็น ชาว เมือง เจ้า ของ ท้อง ที่ จับ ปลตาทะเล แต่ ใน คำ ตัดสิน นั้น เอง ก็ มี กล่าว กัน ไว้ ว่า ยัง จะ ถือ เขา เป็น บท กฎหมาย นานา ประเทศ โดย มัน คง มี ได้

ลักษณะขยาย อาณาเขต

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ลักษณะ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด จะ ขยาย หรือ เพิ่ม เติม อาณาเขต มี อยู่ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) จับจอง (ออกคูปูเช้น)

ลักษณะ จับจอง นี้ ใช้ ได้ แต่ ที่ เกี่ยว ด้วย แผ่นดิน ที่ ยัง ไม่ มี ประเทศ อื่น ซึ่ง อยู่น ใน กฎหมาย นานาประเทศ เปน เจ้า ของ ฯ วิธี ขยาย เขตแดน เช่น นี้ ย่อม เปิด ช่อง ให้ มี ข้อ คัดค้าน ทู่เถียง กัน มา มาก แล้ว และ คง จะ มี ต่อไป อีก และการ ที่ จะ วาง แบบแผน ลง ให้ เปน แน่นนอน นน เปน การ ยาก เพราะ ถนน เจ้า จะ แข็ง แต่ ประเพณี ที่ นิยม นับถือ กัน ว่า ถูกต้อง แล้ว โดย มาก ดัง นี้ คือ ที่ แผ่นดินใหม่ ไม่ นับ ว่า เปน ของ ผู้ ที่ ไป พบ ก่อน นับ เปน ของ ผู้ ที่ ได้ จับจอง ก่อน ฯ จับจอง ใน ที่ นี้ หมายความว่า ยกมาเปนมืองชน (แอนเนกเซชัน) รวมกับการ ไปตั้งอยู่ (เส็ดคตเมนต์) ฯ ยกมาเปนมืองชน นั้น คือ ประเทศ ที่ จับจอง นับ ที่ ใหม่ นั้น ๆ เข้าไว้ ใน อาณาเขต ของ คน วิธี ที่ กระทำ นั้น คือ แต่ง ให้ ข้าราชการ ผู้ หนึ่ง ไป ชัก ชงชาติ และ อ่าน ประกาศ ใน ที่ ซึ่ง จับจอง ถ้า มี ข้าราชการ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ไป ชัก ชง แต่ ประกาศ จับจอง ที่ ดิน โดย ตำพัง ตนเอง ที่ ดิน นั้น ไม่ นับ ว่า ได้ ยกมา เปน เมือง ชน จน กว่า รัฐบาล ซึ่ง เปน นาย ของ ผู้ ประกาศ นั้น จะ ได้ รับ รอง ตาม คำ ประกาศ ฯ การ ที่ คน ไม่ ใช้ ข้าราชการ จะ ประกาศ ยก ที่ ดิน เปน เมือง ชน แก่ ประเทศ ของ ตน นั้น ไม่ ได้ เปน อัน ชาติ ฯ ที่ เรียก

ว่า ไปตั้งอยู่นั้น คือ ตั้ง กอง ทหาร หรือ กอง ข้า หลวง พด เวชน
 ไว้ในท้องที่ ซึ่ง จะ จับ ของ และ การ ที่ ไป ตั้ง ไม่ ใช้ ตั้ง ไว้ ครั้ง หนึ่ง แดง
 จะ พอ จำ จะต้อง ตั้ง ไว้ ให้ คัด ออก เวลา ถ้า ตอน คน ใน กองทัพ นั้น ไป
 หมด เมื่อใด ที่ดิน นั้น อาจ จะ มี ผู้อื่น จับ ของ ได้ทันที โดยไม่มี ข้อ ทุ้ง เกียง
 ได้เลย ๆ ถ้า จะ ให้ การ จับ ของ นั้น เป็น การ มัน คง ไม่มี ที่ เกียง จำ
 จะต้อง ประกาศ ยก เป็น เมือง ชน ด้วย และมี กอง ไป ตั้ง อยู่ ด้วย ที่
 จะ ประกาศ ก่อน หรือ ไป ตั้ง อยู่ ก่อน นั้น ไม่ สำคัญ จะ ทำ อย่างไร ก่อน ก็
 ได้ ๆ มี ข้อ ที่ ได้ เกิด เหตุ ทั้ง เกียง กัน อยู่ บาง แด่ ก่อน คือ ว่า การ
 จับ ของ ที่ ดัน ใหม่ นั้น ควร มี กำหนด เขต อย่างไร ? เมื่อ ตรวจ ตาม ที่
 ได้ เคย มี มา แดง คง ได้ ความ เช่น นี้ คือ :—

(ก) ประกาศ ยก เป็น เมือง ชน ครั้ง ๑ กับ กอง ข้า หลวง หรือ ทหาร
 กอง ๑ อาจ จะ จับ ของ เกาเร ได้ เต็ม ทั้ง เกาเร เว้น เดียว แต่ เกาเร นั้น จะ ใหญ่
 เกิน ประมาณ แต่ ถ้า เกาเร เต็ก ๆ รวม อยู่ เป็น หมู่ จับ ของ เกาเร เดียว ก็
 นับ ว่า ได้ จับ ของ ทั้ง หมู่

(ข) ประกาศ ครั้ง ๑ และ ตั้ง อยู่ ชาย ทะเล ประเทศ หนึ่ง ประเทศ
 ใด นับ ไม่ ได้ ว่า ได้ จับ ของ แดง ทั้ง ประเทศ ที่ ตั้ง จะ ว่า ได้ จับ ของ ที่ ดัน แต่
 ผัง ทะเล ทิศ หนึ่ง ซ้ำ ไป จด ผัง ทะเล ทิศ ตรง กัน ซ้ำ ก็ ไม่ ได้

(ค) จับ ของ ที่ ดัน ตาม ผัง ทะเล นับ เป็น ได้ จับ ของ ที่ ดัน ทั้งหมด ซึ่ง
 อยู่ใน มณฑล ริม แม่น้ำ ขนาด เด็ก ซึ่ง มี ปาก น้ำ อยู่ ทวง ผัง น้ำ นั้น แต่ การ
 ที่ ตั้ง กอง จับ ของ ไว้ ที่ ปาก แม่น้ำ ใหญ่ ไม่ นับ ว่า ได้ จับ ของ ที่ ดัน ทั้งหมด
 ที่ ได้ อ่า ไคร ไร ใช้ แม่น้ำ ใหญ่ และ แคว ต่าง ๆ ซึ่ง ไหล มา ตง แม่น้ำ ใหญ่ นั้น

(๑) เมื่อ ประเทศ สอง ประเทศ มี เขตแดน ตามฝั่ง แม่น้ำ ฝั่งละ ประเทศ ต้อง นับว่า ร่องน้ำที่ เรือ อาจ เดินได้ (Thalweg) เป็น เขต บันแดน ค่อแดน ๑ ตาม ข้อ ความ ที่ได้ กล่าว มา แล้ว นี้ ก็ เห็น ได้ โดยง่าย ว่า ทุก ๆ ข้อ มี ข้อ ที่ จะ เลียง กันได้ เป็น อัน มาก เพราะ ฉนั้น เมื่อ ประเทศใด จะ จับ ข้อ ที่ ดินใหม่ ควร ตก ลง กับ ประเทศ อื่น ๆ เสีย ให้ เป็น แน่นนอน ว่า จะ วาง เขตแดน เพียงใด เพื่อ กัน ความ ยุ่ง เหียง ซึ่ง อาจ จะ มี ขึ้นได้ ใน ภายหน้า ๑ ส่วน คน พน เมือง ที่ ตก จับ ของ นั้น บาง ที่ ผู้ จับ ของ ก็ จัด การ ขอ ความ ยินยอม ด้วย แต่ก็ เป็น แต่ พิธี อื่น หนึ่ง เท่านั้น ๑

(๒) ยกให้ (เขตชน)

นี้ คือ ประเทศ หนึ่ง ยกเขตแดน ของ ตนให้ แก่ อีก ประเทศ หนึ่ง ๑ มุตเหตุ ที่ ยกให้ กัน เช่น นี้ ก็ มี อยู่ คือ (ก) ชาย (๒) ให้ เบ็ดำ โดย เต็มใจ หรือ โดย ถูก ช่ม ชั้น (ค) แดก เบ็ดี่ยน กับ ที่ อื่น ๑

(๓) โดยมีชาย (คองเควี่สต์)

นี้ คือ ยึดที่ดิน ซึ่ง ได้ ใน เวลา สงคราม และ ใช้ อำนาจ ของ ผู้ปกครอง ทุก ประการ โดย ความ ตั้งใจ จะ ปกครอง ต่อ ไป ชั่ว ถาวนาน ๑ ความ ตั้งใจ อื่น นี้ ต้อง มี ปราบกฎ อยู่ใน ประการใด หรือ บัญญัติ อย่าง หนึ่ง อย่างใด ซึ่ง ได้ ทำ ชน ตาม กฎหมาย ๑ ดัง นั้น นี้ ผิด กับ ยกให้ เพราะ ไม่มีการ เจรจา ใน ระหว่าง ประเทศ กับ ประเทศ และ ไม่ มี กำหนด แน่นนอน ว่า ที่ แผ่นดิน นั้น เบ็ดี่ยน เจ้า ของ เมื่อไร ๑ ถ้า เมื่อ สงคราม แล้ว มี ข้อสัญญา ว่า ผู้แพ้ ยก ที่ดิน ซึ่ง ผู้ชนะ ได้ ยึดไว้ แล้ว นั้น ให้ แก่ ผู้ชนะ แผ่นดิน นั้น ตาม กฎหมาย ไม่ นับ ว่า เป็น ที่ ซึ่ง ได้ มา “โดยมีชาย” นับ ว่า เป็น ที่ ซึ่ง ผู้แพ้ “ยกให้” ๑

(๔) โดยได้อยู่มานานแล้ว (เวิร์ตคริป ชั้น)

ลักษณะ แห่ง อาณาเขต อย่าง นี ดง่าย ค คือ เมื่อได้ ไป คง อยู่ ใน ที่ แห่งใด แห่ง หนึ่ง นาน พอ สัม ควร แล้ว เลย ตก ลง ว่า ที่ นั้น เป็น ที่ อยู่ ใน อาณาเขต ของ ตน คน ๑ ว่า ตามจริง จะ ช่าง ข้อใดใน กฎหมาย มา เป็น หลัก ฐานใน การ ที่ กระทำ เช่น นี ก็ ไม่ ได้ แต่ ก็ แล้ว แต่ ประเทศไหน จะ ทำ ที่ จะ สำเร็จ ได้ ก็ มี แต่ เพราะ ประเทศ อื่น ๆ ไม่ ยาก เลี้ยง หรือ ไม่ กล้า เลี้ยง เท่านั้น จะ วาง แบบแผน แน่ นอน ไม่ ได้ ๑

(๕) ที่ดินเกิดใหม่ (แอกครี ชั้น)

นี้ คือ เมื่อ ที่ ซึ่ง เคย เป็น ทะเล ภายใน อาณาเขต กลาย เป็น ดิน แห้ง หรือ เมื่อ มี เกาะ เกิด ขึ้น ใหม่ ริมฝั่ง ซึ่ง เป็น แดน ของ ประเทศ ใด ที่ ดิน ซึ่ง เกิด ใหม่ นั้น นับ เพิ่ม เข้า ใน อาณาเขต ของ ประเทศ นั้น ๑

อำนาจ ปกครอง ที่ดิน

รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ย่อม มี อำนาจ ปกครอง ที่ดิน ซึ่ง เป็น ภูมิ ดำเนา เดิม ของ ชาติ ตน โดย เต็ม ที่ แต่ ใน ที่ นี ไม่ กล่าว ถึง แดน ดิน ซึ่ง เป็น ดิน เดิม ของ รัฐบาล นั้น จะ กล่าว ถึง แผ่นดิน ซึ่ง ได้ มา ใหม่ ตาม ลักษณะ ต่าง ๆ ดัง ได้ กล่าว มา ใน บท นี้ แล้ว และ ยัง มี อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ใช้ ใน เมือง ซึ่ง มี ใช้ เป็น เมือง ชน โดย แท้ ก็ มี ดัง คือ ไป นี้

(๑) ถ้า แผ่นดิน นั้น เป็น เมือง ชน ตาม ลักษณะ ที่ ได้ กล่าว มา แล้ว เมือง ชน ก็ ไม่ ต้อง มี ข้อ สั่ง ใด เลย เลย ว่า รัฐบาล อาจ ใช้ อำนาจ ปกครอง ได้ โดย เต็ม ที่ ทง ภายใน นอก ภายใน เพราะ ต้อง นับ ว่า แผ่น ดิน แผ่น นี เป็น ส่วน หนึ่ง ของ แผ่น ดิน ถิ่น เดิม เท่านั้น

(๒) แผ่นดินเช่า วิธีเช่าที่ดินนี้ แต่โบราณก็ได้เคยมีบ้าง แต่พอจะหาตัวอย่างซึ่งได้มีปรากฏในเร็ว ๆ นี้ได้ คือ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ นี้เอง ประเทศเยอรมนี บังคับให้ประเทศจีน ยกอ้าง เกี่ยวเจอกับแผ่นดินจีนนั้นให้เช่ามีกำหนด ๙๙ ปี ประเทศรัสเซียต่อมา จึงขอเช่าตำบลปอวต อาเซอร์ แต่ตาเหตียนวัน (คัตัน) มีกำหนด ๒๕ ปี ประเทศอังกฤษได้เช่าตำบลเวไฮเว แต่ประเทศฝรั่งเศสได้เช่าตำบลฮ่าว กวง เซาวัน มีกำหนดเท่ากับที่ประเทศรัสเซียเช่า ปอวตอาเซอร์ แต่ตาเหตียนวัน *

* ตามลักษณะเช่าที่ในกฎหมายสามัญ อำนาจในที่ดิน ต้องอยู่กับเจ้าของเดิม แต่ผู้เช่ามีอำนาจปกครองได้แต่ในเวลาที่คุณอยู่ในที่นั้นตามสัญญาเช่าที่ แต่ประเทศที่ปวงซึ่งได้เช่าที่ดินจีนนั้น ไม่ได้มีความตั้งใจเลย ที่จะยอมละทิ้งอำนาจซึ่งควรมีอยู่กับเจ้าของที่ดินไว้ให้แก่รัฐบาลจีน เพราะฉนั้นคำว่า "เช่า" นั้น ต้องนับว่านำมาใช้ในที่นี้เพื่อเป็นคำแก้ตัวของผู้เช่า ไม่ให้ผู้อื่นตีฉันทินหาได้ว่าไปเที่ยงแย่งซึ่งที่ดินโดยหาเหตุธรรมมิได้ ที่ทุก ๆ ตำบลซึ่งรัฐบาลยุโรปอ้างกล่าวแต่ฉนั้น ๆ ได้เช่าจากจีนนั้น ถ้าจะว่าโดยจริงก็คือประเทศเหล่านั้น บังคับให้จีนยกให้ปกครอง เป็นสิทธิ์ขาดในระหว่างเวลาที่กำหนดในสัญญาเช่นนั้น ซึ่งผิดกับลักษณะเช่าที่ตามกฎหมายสามัญมาก

(๓) เมืองที่อยู่ในบ้องกั้น (โปรเต็คทอเรต)

ถ้าแม้จะกล่าวไปตามคำของ ประเทศ ซึ่ง เป็น ผู้บ้อง กั้น ก็ จะต้องพูด
 ดังนี้ว่า “ ประเทศ ซึ่ง อยู่ใน บ้อง กั้น นั้นได้ มา ขอ พึ่ง อำนาจ เพื่อ มิให้
 ประเทศ อื่น ๆ ครอบงวน และ การ ที่ ได้ มา พึ่ง นั้น ประเทศ เด็ก ได้ มา ขอ พึ่ง โดย
 เค็มใจ มิใช่ เพราะ ความ กตริ์ เอย ” การ ที่ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ได้ ได้รับ
 เป็น ผู้บ้อง กั้น ประเทศ เด็ก แล้ว ต้อง เป็น ผู้ถือ อำนาจ ภายนอก แทน ประเทศ
 นั้น ด้วย ที่ เดียว ๆ ส่วน อำนาจ ภายใน นั้น ประเทศ ผู้บ้อง กั้น อนุญาต
 ให้ รัฐ มาต ของ ประเทศ เด็ก เป็น ผู้ถือ มาก หรือน้อย ตาม ตกลง กัน ๆ ประเทศ
 ผู้บ้อง กั้น มี อำนาจ อันชอบ ธรรม ที่ จะ ขอ มิให้ ประเทศ อื่น ๆ แย่ง
 ชิง ที่ ดิน ใน เขต แตน ซึ่ง อยู่ใน บ้อง กั้น นั้น และ มิให้ พูตจา ว่า กกล่าว
 การ บ้านเมือง โดย ตรง กับ ชาวเมือง นั้น ด้วย ๆ อนึ่ง ประเทศ ผู้บ้อง กั้น นั้น
 มี น้าที่ จำ เป็น จะ ต้อง ระวัง ห้าม บราม คน ใน บ้อง กั้น ของ ตน มิให้ กระทำ
 สงคราม กับ ประเทศ โทต เคียง ด้วย นอกจาก ที่ กกล่าว มา แล้ว นี้ ยัง มิ
 มี สิ่ง อื่น ซึ่ง จะ วาง ลง เป็น แน่ นอน ได้ ๆ

(๔) จังหวัด หวง ห้าม (สเฟียร์ อ็อฟ อินฟลูเอนซ์)

แผ่นดิน ซึ่ง นับ ว่า อยู่ใน จังหวัด หวง ห้าม ของ ประเทศ โด ประเทศ หนึ่ง
 นั้น ¹⁴ไม่ แปล ว่า ที่ นั้น เป็น เมือง ชน โดย แท้ จริง และ อำนาจ ที่ ใช้

ใน ที่ นั้น ก็ น้อย เต็ม ที่ ๆ โดย มาก แน่น ดิน ซึ่ง นั้น เป็น จังหวัด หวง หำม
 นั้น เป็น ที่ ใด ๆ ไม่ สู้ มี ผู้ คน ไป ตง อยู่ มาก นึก ที่ สู้ ๑๓ พต เมือง
 ประเทศ ที่ ปกครอง เขต นั้น เอง ก็ ไม่ สู้ มี และ ประเทศ ผู้ ถ้อ เขา
 ที่ นั้น เป็น จังหวัด หวง หำม ของ ตน ก็ ไม่ ได้ เกี่ยว ข้อง ใน การ ปกครอง
 ทง ภาย นอก ภาย ใน ของ ตำบล นั้น ๆ เพราะ ฉนั้น การ ที่ ตง จังหวัด หวง
 หำม ชน ใน ที่ นั้น ๆ ก็ มี ความ ประสงค์ แต่ จะ มี ให้ ประเทศ อื่น นอก
 จาก ประเทศ ซึ่ง ตง ชน จับ ของ ที่ แผ่น ดิน หรือ ตง ตน เป็น ผู้ บอง กัน
 ใน เขต นั้น ๆ จังหวัด หวง หำม นี้ จะ ตง ชน ได้ ก็ แต่ โดย สัญญา ระหว่าง
 ผู้ ตง กับ เจ้า ของ ที่ เดิม หรือ กับ ประเทศ อื่น ซึ่ง มี ความ ประสงค์
 คล้าย ๆ กัน และ ผู้ ที่ จะ ตง ถ้อ ตาม สัญญา ก็ แต่ ต้อง ฝ่าย นี้ เว้น
 แต่ ถ้า ประเทศ อื่น เห็น ชอบ ด้วย จะ ถ้อ ตาม ด้วย ก็ ได้ ๆ จังหวัด หวง หำม
 นี้ ต่อ ไป ก็ มัก จะ กลาย เป็น เมือง อยู่ ใน บอง กัน แต่ เมือง อยู่ ใน บอง กัน
 นั้น ไม่ ชั่ว ไม่ นาน ก็ เลย กลาย เป็น เมือง ชน โดย แท้ จริง ๆ

ว่า ด้วย อำนาจ ปกครอง ทะเล แม่น้ำ

(๑) อำนาจใน ทะเล และ เกร็ด ทะเล

เดิม ประเทศ ต่าง ๆ ที่ มี กอง เรือรบ แข็ง แรง ต่าง ประเทศ ต่าง ถ้อ
 เขา ว่า มี อำนาจ ปกครอง ทะเล เป็น แห่ง ๆ มี ตัวอย่าง คือ เมือง เวนิส
 ถ้อ ว่า ทะเล อาดริ อาทิก อยู่ใน ปกครอง ของ ตน ประเทศ สเปน

ถือเอามหาสมุทร ปาซิฟิก ประเทศ ฝรั่งเศส ถือเอาทะเล เมดิเตอร์ เรเนียน แต่คือ ๆ มาประเทศ เหล่านี้ ก็ต้อง ยอม ถอน ความ ที่ ถือ เช่น นี้ หมด แล้ว แต่ ตามความ นิยาม เดียวนี้ คงเป็นอัน ตกตรงว่าทะเล หดวงไม่มีเจ้าของ ๆ ส่วน เกียรติทะเล นั้น ได้ กล่าวถึง ข้างต้น บท นี้ แล้ว ๆ

(๒) อำนาจ เติงต์คอกในเกร็ด

เกร็ดใน ที่ นี้ หมายความว่า ช่องใน ระหว่าง ทะเลใหญ่ กับ ทะเล ใหญ่ ถึง ช่อง นั้น จะ เป็น ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด แต่ ผู้เดียว ก็ดี แต่ เรือ ของ ประเทศ อื่น ๆ ทั้ง เรือรบ แต่ เรือ พ่อค้า มี อำนาจ ซึ่ง ใน ที่ นี้ เรา เรียกว่า “อำนาจ เติงต์คอก” (ไรต์ ออฟอิน โนเซนส์ แอสเสซ) คือ เรือ ทั้งปวง อาจ เดินไปมาใน เกร็ด นี้ได้ โดย ไม่ ต้อง ถูก คัด คั้น หวง ห้าม อันใด ในเวลา ไม่มี สงคราม แต่ เป็น น่าน้ำ ของ เรือ เหล่านี้ ที่ จะไม่ ประพฤติ สิ่งหนึ่ง สิ่งใด ซึ่ง นับว่า เป็น กิริยา สำหรับ เวลา สงคราม มี ที่ เว้น อยู่ แห่ง หนึ่ง คือ เกร็ด ดาร์คเนตส์ และ บอส ฟอร์ดโน ประเทศ ตุรกี ซึ่ง มี ข้อ บังคับ ห้าม มิให้ เรือ รบ ต่าง ประเทศ ผ่าน ตาม ตัญญา ปักคฤสตัด

ศก ๑๗๕๖ แต่ ๑๗๗๓ *

* เมื่อเกิด สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย (พ.ศ. ๒๔๔๗) เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ ปีเตอร์เบิร์ก (Peterburg) แต่ สมอ เสนดัก (Smolensk) ชัก ชง เรือ ลีควัว แตน ออก มา ทาง เกร็ด ดาร์คเนตส์ และ บอสฟอร์ดโน ครั้น เมื่อ ผ่าน คลอง ดูเอช ออก ทะเล แดง แล้ว ก็ ชัก ชง เรือ รบ เทียด

(๓) คลองระหว่าง มหาสมุทร

หมอบ กฎหมาย ที่ ปวง ซึ่ง เป็น ผู้คิด และ ช่วย ตั้ง กฎหมาย นานาประเทศ นั้น ไม่ได้นึกไม่ได้ฝันเลยว่าจะ มี คลอง เช่น นั้น ซึ่ง จึง มี ได้ มี ผู้ใด ได้วินิจฉัยไว้เลย ว่า คลอง ชนิด นี้ ควร จะ เป็น ของ ผู้ใด แน่ ๆ เพราะ ฉะนั้น เมื่อ มี คลอง ดัง นั้น จึง จำเป็น ต้อง มี ความตกลง กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ใน ยุโรป คือ มหาประเทศ ทั้ง ๖ กับ ประเทศ ตุรกี, สเปน, และ วิตนดา ได้ พြံวม กัน ทำ สัญญา ใน ปี คฤศตศก ๑๗๗๗ ยก คลอง ดัง นั้น เป็น กกลาง เสมอไป คือ อนุญาตให้ เรือ เดิน ได้ ทั้ง เวลา มี สงคราม และ ไม่มี ทั้ง เรือรบ และ เรือ พ่อค้า ทั้ง เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม และ เรือ ผู้เป็น กกลาง แต่ มี ข้อ ห้าม มิให้ เรือรบ กัน หรือ ใช้ อำนาจ ต่าง ๆ สำหรับ กับ การ สงคราม ใน คลอง และ ที่ เมือง ท่าปาก คลอง ทั้ง สอง ข้าง หรือ ใน ทะเล ห่าง จาก เมือง ท่า ๓ ไมล์ และ ห้าม มิให้ บด คลอง ด้วย ๆ ที่ ได้ ทำไว้ ที่ คลอง ดัง นั้น คง จะ เป็น ตัวอย่าง สำหรับ ทำ ที่ คลอง อื่น ๆ ต่อไป ด้วย

กระ เวน ได้ ตรวจ สืบค้น แะ จับ เรือ ชาว ประเทศ เป็น กกลาง คือ ใช้ อำนาจ แห่ง เรือรบ ใน เวลา สงคราม ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ทุก ประการ ครั้น เมื่อ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ เรือรบ ของ ตำน จับ เรือบริษัทยูนิแองโอ (อังกฤษ) ได้ ตำน หนึ่ง ชื่อ มะตะกา (Malacca) หาว่า บรรทุก สินค้า ต้อง ห้าม ส่ง เรือ มะตะกา นั้น ไป เพื่อให้ ศาล พิจารณา เรือ ๒๒๕๕ ที่ เมือง ลิเบีย ตัดสิน รัฐบาล อังกฤษ ร้อง ขัด ข้อง ต่อ ว่า

(๔) บริเวณจับปลาทะเล

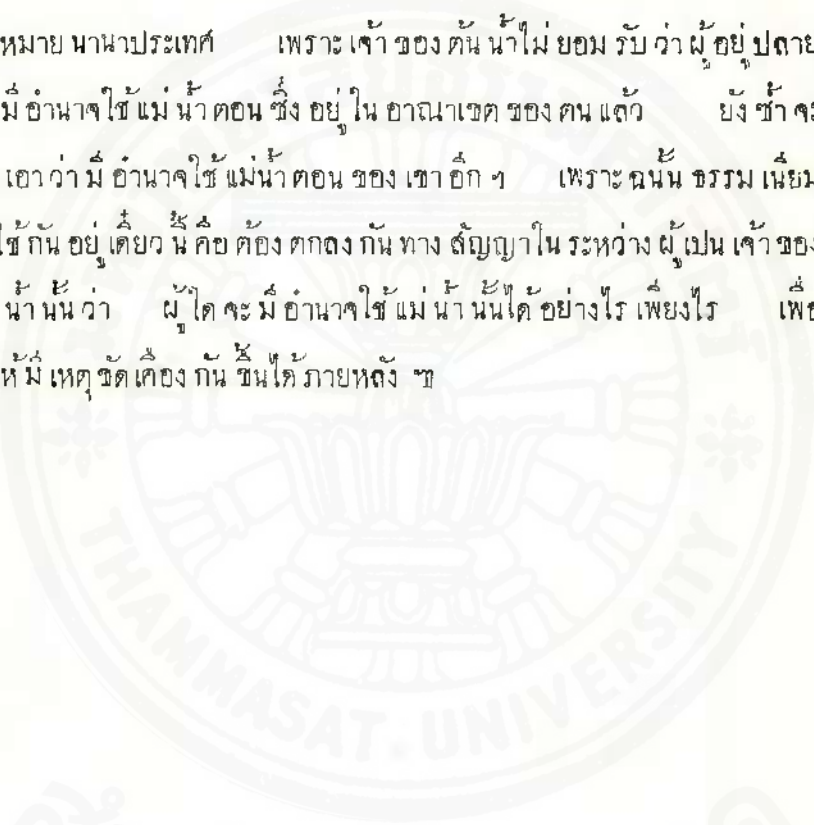
ถ้าบริเวณจับปลานั้น อยู่ใน น้ำ ซึ่ง เป็นของ ประเทศใด แน่นนอน อำนาจอ
ซึ่งจะจับปลาได้ ก็ ต้อง เป็น ของ ประเทศนั้น แต่ ถ้า อยู่ใน มหาสมุทร ต้อง
นับว่า เป็น ของ กติกา คนทุก ๆ ประเทศ ย่อม มี อำนาจ จับปลาได้ ไม่ว่าที่
ไหนใน ท้อง ทะเล หาดวง ทง ส่วนๆ ที่ วางแบบ ดังเช่น นี้ ก็ ดู ระเบียบ ข้อดี อยู่ ไม่
ควร จะมี ข้อ เถียง ได้ เลย แต่ ก็ ไม่ พัง มี ข้อ ทွ่ง เถียง กัน ใน เรื่อง อำนาจ
จับปลา นี้ เนื่อง ๆ มี รัฐบาล อังกฤษ และ ฝรั่งเศส เถียง กัน และ ภาย
หลัง รัฐบาล อเมริกา กับ คานาดา เถียง กัน ต่อมา อีก เรื่อง จับปลา ริม เกาะ นิว
ฟันด์ แลนด์ เป็น ต้น ซึ่ง ได้ เถียง กัน มา หลาย หน คนแล้ว ฟัง จะ ได้ มา
ตกลง ให้ ศาล อนุญาโตตุลาการ กรุงเฮก วินิจฉัย ตก ลง กัน ใน พ.ศ. ๒๔๕๓
นี้เอง รวม เวลา ที่ได้ เป็น ความ กัน มา ๓๓๐ ปี

(๕) อำนาจเดินเรือในแม่น้ำใหญ่ ๆ

ที่ จะ มี ข้อ เถียง กัน ได้ ใน ทาง นี้ ก็ คือ แม่น้ำใหญ่ ต่ำเดี่ยว ไหล
ผ่าน เขตแดน ของ ประเทศ สอง ประเทศ หรือ กว่า ประเทศ ซึ่ง เป็น เจ้า

รัฐบาล รัสเซีย ในการ ที่ ทำผิด สัญญา ให้ เรือ รม สอง ตำนี ออกมา ตาม ทาง
ที่ ต้อง ห้าม รัฐบาล รัสเซีย ตกตง ปล่อย เรือ มะตะกา เมื่อวันที่ ๒๗
กรกฎาคม ที่ เมือง ฮัดเยิสส์ แต่ ยอม สัญญา ว่า เรือ สอง ตำนี จะ
ไม่ให้ ทำ นาที่ ของ เรือ รม อีก ต่อไป แต่ บรรดา เรือ สิบห้า ชาว ประเทศ
เป็น กติกา ซึ่ง เรือ รม ทง สอง ี่ จับได้ ก็ จะ ปล่อย ให้ สิ้น

ของ แม่ น้ำ ขาง ต้น บาง ที่ ถือ เขา ว่า คน มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ นั้น ต่อด ถึง ทะเล
 เช่นเดียวกับ ผู้เป็น เจ้าของ แม่ น้ำ ตอน ปลาย ๆ ที่ ถือ เช่นนี้ ไม่ ต้อง ด้วย คตของ
 กฎหมาย นานาประเทศ เพราะ เจ้า ของ ต้น น้ำ ไม่ ยอม รับ ว่า ผู้ อยู่ ปลาย
 น้ำ มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ ตอน ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต ของ คน แตก ยัง ข้า จะ
 ถือ เขา ว่า มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ ตอน ของ เขา อื่น ๆ เพราะ ฉนั้น ขรม เนียม
 ที่ ใช้ กัน อยู่ เดียว นี้ คช ต้อง ตกตง กัน ทาง สัญญา ใน ระหว่าง ผู้เป็น เจ้า ของ
 แม่ น้ำ นั้น ว่า ผู้ใด จะ มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ นั้น ได้ อย่างไร เพียงไร เพื่อ
 มิ ให้ มี เหตุ ขัด เค่ง กัน จน เกล่ ภาย หลัง ฯ

บทที่ ๓

ว่าด้วย อำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครองนี้ โดยมาก เป็น สิ่ง ซึ่ง อยู่ กับ ที่ คือ ไม่ แ่ ไป นอก อาณาเขต ของ ประเทศ ฯ รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ย่อม มี อำนาจ ปกครอง คน และ สัมบัติ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ทัว ไป แต่ รัฐบาล ทุก รัฐบาล ก็ ย่อม มี อำนาจ ปก ครอง ข้าง แผ่น ดิน ของ ตน ซึ่ง อยู่ นอก อาณา เขต ตน ด้วย เหมือน กัน ไม่ มาก ก็ น้อย โดย อำนาจ ของ ความ ซื่อ สัตย์ กตัญญู ซึ่ง ข้าง แผ่นดิน เหล่า นั้น มี แก่ แผ่น ดิน ถิ่น เกิด ของตน ฯ เพราะ ฉนั้น อำนาจ ปกครอง จึง แบ่ง ได้ เป็น สอง แพนด คือ อำนาจ อยู่ กับ ที่ (เคอร์วีตอเรียล ยูริสดีคชัน) อย่าง หนึ่ง อำนาจ นอก ที่ (นอนเคอร์วีตอเรียล ยูริสดีคชัน) อีก อย่าง หนึ่ง ฯ

ผู้ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ อยู่ กับ ที่ นั้น คือ

(๑) คน ซึ่ง อยู่ใน อาณา เขต ทุก คน มี ยก เว้น บ้าง ฯ คน ซึ่ง อยู่

ใน อาณา เขต จะ แบ่ง ได้ เป็น ๔ จำพวก ดัง ต่อไป นี้ :-

(ก) คน ชาติ พน เมือง ประเทศ ต่าง ๆ ก็ ต่าง มี กฎหมาย วาง ลง ว่า คน ชนิดใด จึง จะ นับ ว่า เป็น คน ชาติ พน เมือง

(ข) คน แปลง ชาติ คือ คน ชาว เมือง อื่น ซึ่ง ได้ มา ตั้ง เคหะ สถาน อยู่ใน อาณาเขต และ ละทิ้ง ชาติ เดิม ของ ตน เสีย ย่อม เรียก ตน ว่า

แปล คนชาติหนึ่ง เมือง ซึ่ง คน เข้า มา ตั้ง อยู่ ถัดกัน แปลงชาติหนึ่ง ต่างเมือง ก็ มี กฎหมาย ต่าง ๆ กัน ว่า คน จะ ต้อง ประพฤติ อย่างไรบ้าง จึง จะ แปลง ชาติได้

(ค) คน ต่าง ประเทศ ซึ่ง ตั้ง อยู่ ใน อาณาเขต คือ คน ข้าม แผ่นดิน อัน ซึ่งได้ มา ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ โดย มั่น คง คน ชนิด นี้ ต้อง ถือ ตาม กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ที่ คน อยู่ นั้น แต่ รัฐบาล จะ เกณฑ์ ใช้ ราชการ บาง อย่าง เช่น เป็น ทหาร เป็น ต้น คน ไม่ได้

(ข) คน เดินทาง ใน อาณาเขต คน จำพวก นี้ ต้อง ถือ ตาม กฎหมาย ใน ความ ชาญา และ ใน ทาง พัง บ้าง บาง สิ่ง

(๒) สิ่ง ของ ทุก อย่าง ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต มี ที่ เว้น บ้าง สิ่ง

ของ นั้น จะ แบ่ง ได้ เป็น ๔ จำพวก คือ

(ก) สัมบัติ มั่น คง มี ที่ ดิน เป็น ต้น ต้อง อยู่ ใน อำนาจ รัฐบาล ผู้ปกครอง แผ่น ดิน โดย เต็ม

(ข) สัมบัติ ส่วน ตัว บุคคล ถ้า เจ้า ของ สัมบัติ ตั้ง ภูมि ดำเนา อยู่ ใน อาณาเขต ประเทศ เดียว กับ สัมบัติ ๆ ก็ คง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ ที่ ตั้ง อยู่ นั้น ถ้า เจ้า ของ กับ สัมบัติ อยู่ ต่าง ประเทศ โดย มาก สัมบัติ นั้น คง จะ อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ เมือง ซึ่ง สัมบัติ ตั้ง อยู่ แต่ ก็ ไม่ แน่

(ค) เรือ ซึ่งเป็น ตั้มบัติ ของ คน ชาติ พน เมือง ทั้งเรือ รัฐบาล และ เรือ ราษฎร เวลา อยู่ใน น้ำ ซึ่ง นับว่า อยู่ใน อาณาเขต รัฐบาล มี อำนาจ ปกครอง ทั่วไป

(จ) เรือ พ่อค้า ต่าง ประเทศ ซึ่ง อยู่ใน น้ำ ภายใน อาณาเขต แต่ รัฐบาล ของ ประเทศ จะ จัด การ ปกครอง หรือ ไม่ ถ้า ไม่ ปกครอง อำนาจ ปกครอง คง อยู่ กับ รัฐบาล ของ ผู้ ซึ่ง เป็น เจ้า ของ เรือ รัฐบาล ต่าง ๆ มี อังฤษ เป็น ต้น ใ้ อำนาจ ปกครอง เรือ พ่อค้า ต่าง ประเทศ โดย เต็ม ที่ ใน เวลา ที่ อยู่ ภายใน อาณาเขต ของ ตน แต่ รัฐบาล ฝรั่งเศส ไม่ ยอม รับ ผิด ชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ คน เรือ ต่าง ประเทศ เว้น แต่ พวก นั้น จะ ประพฤติ ก่อ การ ไม่ เรียบ ร้อย บนบก หรือ มี ผู้ นอก จาก คน เรือ เกี่ยว ข้อง ด้วย จึง จะ ใ้ อำนาจ คือ ห้าม ปราบ การ วิวาท หรือ ชื่น ๆ ซึ่ง อาจ จะ ทำ ให้ พด เมือง ได้ ความ เดือด ร้อน ได้ ประเทศ อื่น ๆ เห็น ชอบ และ ประพฤติ เช่น ฝรั่งเศส บ้าง ก็ มี ๆ

ส่วน อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ไม่ ติด อยู่ กับ ที่ นั้น ประเทศ อาจ ใ้ ได้ ดังนี้ :—

(๑) เรือในท้องทะเลหลวง รัฐบาล แห่ง ชาติ ของ ผู้ เป็น เจ้า ของ มี อำนาจ ปกครอง คน ทั้ง ปวง ซึ่ง อยู่ใน เรือ นั้น

(๒) ข้าแผ่นดิน ซึ่ง อยู่ใน เมือง หรือ เรือ นอก ความ ปกครอง ของ รัฐบาล ขวม ตา ข้า แผ่นดิน คง จะ มีความ ซื่อสัตย์ กตัญญู ต่อ รัฐบาล

ซึ่งปกครอง บ้าน เมือง ของ ตน เพราะ นาน ถึง แม้ ว่า อยู่ ใน แผ่น ดิน ต่าง ประเทศ หรือ ใน เวที ของ ชาว ต่าง ประเทศ หรือ ใน เมือง ซึ่ง เปน เมือง ภา รัฐบาล จึง มี อำนาจ ปกครอง คน เหล่า นั้น ๆ แต่ โดย มาก รัฐบาล ไม่ จำ เปน ต้อง ใช้ อำนาจ นี้ เพราะ อำนาจ ปกครอง ท้อง ที่ ซึ่ง คน เหล่า นั้น อาศัย อยู่ มี พอ แล้ว ๆ แต่ รัฐบาล มัก จะ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ของ ตน ถ้า เปน ผู้ ประพฤติ ผิด ใน ทาง ราชการ หรือ ประพฤติ ผิด ไม่ ใช้ ทาง ราชการ แต่ เปน ข้อ ผิด สำคัญ บาง ที่ รัฐบาล ก็ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ผู้ ประพฤติ ผิด เวลา อยู่ ใน เมือง ซึ่ง ไม่ ได้ อยู่ ใน อำนาจ ของ ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว ๆ การ ที่ จะ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ซึ่ง อยู่ นอก เขตแดน นั้น ยก เสีย แต่ ที่ อยู่ ใน เมือง ไม่ มี ผู้ เจริญ แล้ว เปน เจ้า ของ ต้อง รอ จน กว่า ผู้ ผิด นั้น จะ เข้า มา ใน เขต ความ ปกครอง หรือ ใน เวที ซึ่ง อยู่ ใน ปกครอง แล้ว จึง จะ ทำ ได้

(๓) สมุทโจร หรือ สัตต ทัง ปวง เวที ของ ประเทศใด จับ ได้ ประ

เทศ นั้น มี อำนาจ ลง โทษ ลักษณะ ที่ จะ ทราบ ได้ ว่า ผู้ใด เปน สมุทโจร หรือ สัตต นั้น มี อยู่ สาม ประการ คือ (ก) ประพฤติ ปล้น สัตม ข่มเหง คน เดินทาง อย่าง หนึ่ง (ข) กระทำการ ชั่วร้าย เช่น หนี นอก เขต ความ ปกครอง ของ ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว คือ โดย มาก กดาง ทะเล หลวง อย่าง หนึ่ง (ค) และ คน เหล่า นั้น มี ได้ อยู่ ใน อำนาจ หรือ รับ คำ สั่ง รัฐบาล มัน คง เมือง หนึ่ง เมืองใด อย่าง หนึ่ง ๆ สมุทโจร กรรม นี้ นับ ว่า เปน การ ประพฤติ ผิด ต่อ ประเทศ ซึ่ง เจริญ แล้ว ทั่วไป เพราะ คน เหล่า นี้

เรือรบ ของ ประเทศใด จับ สมุทรโจรได้ ศาล ของ ประเทศ นั้น ก็ อาจ ลงโทษได้ แต่ ที่ กล่าว เช่น นี้ ต้อง เข้าใจ ว่า กล่าว ถึง แต่ ความ ประพฤติ ซึ่ง นับ ว่า เป็น สมุทรโจร กรรม ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ถ้า ความ ประพฤติ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง วาง ไว้ ใน กฎหมาย ว่า เป็น สมุทรโจร กรรม แต่ อีก ประเทศ หนึ่ง ไม่นับ เช่น นั้น ผู้ผิดไม่ อาจ รับโทษได้ นอกจากใน ศาล ของ รัฐบาล ซึ่ง มี กฎหมาย ดังกล่าว แล้ว นั้น ๆ

ที่ ยก เว้น

ตาม ที่ ได้ กล่าว ไว้ แล้ว ว่า คน และ ของ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ประเทศใด ต้อง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ รัฐบาล ประเทศ นั้น ทั้ง สิ้น นั้น มี ที่ เว้น อยู่ ดัง ต่อไปนี้

(๑) ผู้ครอง เมือง ต่าง ประเทศ กับ บริวาร

ถ้าผู้ครอง เมือง ต่างประเทศ มา เยี่ยม ประเทศ ตามทาง ราชการ ตัวผู้ ครอง เมือง และ ผู้ที่ มา ด้วย ทุกคน ไม่ ต้อง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ ซึ่ง ตน มา เยี่ยม อยู่ แต่ผู้ ครอง เมือง นั้น จะ กระทำโทษ พวก ที่ มา ด้วยไม่ ได้ อย่างอื่น นอกจาก ส่ง ตัว กลับไป ชำระ ที่ เมือง ของ ตนเอง ถ้ากระทำผิด สำคัญ ที่ จะ ต้อง ลงโทษโดย เร็ว

(๒) ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ประเทศ (จะ ได้ กล่าว ถึง ต่อไป ใน ตอน นี้ บทที่ ๕)

(๓) กองทหาร ของ เมือง ต่าง ประเทศ

ในเวลา ไม่มี สงคราม กองทหาร ของ ประเทศ หนึ่ง เวลา อยู่ ใน อาณา เขต อีก ประเทศ หนึ่ง ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ท้องที่ หรือ ดิน จะมี เกี่ยว บาง ที่ แต่ เด็ก น้อย ตาม แต่ การ ๗ กองทหาร บก กับ กองทหาร เวือ มี ขรรชนิยม ผิด กัน ดังนี้ คือ:—

(ก) กองทหารบก จะ เดินผ่าน ไป ใน อาณาเขต ประเทศ ซึ่ง เป็น ไม่ ครี ก่อน ได้ รับ อนุญาต ไม่ ได้ ถ้า ได้ รับ อนุญาต แล้ว ก็ ไม่ ต้อง ถ้อ ตาม กฎหมาย ท้อง ที่ แต่ เป็น นำ ที่ ของ นายทหาร ที่ จะ รับ ผิด ชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ พด ทหาร

(ข) กองทหาร เวือ ไม่ จำเป็น ต้อง รับ อนุญาต ก่อน เข้า ใน น่านน้ำ ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต ของ ประเทศ เป็น ไม่ ครี แต่ รัฐบาล ผู้ เป็น เจ้า ของ ที่ มี อำนาจ ที่ จะ บอก กล่าว ไว้ ก่อน ว่า ทำ ไหน บ้าง ห้าม มิ ให้ เวือ รม ต่าง ประเทศ เข้า ก่อน ได้ รับ อนุญาต * เวือ รม ต่าง ประเทศ เวลา อยู่ ใน อาณา เขต ประเทศ ใด ๆ ก็ ดี ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ นั้น แต่ ก็ ควร จะ ต้อง นบถอ กฎหมาย ของ เจ้า ของ ที่ มาก ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้ ๗ เจ้าพนักงาน ของ รัฐบาล เจ้า ของ ที่ ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ ให้ คน ใน เวือ รม ต่าง ประเทศ ประพฤติ ตาม กฎหมาย ท้อง ที่ และ ที่ ผู้ใด หนึ่ง ไป อา ไครย อยู่ ใน

* มี คิว อย่าง ซึ่ง จะ ยก ให้ เห็น ได้ ถนัด คือ รัฐบาล กรุง สยาม
๕
นเอง มี ข้อ บังคับ ห้าม มิ ให้ เวือ รม ต่าง ประเทศ เข้า มา ใน แม่น้ำ เจ้า

พระยา ก่อน ที่ ได้ รับ อนุญาต
14/06/2565

เรือรบ เจ้าพนักงาน ไม่มี อำนาจ จะจับได้ ๆ การที่จะทำโทษเรือรบนั้น ก็ได้ อย่าง เดียว แต่ ห้ามไม่ให้เข้าไป ใน อาณาเขต เว้นเสีย แต่ ถ้า มี สงคราม เรือรบ ของ ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด ประพฤติ ผิด คับข้อง บังคับ เป็น กดาง รัฐบาล ผู้ปกครอง ท้อง ที่ ใช้ กำลัง เพื่อ ห้าม ปราบ ความ ประพฤติ ผิด หรือ ลง โทษ ผู้ ผิด ได้ ๆ รัฐบาล โดย มาก มัก มี คำ ตั้ง ค่อ นาย เรือ ว่า ใน เวลา อยู่ ใน อาณาเขต ต่าง ประเทศ นั้น อนุญาต ให้ รับ ผู้ หน้ ภัย มา พึ่ง ใน เรือ ได้ แต่ ที่ เปน ขน ๒ จำพวก คือ ผู้ กระทำ ผิด เณาะ ใน ทาง การ เมือง (โปติติคัล ออฟเฟนเดอร์) อย่าง หนึ่ง และ ทาส ซึ่ง หนี ภัย อันตราย อัน ใหญ่ อย่าง หนึ่ง เท่านั้น คน ร้าย สามัญ ห้าม มี ให้ รับ ขน เรือ เปน อัน ขาด ๆ

(๔) ผู้ อยู่ใน ความ ปกครอง ของ ประเทศ ต่าง ๆ ชาว ยุโรป ใน

เวลา ที่ อยู่ ใน ประเทศ ใน อาเซีย บาง ประเทศ ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ท้อง ที่ แต่ ขน อยู่ กับ กงสุล ของ ประเทศ ซึ่ง ตน เปน ข้า อยู่ นั้น การ ที่ จะ อยู่ ใน อำนาจ ผู้ ใด มาก น้อย เพียง ใด นั้น ต้อง แวด แต่ จะ ตัญญา กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ๆ

คน ร้าย

(เอกษตรัคชน)

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ แท้ ถ้า ผู้ ร้าย ประเทศ หนึ่ง หนี เข้า ไป อยู่ ใน ประเทศ ใด ก็ เคียง ไม่มี อะไร ที่ จะ บังคับ ประเทศ ที่ ผู้ ร้าย เข้า

ไปอยู่นั้น ให้ส่งตัวผู้ร้ายคืน ๆ แต่ตามจริงในเวลานี้ ประเทศ ทุก ประเทศ ที่เจริญแล้วมีสัญญาต่อกันว่า ถ้าผู้ร้ายกระทำผิดใน ประเทศหนึ่ง แล้วหนีไป อีก ประเทศหนึ่ง ประเทศที่ผู้ร้ายเข้าไปหาไครยอยู่นั้น จะส่งผู้ร้ายคืนให้แก่ ประเทศที่ผู้ร้ายหนีได้ ประพฤติผิดต่อ ๆ โดยมาก สัญญา ส่งผู้ร้ายคืนคงจะมี ข้อสำคัญ อยู่ ๓ ข้อ คือ :-

(๑) ก่อนที่จะส่งผู้ใด จะต้องไต่สวนให้ได้ชัดเจนว่ามี

ความผิดจริง

(๒) จะไม่ส่งผู้ที่มีโทษแต่เฉพาะตาม ทาง การ เมือง เท่านั้น

(๓) จะไม่ส่งผู้ผิดนอกจากที่ได้รับ คำมั่น สัญญาว่า ผู้นั้น จะไม่ต้องถูก ชำระใน เรื่อง อื่น นอกจากที่ได้กล่าวไว้ ในคำขอ ส่งคืน

สัญญา ทุกฉบับ ต้อง ระบุ ความผิดต่าง ๆ ที่จะ เป็น เหตุ ขอให้ส่งผู้ร้าย หรือผู้ต้อง ทว่ากระทำผิด นั้นคืน แต่ต้อง เข้าใจ ว่าผู้ที่เป็น จำเลยใน ความ อาญา เท่านั้น จึง จะ ส่งคืน การ ที่ จะ วาง ลง เป็น แน่ นอน ว่าอะไร เป็น ความ ผิด ส่วน ทาง การเมือง และ อะไร ไม่ ใช่ นั้นยาก ต้อง แล้ว แต่คำต ของ ผู้ส่งคืน จะ ตัด สิน ษ

บทที่ ๔

ว่าด้วย เกียรติยศ ของ เมือง และ ผู้ปกครอง

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ประเทศ ทั้ง ปวง เสมอ กัน หมด ๆ ผู้ซึ่งนับว่าเป็น ผู้ตั้ง กฎหมาย นั้น ชนใด ก่อตัว ตั้ง น เป็น แน่นนอน แต่ตามความจริง นั้น ประเทศ ทุก ประเทศ เสมอ กัน หมด จริง หรือ. ๒ ถ้า จะ ตอบ ก็ เห็น มี อยู่ แต่ ว่า ความ จริง ไม่ เป็น เช่น นั้น มี พยาน ที่ ให้ เห็น ได้ ถนัด ก็ คือ ความประพฤติ ของประเทศ ใน ยุโรป ซึ่ง ได้ เรียก ไว้ แล้ว ว่า มหาประเทศ นั้น ใน เรื่อง ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยว ด้วย ประเทศ ต่าง ๆ มี ตัวอย่าง คือ :—

(๑) ยก ประเทศ เบตเยียม เป็น ประเทศ กลาง เสมอ ไป

(๒) ปลูกษา จัดการ ต่าง ๆ ใน ประเทศ ฝ่าย ตัว น ออก

(๓) รับ ประเทศ ซึ่ง แต่ เดิม นับ ว่า เป็น ประเทศ ยัง ไม่ มี ความเจริญ เข้า ใน พวก ประเทศ คือ กฎหมาย นานาประเทศ

(๔) รับ ประเทศ อิตาดี เข้า ใน พวก มหา ประเทศ

ความ ประพฤติ ใน ข้อ ทั้ง ๔ ซึ่ง นำ มา ลง ไว้ เพื่อ เป็น ตัวอย่าง นี้ ก็ เป็น เครื่อง ตบ ต้าง ความ เสมอ กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง เสีย โดยมี ได้รับความ ยินยอม ของ นานา ประเทศ ทั้ง ไป แต่ การ ที่ ประเทศ อื่น ๆ ยอม ให้ มหา ประเทศ ทั้ง ปวง ประพฤติ ดัง กล่าว มา แล้ว และ ไม่ มี ผู้ใด คัดค้าน

เดยนั้น ต้องนับ เหมือนหนึ่ง ประเทศ นั้น ๆ ยอมรับว่า มหาประเทศ
 มีอำนาจ ตรวจตรา และ วินิจฉัยใน การ บาง ดั้ง ๆ ใน การ ที่ ยอมรับ เช่น นี้
 ไม่ทำให้ เสีย ความ เป็น อิศระ เค็ม ซึ่ง พัง มี แก่ ประเทศ ทั้งปวง ตาม
 กฎหมาย และ ถ้า จะ เปรียบ ตาม บุคคล ก็ เหมือน กับ พี่ และ น้อง ซึ่ง ต่าง
 คน ต่าง เป็น อิศระ แก่ คน แต่ น้อง พัง พัง คำ ตัก เตือน ของ พี่ และ เกรงใจ
 พี่ บาง คน ๆ

ยัง ธรรมเนียม ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยว ด้วย การ พิชัย ซึ่ง วาง ตั้ง ไว้ ว่า
 เกียรติยศ ผู้ใด จะ มี เพียงไร ผู้ใด จะ เดิน หน้า หรือ หลัง เป็น ต้น
 นี้ มี อยู่ เป็น อัน มาก ต่าง เมือง ต่าง ก็มี ธรรมเนียม แปรต กัน บ้าง
 เล็ก น้อย ที่ เป็น ข้อ สำคัญ และ ซึ่ง ตก ลง เห็น ตาม กัน ทั่วไป นั้น มี อยู่
 ดัง ต่อไป นี้ :-

(๑) ธรรมเนียม การ เดิน หน้า หลัง ใน หมู่ ผู้ ปกครอง ประเทศ และ

ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศ ทั้งปวง

ผู้ปกครอง ประเทศ ซึ่ง เป็น พระราชา ซิบัติ เดิน หน้า ผู้ปกครอง ซึ่ง ไม่ใช่
 ราชา ซิบัติ แต่ รัฐบาลใหญ่ ๆ เช่น ฝรั่งเศส แด ยูในเขตตะเต็ดต์
 อเมริกา มี เกียรติยศ เท่า กับ ประเทศ ซึ่ง มี พระราชา ซิบัติ ๆ ส่วน ผู้แทน ผู้
 ปกครอง ซึ่ง ประจักษ์ อยู่ใน ประเทศ อื่น นั้น จะ ได้ กล่าว ถึง ใน บท ที่ ๕ ต่อไป

(๒) ยศของผู้ปกครองประเทศ

ประเทศทุก ๆ ประเทศจะให้ยศผู้ปกครอง ของคนเพียงเท่าใดก็ได้
ทั้งสิ้น แต่ถ้ามุ้ปกครอง ประเทศหนึ่ง ประเทศใด จะเปลี่ยน ยศ ของ
ตนเอง ประเทศอื่น ๆ ไม่จำเป็น ต้อง นับ ถ้อยตาม

(๓) ธรรมเนียมคำนับเรือ

คือ กล่าว ด้วย การ คำนับ ชิงชาติ ซึ่งเรือ คือเรือ หรือเรือ
กับ บ่อม กระทำให้กัน ๆ เดิม การ คำนับ นี้ สำคัญ มาก และได้เคย
เป็นเหตุให้เกิด ความใหญ่ ๆ มาแล้ว ด้วย แต่เดี๋ยวนี้ นับเป็น กิริยา
ดีเท่านั้น ๆ ธรรมเนียม ซึ่ง ยังใช้กัน อยู่ในเวลานี้คือ เรือรบเมื่อเข้า
ไปใน อ่าว ต่าง ประเทศ ต้อง คำนับ ก่อน เงิน ได้เสีย แต่เมื่อ ผู้ปกครอง
ประเทศ หรือ ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศไป ใน เรือ นัน ด้วย บ่อม จึง ต้อง
คำนับ ก่อน ๆ ถ้าเรือรบ พบ กัน กลาง ทะเด เรือดำ ซึ่ง ผู้บังคับ การ มี
ยศ ต่ำ กว่า ต้อง คำนับ ก่อน ส่วน ผู้รับ คำนับ นั้น ถ้า เขายัง บน คำนับ
ก็ นึก ก็ ตอบ เท่านั้น เสมอ ๆ

ข้อ ท่งปวง ที่ได้ กล่าว มา แล้ว นั้น ไม่ เป็น การ สำคัญ เหมือน แต่
ก่อน เสีย แต่ การ ท่ง เบี่ยง กัน ทางนี้ ที่ได้ เคย มี มา ก็ ได้ ว่า กัน ตก
ลงไปแล้ว และ ต่อ ไป ในเบื้อง หน้า จะไม่ ใคร มี ข้อ ขุ่น เคือง ในระหว่าง
ประเทศ คือ ประเทศ เพราะ การพิธี ต่าง ๆ ดัง ที่ได้ เคย มี มา แต่ก่อน ๆ นั้น ข

บทที่ ๕

ว่าด้วยทูตและสัญญา

การรับและส่งทูต

ผู้แทนรัฐบาลต่าง ๆ มีเกียรติยศต่าง ๆ กัน แบ่งได้เป็น ๔ จำพวกคือ

(๑) เอกอรรคราชทูต (แอมแบสซเดอร์) และผู้แทน พระสังฆราชกรุงโรม (เปบัตเลเกต หรือนูนซีโอ)

(๒) อรรคราชทูต (เอ็นวอย แอนด์ มินิสเตอร์เปตน์โปเตนซารี) ประจำราชสำนักพระเจ้าแผ่นดิน

(๓) ราชทูต (มินิสเตอร์เรสิเดนต์) ประจำราชสำนักพระเจ้าแผ่นดิน

(๔) อุปทูต (ซาร์เย คอฟเฟรต์)

ผู้แทนรัฐบาลเหล่านี้ มีเกียรติยศตามลำดับ ดังที่ลงไว้ข้างบนนี้ และในหมู่ผู้ที่มียศชั้นเดียวกัน ผู้ที่มาประจำก่อน เดินหน้าผู้มาภายหลังตามลำดับเวลา ไม่ใช่ตามลำดับเกียรติยศของบ้านเมือง ซึ่งตนเป็นผู้แทน ๗ ประเทศที่จะส่งเอกอรรคราชทูตได้ก็มีอยู่แต่ประเทศซึ่งมีอำนาจมาก ๆ จริงเท่านั้น ๗

ประเทศหนึ่งประเทศใด ซึ่งไม่ยอม รับทูต ของ ประเทศอื่น และไม่ส่งทูตไป ที่อื่น ต้องนับว่าเป็น ประเทศซึ่ง อยู่นอกกฎหมายนานาชาติ

แต่ถ้ามี เหตุสำคัญ พอ ประเทศ จะ เลิก ถอน ทูต เดียว ก็ได้ ๗ การ ถอน

ทูต^๕ นั้น นับว่า ประเทศ สอง ประเทศ ซึ่ง ต่าง คน ต่าง ถอน ทูต^๕ นั้น มี ข้อ บาด หมาย กัน อย่าง สำคัญ และ บาง ที่ ก็ ถึง ทำ สงคราม กัน ๆ แต่ รัฐบาล อาจ จะ ไม่ ยอม รับ บุคคล ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ให้ เป็น ทูต ประจำ ใน ประเทศ ซึ่ง รัฐบาล นั้น ปกครอง ได้ โดย เหตุ ๓ ประการ คือ :-

(๑) ผู้^๕นั้น ไม่ เป็น ที่ ต้อง พระ อธิยาไศรย ของ พระเจ้า แผ่น ดิน

(๒) ผู้^๕นั้น เป็น คน ใน มังคัม รัฐบาล ประเทศ ที่ ไป ประจำ นั้น เอง

(๓) ผู้^๕นั้น แสดง โดย เบ็ด เหย ว่า ตน เป็น สัตว์ ของ ประเทศ ที่ ไป ประจำ หรือ ว่า เป็น ผู้ ไม่ เชื่อ ถ้อย ใน ลักษณะ ปกครอง ของ ประเทศ นั้น

ด้วย เหตุ ทั้ง ๓ ประการ นี้ รัฐบาล มี อำนาจ ที่ จะ ขอ ให้ รัฐบาล ต่าง ประเทศ เรียก ทูต ซึ่ง ประจำ อยู่ ใน ประเทศ นั้น กลับ ไป เมือง ตน เสีย ได้ และ บาง ที่ ถึง กับ ได้ ทูต ต่าง ประเทศ แต่ บังคับ ให้ ออก จาก อาณาเขต ได้ แต่ ต้อง เข้าใจ ว่า จะ ทำ อย่าง อื่น ไม่ ได้ แล้ว จริง ๆ จึง ควร ได้ ทูต ต่าง ประเทศ ดัง ที่ กล่าว แล้ว นั้น ๆ

ทูต ทุก ๆ คน เมื่อ ได้ รับ ตำแหน่ง จะ ได้ รับ ของ จาก รัฐบาล ของ ตน & สิ่ง คือ :-

(๑) พระ ราช ตำล้น บอก ตั้ง ทูต และ ชี้แจง ประโยชน์ แห่ง การ ที่ ตั้ง ทูต ผู้^๕นั้น และ ขอ ให้ รัฐบาล ของ ประเทศ ซึ่ง ทูต ผู้^๕นั้น จะ ไป ประจำ อยู่ เชื้อ ถ้อย ถ้อย คำ ซึ่ง ผู้^๕นั้น จะ กล่าว ใน พระ นาม ของ พระเจ้า แผ่น ดิน

(๒) อำนาจเต็ม ที่ เพื่อกระทำ การ ต่าง ๆ ในนาม ของ รัฐบาล
 คน ๆ ตาม ขรรมดา ทูต ซึ่ง จะไป ประจำ ใน ประเทศ ซึ่ง มี สถาน ทูต อยู่
 แล้ว มัน คง คือ ไม่ใช่ ไป เป็น การ พิเศษ ชั่ว คราว นั้น คง ได้รับ
 พระราช สำนั นไป แต่ ไม่ ได้รับ อำนาจ เต็ม เว้น เสีย แต่ ถ้า จะ มี สัญญา
 ซึ่ง จะ ต้อง ปฏิภาณ หรือ เซ็น ก็ ได้รับ อำนาจ เต็ม ชั่ว คราว ๆ แต่ ทูต
 ซึ่ง ส่ง ออก ไป เป็น ส่วน พิเศษ เพื่อ ไป เข้า ที่ ประชุม นานาประเทศ เป็น ต้น คง
 จะ ได้รับ อำนาจ เต็ม ที่ แต่ ไม่ มี พระราช สำนั น

(๓) คำสั่ง และ คำ แนะนำ ใน วิธี ที่ จะ ปฏิภาณ ราชการ ต่าง ๆ

(๔) หนังสือ เดินทาง

เมื่อ ถึง แล้ว ทูต ต้อง เข้า เฝ้า พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ นั้น เพื่อ ถวาย
 พระราช สำนั น แต่ ถ้า เป็น เพียง อุปทูต ก็ ต้อง ไป หา เสนาบดี ว่า การ ต่าง
 ประเทศ นำ ทราบ ตั้ง ของ คน ส่ง ให้ แก่ เสนาบดี เวลา ทูต หรือ อุปทูต จะ กลับ
 ก็ ต้อง กระทำ พิธี เซ็น นั้น อีก เหมือน กัน ๆ

ทูตพ้นจากกฎหมายท้องถิ่นเพียงใด

ในเวลาที่ ประจำ อยู่ใน เมือง ต่าง ประเทศ นั้น ทูต พ้น จาก กฎหมาย
 ท้อง ที่ หลดย ประการ ส่วน ตัว ทูต เอง นั้น ไม่ มี ผู้ใด จะ จับกุม ได้
 เว้น เสีย แต่ ถ้า ทูต คิด การ ประทุษร้าย ต่อ รัฐบาล เมือง ที่ ตน ไป ประจำ อยู่
 นั้น รัฐบาล มี อำนาจ ที่ จะ จับ ตัว ส่ง ออก ไป เสีย นอก อาณาเขต ได้
 ศาล ประเทศ นั้น ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ ทูต ให้ มา ชน ศาล เว้น เสีย แต่

เมื่อ ตัว ทูตเอง จะ ยินยอมฯ แต่ ถึง ศาลจะ บังคับให้ทูต มาเป็น พยานใน คดี
 ใดๆ ไม่ได้ ถัด เป็น การ เข้าใจ กัน ว่า ถ้า ตัว ทูตเป็น พยาน สำคัญผู้หนึ่ง
 ทูต จะ ยอม เขียน คำให้ การ ตั้ง ศาล ฯ บุตรี ภรรยา และ ทนาย ของ
 ทูต ก็ พ้น จาก กฎหมาย พิณ เมือง บาง อย่าง แต่ เพียง เท่า ไถ่ นั้น ไม่ มี
 กำหนด แน่ นอน ฯ สมบัติ ของ ทูต มี สถาน ทูต เป็นต้น ไม่ อยู่ใน ปกครอง
 ของ กฎหมาย ท้อง ที่ นับ ว่า อยู่ใน ปกครอง ของ รัฐบาล ซึ่ง ตั้ง ทูต นั้น มา
 และ เว้นไว้ เสีย แต่ ใน การ สำคัญ จริง ๆ ห้าม ไม่ ให้ เจ้าพนักงาน ใน ท้อง ที่
 เข้า ไป ใน สถาน ทูต เป็น อัน ขาด ฯ

เพื่อ จะ ให้ เข้าใจ ง่าย ขึ้น จะ ได้ แบ่ง คน และ ของ ซึ่ง ยก เว้น จาก
 กฎหมาย ท้อง ที่ ดัง ต่อไป นี้

คน

- (๑) ตัว ทูต และ ข้าราชการ ใน สถาน ทูต
- (๒) บุตรี ภรรยา พี่น้อง และ ทนาย ซึ่ง ไม่ ได้ ทำ ราชการ ใน สถาน ทูต

สมบัติ

- (๑) สถาน ทูต และ ของ ต่าง ๆ ซึ่ง ใช้ ใน ราชการ ของ ทูต
- (๒) สมบัติ ส่วน ตัว ของ ทูต ซึ่ง อยู่ใน ประเทศ นั้น
- (๓) สิ่ง ของ ซึ่ง ส่ง เข้า มา จาก เมืองอื่น สำหรับ ใช้ ใน สถาน ทูต

กงสุล

กงสุล นั้น เป็น ผู้แทน รัฐบาล ใน ส่วน การ ค้า ขาย ไป ประจำ อยู่ใน

เมือง ต่าง ประเทศ เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ ของ พ่อ ค้า ของ
 คน เดินทาง และ ของ คน เรือ ชาว ประเทศ ซึ่ง ได้ ตั้ง ตน ไป ประจำ อยู่ ณ
 กงสุต ต้อง อยู่ใน กฎหมาย แล ความ ปกครอง ท้อง ที่ และ ตาม ขรรพตา
 ที่ ทำ การ กงสุต ก็ อยู่ใน ความ ปกครอง ท้อง ที่ เหมือน กัน แต่ หนังสือ
 ราชการ ซึ่ง เกี่ยว ใน น่าน ที่ กงสุต เจ้า พนักงาน ฝ่าย รัฐบาล ผู้ ปกครอง
 ท้อง ที่ จะ รับ หรือ จับ ต้อง ไม่ได้ ตัว กงสุต เอง นั้น จะ บังคับ ให้ รับ ราชการ
 ใน กอง ทหาร ไม่ได้ และ จะ บังคับ ให้ รับ กอง ทหาร ไว้ ใน บ้าน ไม่ได้
 แต่ ใน ประเทศ ข้าง มุรพทิศ บาง ประเทศ กงสุต ของ ประเทศ ใน ยุโรป ต่าง ๆ
 มี อำนาจ พิเศษ ตาม สัญญา คือ อำนาจ ปกครอง คน ใน บังคับ รัฐบาล
 ซึ่ง คน เชน ผู้ แทน อยู่ ตัว กงสุต เอง ก็ ไม่มี ผู้ใด สามารถ จะ จับกุม ได้
 และ ที่ อยู่ จะ ใช้ เป็น ที่ อาศัย รย ของ คน ใน เวลา มี สงคราม หรือ เหตุ การ ขึ้น
 ได้ (นี้ แปล ว่า กงสุต ใน ประเทศ ทาง มุรพทิศ มี อำนาจ ยิ่ง กว่า ทูต ขรรพตา
 ใน ยุโรป)

สัญญา

อำนาจ ทำ สัญญา ต่าง เมือง ก็ มอบ ให้ คน หรือ ที่ ประชุม ต่าง กัน
 ตาม กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ๆ ถ้า มี ผู้ใด ซึ่ง เห็น ได้ เป็น แน่ นอน ว่า มี
 อำนาจ พุค แทน รัฐบาล ทัว ไป สำหรับ ทำ สัญญา อยู่ แล้ว ประเทศ อื่น ๆ
 ไม่มี อำนาจ จะ ขัด ขวาง ชัก ต่อกัน ไป ๆ ข้อ สำคัญ เกี่ยว ข้อง ด้วย การ ทำ
 สัญญา มี อยู่ ดัง ต่อกัน นี้ :-

(๑) การตกลง รับ สัญญา เป็น แน่นนอน (ระติไฟเกิน) ขรม
 เนียม สัญญา ทั้งปวง เมื่อ ปฤกษา ตกลง และ ลงชื่อ กัน แล้ว ยังใช้ ไม่
 ได้ จนกว่า จะ ได้ ตกลง กัน เป็น แน่นนอน อีก ครั้ง หนึ่ง ซึ่ง ใน ภาษา
 อังกฤษ เรียกว่า “ระติไฟ” เมื่อ เวลา ปฤกษา สัญญา ผู้แทน รัฐบาล
 ทั้ง ๒ ฝ่าย ต้อง กล่าว โดย จะ แจง ให้ เข้าใจ กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย ว่า จะ ระติไฟ
 หนังสือ สัญญา ฉบับ นั้น ภายใน กำหนด ที่ เดือน และ ใน เวลา ระติไฟ
 จะมี ข้อ แก้ไข เพิ่ม เติม ข้อ ที่ ได้ สัญญา กัน ไว้ แล้ว บ้าง ก็ ได้ ๑ แต่ ถ้า
 ตกลง กัน เสีย แต่ ต้น ว่า ไม่ จำเป็น จะ ระติไฟ ไม่ ต้อง ทำ ก็ได้ การ ที่
 จะ วินิจฉัย ว่า จำเป็น จะ ระติไฟ หรือ ไม่ นั้น แล้ว แต่ ข้อ ความ ๒
 ประการ นี้ คือ :—

(ก) ถ้า อำนาจ ทำ สัญญา และ อำนาจ ระติไฟ มี อยู่ คน ละ แห่ง เมื่อ
 การ เป็น เช่น นี้ ก็ ไม่ จำเป็น จะ ต้อง รอ ให้ ระติไฟ เพราะ ผู้ ทำ สัญญา ย่อม
 ทราบ อยู่ แล้ว ว่า จำ จะต้อง ได้ รับ ความ พอใจ ของ ผู้ ถู อำนาจ ทั้ง
 สอง ก่อน ที่ จะ ทำ สัญญา ให้ สำเร็จ ได้

(ข) เมื่อ อำนาจ ทำ สัญญา และ อำนาจ ระติไฟ อยู่ แห่ง เดียว กัน ถ้า
 การ เป็น เช่น นี้ อาจ จะมี ข้อ สงสัย ได้ บ้าง ๑ นักปราชญ์ บาง ท่าน กล่าว ว่า
 “ เว้น เสีย แต่ ถ้า เกิด เหตุ ซึ่ง จะ ทำให้ จำเป็น เปลี่ยน ข้อ สัญญา ข้อ หนึ่ง ข้อ
 ใด ใน ระหว่าง เวลา ลงชื่อ กับ เวลา ระติไฟ รัฐบาล จะ ไม่ ยอม ระติไฟ

อื่น ๆ ซึ่งเป็นไปได้ในโลก ย่อมทำให้ข้อสัญญาต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปได้เสมอ ๆ สิ่งที่ต้องจำไว้คือ ความสัตย์ซื่อเป็นสิ่งสำคัญในความประพฤติของประเทศ เช่นเดียวกับในความประพฤติของบุคคล ๆ อีกประการหนึ่ง ไม่มีผู้ใดในโลกที่จะมีสติปัญญาสามารถอาจเด็งเห็น การซึ่งจะเป็นไปในภายหน้าได้ จึงมีอาชที่ จะทำสัญญาซึ่งจะใช้ยังยืน อยู่ได้ชั่ว กตปาวสาน. ฯ

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพ่งคดีเมือง

ตอนที่ ๓

ในเวลาสงคราม

สำนักหอสมุด

จ่านักหอสมุด

14/06/2565

บทที่ ๑

ว่าด้วย สงคราม

การ สงคราม

สงคราม คือ การ ยุทธใน ระหว่าง กองทัพ ของ ประเทศ หรือ

ของ ประเทศ และ คณะ ซึ่ง นับให้ เป็น ประเทศใน ระหว่าง เวลา ยุทธ ฯ ไม่
เป็น หน้าที่ ของ กฎหมายนานาชาติ จะวินิจฉัยความยุติธรรมหรืออยุติธรรม
ของการ สงคราม ทั่วไป หรือ การ สงคราม ครั้งหนึ่ง ครั้งใด ฯ กฎหมาย
จะ เกี่ยวข้อง ด้วยการ สงคราม บาง สิ่ง เท่านั้น ดัง จะ แจง ต่อไปใน บทนี้
และ บท หน้า ฯ

ก่อน ที่ จะ กระทำ สงคราม กัน มีความ ประพฤติ ระหว่าง ประเทศ ต่อ
ประเทศ ซึ่ง ไม่ นับว่า เป็น การ สงคราม เป็น แต่ เป็น การกรร โหก มี อยู่
ดัง ต่อไปใน

(๑) ตอบ แทน แก่กัน (รีไพรแซด).

ประเทศ หนึ่ง กระทำ ผิด ถ่วง เกิน อีก ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ที่ ได้
รับ ความ เจ็บ แค้น เข้าไป ยึด หรือ กระทำอันตราย แก่ สมบัติ หรือ คน ใน บังคับ
ประเทศ ซึ่ง กระทำ ผิด ภายใน อาณาเขต หรือ ใน ท้อง หน้า ซึ่ง อยู่ภายใน
ใน อาณาเขต ของ ประเทศ ที่ กระทำ ผิด หรือ กลาง ทะเล หลวง เช่น
น เรียก ว่า ตอบ แทน แก่กัน

(๒) กักห้ามเรือ (เอมบาร์โก).

คือ ประเทศ ซึ่งได้ รับ ความ เจ็บ แค้น กัก ห้าม เรือ ของ ประเทศ ที่กระทำ
ผิด ที่ อยู่ ภายใน อ่าว ของ ประเทศ ซึ่ง ห้าม เป็น การ ตอบ แทน
อีก อย่าง หนึ่ง.

(๓) ปิดสินค้า (แปซิฟิก บล็อกเคด).

การ ปิด สินค้า อย่าง นี ผิด กัน กับ ปิด สินค้า เวลา มี สงคราม คือ จะ
จับ หรือ ห้าม เรือ ของ ประเทศ เป็น กลาง ไม่ได้ ประเทศ ซึ่ง ปิด สินค้า
ไม่มี อำนาจ ที่ จะ ปิด สินค้า ของ ผู้อื่น นอกจาก ของ พด เมือง ตนเอง กับ
พด เมือง ๆ ซึ่ง กระทำ ผิด ๆ แต่ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ แม่ทัพ เรือ ของ มหา
ประเทศ ทั้งปวง ซึ่ง ได้ ประชุม กัน จัด การ ปิด สินค้า ไม่ ให้ เข้า ถึง เกาะ ครัวต
ห้าม ไม่ ว่า เรือ ชาติใด ถ้า ของ ที่ บรรทุก เรือ นั้น เป็น ของ ที่ คง ใจ
สำหรับ พวก ขบถ ใน เกาะ หรือ สำหรับ กองทหาร ครัวต ซึ่ง ได้ ขึ้น ไป อยู่ บน เกาะ
นั้น แล้ว ๆ ใน ครั้ง นั้น เพลิน ไม่ มี โอกาส ที่ จะ ว่า ความ เกี่ยวข้อง ด้วย
เรื่อง นี้ ใน ศาล หนึ่ง ศาลใด เลย จึง มี อาจ จะ ทราบ ได้ แน่ ว่า การ ที่
พวก แม่ทัพ เรือ ทั้ง หลาย ประพฤติ เช่น กล่าว มา แล้ว นั้น จะ ควร วินิจฉัย
ว่า จะ ผิด กฎหมาย นานาประเทศ หรือไม่ ถ้า ประเทศ ทั้งหลาย นิยม ใช้
วิธี ที่ กล่าว มา แล้ว นั้น อีก ต่อ ไป หลาย ครั้ง กฎหมาย ใน ข้อ ปิด สินค้า
เวลา ไม่ มี สงคราม นี้ ก็ จะ ต้อง เปลี่ยนไป ๆ

ความ ประพฤติ ทั้ง สามี ประการ ที่ ก่อตัว แล้ว นี้ ถือ เป็น สิ่ง ซึ่ง นับ ว่า นอกทาง ความ ประพฤติ ขวมนก ทั้ง สิ้น และ ถือ เป็น สิ่ง ซึ่ง อาจ จะมี ผู้ ใช้ ใน ทาง ผิด ได้ แต่ กฎหมาย นานาประเทศ ไม่ ห้าม ความ ประพฤติ ทั้ง สามี นั้น โดย เหตุ ที่ มี ผู้ มีความ เห็น ว่า บาง ที่ จะมี ประโยชน์ มาก กว่า และ จะมี การ เสีย หาย อัน ตราย น้อย กว่า การ สงคราม *

ประกาศสงคราม.

ในเรื่อง นี้ ประชาชน ก็ มีความ เห็น ต่าง กัน มาก ตรวจ ดู ตาม ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ทั้ง ปวง ได้ ความ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) เดิม ก่อน จะ กระทำ สงคราม กัน ประเทศ ได้ ส่ง พนักงาน ไป บอก กล่าว ต่อ เจ้า เมือง บ้าง มิตร ว่า จะ เริ่ม สงคราม ต่อ เมื่อ เจ้า พนักงาน นี้ กลับ ถึง อาณาเขต คน แล้ว จึง จะ เริ่ม สงคราม ได้ ๑ วิธี ซึ่ง ได้ ใช้ เป็น ครั้ง ที่ สุด เมื่อ คฤสศ ศก ๑๖๕๗. ๑

(๒) ต่อ มา จึง เกิด ขวมนิยม ส่ง หนังสือ บอก เริ่ม สงคราม ขึ้น แต่ ก็ ไม่ เป็น ขวมนิยม ซึ่ง ถิ่น มั่น คง ทน กัน ๑ ใน ระหว่าง ๒๐๐ ปี ที่ แล้ว

* แต่ ของ ที่ ควร จด จำ ไว้ คือ ความ ประพฤติ ทั้ง สามี นั้น ก็ แล้ว แต่ ผู้ ประพฤติ และ ผู้ ที่ ถูก ตอบ แทน ถ้า ผู้ ทำ เป็น ประเทศ ใหญ่ ผู้ ถูก ตอบ แทน เป็น ประเทศ เล็ก บาง ที่ ก็ จะ เป็น เครื่อง บอง กัน การ สงคราม ได้ แต่ ถ้า ผู้ ที่ ถูก ตอบ แทน เป็น ประเทศ ใหญ่ ด้วย ก็ ไม่ ต้อง สงได้ย เลย ว่า คง จะ ต้อง ตอบ แทน บ้าง ตอบ แทน กัน ไป มา ไม่ ก็ มาก น้อย ก็ คง ต้อง เกิด สงคราม เพราะ ฉนั้น จึง ได้ กล่าว ไว้ ข้าง บน น ว่า บาง ที่ จะมี ประโยชน์

มานี้ ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ก็ได้ กระทำ สงคราม หรือ กระทำ การ
 คอบ แทน แก่กัน แก่กัน มากกว่า ๒๐ ครั้ง แล้ว โดยมีได้บอกกล่าว
 ต่อ ประเทศ ซึ่งเป็น บัจจามิตร ก่อน ๆ ตั้งแต่ปี คฤศต คศ ๑๗๐๐ มา ได้เคย
 มี ประเทศ ซึ่ง หนึ่งชื่อ บอก กล่าว ก่อน เริ่ม สงคราม ๑๑ ครั้ง เท่านั้น ๆ

(๓) ตั้งแต่หลายปี มาแล้ว มี ธรรมเนียมใหม่ เกิด ขึ้น คือ
 ประเทศ ซึ่ง จะ กระทำ สงคราม นั้น ออก ประกาศ ภายใน ขณนาเขต ของ
 ตน และ ส่ง สำเนา ไป ให้รัฐบาล ประเทศ กต่าง ต่าง ๆ แต่ประเทศ
 หลาย ประเทศ มา แล้วได้ เคย เริ่ม การ สงคราม ขึ้น โดยมีได้ ประกาศ
 เช่น น หลาย ครั้ง แล้ว ๆ

เพราะ ฉนั้น จึง เห็น ได้ ว่า การ ประกาศ หรือ บอกกล่าว ก่อน เริ่ม สงคราม
 นั้น ไม่ เป็น การ จำเป็น และ การ ที่ ประเทศ รัสเซีย ร้อง กล่าว โทษ
 ญี่ปุ่น ว่า ได้ เริ่ม สงคราม ก่อน บอก กล่าว เป็น การ ประพฤติ ผิด นั้น
 เป็น อันไม่ มี หลักฐาน ตาม กฎหมาย นานาประเทศ. ๆ

การสงครามกับขบถผิดกันั้นอย่างไร

เมื่อ อิศร ประเทศ กระทำ คัก ต่อ กัน ก็ ไม่ ต้อง สง ไล่ย เลย ว่า การ
 ที่ รบ กัน นั้น ต้อง นับ ว่า เป็น การ สงคราม ๆ ที่ ยังมี ข้อ สง ไล่ย
 ก็ คือ เมื่อ ผู้ กระทำ คัก ฝ่าย หนึ่ง เป็น แต่ เพียง คณะ ซึ่ง ยัง ไม่ นับ ว่า เป็น อิศร
 ประเทศ ตาม กฎหมาย แต่ ถ้า ประเทศ อื่น ยอมรับ ว่า คณะ นั้น เป็น อิศร
 ประเทศ หนึ่ง คณะ นั้น อาจ จะมี อำนาจ และ ได้ รับ ประโยชน์ ต่าง ๆ เช่น อิศร

ประเทศ ๆ ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว การรบกันนั้นก็เป็นการสงคราม แต่ถ้าประเทศอื่นไม่รับรองดังกล่าวดังนี้ ต้องนับว่าคณะเป็นขบถ ๆ

การที่จะได้รับ ความยินยอม นับถือให้เป็น อิศร ประเทศ คณะ จำจะต้อง :-

- (๑) มีอาณาเขตมั่นคง.
- (๒) มีรัฐบาลอันเรียบร้อยปกครอง.
- (๓) กระทำศึกโดยวิธีอันปราศจากคร้าย.

ถ้าคณะนั้นไม่เป็นดังกล่าวดังนี้ ประเทศใดยินยอม นับเป็น อิศร ประเทศ ต้องนับว่า ประเทศนั้น ประพฤติไม่ถูกต้องด้วยทางไมตรี ซึ่งมีอยู่ กับ ประเทศใหญ่ ซึ่งได้เคยปกครอง คณะนั้น ๆ อนึ่ง ถ้าแม้ ประเทศใหญ่จัดการ ศึกเหมือนหนึ่ง คณะนั้น เป็น ชำคึก มิใช่ ขบถไซ้ร ต้องเข้าใจว่า ถึงแม้ ประเทศใหญ่จะมีได้กล่าวชัดเจน ก็จริง แต่แปลว่า คดลง ยอมรับว่า คณะนั้น เป็น อิศร ประเทศ ชั่วคราว *

ผลของการเริ่มสงคราม.

พอเกิดสงครามขึ้น การที่เป็นอยู่ในเวลาธรรมดา ก็เปลี่ยนแปลงไปมี ข้อสำคัญ คือ

- (๑) กองทหาร ของ ประเทศ ซึ่ง กระทำ สงคราม ก็ กลาย เป็น ทပ်.
- (๒) พด เมือง ต้อง เดิก การ ค้าขาย กับ บัจจามิตร.
- (๓) สัญญา กับ รัฐบาล บัจจามิตร ซึ่งว่าด้วย แบ่ง บัน เขตแดน

* สงคราม อังกฤษ กับ โบเซอร์ ใน ประเทศ อาฟริกาได้เป็น ตัวอย่าง
14/06/2565

เป็น อัน เด็ก ๆ สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา จะ ส่ง เหวาระ หัก กัน
 ใน ทาง หนึ่ง ทาง ใด เด็ก เติย สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา ส่ง ผู้ ร้าย
 คั้น เด็ก ชั่ว คราว และ สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา ซึ่ง
 เกี่ยว ข้อง ด้วย จับ เวื่อ กกลาง ทะเต ต้อง ใช้ มาก ขึ้น ๆ การ ที่ จะ กล่าว
 เรื่อง สัญญา ใน เวลา เกิด สงคราม เช่น นี้ ให้ แน่ นอก เป็น การ ยาก มี
 สัญญา บาง ฉบับ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง ประเทศ หนึ่ง เป็น ผู้ ลง ชื่อ จะ วิวินิจฉัย
 ยาก ว่า ประเทศ ซึ่ง จะ ทำ สงคราม กัน นั้น จะ ต้อง ถ้อ ตาม หรือ
 เด็ก เสีย ได้ ใน ส่วน ตัว เอง เพียง เท่า ใด ๆ อีก ประการ หนึ่ง เป็น การ ยาก
 ที่ จะ วิวินิจฉัย ว่า เมื่อ เกิด สงคราม ขึ้น สัญญา ฉบับ ใด เด็ก ใช้ ชั่ว คราว
 แต่ ฉบับ ใด เด็ก เติย. ฯ

บทที่ ๒

ว่าด้วย ลักษณะ เป็น คีตรุ

บุคคล ซึ่งเป็น คีตรุ

คน ซึ่ง เป็น คีตรุ นั้น เปรียบ เหมือน คน เป็น โทษ คือ เป็น คีตรุ มาก หรือ น้อย ตาม กาล เทศะ ๆ บาง คน นับ ว่า เป็น คีตรุ แท้ ซึ่ง อาจ จะ จับ และ สั่ง หาร ได้ บาง จำพวก ไม่ เป็น คีตรุ เต็ม ที่ ซึ่ง มี เวลา ที่ อาจ จะ ถูก แต่ เพียง ริม สัมบัต ได้ ๆ บุคคล ซึ่ง เป็น คีตรุ จะ ได้ ก่อตัว ถึง เวียง ตำบล ตาม เป็น มาก หรือ น้อย ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) คน ซึ่ง อยู่ใน กองทัพบก หรือ กองทัพเรือ ของ รัฐบาล ปัจจุบัน คน จำพวก นี้ อาจ จะฆ่า หรือ ทำให้ เจ็บ ตาย ใน เวลา กำลัง ทำ ยุทธ และ ถ้า จับ ได้ อาจ จะ กักไว้ เป็น ฆะเลย ได้

(๒) กะตาส์ เติง เรือ พ่อค้า ของ ประเทศ ปัจจุบัน คน ชนิด นี้ ถ้า เพียง แต่ ตั้ง เพื่อ จะ บอง กน เรือ ของ ตน ไม่ ให้ ถูก จับ เท่านั้น แต่ นอกจาก นั้น มิ ให้ รม ถ้า จับ ได้ ต้อง คอมน คุมไว้ อย่าง ฆะเลย

(๓) คน ซึ่ง ตั้ง บ้านเรือน อยู่ใน อาณาเขต ปัจจุบัน มิ ว่า เป็น คน ชาติใด สัมบัต ของ ผู้ นั้น ต้อง นับ เหมือน สัมบัต คีตรุ และ เมื่อ เขต ซึ่ง ตน ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ นั้น ถูก กอง ทหาร เข้ายึด ไว้ เมื่อใด ผู้ นั้น จะ ต้อง ประพฤติ ตาม คำ สั่ง ของ กอง ทหาร (เวียง นี้ จะ ได้ ก่อตัว ถึง ชั้น ต่อไป ใน บท อื่น)

(๔) คนใน บังคับ รัฐบาล เป็น กลาง ซึ่งมี ที่ค้าขาย อยู่ใน อาณาเขต บังคับ มิตร สมบัติ ของ คน เหล่า นั้น ซึ่ง เกี่ยว ข้อง ใน การ ค้า ขาย ดัง กล่าว แล้ว อาจ จะ จับ และ วิว ใน กลาง ทะเล ได้

(๕) คน อยู่ใน เขต ซึ่ง กองทหาร เข้า ค้ำ ยึด ได้ สมบัติ ของ คน เหล่า นั้น ซึ่ง นำ ออก ไป จาก ที่ นั้น ๆ อาจ จับ และ วิว ได้ ใน กลาง ทะเล

เพราะ ฉะนั้น เห็น ได้ ว่า การ ที่ จะ วินิจฉัย ใน เรื่อง ผู้ใด เป็น ศัตรู ต้อง แล้ว แต่ ผู้ นั้น อยู่ใน บังคับ รัฐบาล โดย หนึ่ง หรือ ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ที่ใด อีก อย่าง หนึ่ง ๆ ถ้า จะ กล่าว โดย ย่อ บ้าน เรือน ใน ที่ นี้ หมายความว่า ที่ อยู่ แน่นนอน ไม่ ไซ้ ที่ อยู่ ชั่ว คราว ๆ ใน ส่วน ที่ เกี่ยว ด้วย การ จับ และ วิว สมบัติ ลักษณะ ที่ จะ วินิจฉัย ว่า ที่ แห่ง ใด เป็น บ้าน แน่นนอน ของ ผู้ใด ก็ ต้อง อาศัย ทรพ ว่า ผู้ นั้น ได้ อยู่ นาน เพียง ไร และ มี ความ ตั้งใจ จะ อยู่ ต่อ ไป หรือ ไม่ ๆ

สมบัติของศัตรู

จะ ได้ จัด แบ่ง เป็น จำพวก ดัง ต่อไป นี้ :-

(๑) สมบัติ ของ รัฐบาล บังคับ มิตร จะ วิว และ จับ ใน ที่ แห่ง หนึ่ง แห่ง ใด ซึ่ง อาจ จะ ทำ สงคราม ได้ นั้น ได้ ทั้ง สิ้น มี ที่ ยก เว้น บ้าง ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป บท ๔ และ บท ๕ ตอน นี้

(๒) สมบัติ ของ คน ใน บังคับ รัฐบาล บังคับ มิตร อาจ จะ วิว ได้ ถ้า จับ ได้ ใน กลาง ทะเล ๒๕๗๓ แต่ ถ้า สมบัติ นั้น เป็น สิ่ง ของ ซึ่ง เจ้า ของ นำ มา จาก บ้าน

ของ คนใน อาณาเขต ประเทศ เปน กลาง โดย มาก บน บก สัมบัติ ชนิด นี้
ไม่ถูก จับ มี ข้อ ยก เว้น หลาย ประการ มี ตัวอย่าง ดัง ที่ ได้ กล่าว
ไว้ใน บท & ตอน นี้

(๓) สิ่ง ของ ที่ เกิด ขึ้น หรือ ทำ ขึ้น ภายใน ที่ ดิน ของ คน ชาว ประเทศ
เปน กลาง ซึ่ง อยู่ ภายใน อาณาเขต ของ ข้าศึก หรือ ใน ที่ ซึ่ง อยู่ใน
อำนาจ ปกครอง ของ กอง ทหาร ศัตรู ต้อง นับ เปน สัมบัติ ของ ศัตรู

(๔) สัมบัติ ของ คนใน บังคับ ประเทศ เปน กลาง ซึ่ง รวม รวม
อยู่ ใน การ ค้ำ ขาย ของ ศัตรู หรือ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ ศัตรู
เปน ค้ำ ขา เวื่อ ของ คนใน บังคับ ประเทศ เปน กลาง แต่ มี นาย เวื่อ
และ กะลาตี เปน คนใน บังคับ รัฐบาล ศัตรู และได้ ใช้ ใน การ ค้ำ ขาย ของ ศัตรู
โดย ได้ รับ อนุญาต จาก รัฐบาล บังคับ มิตร เช่น นี้ ต้อง นับ เปน สัมบัติ
ของ ศัตรู

เพราะ ฉนั้น เห็น ได้ ว่า ซาก กำ เหน็ด และ บ้าน ของ เจ้า ของ สัมบัติ อย่าง หนึ่ง
สัมบัติ มา จาก แห่ง ใด อีก อย่าง หนึ่ง และ สัมบัติ อยู่ใน ปกครอง ของ
ผู้ ใด อีก อย่าง หนึ่ง เปน เครื่อง แนะ นำ ใน ข้อ ที่ จะ วิวินิจฉัย ว่า สัมบัติ
นั้น เปน สัมบัติ ของ ศัตรู หรือ ไม่ ใช่ แต่ ต้อง กล่าว ใน ที่ นี้ ว่า สัมบัติ ศัตรู
จะ จับ เพราะ เหตุ นี้ อย่าง เดียว นั้น ไม่ พอ ยังมี ข้อ อื่น ๆ ที่ ต้อง วิวินิจฉัย
ดัง จะ กล่าว ใน บท ๓ บท & ต่อไป นี้ ฯ

บทที่ ๓

ว่า ด้วย กฎสงคราม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย บุคคล ซึ่งเป็น ศัตรู

คนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันซึ่งอยู่ในอาณาเขต เมื่อ เกิดสงคราม

ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล แก่ คน ชนิด นี้ ได้ มี ขรมนิยม เปลี่ยนแปลง มาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :—

(๑) เมื่อ สาม หรือ สี่ร้อยปี มาแล้ว นี้ รัฐบาล มี อำนาจจับคน ซึ่งนับว่า เป็น ศัตรู แต่ อำนาจ นี้ ก็ไม่ใคร่ ได้ ไซ้ และ โดย มากคนในบังคับ รัฐบาล ปัจจุบัน คง ได้ รับ อนุญาตให้ ไป เสี่ยงให้ พัน อาณา เขต

(๒) ภายใน ร้อย ปี ที่ แล้ว มา นี้ รัฐบาล ต่าง ๆ ได้ ทำ สัญญา ทาย ฉบับ เพื่อ กำหนด เวลาให้ คน ซึ่ง ถ้าว แล้ว นั้น ออก ไป จาก อาณาเขต

(๓) ภายใน ๕๐ หรือ ๖๐ ปี ที่ แล้ว มา นี้ ขรมนิยม เกิด มี ขึ้น บ้าง แล้ว อย่าง หนึ่ง คือ อนุญาตให้ คนในบังคับ รัฐบาล ปัจจุบัน อยู่ใน อาณาเขต ต่อไป บางที ก็ มี สัญญา ถ้าว ชัดเจน ใน ข้อนี้ แต่ คน จำพวก นั้น ถ้า ยอม ให้ อยู่ ต้อง ไม่ ช่วยเหลือผู้ เป็น ศัตรู ของ รัฐบาล ประเทศ ซึ่ง คน ของ ไตรย อยู่ นั้น เป็น อัน ขาด

เพราะฉะนั้นเห็นได้ว่าอำนาจจับกุมคนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันเป็นอันเลิกไม่ใช่อีกต่อไป และอำนาจได้ออกจากอาณาเขตนั้น ถึงยังมีอยู่ยังไม่เลิกขาดก็จริง แต่ไม่ควรใช้ เว้นแต่ถ้าเป็นการจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อย หรือเพื่อรักษาชีวิตของผู้ที่ถูกนำไปนั้นเอง ๆ การที่จะบังคับให้คนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันช่วยรบหรือให้สาบสูญตนเป็นข้า นั้นนับว่าผิดกฎหมายนานาชาติ ซึ่งห้ามมิให้บังคับคนให้เปลี่ยนชาติ หรือให้สาบสูญตนเป็นข้าผู้หนึ่งผู้ใดโดยมิได้สมัครเองเป็นอันขาด ๆ

พลรบชาติศึก

เดิมเป็นธรรมเนียมพอเกิดสงครามพลรบหรือมิใช่พลรบ นับว่าเป็นปัจจุบันเท่ากันหมด และควรจะต่างเดี่ยทั้งคนและสมัคร แต่ในเวลา ความนิยมของโลกเปลี่ยนไปเกือบจะตรงกันข้าม คือความประพฤติทั้งปวงในเวลาสงครามต้องให้กระทำโดยประสงค์แต่เพียงจะตัดกำลังข้าศึก เพื่อมิให้ต่อสู้ได้ต่อไปเท่านั้น ทั้งความประพฤติทั้งปวงนี้ก็มิใช่แต่เพียงนั้นเพียงนี้ ไม่ปล่อยตามอำเภอใจผู้มีอำนาจ ๆ

ในส่วนพลรบมีสิ่งซึ่งยกเว้นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงผิดกับธรรมเนียมเก่ามีอยู่หลายประการ แต่จะรวมยอดได้ดังต่อไปนี้ :-

(๑) ผู้ปราศไชยจะไม่ฆ่า เว้นเสียแต่เมื่อมีความจำเป็นแท้จริง

(๒) ชะเตยศึกต้องได้รับความเลี้ยงดูโดยฐานภรรยา และเมื่อจะแตกเปลี่ยนได้บ้างก็ควรแตก ๆ แต่เดิมชะเตยศึกเมื่อจับได้แล้วฆ่าเสียบ้างใช้เป็นที่ส้างบ้าง ต่อมาจึงมีธรรมเนียมถ่ายตัวชะเตยศึกด้วยเงิน ๆ แต่ในบคยบั้นนี้ใช้ธรรมเนียมแตกเปลี่ยนหรือปล่อยไปเมื่อทำสัญญาทานบนแล้ว ๆ นอกจากพดรบแท้ ๆ มีบุคคลซึ่งควรจะจับไว้เป็นชะเตยศึกได้คือ :—

ก. กะลาดีเรือพ่อค้า ซึ่งบางที่จะใช้ ในกองทัพเรือได้

ข. คนที่ทำประโยชน์ให้แก่ข้าศึกในเวลายุทธ ถ้าอยู่ในสนามรบ มีพนักงานโทรเลข พนักงานพโยมยาน และพดตระเวนฝ่ายทหาร เป็นต้น

ค. เจ้านาย เสนาบดี หรือข้าราชการสำคัญของประเทศข้าศึก

(๓) คนเจ็บและคนมีบาดแผล ต้องระวังรักษาไว้ ๆ สัญญาเมืองยี่หนัว ปี ค.ศ. ๑๘๖๔ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้พร้อมใจกันทำเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วยและผู้ถูกอาวุธ มีกถาวรชัดเจนว่า คนใดของซึ่งเกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาลคนป่วยและคนถูกอาวุธ ให้นับว่าเป็นกลาง คือห้ามมิให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดต่อคนและของเหล่านี้ ทั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๒ นี้ ผู้แทน

รัฐมาต นานาประเทศ ซึ่งได้ ประชุม กัน ทำ สัญญา ส่งม คัก ณกรุงเฮก
ก็ได้กล่าวถึงเรื่อง นี้ ใน ส่วน การ รวมทาง เวือ ด้วย *

(๔) ขรรณ เนียม ประทาร์ ชัวิตร ผู้บ้องกัน รักษา บ้องม ซึ่ง ต่ ได้ นน
มัต นี้ เด็ก

(๕) ฮาตุช และ ยุกช วิธิ บาง อย่าง ห้าม มิให้ ไซ้ โดย เหตุ ที่ นัน
เปณ การ ทรมาน หรือ เปณ การ ดูร้ายไม่ ส่มควร ฮาตุช และ ยุกช วิธิ เหล่า
นี้ มี แจ้ง อยู่ใน บทที่ ๖ ตอน นี้ แล้ว ๑

พลเมือง ข้าศึกที่ไม่ ไซ้ พลรบ

ขรรณ เนียม เดิม ผู้ทำ สงคราม จะ กระทำ อะไร ๑ แก่ พลเมือง
ของ ข้าศึกได้ ทง ฮัน แต่ ต่อ มา ก็ ค่อย ผ่อน ผัน ให้ น้อย ลง ทุก ที่ จน ทุก วัน
นี้ มี ขรรณ เนียม ไซ้ กัน ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) พลเมือง ของ ศัตรู ซึ่ง มิ ไซ้ พลรบ ห้าม มิให้ กระทำ ร้าย
เว้นแต่ที่ จะ แก่ ไซ้ มิได้ จริง ๑ คือ ถูก มาด เจ้มใน เวลา ยุกช เปณ ตัน ๑
แต่คน จำพวก นี้ ต้อง กระทำ ตาม คำสั่ง และ ขอบบงคัม ซึ่ง กองทหาร ตั้ง ขึ้น ๑
ผู้ซึ่ง อยู่ใน เขต แหวง หนึ่ง แหวงใด ซึ่ง กองทหาร ได้ ยึด ได้ ฮาตุช จะ ถูก
เกณท์ ทำงาน ต่าง ๑ ให้ กองทหาร เว้น เสีย แต่ ช่วย รบ หรือ การ ซึ่ง

* ในเรื่อง นี้ มี กล่าว ชัดเจน อยู่ใน หนึ่งข้อ สัญญา ว่าด้วย กฎ และ
แบบ ขรรณ เนียม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒ ภาคที่ ๒ มาตรา ๒๓

เกี่ยวข้องกับทหารแท้ และจะต้องเสียเงินเป็นค่าช่วย หรือภาษีพิเศษ ตามสมควร ๆ ถ้าผู้ใดช่วยหรือนำความลับไปขายต่อของทหาร พวกพ่อของตนเอง ผู้บังคับบัญชาของทหาร ซึ่งปกครองท้องถิ่นนั้น มีอำนาจจะลงโทษผู้ผิดได้ถึงประหารชีวิต ๆ ขรรคมเนียมอนุญาตให้ผู้หญิงกับเด็ก ออกเสียจากเมืองหรือที่ซึ่งจะถูกระดมยิง (บอมบ์) นั้นก็เกิดขึ้นแล้ว แต่จะนับว่าเป็นอันแน่นอนก็ยังไม่ได้

(๒) คนในเมืองซึ่งกองทหารได้เข้า ต้องได้รับความปกครองรักษา ห้ามไม่ให้แม่ทัพ ปลดปล่อยให้ทหารของตนประพฤติต่อพลเมืองได้ ตามอำเภอใจในสิ่งทั้งปวงเลยเป็นอันขาด ๆ

(๓) ผู้พยาบาลคนป่วย และคนถูกอาวุธ ต้องได้รับความกรุณาและคุ้มครองรักษาทั่วถึงกัน ตามสัญญาเมืองเยนีวา และสัญญากรุงเฮก พ.ศ. ๒๔๔๒ ๆ แต่ผู้พยาบาลเหล่านั้นต้องไม่เกี่ยวข้องในกรวยทศเป็นอันขาด และต้องติดเครื่องหมายคือผ้าขาวมีกาชาด ๆ *

* สัญญากรุงเฮก ว่าด้วยกฎ และแบบ ขรรคมเนียม การสงครามทางบก ซึ่งรัฐบาลต่าง ๆ ได้ลงชื่อตกลงกันโดยมากในปี พ.ศ. ๒๔๔๒ นั้น กระทรวงกระต่าใหม่ได้จัดการแปลเป็นภาษาไทย แต่พิมพ์ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๖ อยู่ในตอนภาคผนวกด้วยแล้ว และข้าพเจ้าได้แต่งหนังสือไว้เล่มหนึ่งเรียกว่า “หนังสือคู่มือนายทหาร ว่าด้วยกฎ และแบบ ขรรคมเนียม การสงครามทางบก” สำหรับใช้ในราชการกรมทหารบก เป็นคำถาม คำตอบ เพื่อให้เข้าใจง่าย

บทที่ ๔

ว่าด้วยกฎ ส่งความ เกี่ยว ด้วย สมบัติ ชาติ ก บนบก

สมบัติ ศักดิ์ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิด สงคราม

สมบัติ ศักดิ์ แบ่งได้ เป็น ๒ แขนง คือ สมบัติ รัฐบาล บัจจามิตร
แขนง ๑ กับ สมบัติ บุคคล ที่ เป็น บัจจามิตร อีก แขนง ๒ ๑

การ ที่ สมบัติ รัฐบาล หนึ่งใน รัฐบาล ไต จะ พัด เข้า ไป อยู่ใน อาณาเขต
ประเทศ อื่น นั้น ก็ ไม่ ใคร จะ มี แต่ ถ้า มี ใน เวลา เกิด สงคราม ชั้น
รัฐบาล เจ้า ของ ที่ มี อำนาจ ธิบ สมบัติ ได้ เว้น แต่ หนังสือ หรือ ของ ซึ่ง
เป็น ฝีมือ ช่าง ต่าง ๆ ๑

ส่วน สมบัติ บุคคล นั้น

(๑) ถ้า เป็น สมบัติ คง ที่ รัฐบาล ไม่ เกี่ยวข้อง อย่าง หนึ่ง อย่าง ไต เลย

(๒) ถ้า เป็น สมบัติ ส่วนตัว แต่ เดิม รัฐบาล เคย ธิบ แต่ ดัง เหตุ
ตาม การ สงคราม ที่ มี มา แล้ว ใน ชั่ว อายุ คน ที่ อยู่ เดียว นี้ เด็ก ชรรวม เนียม
ธิบ เสีย แล้ว มี ประเทศ ได้ ทำ สัญญา กัน ว่า จะ ไม่ ธิบ สมบัติ ส่วนตัว
บุคคล เพราะ ฉนั้น เป็น ที่ น่า สงสัย ว่า อำนาจ ธิบ สมบัติ ส่วนตัว นั้น จะ ยัง
คง ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย หรือ ไม่

(๓) ถ้า รัฐบาล เป็น หน คน ใน บังคับ รัฐบาล บัจจามิตร เมื่อ เกิด
สงคราม ชั้น แล้ว จะ เคย คง ไม่ ยอม ธิบ หน นั้น เสีย ที่ เดียว ไม่ ได้ คง ต้อง
ใช้ ให้ ครัง หนึ่ง

4/06/2565

สมบัติ จับได้

บุคคล ของ เคตอน ที่ ซึ่ง จับได้ หรือ แย่งได้ จาก ชำคักใน เวลา สงคราม
 บบทุก ๆ กฎหมาย นานาประเทศ ยก สมบัติ นี้ ให้ แก่ รัฐบาล ของ ผู้จับ
 ได้ แต่กฎหมาย ของ ประเทศ ต่าง ๆ โดยมาก คง จะมี กติกา ว่า
 ยก สมบัติ ที่ จับได้ นั้น ให้ แก่ ตัว ผู้จับ ทั้งหมด หรือ แค่ ส่วน หนึ่ง ๆ โดย
 มาก สมบัติ จับได้ ใน เวลา สงคราม คง จะ จัด การ ขาย และ เงิน ที่ ได้
 มา นั้น แบ่ง กัน ใน พวก ผู้ซึ่ง ได้ จัด การ จับได้ ตาม ขวรมนิยม ใน เมือง
 นั้น ๆ แต่ ถ้า สมบัติ ซึ่ง จับได้ ดัง กล่าว แล้วยัง มี ผู้มา แย่ง ไป อีก
 ต่อ หนึ่ง ก่อน ที่ สมบัติ นั้น ไป อยู่ใน มือ ของ ผู้ที่ จับ แรก นั้น แล้วยัง ๒๔ ชั่วโมง
 หรือ ก่อน ผู้ที่ จับ แรก นั้น จะ ได้นำ เข้า มา ใน ค่าย หรือ เขต ของ
 ตน สมบัติ นั้น นับ ว่า กติบ เป็น ของ เจ้า ของ เดิม ไม่ใช่ เป็น ของ ผู้ที่
 แย่งไป ได้ ใน ครั้ง ที่ ๒ นั้น ๆ

อำนาจปกครอง สมบัติ ใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร เข้ายึด ได้

แต่ เดิม การ ยึด อาณาเขต (ออกคู้เปชั่น) กับ ดัเมืองได้ เป็น
 เมือง หนึ่งที่ เดียว (คองเคอด้ต) ไม่นับ ว่า แปรต กัน แต่ มา ทุก วัน นี้ คิด
 กัน มาก คือ ว่า ที่ กอง ทหาร เข้ายึด อาณาเขต ตอน หนึ่ง ตอน ใด นั้น
 นับ ว่า เป็น ผู้ปกครอง ชั่ว คราว และ จะ ใช้ อำนาจ เดิม ที่ เช่น รัฐบาล
 เจ้า ของ เดิม ของ เขต นั้น ไม่ ได้ ๆ

ที่ ประชุม กรุงเฮก บ. พ.ศ. ๒๔๔๒ ได้ อธิบาย ลักษณะ ยึด อาณา เขต
 ดัง ต่อไปนี้.

“คนที่ซึ่งนับว่าได้ ถูกยึดไว้แล้ว นั้นคนที่ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง
 ของ กองทหาร ชาึกักโดยแท้จริง อำนาจปกครอง ของ กองทหาร
 นั้น จะแผ่ไป ได้เพียง แต่ภายใน อาณาเขต ซึ่งได้จัดการ ตาม อำนาจ
 ปกครอง แล้ว หรือ ซึ่ง อาจ จัดการ ปกครองได้” *

เพราะฉะนั้น เห็นได้ว่า ตาม ความเห็น ของ คนใน บัคยบั้นนี้ ผู้ที่
 ไปได้ เมืองอื่น ถ้าแม่จะ นับว่า เขตใด อยู่ใน อำนาจ ของ ตน คือ
 ว่าคนใดยึดไว้ ต้อง จัดการ วางอำนาจให้แข็งแรง ก่อน และ
 ให้ ใช้อำนาจ ปกครองได้จริง การ ที่ ส่ง กอง ฝ่อด นาม หรือ กองทัพ
 นำเข้าไป แล้ว จะ นับ ว่ายึดแล้วนั้นใช้ ไม่ได้ ๆ

การ ยึด เขตแดน นี้ มี เกี่ยวของ ด้วย สัมบัติใน ทาง กฎหมาย หลาย ประ
 การ ดัง จะกล่าวโดยย่อต่อไปนี้ :—

(๑) สัมบัติ และผล ประโยชน์ ของ รัฐบาต

สัมบัติ เกิดอนที่ ซึ่ง เป็น ของ รัฐบาต กองทหาร ที่เข้าไปตั้งจะรบ
 หรือนำไปใช้ ได้ เว้นเสีย แต่หนังสือ สำคัญ ทาง กฎหมาย หรือ หนังสือ
 ราชการ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องด้วย การ สงคราม หรือ สัมต และ สิ่ง ของ ซึ่ง เป็น
 ฝีมือช่างต่าง ๆ เช่น รูปภาพ และ รูปปั้น เป็นต้น ๆ แต่สัมบัติคงที่

* สัญญาว่าด้วยกฎและแบบธรรมเนียมการสงคราม ทางบก พ.ศ. ๒๔๔๒

จะ วิวเสีย ไม่ได้ แต่จะใช้ชั่วคราวได้ หรือ เก็บค่าเช่า และ เงิน ซึ่ง
จะ พึงได้จาก สัมบัติ นั้นไปใช้ ใน การ ของ กอง ทพิ ผู้ยัด ที่ใด ๆ

(๒) สัมบัติบุคคล

(ก) สัมบัติคงที่ กอง ทหาร จะใช้ หรือ ทำให้ เป็น อันตรายไม่ได้
เว้น เสีย แต่ ถ้า เป็น การ จำเป็น แก่ การ สงคราม จริง ๆ และ ผล ประโยชน์
ที่ได้ จาก สัมบัติ นั้น ๆ จะ นำไป ใช้ ใน การ ของ กอง ทหารไม่ได้ เป็น
อัน ชาติ แต่ ถ้า เจ้า ของ สัมบัติ กระทำผิด ข้อ บังคับ อย่าง ร้ายแรง กอง
ทหาร จะ ทำลาย สัมบัติ นั้น ๆ ได้ เพื่อ ลงโทษ ผู้ผิด *

(ข) สัมบัติเคลื่อนที่ ห้าม ไม่ให้ จับ หรือ วิว เว้น เสีย แต่
ถ้า เป็น ประโยชน์ จริง ๆ ในทาง สงคราม แต่ การ วิว และ ทำลาย
สัมบัติ อย่าง นี้ อนุญาตให้ ทำ เพื่อ เป็น การ ลงโทษ เจ้า ของ เมื่อ
ผู้ นั้น กระทำผิด ข้อ บังคับ

(ค) กอง ทหาร ซึ่ง เข้า วิชา เขต หนึ่ง เขต ใด มี อำนาจ ใช้ วิถี
หาเงิน และ ของ สำหรับ กอง ทหาร ได้ ๓ ทาง คือ เกณฑ์ อย่าง ๓ ภาษี
เพิ่มเติม อย่าง ๓ ดินใหม่ อย่าง ๓ ๆ เกณฑ์ นั้น คือ บังคับ เรียก ของ ต่าง ๆ
สำหรับ ใช้ ใน กอง ทพิ มี อาหาร เป็น ต้น ๆ ภาษี เพิ่มเติม ก็ คือ ภาษี

* เช่น เมื่อ สงคราม ใน ประเทศ อาฟริกาใต้ ทหาร อังกฤษ ได้ เผาบ้าน
ของ ชาวเมือง ตวาน สวาท และ ออเรนซ์ ฟรีสเตด เสีย หาย ราย เพื่อ ลง
โทษ ใน การ ที่ พด เวื่อน เจ้า ของ บ้าน นั้น ๆ ได้ ยอม ให้ ทหาร ฝ่าย โบเซอร์
ใช้ บ้าน เวื่อน เป็น ที่ อาศัย เป็น ต้น

ซึ่งแม่ทัพ จะตั้งขึ้น และเก็บ นอก จากภาษี ซึ่งพลเมืองใน เขตนั้นได้
 เคยเสีย อยู่แต่เดิม ซึ่งยัง คงต้อง เสีย แก่กองทหาร เหมือนกัน ๆ สิ้นใหม่
 คือ ค่าปรับ ต่โทษ คนใน เขตหนึ่ง เขตใด ซึ่งประพฤติ ผิด ต่อ กอง
 ทหารผู้ปกครอง ๆ บางที กองทหาร ก็ใช้เงิน ให้แก่ ผู้ถูก เณท์ ตาม
 สัมควร แก่ ราคา ของ ซึ่ง เณท์ มา แต่ไม่จำเป็น จะต้อง ทำ ดังนี้ *

* ข้อความ ซึ่งได้ กล่าว แล้วนี้ ถ้าอยาก จะทราบ โดยละเอียด
 ก็จง ดูใน หนังสือ ดัชนีว่า ด้วย กฎ และ แบบ ธรรมเนียม การ สงคราม ทาง
 บก พ.ศ. ๒๔๔๒ ภาคที่ ๓ มาตรา ๔๒ ถึง ๕๕

บทที่ ๕

ว่า ด้วยกฎหมายสงครามเกี่ยวกับสัมบัติข้าศึกในทะเล

อำนาจของผู้กระทำสงครามที่จะจับสัมบัติ

สัมบัติข้าศึกซึ่งบรรทุกเรืออยู่ในทะเล จะจับได้ทั้งสัมบัติรัฐบาล และสัมบัติส่วนตัว ๑ เรือของข้าศึกนั้น จะเข้าต่อสู้อยู่ในอ่าว และทะเลแม่น้ำ ภายในอาณาเขตของข้าศึก หรือภายในอาณาเขตของตนเอง หรือกลางทะเลหลวงก็ได้ แต่จะไปเกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใดกับเรือข้าศึกซึ่งอยู่ในอ่าวหรือทะเลแม่น้ำภายในอาณาเขตประเทศซึ่งเปนกลางไม่ได้ ๑

ในทันทีจะได้กล่าวถึงสัมบัติของข้าศึกเป็น ๓ พวกดังต่อไปนี้ :-

(๑) เรือราชการของข้าศึก เรือเหล่านี้จับได้ทั้งสิ้น เว้นแต่

เรือ ๓ ชนิดดังกล่าวต่อไปนี้

(ก) เรือซึ่งรัฐบาล บัจจามิตร ส่งไปตรวจหาที่แผ่นดินใหม่ หรือไปเพื่อแสดงหาความรู้ซึ่งเปนประโยชน์แก่มนุษย์ทั่วไป แต่เรือชนิดนี้จะต้องได้รับหนังสือสำคัญประกันไม่ให้ถูกจับ และเรือนั้นต้องไม่ช่วยในการสงครามอย่างหนึ่งอย่างใดเลย

(ข) เรือซึ่งใช้ในการแลกเปลี่ยนทะเลยก ค้าง อย่างเดียว ซึ่งในภาษาอังกฤษเรียกว่า "คาร์เทด ชิป"

(ค) เรือพยาบาล ซึ่งไม่ใช่ ในการ อื่น นอกจาก การ พยายาม
 คน บวดย และคน ถูก อาวุธ และ ซึ่ง มี เครื่อง หมาย อัน ชัดเจน ตาม
 สัญญาว่าด้วย กฎ และ แบบ ขรรณนิยม การ สงคราม ทาง เรือ ทำ ที่
 กรุง เฮก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒

(๒) เรือ ราชฎร ซ้ำคัก เรือ เหล่า นั้ จบ ได้ ทง ดิน มี ที่ ยก
 เว้น อยู่ ตั้ง ต่อ ไป นั้

(ก) เรือ ซึ่ง อยู่ ใน อ่าว แต่ ก่อน เริ่ม การ สงคราม แล้ว ขรรณนิยม
 ที่ได้ ใช้ กัน มา ใน เรือ ๆ นั้ รัฐบาล มัก จะ กำหนด เวลา พอ สมควร
 เพื่อให้ เรือ ของ ราชฎร ซ้ำคัก ออก จาก อ่าว และ ทำ ที่ จอด

(ข) เรือ ชาว ประมง ซึ่ง หา ปลา ตาม ริม ฝั่ง ทะเล แต่ เรือ ซึ่ง ใช้
 หา ปลา ใน ท้อง ทะเล หลวงไม่ นับ เขา ใน พวก ที่ ยก เว้น นั้ และ การ ยก
 เว้น นั้ จะ เด็ด เดี้ย ก้ ได้ ถ้า มี ข้อ ซึ่ง เป็น พยาน ว่า ซ้ำคัก ใช้ เรือ ชาว
 ประมง นั้ เพื่อ ประโยชน์ การ สงคราม

(ค) เรือ ของ คน ขรรณตว ซึ่ง รับ อาดำ ทำ หน้า ที่ เรือ พยายาม จะ ได้ รับ
 ความ กรุณา ยก เว้น จาก การ ถูก จับ แต่ ต้อง ประพฤติ ตาม ข้อ บังคับ
 ต่าง ๆ ตั้ง แจ้ง อยู่ ใน สัญญาว่าด้วย กฎ และ แบบ ขรรณนิยม การ
 สงคราม ทาง เรือ ทำ ที่ กรุง เฮก พ.ศ. ๒๔๔๒

(๓) สิ่งของต่าง ๆ ของข้าศึกซึ่งบรรทุกไปในเรือของข้าศึก

จับ ทรัพย์สินได้ทั้งสิ้น ข้อ ๑ เว้นแต่หนังสือซึ่งปรากฏแก่ หรือของซึ่ง
 เป็นมือข้า และเครื่องใช้ ในการ พยาบาท ฯ สัญญากรุง ปารีส์
 คฤศตศก ๑๘๕๖ ข้อ ๒ ห้าม การจับและ ทรัพย์สินของ ๆ ข้าศึก
 ซึ่ง บรรทุก เรือ ของ ข้าศึก เป็น กติกา เว้นเสียแต่ถ้า สิ่ง ของ เหล่า นั้น เป็น
 ของ ต้อง ห้าม ก็ จับได้ ฯ

กฎหมาย นานาประเทศ ยอมให้ ถ้าย เรือ และ สิ่ง ของ ซึ่ง ข้าศึก จับไป ได้
 แต่ ประเทศ อังกฤษ และ ประเทศ อื่น ๆ อีก หลาย ประเทศ ห้าม คนใน
 บังคับ คนไม่ ให้ ถ้าย ฯ สัมบัติ ซึ่ง ได้ ถูก จับ ใน กติกา ทะเล ครั้ง หนึ่ง แล้ว
 มี ผู้ แยก ไป จาก ผู้ จับ ได้ อีก ต่อ หนึ่ง ต้อง กดบัง เป็น ของ เจ้า ของ เดิม ฯ

ส่วน วิชา ที่ จะ ส่งคืน และ จะ ได้ รับ ค่า บอวยการ อย่าง ไร มั่ง นั้น ย่อม ทำ
 ตาม กฎ และ บัญญัติ ของ คน ๆ ซึ่ง ตราไว้ ใน เรื่อง ความ ประพฤติ ของ
 ทหาร เรือ ใน เรื่อง เช่น นี้ ดัง จะ ยก ตัวอย่าง ได้ ราย ๓ ก็คือ กฎหมาย
 อังกฤษ มี อยู่ ว่า สัมบัติ ซึ่ง แยก มา ได้ เป็น ครั้ง ที่ ๒ นั้น ถ้า แม้ ว่า
 ได้ มา ใน ระหว่าง สงคราม คราว เดียว กัน กับ ที่ สัมบัติ นั้น ได้ ถูก จับ ครั้ง แรก
 ไว้ ต้อง ยอม คืน สัมบัติ นั้น ให้ แก่ ผู้ ที่ เป็น เจ้า ของ เดิม แต่ เจ้า ของ
 นั้น ต้อง เสีย ค่า บอวย การ ให้ แก่ ผู้ ที่ จับ ครั้ง ที่ ๒ นั้น คิด เป็น อัตรา ดัง
 แต่ ส่วน หนึ่ง ใน แปด ($\frac{๑}{๘}$) ขึ้น ไป หา ส่วน หนึ่ง ใน สี่ ($\frac{๑}{๔}$) แห่ง ราคา
 สัมบัติ ซึ่ง จะ ส่ง คืน ไป นั้น ฯ

อำนาจคนเรือ

นักคือ อำนาจสั่งเรือให้หยุดและขึ้นไปค้นใน กตาง ทะเล เพื่อจะตรวจดูให้ ได้ ความว่า เรือ นน หรือ ของ ซึ่ง บรรทุก เรือ นน จะ ควร จับ ได้ หรือ ไม่ ๆ อำนาจ นน เหนง มาจาก อำนาจ จับ สัมบัต ซึ่ง ได้ กต่าง แดง และ ข้อ ซึ่ง ควร จำ ใน เรือ ง อำนาจ คน เรือ นน มี อยู่ ๒ อย่าง คือ :-

(๑) อำนาจ นน ใช้ ได้ แก่ เวลา สงคราม เวลา ไม่ มี สงคราม จะ ใช้ ไม่ ได้ เเต่ เว้น แต่ ใน การ ปรามปราม โจร กรรม หรือ เพื่อ ประโยชน์ อย่าง อื่น ซึ่ง จะ ได้ มี กต่าง ไว้ ชัด เจน ใน สัญญา ระหว่าง ประเทศ ต่อ ประเทศ

(๒) การ ที่ มี เรือ รบ ของ ประเทศ ใด ซึ่ง เปน กตาง อยู่ ไก่ ๆ ไม่ ทำ ให้ เรือ พ้อ ค้า ของ ประเทศ นน รอด จาก ถูก ค้น เว้น เสีย แต่ ถ้า มี สัญญา เปน ข้อ แน่ นอก ใน เรือ ง น ๆ *

ถ้า เรือ พ้อ ค้า ของ ประเทศ ซึ่ง เปน กตาง อาไศรย เรือ รบ ของ ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด กัด ให้ ช่วย บอง กัน อื่น คราย ไชร เรือ พ้อ ค้า ตำนน นับ ว่า ซาด จาก ผล ประโยชน์ ซึ่ง พง มี แก่ เรือ ของ ผู้ เปน กตาง และ อาจ ถูก จับ ถูก ค้น ได้ เหมือน เรือ ของ ผู้ กระทำ สงคราม ด้วย ๆ

ศาล พิจารณาเรือ ชะเลย

เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ ของ ผู้ เปน กตาง และ เพื่อ วจน ญ ใน เรือ ง สัมบัต ต่าง ๆ ซึ่ง จับ ได้ ประเทศ ทง บอง ซึ่ง เจริญ แดง จด การ คัง ศาล พิจารณา เรือ ชะเลย นน ภาย ใน อาณา เขต ของ ตน เพื่อ พิจารณา และ

14/0๘/2565
* ดู ตอน ที่ ๕ บท ที่ ๓

วินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสมบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับคนจับได้ ๆ ข้อสำคัญ ควรจดจำในเรื่อง คำนวณพิจารณาเรื่อง ขะเถย นั้น มีอยู่ ๕ ข้อคือ :-

(๑) คำนวณ เป็น ศาล ของ ประเทศ ซึ่ง คง ศาล นั้น แต่ ใช้กฎหมาย นานาประเทศ

(๒) คำนวณ นี้ มีอำนาจไม่ใช่แต่ในเรื่องสมบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับ ประเทศ นั้นเอง จับได้เมื่อ เวลา กระทำ ดังกรรม ทั้ง มีอำนาจ ส่วน พิเศษ เวลา ประเทศ นั้น เป็น กลาง คือ จะได้ พิจารณา คดี ใน เรื่อง สมบัติ ซึ่ง เวล ผู้ กระทำ ดังกรรม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด จับได้ โดย อากา ร อัน ชัด ชัด ค่า ประกาศ เป็น กลาง ของ ประเทศ ซึ่ง คง ศาล นั้น ด้วย

(๓) คำนวณ จะ คง ชน ภายใน อาณาเขต ของ ผู้จับสมบัติก็ได้ ใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร รัฐบาล ผู้จับ นั้น ยึดไว้ก็ได้ หรือใน อาณาเขต ของ ประเทศ ซึ่ง ช่วย ผู้จับ รม ก็ได้ แต่ จะ ไป คง ชน ใน อาณาเขต ของ ประเทศ เป็น กลาง ไม่ได้ (เว้น แต่ ประเทศ เป็น กลาง นั้นเอง จะ คง ศาล ของตนเอง ชน เพื่อ พิจารณา ลง โทษ ผู้ ประพฤติ ผิด ประกาศ เป็น กลาง ดังกล่าวแล้ว ข้างบนนี้)

(๔) ลักษณะ พิจารณา คดี ใน ศาล นี้ ก็ คล้าย รัฐบาล ได้ ส่วน มาก กว่า ลักษณะ พิจารณา คดี ระหว่าง โจทย์ จำเลย ใน ศาล ขรรพณา

(๕) รัฐบาล ต้อง รับ ผิดชอบใน ความ ประพฤติ และ คำ พิพากษา ของ ศาล นี้ และ ถ้า ศาล นี้ พิพากษา ไม่ เป็น ยุติธรรม รัฐบาล ต้อง เสีย ค่า ทำ ชนวน ให้ แก่ ผู้ ใด รับ ความ เสีย หาย และ ถ้า ผู้ ใด รับ ความ เสีย หาย เป็น คน ใน บังคับ ประเทศ เป็น กตาง ก็ ยิง เป็น การ จำ เปน ที่ จะ ทำ ชนวน มาก ขึ้น

เมื่อ จับ เรือ ได้ ใน ทะเล เป็น นำ ที่ ของ เรือ ผู้ จับ ที่ จะ นำ เรือ ชะเตย กับ คน เรือ ทั้ง หนังสือ สำคัญ สำหรับ เรือ และ สิ่ง ของ ทุก สิ่ง ใน เรือ นั้น ๆ ไป ส่ง ยัง ศาล พิจารณา เรือ ชะเตย ซึ่ง อยู่ ใกล้ ที่ สุด ภายใน อาณาเขต ของ ผู้ จับ เพื่อ พิจารณา ใน เรื่อง สมบัต ซึ่ง จับ ได้ นั้น ๆ แต่ ถ้า จะ พา เรือ ชะเตย ไป ส่ง ท่า ที่ มี ศาล ตั้ง อยู่ นั้น ไม่ ไหว จริง ๆ หรือ ถ้า จะ ได้ ก็ แต่ โดย ยาก ไชว ถ้า แม่ เปน เรือ ของ คน ใน บังคับ ชำคัก จะ ทำ ตาย ให้ จม เสีย กตาง ทะเล ก็ ได้ แต่ ถ้า เปน เรือ ของ คน ใน บังคับ ประเทศ เป็น กตาง ก็ ให้ ปลด ปล่อย ไป เสีย ๗

บทที่ ๒

ว่าด้วย พลรบ เครื่องมือ และ ยุทธวิธี

พลรบ

ทหารใน กองทัพ บกทัพ เว้น ของ ผู้กระทำ สงคราม ทั้ง กองหนุน และ กองนอก นับว่า เป็น ผู้กระทำ สงคราม ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ ทั้งสิ้น โดย ไม่มี ข้อสงสัยเลย ๆ แต่ยังมี บุคคล บางจำพวก ที่ยังมี ข้อเถียง กันบ้าง ว่าควร นับ เป็น ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ ๆ เรื่องนี้ ได้ ปรึกษา กัน ใน ที่ประชุม ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ๆ ณ กรุงเฮก เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ตกตงกัน ดังต่อไปนี้ :—

(๑) พวกอสาธาและพลสมัคร นับเป็น ผู้กระทำ สงครามได้ ถ้ามี ผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ ผู้ซึ่ง อยู่ใน ใต้บังคับ ต้องมี เครื่องหมาย อัน ชัดเจน ให้ แດเห็น ได้ แต้ โทด ต้อง ถือ อาวุธ โดย เบ็ดเผราย และ ต้อง กระทำ คึกให้ ถู ต้อง ตาม กฎ และ แบบ ธรรมเนียม การ สงคราม *

(๒) พลเมืองที่ถืออาวุธ นับว่า เป็น ผู้กระทำ สงครามได้ ถ้า พลเมือง เหล่า นั้น ไม่มี กอง ทหาร ข้าศึก วิชาเขต ที่ ตน อยู่ และ ได้ จับ ถือ อาวุธ ขึ้น โดย คำสั่ง และ ทำ การ ตาม คำสั่ง ของ รัฐบาล ตน ๆ ถึง

* ตัญญา ว่า ด้วย กฎ และแบบ ธรรมเนียม การสงคราม ทาง บก ภาค
ที่ ๑ ตอนที่ ๒๖๕ มาตรา ๑

พดเมืองจับตัวเอาตัวเอง โดยมีได้ รับ คำสั่ง รัฐบาล เพื่อ บัง กัน เขตที่
คน อยู่ ก็ อาจ นับ เป็น ผู้กระทำ สงครามได้ เหมือนกัน ถ้า คน

เหล่านี้ ประพฤติให้ ต้อง ตาม กฎ และ แบบ ขรรมนิยม การ สงคราม *
แต่ พดเมืองใน เขต ซึ่ง กองทหาร ข้าศึก รักษา อยู่ แล้ว นั้น ถ้า

ถูก ชน ผู้รักษา คงไม่ นับว่า พดเมือง เหล่า นั้น กระทำ สงคราม ตาม กฎหมาย
และมี อำนาจ ที่จะ ตบโทษ อย่าง ขบถได้ ด้วย ฯ

(๓) ผู้ ตัก ถอม ถอด แนม คน จำพวก นี้ แม่ทัพ ทั้ง สอง ฝ่าย จะ

ใช้ ก็ได้ แต่ เมื่อ พวก ข้าศึก จับได้ ก็ คง จะ ประหาร ชีวิต เสีย ฯ ผู้ ตัก

ถอม ถอด แนม นั้น คือ ผู้ซึ่ง ปลดอม คน ตัก ถอม ไป เทียบ ถิ่น เล่า

แสวง หา ข่าว คราว ต่าง ๆ ภายใน เขต สันนาม ยุทธ ซึ่ง อยู่ ใน อำนาจ ของ ผู้

กระทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง เพื่อ นำ ข่าวไป ส่ง ผู้กระทำ สงคราม อีก ฝ่ายหนึ่ง ฯ

น เป็น ของ สำคัญ ควร จำ อย่าง หนึ่ง เพื่อ จะได้ ตัดสิน ได้ว่า ผู้ใด เป็น ผู้

ตักถอม ถอด แนม ผู้ใด เป็น ผู้ ถอด แนม หรือ กระทำ นานา โดย เบ็ด เสา *
* * *

* สัญญา ฯ ต ฯ ภาคที่ ๓ ตอนที่ ๓ มาตรา ๒

* ยังมี ข้อ ความ ตระเขียด เรือง น มี อีก หลาย ประการ แจ้ง อยู่ใน

สัญญาว่าด้วยกฎ และ แบบ ขรรมนิยม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒

ภาคที่ ๒ ตอนที่ ๒ มาตรา ๒๘, ๓๐, ๓๓

เครื่องมือ กระทำ ร้าย ซ้ำศึก และ ยุทธวิธี

เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับ กระทำ ร้าย ซ้ำศึก และ ยุทธวิธี ทั้งปวง ซึ่งกฎหมาย นานาประเทศไม่ห้าม แต่ นับว่าใช้ได้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นจะกล่าวถึงแต่สิ่งซึ่งห้าม หรือ ซึ่งสงสัยอยู่ว่าจะใช้ได้หรือไม่เท่านั้น (สิ่งซึ่งยังมีข้อสงสัยอยู่บ้างนั้น คือ)

(๑) เรือ ทำตาย ดินค้า (ไปรษณีย์) เรือชนิดนี้เป็นเรือของ คน ขรรคมดา แต่ได้รับ อำนาจ จาก รัฐบาลให้ คอยได้ ทำ ตาย ดินค้า กวางทะเล ฯ สัญญา กรุง บารี ต่ คฤสศึก ๑๘๕๖ มีข้อห้าม เรือ ชนิด นี้ และ รัฐบาลต่าง ๆ ได้ ตง ข้อ ยอม รับ ตาม นี้ แล้ว หมด รัฐบาล แต่ถึง ผู้ที่ไม่ได้ ตง นาม ใน สัญญา นั้น ก็ ตู ยอม ตาม ด้วย เกือบ หมด แล้ว มี ตัวอย่าง คือ รัฐบาล ยู ใน เตด สเค ตี ต อ เมริกา ถึง ไม่ได้ ตง ข้อ ก็ จริง แต่ เมื่อ กระทำ สงคราม กับ สเปน ครั้ง หนึ่ง ก็ หา ได้ ใช้ เรือ ทำ ตาย ดินค้า ไม่

(๒) กอง เรือรบ ส้มัก ต้อง แล้ว แต่ อำนาจ บังคับ บัญชา ของ รัฐบาล จะ มี พอ หรือ ไม่ ฯ

สิ่งซึ่ง ห้าม เบน แน่น ฮอน มีให้ ใช้ ใน การ สงคราม ตาม สัญญา ว่า ด้วย กฎ และ แบบ ขรรคม เนียม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒ มี อยู่ ๗ อย่าง คือ :-

- (๑) ห้ามมิให้ ใช้ ยาพิษ หรือ อาวุธ ซึ่ง ประกอบ ด้วย ยาพิษ
- (๒) ห้ามมิให้ พ่อดอง ตอบฆ่า หรือ ทำอันตราย บุคคล ใน มังคม ช้าศึก หรือ คน ใน กองทัพ โดย กต อุบาย อัน ทุจริต
- (๓) ห้ามมิให้ ฆ่า หรือ กระทำ อันตราย แก่ ช้าศึก ซึ่ง ยอม แพ้ อยู่ใน อำนาจ แล้ว หรือ ที่ ไม่มี อาวุธ บดง กัน ตัว
- (๔) ห้ามมิให้ ประกาศ ว่า จะไม่ ตะเวน ชั่วคร ผู้ใด
- (๕) ห้ามมิให้ ใช้ อาวุธ หรือ กระสุน หรือ เครื่อง มือ สำหรับ กระทำ ให้บาดเจ็บ ร้ายแรง เปน การ ทุจริต เกิน นึก
- (๖) ห้ามมิให้ ใช้ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ให้ ผิด ขรรวมเนียม เช่น ใช้ ของ เครื่อง หมาย ผู้ เจรจา ทัพ ซึ่ง สำหรับ ช้าติ และ ของ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ใน กองทัพ ของ ช้าศึก ทั้ง เครื่อง แต่ง ตัว ทหาร ช้าศึก และ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ดัง ได้ กำหนด ไว้ ใน สัญญา เมือง เยนิวา
- (๗) ห้ามมิให้ ทำลาย บ้าน เรือน หรือ สัมบัติ ช้าศึก นอกจาก ที่ เปน การ จำเปน ใน การ สงคราม โดย แท้จริง ถ้า มี คน นั้น ต้อง นับ ว่า เปน การ ประพฤติ ผิด กฎหมาย อย่าง ร้าย กาจ แต่ การ ที่ พด เมือง จะ ทำลาย บ้าน เรือน ของ ตน เอง เพื่อ กัน มิให้ ช้าศึก เดิน ต่อ ไป ได้ อีก นั้น ไม่ นับ ว่า กระทำ ผิด กฎหมาย กตบ นิยม กัน ว่า เปน พยาน แห่ง ความ รุกได้รื้อ ซื่อ สัตย์ คบ บ้าน เมือง ตน เอง อีก *

* ข้อห้าม ทั้ง ๗ ข้อ นั้น แจง อยู่ใน สัญญา ว่า ด้วย กฎ และ แบบ ขรรวมเนียม กิจการสงคราม ทาง บก ภาค ที่ ๒ ตอนที่ ๓ มาตรา ๒๓

อนึ่งใน สัญญา ซึ่ง กล่าว แล้ว นั้น มี ข้อ ความ เกี่ยว ข้อง ด้ว ย การ โจม ตี และ การ ระเบิด บัง ด้ว ย บั นใหญ่ (บอมบัต เมนต) ซึ่ง ควร จด จำ ไว้ ได้ คื อ :-

(๑) มาตรา ๒๕ ว่า เมื่ อ ง หน้ มั บั น ตึก โรง หรือ เรือ น อย่ าง หนึ่ง อย่ างใด ซึ่ง ไม่ มี ผู้ ด้ บั ง กั น ด้ว ย กั ดั ง ฮาวุช ห้าม ไม่ ให้ โจม ตี หรือ ระเบิด บัง ด้ว ย บั นใหญ่

(๒) มาตรา ๒๖ ว่า เมื่ อ เวลา จะ ตี ตั บตใด ผู้ บั งคั บ กอ ง ทหาร ถ้า สามารถ ต้อง ด้ ว้ กั จั ดการ แจ้ ง ความ ให้ ผู้ ปกค รอ ง ตั บต นั้น รู้ ด้ว ก่อ น เริ่ มใช้ บั น ใหญ่ ระเบิด เว นไว้ แต่ จะ นำ ทหาร เข้า ไป โจม ตี โดย ด้ บั พดั น

(๓) มาตรา ๒๗ ว่า ใน เวลา ที่ ตั บต และ ใช้ บั นใหญ่ ระเบิด บัง ตั บตใด ต้อง พยายาม ด้ นั นไม่ ให้ ด้ กู โรง หรือ เรือ น ที่ ใช้ เกี่ยว ข้อง กั บ การ ค้า สั นา คี ดปะ วิทยา หรือ การ กุศั ต ทั้ง โรง พยาบต หรือ ที่ รวบรวม คน บั วย และ คน ด้ กู ฮาวุช เว นไว้ แต่ ขั กั ก จะ ใช้ ที่ เหน้ นั น ใน การ ทหาร ด้ว ย เบน หน้ ที่ ผู้ ด้ กู ตั บต จะ ต้อง จั ดการ บั ง กั น โรง เรือ น ที่ ด้ กล่าว แล้ว นั้น จะ ต้อง จั ดให้ ที่ เหน้ นั น มี เครื่อง หมาย (เช่น ขง) บั ก ไว้ ให้ เห็น ได้ แต่ โทด และ ต้อง ด้ หมาย ให้ ผู้ ตั บต ทราบ ด้ว ย ฯ

ข้อ บั งคั บ ทงปว ง ซึ่ง กล่าว แล้ว นั กั ตง ขน โดย ความ กุ รุณา แก่ มนุช ทง ตั น เพราะ ฉน นั จั ง เบน การ จำ เบน อย่ าง ยั ง ที่ จะ กั อ และ ประพฤติ ตาม ทง ผู้ ตั บต และ ผู้ ด้ กู ตั บต ด้ว ย ฯ

บทที่ ๗

ว่าด้วย การ พุดจา กันใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม
แล การ เลิก สงคราม

การ พุดจา กันใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

ในเวลา สงคราม ผู้กระทำ สงคราม มี เวลา ที่ ต้อง พุดจา จัดการ ต่าง ๆ
ด้วย กัน และ กัน คล้าย ๆ กับ เมื่อ เปน ไม่ตรี กัน อยู่ นั้น ต้อง ดำ
ประการ ทั้ง มี การ ไป มาหา กัน บ้าง บางเวลา โดย วิธี ต่าง ๆ
ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) ขผู้เจรจาทัพ คือ ขง ชาวใช้ เปน เครื่อง หมายถึง เมื่อ ผู้

กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง มี ความ ประสงค์ จะ พุด กับ ผู้กระทำ สงคราม อีก
ฝ่าย หนึ่ง ใน สันนาม รบ ๆ ผู้เจรจาทัพ ห้าม มิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด กระทำ
อันตราย หรือ จับ เปน ชะรอย ๆ แต่ ผู้กระทำ สงคราม จะ ไม่ รับ ผู้เจรจา
ทัพ เดย ก็ ได้ หรือ จะ รับ แต่ เมื่อ ผู้เจรจา ทัพ ยอม ประพฤติ ตาม
ข้อ บังคับ ของ ผู้กระทำ สงคราม นั้น ใน แขนง เจรจา ทัพ ก็ ได้ ๆ ส่วน
ผู้เจรจา ทัพ นั้น ถ้า ใช้ โอกาส ที่ ได้ ไป ใน นานี่ โดย ทุจริต และ
พิจารณา ได้ ความ จริง ก็ จะ ต้อง ขาด จาก ผล อัน ชอบ ชรรวม ซึ่ง พึง มี
แก่ บุคคล ใน ตำแหน่ง นั้น *

* ดู สัญญา ว่าด้วย กฎ และ แบบ ชรรวม เข้ม การ สงคราม ทาง บก

ภาคที่ ๒ ตอน ๒/2๕65 มาตรา ๓๒,๓๓,๓๔

(๒) หนังสือเดินทาง คือใบอนุญาต ซึ่งรัฐบาลผู้กระทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง ให้แก่บุคคลใน บังคับ ผู้กระทำ สงคราม อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อ เดินทางใน เขต ของ รัฐบาล ผู้อนุญาต ฯ หนังสือเดินทาง นั้น มี ต้อง อย่าง คือสำหรับบุคคล (ปกติปกติ) อย่าง หนึ่ง สำหรับบุคคล และ สิ่ง ของ รวม กัน (เชฟคอนดักต์) อีก อย่าง หนึ่ง ฯ

(๓) ใบอนุญาตให้ค้าขาย มี ต้อง ชนิด คือ อนุญาตให้ คน ใน บังคับ ทั้ง สอง ฝ่าย ค้า ขาย ใน สิ่ง ของ บาง อย่าง ภายใน เขต หนึ่ง เขต ใด ฉนี้ เรียกว่า “อนุญาตทั่วไป” อนุญาตให้บุคคล เป็น ส่วน ตัว ให้ค้า ขาย ตาม ที่ กำหนดในใบ อนุญาต ฉนี้ เรียกว่า “อนุญาตเฉพาะ” ฯ คนใน บังคับ รัฐบาล ซึ่ง เป็น กลาง ก็ อาจ ด้ รับ อนุญาตให้ค้าขาย สิ่ง ของ ซึ่ง ต้อง ห้าม ตาม กฎ สงคราม ด้

(๔) สัญญาพิเศษ สำหรับใช้ แต่ใน เวลา สงคราม (คาร์เทล) มี เรื่อง แยก เปลี่ยน ละเอียด คึก และ เรื่อง วัช ซึ่ง หนังสือ เป็น ข้อ สำคัญ

(๕) สัญญายอมแพ้ ใน การ ที่ จะ ทำ สัญญา ยอมแพ้ ต้อง ทำ อย่าง ให้ เป็น ที่ เสีย แบบ ขรรมนิยม แห่งเกียรติยศ ของทหาร และ เมื่อ ด้ ตก ลง กัน แล้ว ต้อง ประพฤติ ตาม สัญญา นั้น โดย สุจริต จง ทุก ข้อ ทั้ง สอง ฝ่าย ฯ สัญญา ยอมแพ้ นี้ ผู้ บังคับ กอง ทหาร ทุก คน มี อำนาจ ที่ จะ ทำ ด้ ใน ข้อ ซึ่ง เกี่ยว ข้อ ด้ ด้วย กอง ทหาร ซึ่ง คน บังคับ บัญชา แต่ ถ้า ผู้ บังคับ กองทหารของ หนึ่ง กอง ใด ทำสัญญาเกินกว่า ที่ อำนาจ ของตน จะ บังคับ

ให้เป็นไปตามนั้นได้ ต้องได้รับความตกลงของแม่ทัพผู้บัญชาการ
 ทวีปเสียก่อนจึงจะใช้ได้ และถ้าในสัญญายอมแพ้ นั้น มี ข้อความ
 อื่น ๆ นอกจากที่เกี่ยวของด้วย กองทัพ ต้องได้รับความตกลงของ
 รัฐบาลก่อนจึงจะใช้ได้

(๖) สัญญาผ่อนศึก

นี้คือ ทั้ง สอง ฝ่าย ตกลงพร้อมใจกันพัก
 การยุทธเช่นแห่ง ๆ หรือ ทวีป ๆ ผ่อนศึกเป็นแห่ง ๆ แปลว่าเป็นแต่
 พักการรบในระหว่าง กองหนึ่ง หรือ ตอนหนึ่งในกองทัพของผู้กระ
 ทำสงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย และ เป็นแต่ภายในจังหวัด ซึ่ง จะ กำหนดใน
 สัญญาต่อกัน และ กัน การ ผ่อนศึก อย่างนี้ ผู้บังคับบัญชาของ
 ทหาร มีอำนาจที่จะ จัด การ สัญญาได้เอง ๆ ผ่อนศึก ทวีป นั้น แปล
 ว่า พักการรบในระหว่างกองทัพ ทั้ง สองฝ่ายทุกแห่ง และไม่มีผู้ใดจัดการ
 สัญญาเช่นนี้ได้ นอกจาก รัฐบาลของผู้กระทำสงคราม ๆ การพักสงคราม
 ทวีป เช่นนี้ โดยมากคงจะมี ต่อเมื่อ ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด มี ประสงค์จะ
 เลิกสงครามทีเดียว และ จัดให้พัก การ รบ ไว้เพื่อ มี เวลาเตรียม
 ให้ตกลง เป็นแน่นอน ๆ ในสัญญาผ่อนศึกมี ข้อสำคัญ ซึ่งจะต้องตกลง กัน
 อีก ข้อหนึ่ง ก็คือ กำหนด เวลา คือ กำหนด ให้แน่นอนว่าจะ พัก รบ กัน
 ไปจนวันใด เวลาใด หรือ ถ้า จะ ไม่ กำหนด วัน และ เวลา ก็ต้อง ตกลง

กันว่า ถ้าฝ่ายใด จะ เริ่ม การ ส่งคราม อีก ต้อง บอก ก่อว่าให้ อีก ฝ่ายหนึ่งทราบ ภายใน เท่านั้น ชั่วโมง ก่อนรบ กัน ตามแต่ จะ ตกลง กัน ไว้ ๆ ยังมี ข้อ ความ ละเมิด อีก หลาย ประการ แจ้ง อยู่ใน สัญญาว่า ด้วยการ ส่งคราม ทาง บก ภาค ที่ ๒ ตอน ที่ ๕ มาตรา ๓๒ ถึง ๔๓ นั้น แล้ว ๆ

ผลแห่งการ เลิกสงคราม

การ ส่งคราม ใน ระหว่าง ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว โดยมาก ก็ จะ เด็ก กันได้ ต่อ เมื่อได้ ทำ สัญญา เลิก สงคราม กัน ๆ

ใน การ เลิก สงคราม มี ข้อ ความ สำคัญ ควร จด จำ ไว้ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) พอ สัญญา เลิก สงคราม ได้ ตกลง กัน ทำเสร็จ การ ส่งคราม ก็ ต้อง นับ เป็น เด็ก ทันที และ อำนาจ หรือ แบบ ขรรมนิยม ทั้งปวง ซึ่ง ใช้ ใน เวลา สงคราม ก็ เลิก หมด ทันที เว้นเสีย แต่ ถ้าใน สัญญา นั้น มี กำหนด วัน จะ รอ ไป เด็ก ต่อ เมื่อ ถึง วัน กำหนด ก็ได้ ๆ พอ เลิก สงคราม เมื่อใด ต้อง เด็ก ไม่ เฉพาะ แต่ การ รบ เท่านั้น ทั้ง การ เกณฑ์ และ เก็บ เงิน ภาษี พิเศษ ก็ ต้อง เด็ก และ ชะรอย คัก ก็ ต้อง ปลดปล่อย ด้วย ๆ

(๒) พอ เด็ก สงคราม อำนาจ ส่วน ตัว บุคคล ต่าง ๆ ซึ่ง ต้อง เด็ก เสีย ใน เวลา สงคราม นั้น ก็ กลับ มี ชน อย่าง เดิม และ สัญญา ใน ระหว่าง บุคคล ต่อ บุคคล ซึ่งได้ ทำไว้ แต่ ก่อน เริ่ม สงคราม และ ต้อง เด็ก เสีย ชั่วคราว นั้น ก็ กลับ ใช้ ได้ อีก โดยไม่ ต้อง ทำใหม่ ๆ

สัญญากรุงเฮก พ.ศ. ๒๔๕๒

ผู้แทนรัฐบาล ประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้ประชุมกัน ณ กรุงเฮก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้ตกลงทำสัญญากันในเรื่องกฎและแบบธรรมเนียม การสงคราม และการ เปนกลางต่าง ๆ ในสัญญานั้น มีคำแนะนำ ลักษณะ บังคับ การ สงคราม หลาย ประการ แต่ที่ สำคัญที่สุด คือ เรื่อง ศาลอนุญาโตตุลาการ ซึ่งได้ตกลงกัน ตั้งขึ้นไว้ที่ กรุงเฮกแล้ว รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ที่ได้ ตกลง ตาม สัญญา นั้น มีอำนาจที่จะตั้ง ศาลาการไปนั่งใน ศาล นั้นได้ รัฐบาล ละ ๔ นายฯ เมื่อ รัฐบาลประเทศใด มีข้อแย้ง กับ รัฐบาล อื่น ประเทศ หนึ่ง และ ทั้ง สอง ฝ่าย ตกลงให้ ศาล กรุงเฮกวินิจฉัย ผู้แย้งกัน ต่าง ก็จะมี อำนาจ เลือกใน หมู่ ศาลาการ ว่า จะให้ ผู้ใด พิจารณาใน เรื่อง นั้น ฯ

ศาลนี้ ตั้งแต่ โตง ซิน แถว มาจน บดิน (พ.ศ. ๒๔๕๗) คงปรากฏว่า ได้ ใช้ เพื่อ วินิจฉัยคดี ใหญ่ สำเร็จไปได้ เรื่อง เดียวเท่านั้น คือ เรื่อง จับ ปลตา ทะเลใน ย่าน น่าน นีวฟันด์แลนด์ ซึ่ง วินิจฉัย สำเร็จ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ฯ แต่ ส่วน ข้อที่ หวังว่า แม้ มี ศาลตุลาการ กันใน ระหว่าง ประเทศ ต่อ ประเทศ ผู้วินิจฉัย จะ นำคดี ไป เสนอ ต่อ ศาล กรุงเฮก เพื่อ วินิจฉัย จะได้ ไม่ต้อง ทำ สงคราม แก่กัน นั้น เท่าที่ สังเกต มา แล้ว ย่อม เห็น ว่า หาได้ เปนไป ตาม ความหวัง อนต์ แห่ง ผู้เริ่มคิด นั้นไม่ เพราะ เปน ขรรคมดา เมื่อ ประเทศ ต่อ ประเทศ วิฉาท กัน ถ้า มี ข้อ ซึ่ง เกี่ยว

ด้วย เกียรติยศ ของ ประเทศ ฤๅ ด้วย ผล ประโยชน์ อัน สำคัญ ยิ่ง แล้ว
 ก็ ย่อม จะ ยัง รู้ สึก กัน อยู่ ว่า ไม่มี ทาง ที่ จะ วิจัย ญัย ให้ ได้ ชาติ ลง ได้
 โดย อាកาร ใด ตี ยิง ไป กว่า ทาง เดิม อัน เปน วิ ใ สย แห่ง โลก คือ ทำ
 สงคราม กัน นั้น เอง ๗ ตั้งแต่ ได้ มี ศาสตร์ กรุง เซ็ก ซัน แล้ว ได้ มี สงคราม
 ใหญ่ ระหว่าง รัสเซีย กับ ญี่ปุ่น แล้ว ครั้ง ๑ กับ ใน พ.ศ. ๒๔๕๗ นี้ ถึง
 แก่ มี สงคราม ใหญ่ ใน ระหว่าง มหา ประเทศ ต่าง ๆ ใน ยุโรป ๗
 ครั้ง นี้ จึง เห็น ได้ ว่า ถึง แม้ เรา ทั้ง หลาย จะ ยอม เห็น ด้วย ว่า การ
 ที่ ตั้ง ศาสตร์ อนุญาโตตุลาการ กติกา ขน อนุกรง เอ็ก นั้น เปน ความ มุ่งหมาย
 อัน ดี เพราะ ปราถนา ตัด การ คัด ซึ่ง เปน ความ สำบาก แก่ มนุษย์ นั้น
 และ ถึง แม้ เรา จะ นิยม ชม ชื่น ใน ความ คิด อัน ประ กอบ ด้วย เมตตา ต่อ เพื่อน
 มนุษย์ เช่น นั้น ปานใด ก็ ดี แต่ เรา ก็ จะ ต้อง สำนภาพ ว่า ความ คิด
 อัน นั้น เปน ความ คิด อัน ยัง ไม่ ถึง สัมมัย ที่ จะ หวัง ผล สำเร็จ ได้ และ ถ้า คน
 เรายัง ไม่ สิ้น ความ นิยม ใน การ สงคราม ว่า เปน วิถี ตัด สิ้น คดี เมือง อย่าง ดี
 ที่ สุด อยู่ ครอบ ใต้ ก็ คง จะ หวัง ผล สำเร็จ ใน ศาสตร์ อนุญาโตตุลาการ ไม่ ได้
 อยู่ ครอบ นั้น ๗

สำนักหอสมุด

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพน กศั เมือง

ตอนที่ ๔

กฎ และ แบบธรรมเนียม ว่าด้วย การ เป็น กลาง.

สำนักหอสมุด

14/06/2565

กฎ และ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เปน กลาง.

ประเทศ ที่ เรียกว่า เปน กลาง ตาม กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ “ ประเทศ ซึ่ง ใน เวลา มี สงคราม ไม่ ช่วย ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด แต่ ยัง คง เปน ไมตรี กับ ผู้ กระทำ สงคราม ทั้ง ๒ ฝ่าย ” ๑ การ เปน กลาง นี้ ถ้า จะ ดู แต่ เนิบ ๆ ก็ คง ได้ ความ ว่า เวลา เกิด สงคราม ขึ้น แล้ว การ งาน ต่าง ๆ ใน ประเทศ ซึ่ง มิ ได้ กระทำ สงคราม ก็ คง จะ ดำเนิน ไป เหมือน กับ เวลา ปรกติ ไม่ ผิด อะไร กัน เลย แต่ การ ไม่ เปน จริง ดัง นี้ แท้ เพราะ ประเทศ ซึ่ง ได้ ประกาศ ตน เปน กลาง แล้ว มี น้า ที่ และ มี อำนาจ อัน ชอบ ธรรม ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ ขึ้น อีก หลาย ประการ ซึ่ง มิ ได้ มี ใน เวลา ปรกติ เลย ๑ น้า ที่ และ อำนาจ เหล่า นี้ มี แจ่ม อยู่ใน กฎ และ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เปน กลาง ซึ่ง จะ กล่าว ถึง ใน บท นี้ ต่อ ไป ๑

การ เปน กลาง มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เปน กลาง โดย แท้ คือ ไม่ เข้า กับ ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด และ ปรพตติ ต่อ ผู้ กระทำ สงคราม ให้ เหมือน กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย

(๒) เปน กลาง ไม่ แท้ คือ อุดหนุน ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด ด้วย ประการ ต่าง ๆ นอกจาก ช่วย รบ มี อนุญาต ให้ คน ไป สัมผัส ช่วย รบ หรือ อนุญาต ให้ ผู้ กระทำ สงคราม ช้อ หรือ ยืม สมบัติ เปน ต้น ๑

ผู้เป็นกลาง เช่น นี้ มัก จะ ข้าง สัญญาใน ระหว่าง คน กับ ผู้ กระทำ สงคราม
 เป็น เครื่อง แก้ว ๆ แต่ ความ นิยม ของ คน โดย มาก ใน สมัย นี้ ถือ ว่า
 การ เป็น กลาง ชนิด ที่ สอง นี้ ไม่ ไกล กับ ช่วย รบ มากนัก เพราะ คน
 ประเทศ ต่าง ๆ โดย มาก จึง พา กัน นิยม ลักษณะ เป็น กลาง ชนิด ที่ ๓
 คือ เป็น กลาง โดย แท้จริง ๆ

มี สิ่ง ซึ่ง ควร จะ อธิบาย ใน ที่ นี้อีก สิ่ง หนึ่ง คือ การ ตั้ง ตน เป็น กลาง
 กับ การ ถูก ยก ให้ เป็น กลาง นั้น ไม่ เหมือน กัน ๆ การ ตั้ง ตน เป็น กลาง ภาษา
 อังกฤษ เรียก ว่า “นิว แตรลตี” การ ยก ให้ เป็น กลาง เรียก ว่า “นิว แตร
 ไตรเชน” ประเทศ ที่ ตั้ง ตน เป็น กลาง ก็ ย่อม เว้น จาก การ ช่วย เหลือ ใน
 การ สงคราม ตาม ที่ กล่าว แล้ว แต่ อาจ จะ คาบ เกี่ยว ใน การ สงคราม หรือ
 ไม่ เกี่ยว ได้ ตาม แต่ ความ พอใจ ส่วน ประเทศ ซึ่ง ถูก ยก ให้ เป็น กลาง แล้ว
 นั้น ก็ คง ตึง เว้น จาก การ ช่วย เหลือ ผู้ กระทำ สงคราม เหมือน กัน แต่
 กฎหมาย นานา ประเทศ ห้าม มิ ให้ ประเทศ ซึ่ง ถูก ยก เป็น กลาง แล้ว เช่น นี
 กระทำ สงคราม เป็น อัน ชาติ เว้น เสีย แต่ เพื่อ บังคับ คน จึง เห็น
 ได้ ว่า การ เป็น กลาง เช่น นี้ นับ ว่า เป็น กลาง โดย ถูก บังคับ หาใช่ เป็น
 กลาง โดย ความ สมัครใจ ไม่ ๆ บุคคล และ สิ่ง ซึ่ง อาจ จะ ยก ให้ เป็น กลาง ได้
 ดัง กล่าว แล้ว มี อยู่ คือ :—

๑ ประเทศ เช่น เบลเยียม และ สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่ง มหา ประเทศ ในยุโรป ได้ตกลงร่วมกันไว้ว่าจะ ให้ เป็น อีกรภาพ และ ให้ เป็น กตาง เสมอไป

๒ มณฑลในเมือง ซึ่งไม่ ได้ยก เป็นกตาง เช่น มณฑล สระวอย (ฝรั่งเศส) และ เกาะคอร์ซิกา และ บักโล (กรีซ) ซึ่ง มหา ประเทศ ได้ยก เป็น กตาง แล้ว แต่ มณฑล ซึ่ง กล่าว มา แล้ว นี้ ก็ อยู่ใน อาณาเขต ประเทศ ซึ่ง อาจ จะ กระทำ สงคราม ได้ ตาม อำเภอใจ จึง เป็น ข้อ ที่ นำ สงสัยว่า เมื่อ ประเทศ กระทำ สงคราม มณฑล นั้น จะ คง เป็น กตาง อยู่ ได้ หรือ ไม่

๓ ทาง น้ำ ซึ่ง ประเทศ ทั้ง หลาย ใช้ ท่วม ๆ กัน เช่น คลอง สตุเซอ ที่ ได้ยก เป็น กตาง ดัง กล่าว แล้ว ใน ตอนที่ ๒ บท ที่ ๒

๔ คน และ ของ ซึ่ง เกี่ยว ใน การ พยายาม คน บ่อย แล คน ถูก ฮาจุช ใน การ สงคราม ที่ ได้กล่าว ถึง แล้ว ใน ตอนที่ ๓ ฯ

การ ยก ให้ เป็น กตาง นี้ เกี่ยว ด้วย อำนาจ และ นานี้ ของ ประเทศ ทั้งหลาย เพราะ ฉนั้น ประเทศ ทั้งหลาย ต้อง ยินยอม พร้อมกัน หรือ มหาประเทศ ซึ่ง เป็น หัว นำ ของ ประเทศ ทั้งหลาย ได้ตกลง กัน แล้ว จึง จะ นับ ว่า มุกคต

และ สิ่ง นั้น ยก เป็น กตาง กัน แล้ว ฯ

บทที่ ๑

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ ผู้ กระทำ สงคราม

กับ ผู้ เป็น กลาง

ก. ความประพฤติ ผู้ กระทำ สงคราม ต่อ ผู้ เป็น กลาง

กฎหมายนานาประเทศ กล่าว โดย ชัดเจน ในข้อที่ เกี่ยว ด้วย ความ ประพฤติ
ของ ประเทศ ซึ่ง กระทำ สงคราม ต่อ ประเทศ ซึ่ง เป็น กลาง มี ข้อ ที่
สำคัญ ดัง ต่อไป นี้ :—

๑ ห้าม มิให้ กระทำการยุทธ ภายใน เขต แดน ประเทศ ซึ่ง เป็น กลาง *

* ข้อ ขกเว้น อย่าง แปรก เกิด มี ขึ้น เมื่อ ครั้ง สงคราม ญี บุน กับ
รัสเซีย ความ ประสงค์ อัน เป็น ข้อ ใหญ่ ของ ญี บุน ใน การ ที่ ทำ สงคราม
คราว นั้น ก็ เพื่อ จะ กัน มิให้ รัสเซีย เข้า ครอบ รั้ง แคว้น มินจุเรีย (เมือง
ซัน จัน) แด ตัด อำนาจ ของ รัสเซีย ใน เมือง เกาหัด ส่วน รัฐบาล จัน
แด เกาหัด นั้น ประภาค ตัว เป็น กลาง แต่ มิได้ ทำหน้าที่ แห่ง ประเทศ ที่ เป็น กลาง
ได้ แท้จริง เพราะ ว่า ทง มินจุเรีย แด เมือง เกาหัด กลาย เป็น ที่ สันนาม
รบ แห่ง ผู้ กระทำ สงคราม ทง สอง ฝ่าย ทง นี้ เป็น เหตุ ด้วย จัน แด เกาหัด
มิสามารถ จะ ต้านทาน อำนาจ ของ รัสเซีย ได้ ส่วน การ ที่ ญี บุน รบ นั้น

๒๖ ห้ามไม่ให้เตรียม การ ยุทธร ใน ประเทศ เปน กลาง เช่น ตรี
 เตียม กอง ทหาร หรือ เรียก ระดม พด อาสา หรือ เรียก ร้อง หา อาวุธ
 และ ยุทธรณินท์ และ ห้าม มิให้ ใช้ ที่ หนึ่ง ที่ ใด ภายใน ประเทศ เปน กลาง
 เปน ที่ ชุม นุม กอง ทัพ

๒๗ ต้อง ประพฤติ ตาม ข้อ บังคับ ของ ประเทศ เปน กลาง ใน เรื่อง
 เกี่ยว ข้อง ด้วย การ สงคราม เช่น ห้าม มิให้ พดรบ ถือ อาวุธ เวตา เดิน
 ผ่าน เข้าไป ใน เมือง หรือ ใน เรื่อง อนุญาต ให้ เรือ รบ เข้า จอด ท่า แห่ง ใด
 ให้ อยู่ นาน เท่า ใด และ จะ รับ ของ ชนิด ใด ไป จาก ท่า นั้น ได้ เปน ต้น

๒๘ จำ จะ ต้อง เสีย ค่า รับ ให้ แก่ ประเทศ เปน กลาง ถ้า ประพฤติ
 ผิด ข้อ บังคับ ตาม ที่ ประเทศ นั้น ได้ ประกาศ ไว้ แล้ว ๆ

ผู้กระทำ สงคราม ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ จับ เรือ พ่อค้า ชาวประเทศ เปน กลาง
 เพื่อ ใช้ บรรทุก ทหาร หรือ ใช้ ใน การ สงคราม อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ถึง แม้
 ว่า เรือ นั้น จะ อยู่ ใน เขต แคน ของ ตน ก็ ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ จับ ได้ ๆ

ก็นับว่าเท่ากับ การ แหก แฉง ซึ่ง มี ข้อ อ้าง แก่ คือ ได้ ว่า เพื่อ รักษา ผล
 ประโยชน์ อัน เปน บัจจัย ของ ความ ดำรง อยู่ แห่ง ประเทศ ญี่ปุ่น ฝ่าย
 มหาประเทศ ใน ยุโรป เมื่อ เห็น ว่า รัฐบาล จีน กับ เกาหลี ไม่ สามารถ
 จะ รักษา ความ เปน กลาง ได้ แล้ว จึง ได้ ช่วย พุด จาก กับ ผู้กระทำ สงคราม
 ทั้ง สอง ฝ่าย ขอ อย่ำ ให้ ทำลาย ความ เปน กลาง ของ จีน นอก เขต แคว้น

ถ้าจับเข้า แล้ว นับว่า ประพฤติผิด อย่าง ร้ายแรง และ รัฐบาล ของ ผู้ถูกจับ อาจ จะ ได้ รับ ขอโทษ หรือ ค่า ปรับ ได้ ตาม สมควร ฯ

ข. ความประพฤติ ผู้เป็น กลาง ต่อผู้ กระทำ สงคราม

กฎหมาย นานาประเทศ ใน ตอน ที่ กล่าว ด้วย เรื่อง นี้ ยัง ไม่ วาง ลง เป็น แน่ นอน เหมือน ตอน ก่อน ซึ่ง กล่าว มา แล้ว ข้อ เน้น นอน มี อยู่ คือ :-

๑ ห้ามมิให้ ยุคหนุนผู้กระทำสงคราม ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ด้วยกำลังกองทัพ

๒ ห้ามมิให้อุญญาตให้กองทหารของผู้กระทำสงครามเดินไปภายในอาณาเขต หรือ เรียกหาคนสมัครภายในอาณาเขต

๓ ห้ามมิให้ขาย หรือให้ ยืม เรือ รบ และ เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อใช้ในการ ยุทธแก่ผู้กระทำสงคราม ฯ ใน ข้อ นี้ ยัง มี ที่ สงสัย อยู่ นิด หนึ่ง คือ รัฐบาล จำ จะต้อง ห้าม พดเมือง มิให้ ขาย สิ่ง ของ ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม แก่ ผู้แทน รัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ *

* เมื่อ เกิด สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย บริษัท นอร์ดี เซอร์มัน ดอยล์ ขาย เรือ เฮาคุดตา วิคตอเรีย (Augusta Victoria) แด บริษัท แซมเบ็กอเมริกา ขาย เรือ ฟือร์สต์บิสมาร์ก (Fürst Bismarck) ให้แก่ รัฐบาล รัสเซีย ฯ เบ็ดยัน ชื่อ เรือ เดียใหม่ แด ใช้ เป็น เรือ รบ หนังสือ พิมพ์ ใน ยุโรป ได้ ยก ข้อ นี้ ขึ้น เป็น ปัญหา ว่า รัฐบาล เยอรมัน ได้ รักษา

๔ ห้ามมิให้ ๗ เงินผู้กระทำ สงคราม ยืม แต่รัฐบาลไม่
 จำเป็นจะต้อง ห้าม ราษฎร ใน ส่วน การ ให้ กู้ เงิน หรือ ขาย ของ แก่ ผู้กระทำ
 สงคราม *
 ๕

๕ ต้อง เก็บ ซากุข และ ควบคุม พด รบ ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ผ่าน
 เข้าไปใน อาณาเขต และ ถ้า มี ชะรอย คัก ไป ด้วย ก็ ให้ บด้อย เสีย ๗
 แต่ พด รบ ที่ อยู่ ใน เรือรบ ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง จอด อยู่ ใน ช่อง ประเทศ

ความเป็น กตาง โดย แท้ ฎา ไม่ เพราะ พวก เรือ โดย ส่วน ของ บริษัท ทั้ง
 สอง นี้ เข้าใจ กัน ว่า เป็น เรือ รบ ดำรง ของ ทพเรือ เยอรมัน ทั้ง สอง
 ถ้า เป็น การ เช่น นั้น จริง แต่ รัฐบาล เยอรมัน ได้ รู้ เห็น ใน การ ซื่อ ซาย
 ด้วย แล้ว ก็ ต้อง นับ ว่า รัฐบาล เยอรมัน ทำผิด กฎหมาย นานาประเทศ
 ถ้า ไม่ ใช้ เป็น พวก เรือ รบ ดำรง จริง ตาม คำปฏิเสช ของ หนังสือ พิพม์ เยอรมัน
 แล้ว แต่ รัฐบาล เยอรมัน มิ ได้ รู้ เห็น ด้วย จริง ก็ ต้อง นับ ว่า เรือ
 ที่ ซายนั้น เป็น แค่อินค้า หรือ สิ่งของ ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน เวลา สงคราม ตาม ขรรวมดา
 ซึ่ง รัฐบาล ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง อาจ จับ แด ริบ เสีย ได้ อย่างไร ก็ ดี
 เรื่อง นี้ สงบลง เพราะ รัฐบาล ญี่ปุ่น มิ ได้ คิดใจ ว่า ก่อ ถ้าว ต่อ ไป

* เมื่อ สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย (พ.ศ. ๒๔๕๗) รัฐบาล
 ญี่ปุ่น กู้ จาก ราษฎร ใน เมือง อังกฤษ แด เยอรมัน รัฐบาล รัสเซีย กู้ จาก
 ราษฎร ใน เมือง ฝรั่งเศส แด เยอรมัน เป็น ต้น

เปนกลาง รัฐบาล ประเทศ นั้น ไม่จำเป็น ต้อง ควบคุม และ ถ้า มี
 ขะเถย คึก มา ใน เรือ นั้น ด้วย ก็ไม่ ต้อง ปลดอัย แต่ ถ้า ขะเถย คึก นั้น หนี
 ขน บก ห้ามไม่ให้ จับ ตัว ส่งไป ที่ เรือ และ ห้าม มีให้ อนุญาต คน ใน
 เรือ ขน มาตาม จับ

๒ ห้าม มีให้ อนุญาต ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด เตรียม การ ยุทธ ภายใน
 อาณาเขต หรือ หา ก่อตั้ง เพิ่ม เต็ม เช่น หา คน เต็ม ใน เรือ หรือ
 ใน กองทัพ เบน คัน ภายใน อาณาเขต ฯ แต่ อนุญาต ให้ เรือ รบ
 ของ ผู้กระทำ สงคราม รับ ถ่าน และ อาหาร ไป พอ สัมควร หรือ ซ่อมแซม สิ่ง
 ซึ่ง หัก พัง ภายใน ช่อง ของ ประเทศ เปน กลาง ก็ได้ *

* การ ซ่อมแซม ถ้า ถึง จะ สามารถ ออกไป รบ อีก ได้แล้ว รัฐบาล
 เปน กลาง มีหน้าที่ ต้อง ห้าม เช่น ใน ระหว่าง สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย
 เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ อัสโกลด์ (Askold) แด โครสโซวอย (Grossovoi)
 เข้าไป ซ่อมแซม ที่ เมือง เชียงไฮ้ แล้ว เตรียม การ ที่ จะ ออกไป รบ อีก
 รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยึด ทั้ง เรือ แด คนไว้ เรือ รบ ดิอานา (Diana)
 ที่ เมือง ไซ่ง่อน เรือ รบ เลนา (Lena) ที่ แซน แฟรน ซิส โค ก็ ต้อง
 ถูก ยึด โดย เหตุผล เช่น กัน

อนึ่ง รัฐบาล เปน กลาง ไม่ควร อนุญาต ให้ เรือ รบ ของ ผู้กระทำ สง
 คราม ใช้ อาณาเขต ของตน เพื่อ หลบ ลี้หนี เมื่อ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๗

๗ ห้ามมิให้อนุญาต ราษฎรใน บังคับ ของ คน เจ้า สัมคัก ทำ การ คัก ด้วย กับ ผู้กระทำ สงคราม ภายใน อาณาเขต ของ ตน เอง หรือ ออกไป จาก อาณาเขต ด้วย กัน หตาย ๆ คน เพื่อไป สัมคัก ตั้ง ก่อตัวแล้ว

๘ ต้องเสียค่าปรับ แก่ผู้กระทำ สงคราม เมื่อ ได้ รับ ความ เสียหาย เพราะ ความ ผิด ของ รัฐบาล ผู้เป็น กตาง ซึ่ง มิ ได้ รักษา ความ เป็น กตาง ของ ตน โดย แขง แวง ๆ รัฐบาล เป็น กตาง จำ ต้อง พยายาม และ ระวัง รักษา ความ เป็น กตาง นั้น พอ สัมคกร เมื่อ ได้ กระทำ เช่น นั้น แล้ว ถึง จะมี เหตุ ฐั้น รัฐบาล นั้น ก็ มิ มี ความ ผิด ๆ

ใน เวลานั้น ยัง มี ข้อ ซึ่ง ยัง มิ ตกตง เป็น แน่นนอน ได้ แท้ อยู่ ข้อ ๑ คือ ใน เรื่อง เรือ ซึ่ง ต่อ และ ตก แคง ภายใน อาณาเขต เป็น กตาง สำหรับ ประโยชน์

ทัพ เรือ รัสเซีย รบ กับ ญี่ปุ่น ที่ หน้า เมือง ปอว์ตออาเชอว์ เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ เซสเรวิตช์ (Cesarevitch) แด โนวิก (Novik) หตบ หนี เข้า ไป ที่ เมือง ท่าเรือ ซิงเทา (Tsing' Tau) ใน เมือง เกี้ยวจาว รัฐบาล เยอรมัน บังคับ ให้ เรือ โนวิก ซึ่ง มิ ได้ เป็น อันคราย ออก จาก ท่าไป ใน วัน ที่ มา ถึง นั้น เอง ส่วน เรือ เซสเรวิตช์ นั้น เสียหาย มาก ไม่ สามารถ จะ ไป ต่อ ไป ได้ รัฐบาล เยอรมัน ก็ ยึด ได้ ทั้ง เรือ แด คน จน เด่ว จ การ สงคราม

ผู้กระทำสงคราม ฯ เดิมความเข้าใจ ของ คน อังกฤษ มีว่า รัฐบาล ผู้เป็น
กลางไม่จำเป็นต้องห้าม การ ทำ และ ตก แต่ง เวื่อ ตั้ง กล่าวมา แล้ว นั้น เว้น
เสีย แต่ ถ้า เวื่อ นั้น อาจ จะใช้ ใน การ สงครามได้ โดย ทัน ที ฯ แต่ เมื่อ มี

คดีคดี ค.๑๖๒ เมื่อ มี การ สงครามกัน ใน ระหว่าง ยูในเทศเดเค็ดส์

กับคอนเฟเดเรตเดเค็ดส์ อเมริกา เกิด ความ สำคัญ ขึ้น ซึ่ง เรียก

กันว่าคดี เรือเรือฮาดะบามา ฯ เรือ ฮาดะบามา น ต่อ ที่ เมือง ดิบเวอร์ปุต

ใน ประเทศ อังกฤษ ทำ รูปร่าง เป็น เรือ รบ แลเห็นได้ ถนัด กงสู่ ประ

เทศ ยูใน เทศเดเค็ดส์ ได้ บอก กล่าว กับ รัฐบาล อังกฤษ ว่า เรือ ดำ นั้น

ต่อ สำหรับ ประโยชน์ ของ รัฐบาล คอนเฟเดเรต แต่ รัฐบาล อังกฤษ

ก็ ยัง หาได้ ออกคำสั่ง อย่างหนึ่ง อย่างใด ไม่ จน ถึง วันที่ ๓๑ เดือน

กรกฎาคม ค.๑๖๒ รัฐบาล อังกฤษ จึง ได้ มี คำ สั่ง ไป ที่ เมือง

ดิบเวอร์ปุต ให้ ห้าม เรือ ฮาดะบามา มิ ให้ ออก จาก ท่า นั้น แต่

เรือ ฮาดะบามา ได้ ออก จาก เมือง ดิบเวอร์ปุต เสีย แต่ คั้น วันที่ ๓๐ แล้ว

ถ่นไป ณะเกาะ อะซอเรซ (เขต แคนโปรตุเกส) เมื่อ ถึง ที่ เกาะ นั้น

แล้ว จึง ยกปืน ขึ้น ตั้ง ที่ ตาม ที่ เกาะไว้ และ รัฐบาล คอนเฟเดเรต ก็ได้

รับ เป็น เรือรบ ของตน ตั้ง แค้น นั้น ฯ ต่อ นั้น มา เรือ ฮาดะบามา ได้ แวะ เข้า ไป

ณ เมืองท่า ซึ่ง อยู่ใน เขต แคน อังกฤษ หลาย แห่ง แต่ รัฐบาล

อังกฤษ ก็ หาได้ จับไม่ โดย อ้าง เหตุ ว่า เป็น เรือ รบ ของ รัฐบาล ผู้

กระทำสงคราม ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งทำให้คุ้ม การ ถูก จับไปได้ ๑ รัฐบาล คอนเฟเดเรตได้ ใช้เรือ อาตะบามา กับเรือ เด็ก ช่วย อีก ๒ ลำ ชื่อ ฟลอริดา ๑ เซนันโตอา ๑

เที่ยว จับ เรือ พ่อค้า และ ทำ ตาย สิ้นค้า ของ พวก ชาว ยูไนเตดสเตตส์ ๑ เรือ อาตะบามา ได้ กระทำการ เช่น นั้น มา จน เดือน มิถุนายน คฤสตศก ๑๘๖๔ จึง ได้ พบ ต่อ สู้ กับ เรือรบ ยูไนเตดสเตตส์ ชื่อ คาร์ลส์, และ ถูก ยิง จม ใน อ่าว เมือง แซร์บวร์ค (ประเทศฝรั่งเศส) ๑

เมื่อ เสร็จ การ สงคราม แล้ว รัฐบาล ยูไนเตดสเตตส์ ต่อว่า รัฐบาล อังกฤษ แดเรียก เอาค่า ปรับ เพราะเหตุ ๓ ประการ คือ :—

๑ รัฐบาล อังกฤษ มิได้ คังใจ ระวัง ห้ามปราม ใน การ ต่อ และ ตกแต่ง เรือ อาตะบามา

๒ รัฐบาล อังกฤษ มิได้ จับ เรือ อาตะบามา เมื่อ อยู่ใน อ่าว หรือ เมือง ท่า ของ อังกฤษ มี สิงคโปร์ เป็นต้น

๓ รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยอม ให้ ผู้กระทำ สงคราม เตรียม การ ยุทธภาย ใน อาณาเขต ๑

เมื่อ คฤสตศก ๑๘๗๑ รัฐบาล อังกฤษ กับ ยูไนเตด สเตตส์ ได้ ทำ สัญญา กัน ที่ กรุง วอชิงตัน มีความ ตกตง กัน ใน เรื่อง จะ วินิจฉัย ข้อความ ซึ่ง ทุงเถียง กัน ใน ระหว่างสองประเทศ หลายประการ ส่วนใน เรื่อง เรือ อาตะบามา นั้น ได้ ตกตง กัน ให้ ตั้ง ศาล อนุญาโตตุลาการ ที่ เมือง เยนวา

มี ตุลาการ ๕ คือ ข้าหลวง รัฐบาล อังกฤษ ๑ รัฐบาล ยูในเคดส์เค็คส์ ๑
 รัฐบาล อิตาลี ๑ รัฐบาล สวิตเซอร์แลนด์ ๑ รัฐบาล บราซิล ๑ ข้าหลวง
 ทั้ง ๕ นี้ รวม กัน เป็น กรรมการ เพื่อ ปฎิษา แต่ วินิจฉัย คดี เรื่อง
 เรือ อาตะบามา ฯ ใน คำ วินิจฉัย ของ ศาล เยนีวา นี้ มี ข้อ ความ
 สำคัญ อยู่ ๓ ข้อ คือ :—

๑ ตาม ที่ รัฐบาล ยูในเคดส์เค็คส์ ร้อง ขอ ค่า ประับ เพราะ ขาด กำไร ใน
 การ ค้า ขาย บัญ การ ใน การ ได้ ตาม จับ เรือ อาตะบามา และ อื่น ๆ
 ศาล ยก เลิก เสีย

๒ ค่า เสีย หาย ซึ่ง เรือ อาตะบามา ได้ กระทำ โดย ตรง ให้ รัฐบาล
 อังกฤษ เสีย ค่า ประับ แก่ รัฐบาล ยูในเคดส์เค็คส์ โทฏ ห้า ล้าน ห้า แสน
 (๓๕,๕๐๐,๐๐๐) เหรียญ

๓ วาม กฎ สำหรับ ความ ประพฤติ ผู้ เป็น กตาง คือ :—

ก. ความ ระวัง ระไว ของ รัฐบาล ผู้ เป็น กตาง ต้อง ชั่ง ให้ เสมอ
 กับ ความ เสีย หาย ซึ่ง อาจ จะมี ได้ แก่ ผู้ กระทำ สงคราม โดยมี ได้
 ใช้ ความ ระวัง ระไว นี้ คือ รัฐบาล เป็น กตาง ต้อง เป็น ผู้ รับ ผิด ชอบ
 ในการ ปล่อย เรือ เช่น เรือ อาตะบามา นี้ ให้ ออก จาก อาณาเขต ของ ตน

ข. เรือ ต่ใด ซึ่ง ได้ จัก ตก แ่ง ขัน มิ ต้อง ตาม กฎหมาย ใน ชั้น เดิม

ถึงแม้ว่าต่อไปจะเป็นเรือราชการของผู้กระทำสงครามฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
ก็ไม่พ้นจากการถูกจับได้

ถ้าจะไปโดยจริง เห็นได้เสียแต่รัฐบาลอังกฤษกับรัฐบาล
ยูในเคดส์เคตส์ ซึ่งจำจะต้องถือตามคำวินิจฉัยของศาล เยนวาน
รัฐบาลอื่นไม่จำเป็นจะต้องประพฤติหรือถือตามกฎซึ่งได้กล่าวแล้วใน
ข้อวินิจฉัยข้อ ๓ นั้น เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าในเรื่องต่อและตกต่าง
เรื่องนี้ ยังไม่มีอะไรซึ่งวางลงเป็นแน่นอนได้ว่า รัฐบาลผู้เป็น

กลางควรประพฤติอย่างไรจึงจะถูก พวกหมอกฎหมายอเมริกัน
มีความเห็นว่าควรยกความเจตนาเป็นใหญ่ คือถ้าเจตนาแต่ค้าขาย
ก็ไม่มี ความผิด แต่ถ้าเจตนาช่วยในการสงครามก็มีความผิด

แบบนี้ทำให้เกิดยุ่งเกี่ยวกับหลายประการ เพราะจะวินิจฉัยในเรื่อง
เจตนา นั้นยาก นายฮอดดจ์ หมอกฎหมายอังกฤษมีความเห็นว่า
ควรจะยกตัวเรือตนเองขึ้นเป็นเครื่องวินิจฉัย คือควรจะตรวจว่า
เรือนี้ต่อสำหรับใช้เป็นเรือรบใช้ในการสงคราม หรือต่อเป็น
เรือสำหรับใช้ในการค้าขาย ถ้าเป็นชนิดที่ ๑ ควรจับได้ ถ้าเป็น
ชนิดที่ ๒ ควรปล่อยไป ตามที่เห็นว่าถ้าจะดูแลแต่เงิน ๆ ก็ดูน่าจะใช้ได้
ดี แต่มีเรือบางชนิดซึ่งดูแลของตนดูเหมือนเป็นเรือสำหรับใช้ในการค้าขาย

แต่อาจจะใช้ในการสงครามได้ เมื่อได้ตกลงชั้นตามสมควรแล้ว ๆ
 เพราะฉะนั้น ความแนะนำของนายชอตติน จึงนับว่าไม่ได้ไป
 ทว่าความเห็นของหมอบัญหมายอเมริกัน ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ๆ
 การที่จะวินิจฉัยว่าเรือดำใตควรห้าม เรือดำใตควรปล่อยไป
 คงจะไม่มีสิ่งใด ซึ่งจะแนะนำให้วินิจฉัยโดยแน่นอนได้ จนกว่ารัฐบาล
 ทั้งปวงจะได้ปรึกษาตกลงกันในข้อนี้ ๆ

บทที่ ๒

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม
กับ บุคคล เป็น กลาง

กล่าว ด้วย การ ค้ำขาย ธรรมดา

ว่าด้วยการจับเรือและสมบัติในท้องทะเล

การ ค้ำขาย ของ ผู้กระทำ สงคราม กับ ผู้เป็น กลาง ทาง ทะเล ย่อม เกี่ยว
ข้อง พันพัน กัน มาก เพราะ ฉะนั้น การ ที่ จะ กระทำ ต่อ ชาวศึก แล้ว
ไม่ให้ ผู้ซึ่ง มิได้ เป็น ชาวศึก เดือด ร้อน ด้วย นั้น เป็น อัน ยาก มี ขรรมนิยม
อยู่ ๒ อย่าง ซึ่ง ถือ ว่า เป็น ขรรมนิยม อัน ดี พอ แก่ ไข ความ ขัด ของ นี้ ได้
บ้าง คือ :—

๑ การ ที่ จะ ตัด สิน ว่า สิ่ง ของ ชนิดใด ควร จะ จับ ได้ หรือ ไม่ ต้อง
แต้แต่ ตัว เจ้า ของ คือ เป็น ศัตรู ฤๅ เป็น กลาง

๒ สิ่ง ของ ชนิดใด ที่ ควร จะ จับ ได้ หรือ ไม่ ต้อง แต้แต่ เรือ ที่
บรรทุก สิ่ง ของ เหล่า นั้น จะ เป็น เรือ ศัตรู ฤๅ มิใช่

ตาม ขรรมนิยม ที่ ๑ นั้น เกิด มี เป็น กฎ ฉาง สง ซัด เจน ว่า สมบัติ
ของ ศัตรู ถึงแม้ บรรทุก ใน เรือ ซึ่ง เป็น กลาง ก็ อาจ จะ จับ ได้ และ สมบัติ
ซึ่ง เป็น ของ ผู้เป็น กลาง ถึงแม้ บรรทุก เรือ ของ ศัตรู ก็ มิ อาจ จะ จับ ได้ ฯ

ตามธรรมเนียมที่ ๒ เกิดมีกฎว่า เว็ เป็น กตาง สัมบัติ ก็ เป็น กตาง เว็ ของ ศัทรู สัมบัติ ก็ ของ ศัทรู ๆ กฎ อย่าง ที่ ๒ นั้น ชาว วิ ตันตา เป็น ผู้ ริ ขัน และ เป็น ผู้ ถอ แขง แรง ใน สัมย เมื่ อ ประเทศ วิ ตันตา มี เว็ สิ้น ค่ำ มาก กว่า ประเทศ อื่น

กฎ ทัง ๒ ซึ่ง กล่าว มา แลว นั้น ทำให้ เกิด กฎ อื่น ๆ ขึ้น อีก

๑ คือ กฎ ของ ฝรั่งเศส ซึ่ง ฉาง ไว้ ว่า สัมบัติ ของ ผู้ เป็น กตาง ซึ่ง บรรทุก เว็ ศัทรู หรือ สัมบัติ ของ ศัทรู ซึ่ง บรรทุก เว็ ผู้ เป็น กตาง อาจ จะ จับ ได้ ทัง ๒ อย่าง

๒ ตาม สัญญา กรุง ปารี ส์ คฤ สต์ ศก ๑๘๕๖ มี กล่าว ใน เรื่อง นี้ ว่า สัมบัติ ของ ข้าศึก ซึ่ง บรรทุก เว็ ผู้ เป็น กตาง และ สัมบัติ ของ ผู้ เป็น กตาง ซึ่ง บรรทุก เว็ ศัทรู จับ ไม่ ได้ ๆ เดิม ประเทศ อังกฤษ ไม่ ยอม ตาม นี้ แต่ เมื่อ การ สงคราม ที่ ไคร เมื่ ย เส็ จ แลว อังกฤษ ก็ ยอม เหมือน กัน ๆ ตัง แต่ นั้น มา ประเทศ อื่น ๆ โดย มาก ก็ ยอม ตาม เหมือน กัน จึง ตก ตง นับ เป็น กฎ ใน กฎหมาย นานาประเทศ ได้ ๆ เพราะ ฉนั้น ต้อง พึง ถอ เป็น กฎ แน่ นอน ต่อ ไป ว่า ตาม สัญญา กรุง ปารี ส์ ซึ่ง กล่าว แลว นั้น ข้อ ที่ ๒ กล่าว ว่า ของ ของ ผู้ เป็น กตาง เป็น เครื่อง บ้อง กัน สัมบัติ ของ ศัทรู ได้ เว้น แต่ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม (คอนตระ

แบนด์ออฟวอร์) ๆ กับ ข้อ ที่ ๓ กล่าว ว่า สัมบัติ ของ ผู้ เป็น กตาง เว้น แต่ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม ถึง แม ศัทรู เป็น ผู้ ถอ ก็ มิ

อาจ จะ จับ ได้ ๑๖5

ว่าด้วยการจับสมบัติผู้เป็นกลาง

๑ เรือ และสิ่ง ของ ซึ่งไม่ได้ อยู่ใน ความ ปก ครอง พิเศษ ของ รัฐบาล
เจ้าของ

(ก) พ่อค้า ชาว ประเทศ เป็น กลาง อาจ จะ บรรทุก ของ ใน เรือ พ่อค้า
ชาว เมือง ซึ่ง กระทำ สงคราม ถ้า เรือ นั้น มี อาวุธ บ้าง กัน แต่ เป็น ที่
สงสัย อยู่ ว่า ถ้า จะ บรรทุก ของ ใน เรือ พ่อค้า ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง
มี อาวุธ บ้าง กัน อาจ จะ ถูก จับ ได้ หรือ ไม่ ๑ และมี ข้อ แน่ นอน ข้อหนึ่ง คือ
พ่อค้า ผู้เป็น กลาง นั้น จะ ฝาก ของ ไป ใน เรือ รบ ของ ผู้กระทำ สงคราม ไม่ได้

(ข) ถ้า เรือ พ่อค้า ของ ผู้เป็น กลาง ชัด ชัน ไม่ ยอม ให้ ผู้
กระทำ สงคราม ค้น เรือ ทั้ง เรือ และ สิ่ง ของ ซึ่ง บรรทุก ไป ใน นั้น อาจ
จะ ถูก จับ และ ถูก รม ได้

๒ เรือ และสิ่ง ของ ซึ่ง มี เรือ รบ รักษา ๑ ตั้งแต่ ประมาณ ๒๐๐ ปี
มานี้ แล้ว ประเทศ ต่าง ๆ ซึ่ง เป็น กลาง พวก นั้น ถือ ว่า เรือ พ่อค้า ของ
คน ซึ่ง ไป ด้วย กับ เรือ รบ ของ คน ไม่ ควร จะ ถูก ค้น แต่ ประเทศ
อังกฤษ ไม่ เห็น ด้วย ใน ข้อ นี้ และ หมอ กฎหมาย ใน ประเทศ ยุโรป เดด
ตะวันตก อเมริกา ก็ มี ความ เห็น พ้อง กัน กับ พวก อังกฤษ ๑ ประเทศ
ทั้ง ๒ นี้ เห็น ว่า :—

(ก) การที่เรือรบไปกับเรือพ่อค้า ไม่คุ้มเรือพ่อค้าในการที่จะถูกค้น

(ข) ถ้าเรือรบซึ่งไปด้วยกับเรือพ่อค้านั้น ชัดขึ้นหรือต่อสู้ในการค้นนั้นเรือพ่อค้าที่ไปด้วยกับเรือรบอาจจะถูกจับและถูกวิม

หมอกฎหมาย อังกฤษ มีความเห็นว่า การที่จะให้เรือพ่อค้าผู้เป็นกลางซึ่งไปด้วยกับเรือรบผู้เป็นกลางพ้นจากถูกค้นจะต้องมีสัญญาในระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลจึงจะพ้นได้ แต่เรือพ่อค้าผู้เป็นกลางซึ่งไปด้วยกับเรือรบผู้กระทำสงครามต้องนับว่าอาจจับเป็นขมได้โดยแน่แท้ ฯ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๓

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้กระทำ

สงคราม กับ บุคคล ผู้เป็น กลาง

การปิดสินค้าคืออะไร

ตาม กฎ และ แบบ ขรรณนิยม ทะเด ผู้กระทำ สงคราม มี อำนาจ ห้าม
เรือไม่ให้เข้า ออก จาก ท่า หรือ ท่า ของ ข้าศึก โดย วาง กอง
ทัพ เรือไว้ ให้ เหมาะ เพื่อ กัน มิ ให้ เรือ เข้า ออก ได้ เช่น นี้ เรียก
ว่า ปิด สินค้า ฯ และ โดย เหตุ ที่ การ ปิด สินค้า นี้ เกี่ยว ไป ถึง สินค้า ผู้เป็น
กลางด้วย บรรดา กฎ และ แบบ ขรรณนิยม ซึ่ง กล่าว ถึง เรือ นี้ จึง
เป็น สิ่ง สำคัญ แก่ ผู้เป็นกลาง มาก ฯ บาง คราว ผู้กระทำ สงคราม ได้
กระทำ การ เอา เบี่ยง โดย ประกาศ ปิด สินค้าไม่ให้เข้าไป ถึง ท่า
และฝั่ง ทะเด ของ ข้าศึก แต่ ไม่มี กอง ทัพ เรือ ไป ประจำ อยู่ ด้วย
หรือ มี แต่ พอ เป็น ดังเชป ฯ ความ ประพฤติ เช่น นี้ นับ ว่า ผิด กฎหมาย
นานาประเทศ เพราะใน สัญญา กรุง ปารีส์ ข้อ ที่ ๔ ห้าม การ ปิด สินค้า
เช่น กล่าว มา แล้ว โดย ถ้อย คำ ดังนี้ : “การ ปิด สินค้า ถ้า จะให้ ได้ รม ผล
จริง ต้อง กระทำ จริง ๆ คือ ต้อง มี กอง ทัพ ซึ่ง มี กำลัง พอ ที่ จะ ห้าม
มิให้ เรือ เข้า ถึง ท่าที่ถูก ปิด นั้นได้ ” ฯ

ลักษณะ ปิดสินค้าต่าง ๆ

การ ปิด สินค้า ผู้ปิด กระทำโดย ประสงค์ ผล ๒ ประการ :—

(๑) ปิด เป็น วัตถุประสงค์ คือ ผู้ปิด มีความ ตั้งใจ ที่ จะ ตัด เขา ที่ ซึ่ง ถูก ปิด นั้น ภาย หลัง เช่น นี้ อังกฤษ เรียก ว่า “สแตร์ ตยคิ บดอคเค็ค”

(๒) ปิด สินค้า โดย แท้ คือ มี ความ ประสงค์ จะ ตัด กำ ลัง ชาติ ก โดย ตัด สินค้า ภาย นอก เสีย ซึ่ง อังกฤษ เรียก ว่า “คอมเมอริเชี่ยล บดอคเค็ค” การ ปิด อย่าง นี้ มี ผู้ ตัด ยืน อยู่ เอง ๆ จำ เป็น การ รวม กวน พณิ ช การ ของ ผู้ เป็น กลาง โดย ไร ที่ แต่ ถ้า จะ ว่า ตาม กฎหมาย กัน แล้ว ก็ ไม่ มี ทาง เลี่ยง ได้ เลย ว่า ผิด ๆ

เมื่อ ได้ ตง การ ปิด สินค้า ขึ้น แล้ว ถ้า ผู้ ปิด ยัง ไม่ ได้ บอก ก่อ ว่า ต่อ รัฐบาล ผู้ เป็น กลาง ทั่วไป นาย เรือ มี อำนาจ ขึ้น สอบ ชมรม ที่ จะ ได้ รับ คำ ตักเตือน เมื่อ เรือ ของ ตน แล่น ไป ถึง ที่ ต้อง ห้าม แล้ว ๆ เว้น เสีย แท้ ถ้า การ ปิด สินค้า นี้ มี มา นาน พอ ที่ นาย เรือ จะ รู้ ได้ ทง กัน แล้ว ๆ และ ถ้า ผู้ ปิด สินค้า บอก ก่อ ว่า กับ รัฐบาล ผู้ เป็น กลาง เป็น หน้า ที่ ของ รัฐบาล เหล่า นั้น จะ ต้อง ประกาศ ให้ นาย เรือ ใน บังคับ ของ ตน ทราบ ๆ เมื่อ ได้ กระทำ เช่น นี้ แล้ว ผู้ ปิด สินค้า ไม่ จำ เป็น ที่ จะ ตักเตือน นาย เรือ ก่อน ที่ จะ จับ เรือ ถ้า ใด ซึ่ง เข้า ไป ใน ที่ ต้อง ห้าม เว้น เสีย แต่ ถ้า เรือ นั้น มี พยาน เป็น หลัก ฐาน พอ ว่า ยัง ไม่ ได้ ทราบ ประกาศ ๆ

ตามกฎหมาย อังกฤษ เมื่อ มี คดี เกี่ยว ข้อง ด้วย การ บิด ดิ้น คำ
 ผู้ บิด บอ กกล่าว แล้ว แต่ ยัง ไม่ ได้ บอ ก ผิด กัน มาก ๆ ถ้า ได้ บอ ก กล่าว แล้ว
 เว้น ถ้า ได้ มี เจตนา จะ เติ น ไป ณ ที่ ซึ่ง ถูก บิด นั้น ถึง แม้ ว่า ยัง ไม่ ถึง
 ก็ นับ ว่า ได้ กระทำ ผิด แล้ว และ อาจ จะ ถูก จับ ได้ ตั้ง แต่ เวลา ที่ ออก
 จาก เขตแดน ของ ประเทศ ซึ่ง เป น กวาง เป็น ต้น ไป ๆ ถ้า ยัง ไม่ ได้ บอ ก กล่าว
 ไม่ นับ ว่า เว้น ได้ กระทำ ผิด จน กว่า จะ ได้ รับ คำ ตักเตือน ครั้ง หนึ่ง แล้ว และ
 ซ้ำ เข้า ไป ใน ที่ ห้าม อีก ประการ หนึ่ง ถ้า ผู้ บิด ได้ บอ ก กล่าว แล้ว ถึง
 แม้ ว่า กอง ทพ ซึ่ง บิด ดิ้น คำ อยู่ นั้น จะ ต้อง ไป เสีย จาก ที่ ชั่วคราว เพื่อ รุก
 ไล่ ซากัก หรือ เพื่อ หลบ หนี พยุ ก ก็ ดี ๆ การ บิด ดิ้น คำ นั้น ไม่ นับ ว่า เด็ก ค่อ
 เมื่อ กอง ทพ นั้น ถูก ทำ ตาย หรือ ถูก จับ ได้ ไป เสีย จาก ที่ นั้น แล้ว จึง จะ
 นับ ว่า การ บิด ดิ้น คำ นั้น เป็น อัน เด็ก ๆ แต่ ถ้า ผู้ บิด ไม่ ได้ บอ ก กล่าว เมื่อ
 กอง ทพ เว้น ไป เสีย ห่าง จาก ที่ เมื่อใด ก็ นับ ว่า เป็น อัน เติ มให้ ดิ้น คำ เติ น
 เมื่อ นั้น ๆ แต่ ว่า ควร เข้าใจ ว่า การ บิด ดิ้น คำ ถึง ผู้ บิด จะ ยัง มี ได้
 บอ ก กล่าว ก็ ดี ถ้า ได้ บิด อยู่ นาน พอ ที่ คน จะ รั ญ ได้ ทอ กัน แล้ว ก็
 นับ ว่า เท่า กับ บอ ก กล่าว แล้ว ๆ มี ประเทศ บาง ประเทศ มี ความ เห็น ตาม
 อังกฤษ แต่ ยัง มี อีก จำ พวก หนึ่ง ซึ่ง เห็น ด้วย กับ ฝรั่งเศส ว่า การ บอ ก
 กล่าว นั้น นับ เป็น การ แสดง ฤ ษ ยาค์ เท่า นั้น หาใช่ การ จำ เป็น

ในทางกฎหมายไม่ ๆ ทั้ง ๒ จำพวก มีความเห็นร่วมกัน ว่าควร ยอมให้เรือรบ เรือเมด หรือเรือพ่อค้าของ ประเทศแปลกต่าง ซึ่งมีเหตุจำเป็น เพราะ ข้ำรุดซุดโซม ตง อย่างหนึ่ง อย่างใด ให้เข้าไป หรือออกมา จาก ท่า ซึ่ง ถูก บัดได้ แต่เรือ เหล่า นั้น ห้าม มิให้ บรรทุก สิ่งของ หรือ นำ ข้าว คราว ซึ่ง ต้องห้าม เข้า ออก ๆ

การลู่อำนาจผู้ บัด สิ้นค้า

การที่จะ คัด สิ้น ว่า ผู้ใดได้ ประพฤติ ผิด ลู่ อำนาจ ผู้ บัด สิ้น ค้า จะต้องสืบให้ ได้ ความ ๓ ประการ คือ :-

(๑) ว่า การ บัด สิ้น ค้า นั้น ผู้ บัด กระทำโดย มี กอง ทัพ รักษาอยู่กับ ที่ นั้น จริง จัง หรือไม่

(๒) นาย เรือ ซึ่ง ต้อง หา ว่า กระทำ ผิด นั้น ได้ ทราบ ถึง การ บัด สิ้น ค้า นั้น แลว หรือยัง

(๓) ได้ ประพฤติ ลู่ อำนาจ และ ขัด ขั้น ค้า ประกาศ จริง คือ ซิน เข้าไป ใน ที่ ต้อง ห้าม หรือ ออก มา จาก ที่ ต้อง ห้าม มิ ของ บรรทุก เมื่อ บัด สิ้น ค้า แลว ๆ

เรือ ซึ่ง มีความ เจตนา จะ ไป ที่ ต้อง ห้าม ถึงแม้ว่า จะ เข้า จอด พัก ในท่า เมือง เป็น กลาง ก่อน แลว สัก ก็ ทำ ก็ได้ ต้อง นับ ว่า ประพฤติ ผิด เท่ากับเรือที่ ได้ แต้น ตรงไป ท่า ที่ ต้อง ห้าม เรือ ตำน นั้น นับ ว่า ได้ ประพฤติ ผิด ตั้งแต่ ออก จากองชดแดน เมือง ถิ่น เดิม ของตน โดย ความ เจตนา ที่

จะดำเนินไป ให้ถึงท่าที่ ต้องห้าม และ อาจ จะถูก จับ ได้ ตลอดเวลา เว้น
 เสีย แต่ใน ขณะ ที่ จอด อยู่ ใน ท่า ซึ่ง เป็น อาณา เขต ประเทศ เป็น กตาง เท่านั้น
 และ จะ ไม่ พ้น ภัย อัน พึง มี แก่ ผู้ ประพฤติ ผิด ตู ข่านาจ ผู้ บด ดิน ค้า นั้น จน
 กว่า เรือ ตำนัน จะ ได้ กลับ ไป เมือง ท่า เดิม ของ ตน ๆ

ความ ขรรคมดา โทษ ของ การ ประพฤติ ผิด ฐาน ตู ข่านาจ นี้ ก็ คือ รับ
 ทั้ง เรือ และ ดิน ค้า แต่ ถ้า เรือ กับ ดิน ค้า ต่าง เจ้า ของ กัน และ เจ้า ของ
 ดิน ค้า ไม่ ได้ ทราบ ว่า เรือ ตำนัน จะ ดำเนิน ไป ณ ที่ ต้องห้าม ก็ คง รับ แต่
 เรือ เท่านั้น ๆ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๔

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของรัฐบาล ผู้กระทำ

สงคราม กับบุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าว ด้วยสินค้า ต้องห้าม

กฎ และ แบบ ขรรณ เนียม การ สงคราม ทาง เรือ ให้ อำนาจ แก่ ผู้
กระทำ สงคราม ให้ กัก และ ธิบ หรือ ห้าม ปราบ ของ บาง สิ่ง ซึ่ง
เห็น ว่า จะ เป็น ประโยชน์ แก่ ข้าศึก ใน การ สงคราม ฯ การ ใช้ อำนาจ นี้
ย่อม เกี่ยว ไป ถึง การ จับ สินค้า ของ ผู้เป็น กลาง บาง สิ่ง ซึ่ง เรียก ว่า
ของ ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม (คอน ตระแบนต์ ออฟ วอร์) ฯ พ่อค้า เมือง
ซึ่ง เป็น กลาง ไม่ จำ เป็น ต้อง เด็ก ค้าขาย ของ ซึ่ง ผู้กระทำ สงคราม ห้าม
แต่ ถ้า จะ นำ สิ่ง ของ ต้อง ห้าม นั้น ไป ส่ง ให้ แก่ ผู้กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ต้อง
เข้าใจ ว่า ผู้กระทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง อาจ จะ จับ ได้ รัฐบาล ของ
พ่อค้า นั้น เอง ไม่ ช่วย ปก บัง เคย แต่ ก็ ไม่ จำ เป็น จะ ต้อง ห้าม
พ่อค้า ผู้ นั้น ไม่ ให้ ค้า ขาย ตาม ใจ เหมือน กัน ฯ

การ ขาย ของ ต้อง ห้าม ไม่ นับ ว่า ประพฤติ ผิด ตู อำนาจ ผู้ห้าม
คือ การ รับ บรรทุก ของ และ นำ ไป ส่ง จึง จะ นับ ว่า ประพฤติ ผิด ฯ การ ที่

จะตัดสินว่า เวือ ถ้าใดได้ ประพฤติผิด ต้องทราบ ว่า มี ความตั้งใจ จะ นำของ
ไป ส่ง ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ ถ้า นำ ของ ต้อง ห้าม นั้น ไป ส่ง โดย
เบ็ด เหย ณฑี แห่งใด แห่งหนึ่ง ซึ่ง อยุ่ ใน ประเทศ เป็น กตาง โดย ความ
จงใจ ที่ จะ ให้ ของ นั้น ได้ ถึง ผู้กระทำ สงคราม ต้อง นับ ว่า เหมือน กับ ได้
ส่ง ของ ตรง ไป ที่ ผู้กระทำ สงคราม เหมือน กัน ๆ

การ ที่ จะ ตัดสิน ว่า ของ สิ่งใด เป็น ของ ควร ห้าม ต้อง แบ่ง สิ่ง ของ
ทั้ง ปวง ออก เป็น ๓ จำพวก ตาม แบบ ของ ท่าน นักปราชญ์ ชาว ดัตช์ นาค
ชื่อ โกรติอุส (Grotius) คือ : —

๑ ของ ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม โดยแท้

๒ ของ ซึ่ง ใช้ เป็น ประโยชน์ ใน ทาง อื่น นอก จาก การ สงคราม และ
ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม ไม่ ได้

๓ ของ ซึ่ง ขรมตา ไม่ ใช้ ใน การ สงคราม แต่ อาจ จะ ใช้ ได้ ๆ

ของ ชนิด ที่ ๑ ยิน ยอม ทั่ว กัน ว่า เป็น ของ ควร ห้าม และ ชนิด
ที่ ๒ เป็น ของ ไม่ ควร ห้าม แต่ สิ่ง ของ ชนิด ที่ ๓ นั้น ย่อม มี ข้อ เกี่ยว
กัน ไม่ ตก ลง ได้ คง มี ความ เห็น ต่าง ๆ กัน มาก ๆ และ ยังมี

ความเห็น แตกต่างกันใน ส่วน ของ บาง สิ่ง เช่น ของ ที่ สำหรับ ใช้ ใน การ ต่อ
เรือ เป็นต้น ว่า ควร จะ นับ เข้า ใน ชนิด ที่ ๑ หรือ ไม่ ๑ และ ของ
อื่น ๆ เช่น ถ่าน เป็นต้น ว่า ควร จะ นับ เข้า ใน ชนิด ที่ ๑ หรือ ไม่ ๑ ความ
ประพจน์ และ ความเห็น ของ รัฐบาล ต่าง ๆ ใน เรื่อง เหล่า นี้ ก็ คง จะ
แตกต่างกัน ประโยชน์ ของ คน ๆ หนึ่ง มากกว่า อย่างอื่น และ ความเห็น อาจ
จะ แบ่ง ได้ เป็น ๒ จำพวก คือ :—

(๑) พวก อังกฤษ มี ความเห็น ว่า

(ก) ของ บาง อย่าง ควร จับ ได้ โดย มิ ต้อง ใ้ ส่วน ยัด ยาว เพราะ นับ
ว่า เป็น ของ ควร ห้าม แท้ ถ้า จับ ได้ ใน เวลา ที่ กำลัง จะ นำ ไป ส่ง ซ้ำ คึก ๆ
ของ ชนิด นี้ ไม่ใช่ แต่ อาวุธ ยุทธภัณฑ์ ยุทธอาภรณ์ ทง สิ่ง ของ ต่าง ๆ
ที่ เกี่ยว ข้อง ด้วย เรือ และ ทัง มา ก็ นับ เข้า ใน จำพวก นี้ ด้วย ๑

(ข) ของ บาง อย่าง ซึ่ง ยัง ไม่ แน่ ว่า อาจ จะ ใช้ ใน การ สงคราม ได้ หรือ
ไม่ จำ จะ ต้อง ใ้ ส่วน และ วินิจฉัย ตาม ข้อ ความ ที่ ได้ มา ใน เวลา ใ้
ส่วน นั้น ๑ ข้อ สำคัญ ก็ คือ ต้อง ทราบ ว่า ของ นั้น จะ นำ ไป แห่ง ไค ทัง
ความ ต้อง การ ของ ซ้ำ คึก จะ มี อยู่ อย่าง ไค เป็นต้น ว่า ถ้า สิ่ง ของ นั้น เป็น

ถานม้า ถ้าจะส่งไปในเมืองซึ่งไม่มีทหารม้าก็ไม่เป็นการผิดอะไร แต่
ถ้าจะส่งไปในเมืองที่มีทหารม้า ก็ต้องนับว่าผิดนะ *

(๒) ความเห็นของชาติต่าง ๆ ที่อยู่บนฝั่งในยุโรปมีประเทศ
ฝรั่งเศสเป็นต้น มีอยู่ว่า

(ก) ของซึ่งจะนับว่าเป็นของควรม้าโดยแท้คือ อาวุธยุทโธ
ภัณฑ์ เรือรบ ส่วนของอาวุธ สิ่งของต่าง ๆ สำหรับใช้ในการ
ทำดินปืน หรือดินระเบิดต่าง ๆ เท่านั้น

(ข) ของ นอกจากที่ได้กล่าวแล้วนี้ ควรห้ามแต่บางสิ่ง หรือ
ไม่ห้ามเลยก็ได้ ยงดี ณะ *

๖: รัฐบาลรัสเซียเมื่อเริ่มทำสงครามกับญี่ปุ่นได้ออกประกาศ
ว่า บรรดาสรรพสิ่งซึ่งใช้ในการสงครามโดยแท้ก็ดี หรือที่อาจจะ
ใช้ได้ก็ดี เป็นของต้องห้ามทั้งสิ้น รัฐบาลอังกฤษแต่อยู่ในเขตประเทศ
อเมริกาขัดข้อง รัฐบาลรัสเซียจึงได้ตกลงยอมแบ่งประเภทสินค้า
ตามประเพณีดังที่กล่าวมาข้างบนนั้น เช่น ยอมว่าเสบียงอาหาร เป็น
แต่ของซึ่งอาจใช้ในการสงครามได้ จะเป็นของต้องห้ามแต่ถูก
รับได้หรือไม่ 14/06/๒๕๖๓

จึงเห็นได้ว่าในเรื่องของ คอรั ห้าม ต่าง ๆ เหล่านี้เจ้า จะต้อง มี ข้อ
 ท่ง เกียง กัน มาก และ คง จะ ต้อง เกียง กัน อีก ต่อไป เว้น เสีย แต่ ถ้า
 ประเทศ หนึ่ง หดหาย จะ ประ ชุม กัน เป็น ครั้ง คราว และ ตก ลง กัน ว่า สิ่ง ไค ควร
 ห้าม และ เมื่อได้ ทำบาญชี สิ่ง ของ เหล่า นี้ แล้ว ให้ ถ้อ ตาม บาญชี นั้น
 ไป จน กว่า จะ ได้ ประชุม ปฤกษา ตก ลง กัน ใหม่ ๆ

โดยมาก การ ทำโทษ ผู้ นำ ของ ต้อง ห้าม ไป ส่ง ซ้ำ ซัก ก็ คือ รม
 ของ ต้อง ห้าม เสีย แต่ บาง ที่ เรือ ซึ่ง บรรทุก ของ นั้น ก็ ถูก รม ด้วย ถ้า

(๑) เรือ กับ ของ ต้อง ห้าม เจ้า ของ เดียว กัน

(๒) ถ้า นายเรือ ยื่น หนังสือ สำคัญ สำหรับ เรือ ให้ แก่ ผู้จับ ซึ่ง เป็น
 หนังสือ ปลดอม ซึ่ง ไม่ บอก ความ จริง ว่า บรรทุก ของ ชนิดใด หรือ
 ประพฤติ อย่างอื่น ซึ่ง นับ ว่า เป็น การฉ้อ โกง

(๓) ถ้า เรือ นั้น บรรทุก ของ ซึ่ง เป็น ของ ต้อง ห้าม ตาม สัญญา ใน
 ระหว่าง รัฐบาล ของ เจ้า ของ และ รัฐบาล ของ ผู้จับ ๆ

สิ่ง ของ ซึ่ง มิใช่ ของ ต้อง ห้าม ที่ บรรทุก ไป ใน เรือ ซึ่ง บรรทุก ของ ต้อง
 ห้าม ถ้า เป็น ของ เจ้า ของ เดียวกัน อาจ จะ รม ได้ ๆ บาง ที่ ถ้า ผู้กระทำ
 ส่ง ความขอยอด จะ กัน ไม่ ให้ เกิด ขัดใจ กัน ชน กับ รัฐบาล ผู้เป็น กตาง บังคับ

ตอน ๔ บท ๔

กฎหมาย นานาประเทศ

หน้า ๓๓๓

ให้พ่อค้าผู้เป็นข้ารัฐบาลเป็นกตางนั้น ชายของบางอย่าง ซึ่งมีที่
ส่งเสียว่า บางทีจะเป็นของควรห้ามนั้น โดยราคาพอสมควร ๆ การ
ขอของโดยบังคับเช่นนี้ อังกฤษเรียกว่า “บริแฮมพ์ชัน” ๆ ผู้
กระทำสงครามได้เคยใช้วิธีนี้เพื่อซื้อของซึ่งไม่ควรถ้าห้ามก็มีบ้าง แต่
นับว่ากระทำผิดกฎหมายนานาประเทศ ๆ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๕

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาต ผู้ กระทำ สงคราม
กับ บุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าวถึง การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม

มีความ ประพฤติ บาง อย่าง ซึ่ง ห้าม มิให้ บุคคล ผู้เป็น กลาง ทำ ให้แก่ ผู้กระทำ สงคราม และ ถ้า ชน ทำ ต้อง ถูก วิวา เวื่อ ๗ ที่ สำคัญ คือ

(๑) ช่วย รับ ส่ง เครื่อง หมาย อาณัติ สำญา ของ ทหาร บก ทหาร เวื่อ หรือ ข่าจ กราว ต่าง ๆ อัน เนือง ด้วย การ รบ

(๒) รับ บุคคล ใน ราชการ ของ ผู้กระทำ สงคราม เป็น ผู้โดยสำน มี ทหาร บก ทหาร เวื่อ เป็น ที่ ตั้ง แต่ ทูต ซึ่ง ผู้กระทำ สงคราม ส่ง ถึง รัฐบาต หนึ่ง รัฐบาตใด ซึ่ง เป็น กลาง จะ รับ ให้ โดย สำน ไป ได้ โดย ไม่ มีความ ผิด

(๓) ถือ หนังสือ โบบอก ต่าง ๆ ของ ผู้กระทำ สงคราม มี โบบอก ทาง ทหาร บก ทหาร เวื่อ เป็น สำคัญ แต่ โบบอก หรือ หนังสือ ของ ทูต รับ ก็ ได้ โดย ไม่ มีความ ผิด ๗

นอกจาก นี้ การ ส่งเคราะห์ ผู้กระทำ สงคราม อย่าง อื่น ซึ่ง จะ เป็น ประโยชน์ ใน การ สงคราม ได้ นับ ว่า เป็น ความ ผิด ทั้ง สิ้น ๗

การ ประพฤติ ผิด ใน ทาง นี้ ไม่ เหมือน กับการ ประพฤติ ผิด ทาง รับ ส่ง ของ ต้อง ห้าม 4/06/2560 และ ไม่ ควร จะ ให้ ปน กัน ๗ ผู้ที่ รับ ทำ การ สิ่ง หนึ่ง สิ่งใด

ตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น นับว่าเหมือนกับได้เข้ารับราชการ
 ในผู้กระทำสงครามชั่วคราว ๑ บางที่ตัดสินยากว่าความประพฤติของ
 นายเรือควรนับเป็นผิดหรือไม่ สิ่งซึ่งอาจจะช่วยให้ตัดสินได้มี
 อยู่ ๒ ประการ คือ :—

๑ ถ้าเรือนั้นมีสัญญาว่าจะรับราชการในผู้กระทำสงคราม และอยู่
 ในบังคับบัญชาของผู้หนึ่ง ตั้งนั้นว่าอาจจะรับได้

๒ ถ้านายเรือ โดยรู้สึกแน่นอน หรือ ไม่รู้สึกแต่มิได้ถาม
 ให้ได้ความชัดเจน แล้วประพฤติการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งเป็น ประ
 โยชน์แก่ผู้กระทำสงครามในการศึก เรือนั้น อาจจะ ถูกจับ และ ถูกวิ
 ่ง แม้ว่านายเรือจะมีได้สัญญา รับราชการ และอยู่ในความปกครองของ
 ผู้กระทำสงครามชั่วคราวก็ไม่พ้นโทษ ๑

การประพฤติผิดฐานช่วยข้าศึก กับ การประพฤติผิดในเรื่อง
 ของต้องห้าม จะแต่เห็นแตกต่างกันในข้อใดเท่าในเรื่อง ตงโทษไม่มี ๑
 ส่วนเรือซึ่งบรรทุกของต้องห้าม เรือไม่ว่าใคร จะถูกวิง แต่ของ
 ต้องถูกวิงเสมอ ๑ ส่วนเรือซึ่งส่งเคราะห์ข้าศึก เรือต้องถูกวิงเสมอ
 และบางทีของก็ถูกวิงด้วย ถ้าเป็นของเจ้าของเดียวกันกับเรือ ๑ อีก
 ประการหนึ่งไม่จำเป็นต้องถามว่าเรือนี้จะเดินไปไหน ๑ แต่ ถ้าเกี่ยวข้องกับ
 เรื่องบรรทุกของต้องห้าม เป็น การจำเป็นที่จะต้องรู้ว่าเรือนั้น
 เดินไปไหน ตั้งได้กล่าวใน บท ก่อน แล้ว ๗

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๑

หนังสือสัญญา กรุงเฮก

ว่า ด้วย อำนาจ แล นวัตกรรม ของ ประเทศ

ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แล บุคคล ที่ เป็น กลาง

ใน เวลา สงคราม ทาง บก

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญา

ว่า ด้วย อำนาจอ่านหน้าที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจ
ไว้เป็นกลาง แล บุคคลที่เป็นกลางในเวลาที่มีสงครามทางบก

หนังสือสัญญา ว่าด้วย อำนาจอ่านหน้าที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้
เป็นกลาง แล บุคคลที่เป็นกลางในเวลาที่มีสงครามทางบก ลงชื่อที่
กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ในระหว่าง กรุงเฮก กับ
นาประเทศที่ชุมนุม ณ กรุงเฮก คือ เยอรมัน ๓ อเมริกัน ๓ ฮาร์
ยันดิน ๓ ออสเตรีย อังการี ๓ เบลเยียม ๓ โมลโตเวีย ๓
บราซิล ๓ บัลแกเรีย ๓ ชีต ๓ โคลัมเบีย ๓ คูมา ๓
เดนมาร์ก ๓ ดอมินิกัน ๓ ฮิเควดอ ๓ สเปนญ ๓ ฝรั่งเศส ๓
อังกฤษ ๓ กรีซ ๓ คิวติมาตา ๓ เฮติ ๓ อิตาลี ๓ ญี่ปุ่น ๓
ลูกเซมเบ็ก ๓ เม็กซิโก ๓ มอนเตเนโกร ๓ นอร์เว ๓ ปานามา ๓
ปารากวัย ๓ นิเทอแดนส์ ๓ เปรู ๓ เปรูเซีย ๓ สวีเดน ๓
สวีตเซอร์แดนส์ ๓ โปรตุเกส ๓ รุเมเนีย ๓ รัสเซีย ๓ ซัดเวดอ ๓
เซอร์เวีย ๓ ตุรกี ๓ อุรุกเว ๓ เวนิซุลา ๓ รวมกัน ๔๒ ประเทศ

ด้วยความคิดที่จะวางข้อความลงไว้ให้ชัดเจน ในอำนาจ
หน้าที่ของ ประเทศที่ทรงอำนาจไว้เป็นกลางในเวดามีสงครามบนบก แต่
จะให้ มี ข้อ บังคับ สำหรับ ฐานะ ของ ผู้ทำ สงคราม ทั้งปวง ซึ่ง จะ พึง พัก
อยู่ในดินแดนของประเทศอื่นเป็นกลาง

อีกประการหนึ่ง มี ประสงค์ ที่จะ กำหนด ลักษณะ ความหมาย แห่ง คำว่า
“อื่นเป็นกลาง” ไว้ในเวดาก่อนที่จะตกลงกันให้เด็ดขาดได้ต่อไป
ใน ฐานะ ของ บุคคล อื่น เป็นกลาง ซึ่ง จะ เกี่ยวข้อง กับ ผู้ทำสงคราม

จึงได้ตกลงกันว่า จะทำสัญญากันเพื่อประโยชน์อันนี้แล้วแต่ได้
ตั้งแต่งผู้มีชื่อต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจเต็มของประเทศทั้งหลายนี้

ผู้มีอำนาจเต็มทั้งหลายนี้เมื่อได้ให้ตรวจดูหนังสือมอบอำนาจ
ซึ่งกันแก่กัน แต่เห็นว่าเป็นอันถูกต้องตามแบบที่แล้วได้ตกลง
กันทำสัญญา มี ข้อความ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของประเทศ

ซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง

ข้อ ๓ ดินแดนของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ว่าเป็นกลางนั้น ย่อม
เป็นที่ซึ่งใครจะล่วงล้ำทำลายไม่ได้

ข้อ ๒ ห้ามมิให้ผู้ทำสงครามเดินทหาร ฤๅ กองกำลังยิง ส่ง เครื่อง
ศาสตราวุธ ฤๅ ส่งเสบียงอาหารผ่านข้ามดินแดนของประเทศซึ่งทรง
อำนาจไว้เป็นกลาง

ผู้มีอำนาจเต็มผู้ทำสงครามนั้น ห้ามมิให้กระทำการอย่างนี้อีกด้วย คือ

ก. จะสร้างท่าสถานีวิทยุโทรเลข ฤๅเครื่องมือ อย่างอื่น เพื่อประโยชน์ที่จะใช้บอกข่าวไป มา กับ กองพลทหาร ของ ผู้ทำ สงครามนั้น ในที่ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง

ข. ใช้เครื่อง เช่นว่า นี้ อย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่ง ผู้ทำ สงครามได้ตั้งขึ้นไว้ ใน ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็นกลาง แต่ก่อนเวลาที่เกิด สงคราม กัน เพื่อ ประโยชน์ ใน การ ทหาร อย่าง เดียว แต่เป็นที่ซึ่งไม่เปิดให้ ประชาชน ชนใช้ทั่วไป ด้วย

ข้อ ๔ กองพลรบนั้น จะรวบรวมให้มีขึ้น ฤๅจะให้ ใคร เรียกคนเข้า เป็น พลรบ ใน ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง เพื่อ จะ ช่วย ผู้ทำ สงครามนั้น ก็ ทำไม่ได้

ข้อ ๕ ประเทศ ซึ่ง ทรงอำนาจไว้ เป็น กลางนั้น ต้องไม่ ยอมให้ การอย่าง เช่น กล่าวไว้ ใน ข้อ ๒ จน ข้อ ๔ นี้ เกิด มี แต่ เป็น ชน ใน ดิน แคน ของ ประเทศนั้น

การ ที่มี ผู้กระทำผิด ต่อ ความ เป็นกลาง ของประเทศใด ประเทศนั้น ยังไม่จำเป็น จะ ต้อง ลงโทษ จน กว่า ความผิด ที่ว่า นี้ จะได้ กระทำ ภายใน ดิน แคน ของ ประเทศนั้น เอง

ข้อ ๖ การรับผิด แล ชอบ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรงอำนาจไว้ เป็นกลางนั้น ย่อมไม่มี ใน การ ที่ คน ทั้งหลาย จะ แยกย้าย กัน ข้าม แคนไปไม่ เป็น กองรวมกัน เพื่อ ที่ จะไป เข้า ช่วย ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่ายใด

ข้อ ๗ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลางนั้น จะไม่ ต้อง ถูกเรียก ร้องให้ สัต การ ห้าม กัน การ บรรทุก ของ ออก จาก เมือง ฤๅ การ ส่ง ของ

ซึ่ง มี ผู้จัด ตั้งให้ ผู้ทำสงครามฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ของนั้น คือ สรรพอาวุธ ฤๅ
เครื่อง อาวุธทั้งปวง ฤๅ เมื่อ ก่อร่าง เปน กดาง ทิ้งไปแล้ว ของ สิ่งใด ๆ
ที่จะ ใช้ ใน กอง ทักษ บก แด เรือ ได้

ข้อ ๘ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง นั้น จะ ไม่ ต้อง ถูก เรียกร้อง
ให้ กำหนด ห้าม กัน การ ที่ จะมี ผู้ ใช้ สาย โทรเดซ ฤๅ โทรศัพท ฤๅ ใช้
เครื่อง วิทยุ โทรเดซ ของ ประเทศ นั้น ๆ ฤๅ ของ บริษัท ฤๅ บุคคล เพื่อ
ประโยชน์ แก่ ผู้ ทำ สงคราม

ข้อ ๙ การ ที่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ จัด ทุก อย่าง
ที่จะ ให้ มี กำหนด ฤๅ จะ ให้ ห้าม กัน ใน การ ที่ เกี่ยว กับ ข้อ ความ ซึ่ง
กล่าว มา ใน ข้อ ๘ แด ข้อ ๙ นั้น จะ ต้อง ไม่ ให้ ต่ำ เหยิง ให้ ผู้ ทำ สงคราม
ใช้ ได้ เท่า กัน เสมอ กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ ต้อง ตู แด ให้ บริษัท ฤๅ บุคคล
ผู้ เปน เจ้า ของ โทรเดซ แด โทรศัพท ฤๅ เครื่อง วิทยุ โทรเดซ นั้น กระทำการ
ที่ จำ เปน จะ ต้อง ทำให้ เหมือน อย่าง ประเทศ นั้น ได้ ทำ ด้วย

ข้อ ๑๐ แม้น ว่า ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ ต้อง ต่อสู้ ด้วย
กำลัง ทหาร ต่อ การ ที่ มี ผู้ พยายาม จะ ทำ ตาย ความ เปน กดาง ของ ประเทศ
นั้น จะ ถือ เขา ว่า เปน การ กระทำ ค้ำ สงคราม ด้วย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ไม่ ได้

หมวด ที่ ๒ ผู้ทำสงครามที่ส่งเข้าไปคุมไว้

แດคน มาด เจ็บ ที่ วิทยา ใน ดิน แตน ที่ เปน กดาง

ข้อ ๑๑ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง ซึ่ง ได้รับ ทหาร ของ

กองทัพ ผู้ทำสงคราม มาไว้ในดินแดนแล้ว จะต้องจัดส่งไปคุมไว้ให้
ไกลที่สุดที่จะทำได้จากสมรภูมิไชย

ประเทศนั้น จะให้ทหาร เหล่านี้ ตั้งค่าย อยู่ ถูแม้ว่าจะคุมจริงให้ อยู่ใน
บอม ฤาในที่แห่งใด จัด เป็น ส่วน หนึ่ง ต่าง หาก เพื่อ ประโยชน์ นี้ ก็
กระทำได้

ประเทศนั้น จะวินิจฉัยว่า ให้ นายทหาร เหล่านี้ อยู่ตาม อำเภोज
เมื่อ ยอมรับ สัญญาว่าจะไม่ไปจาก ดินแดน ที่เป็นกวาง กอน ที่ได้รับ อนุญาต
ก็ได้

ข้อ ๓๒ ถ้าไม่มีสัญญา คือกินไว้ว่า จะต้องจัด อย่าง ชิน จาก ที่
จำมาน แล้ว ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็นกวาง จะต้องจ่ายเสบียง
อาหาร เครื่องนุ่งห่ม แด เกสซ์ ที่ควร มี กรณา ค่อม มนุษชน

ครั้น เมื่อกิน สงคราม ตก ลง เป็นไมตรี กัน แล้ว เงิน ที่ใช้ จ่ายไป ใน
คนที่คุมไว้ นี้ จะต้องใช้ คืนให้ จนครบ

ข้อ ๓๓ ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็นกวาง นั้น เมื่อได้รับ ขะเสยคัก
ที่ หนึ่ง รอด มา แล้ว จะต้อง ปล่อยไป ตาม อำเภोज แต่ ถ้า จะ ยอมให้ อยู่
ภายใน ดินแดน ของ ประเทศ นั้น แล้ว จะจัด ที่ให้ อาศัย อยู่ แห่ง หนึ่ง
ก็ได้

ข้อ บังคับ ที่ว่ามานี้ ใช้ ได้ ต่อ ขะเสยคัก ซึ่ง กองทหาร พามา พัง ผ่าน ก อยู่
ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กวาง นั้น เหมือน กัน

ข้อ ๓๔ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กวาง นั้น จะ อนุญาตให้ คน

ใช้คน บาดเจ็บ ของ กองทัพ ผู้ทำ สงคราม นั้น เดิน ผ่าน ข้าม ดินแดน ไปก็ได้
แต่ว่า ยานพาหนะ ซึ่ง นำคน เหล่านั้น มา นั้น ต้องไม่ มีคน ฎา เครื่องใช้
สำหรับ ทำ คักได้ เมื่อ การ เป็นเช่น นี้ ประเทศ ซึ่ง ทรงอำนาจ ได้ เป็นกลาง
นั้น ต้อง จัด การ ตาม ที่ จำเป็น จะ ต้อง ทำ เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ ให้ คน บ่อย
เจ็บ นอน พน ทราย แล อยู่ ใน อำนาจ ที่ จะ บังคับ ได้ ด้วย

คน บ่อย เจ็บ ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง นำ มา ยัง ดินแดน อัน เป็นกลาง
อย่าง ฉะนั้น แล แต่ ถ้า คน บ่อย เจ็บ นั้น เป็น คน ของ ผู้ทำ สงคราม อีก
ฝ่าย หนึ่ง ต่าง หาก ด้วย ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เป็น กลาง จะ ต้อง จัด
การ ระวัง เพื่อ บังคับ มิให้ ถัดไป ปรวน อักได้ ใน เวลา เมื่อ หายแล้ว นำ ที่
ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เป็น กลาง ย่อม จะ คง มี เหมือน กัน ใน การ
ที่ เกี่ยว กับ คน บ่อย เจ็บ ของ กองทัพ อื่น ซึ่ง ได้ นำ มา มอบ ไว้ ให้ ระวัง
รักษา

ข้อ ๓๕ หนังสือ สัญญา ซึ่ง ได้ ทำ ที่ เมือง เยนิวาน นั้น ใช้ ได้
ใน เรื่อง คน บ่อย เจ็บ ซึ่ง ให้ มา คุมไว้ ภายใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
อำนาจ ได้ เป็น กลาง ด้วย เหมือน กัน

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยบุคคลเป็นกลาง

ข้อ ๓๖ คน ที่ เป็น ชาติ ของ ประเทศ หนึ่ง ซึ่ง ไม่ได้ เข้า ทำ สงคราม นั้น
ถือ ว่า เป็น บุคคล กลาง

ข้อ ๓๗ บุคคล กลาง นั้น จะ ถือ ว่า เป็น กลาง อยู่ ไม่ได้ ใน เวลา คือ

ก. เมื่อกระทำ การ คัด ต่อ ผู้ทำ สงคราม

ข. เมื่อกระทำ การ ช่วยผู้ทำ สงคราม มี เป็น ต้น ว่า เมื่อ สัมค ษา
แพน พด ทหารใน กอง ทหาร ของ ผู้ทำ สงคราม ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่ง

เมื่อการ เป็น เช่น ว่า น แดว ผู้ทำ สงคราม จะ ตง โทษ แก่ ผู้ซึ่ง ตระควม
เป็น กลาง อย่าง ว่า น ให้ หนัก ยิ่ง กว่าที่ จะ ทำ ต่อคน ของ ชาติผู้ทำ สงคราม
ซึ่ง กระทำ การ อย่าง เดียว กัน นั้น ไม่ ได้

ข้อ ๑๘ การ ที่ กระทำ อย่าง กล่าวไว้ ต่อ ไป นี้ จะ ไม่ถือ ว่า เป็น
กระทำ การ ช่วย ผู้ทำ สงคราม อย่าง เช่น ที่ ว่า มา แดวใน ข้อ ๑๗ ข. นั้น คือ

ก. ส่ง เสบียง อาหาร ฤา ให้ผู้ทำ สงคราม กุ้ยืม เงิน แต่ ว่า คน ผู้ส่ง
เสบียง ฤา ให้ กุ้ยืม เงิน นี้ ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ของ ผู้ทำ สงคราม อีกฝ่าย
หนึ่ง ฤา ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง นั้นได้ เขาตง
รักษา อยู่ แดว แล ของ ที่ จะ ส่ง ไป นั้น ต้อง เป็น ของ ที่ ไม่ ไป จาก ดินแดน
ที่ กล่าว เหล่า นี้ ด้วย

ข. การ งาน ที่ รับ ช่วย ทำ อัน เกี่ยว กับ การ โปติค ฤา การ ปกครอง
รักษาอย่าง พลเรือน

หมวดที่ ๔ ว่าด้วย เครื่อง รถไฟ

ข้อ ๑๘ สิ่ง ของ เครื่อง รถ ไฟ ที่ มา จาก ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
ข้ามาใจไว้ เป็น กลาง นั้น จะ เป็น ดั้มบัต ของ ประเทศ ที่ กล่าว น ก็ คื ฤา
จะ เป็น ดั้มบัต ของ บริษัท ฤา บุคคล ก็ คื แล เมื่อ เห็น ได้ ว่า เป็น ดั้มบัต เช่น

ว่านั่นแล้ว ผู้ทำสงคราม จะต้องไม่เรียก ญาติของเขาไปใช้ เว้นไว้แต่
 เพียงที่เป็น การจำเป็น จะต้องใช้จริง ๆ สิ่งของเหล่านี้ จะต้องรับส่ง
 คืนไปยังเมืองเจ้าของเดิม โดยเร็วที่สุดที่จะกระทำได้

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็น กตางนั้น เมื่อมีความจำเป็นแล้ว
 จะเอาสิ่งของเหล่านี้ ที่มาจากดินแดนของผู้ทำสงครามนั้นไว้แต่ใช้
 แต่เพียงเวลาจำเป็น อย่างเดียวกันก็ได้ เหมือนกัน

เมื่อได้ใช้สิ่งของเหล่านี้แล้ว ฝ่ายผู้ใช้จะต้องชดเชยเงินค่าบวดย
 การให้แก่เจ้าของ ตาม ส่วนของที่ใช้มาก น้อย แล ตามเวลาที่ได้ใช้
 ของนั้น ชำนาญเพียงไร ด้วย

หมวดที่ ๕ ว่าด้วย ข้อความ ปรีโยธาน

ข้อ ๒๐ ข้อความในหนังสือสัญญา นี้ จะไม่ใช่ ต่อผู้อื่น นอกจาก
 ประเทศที่เขาชอ กกัน ทำสัญญา นี้ แต่จะใช้ ได้แต่ เฉพาะ เมื่อผู้ทำ
 สงคราม ทั้ง สอง เป็น ประเทศ ที่ได้ ทำสัญญา นี้ ทั้งหมด ด้วย

ข้อ ๒๑ หนังสือสัญญา นี้ จะได้รับ พระ ราชาอนุญาต ราคีไฟ
 โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

หนังสือ ราคีไฟ นั้น จะได้ เก็บไว้ ที่กรุง เซ็ง

หนังสือ ราคีไฟ ฉบับแรก นั้น จะได้ ทำบรรทึก วจาไว้ ลง ชื่อผู้แทน

ประเทศที่เข้าชื่อในหนังสือสัญญา กับ เสนาบดี ว่า การต่างประเทศ
ฝ่ายวิสันตา

หนังสือราชโองบายหมั้น หอข้อมไปนั้น จะได้ทำด้วยเขียนคำแจ้งความ
ถึงรัฐบาลวิสันตา แลส่งหนังสือราชโองบายไปพร้อมกัน

ถ้าเนาหนังสือบรรทักวาทว่า ด้วยส่งหนังสือราชโองบายแรก
แต่ถ้าเนาหนังสือคำแจ้งความที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้ ทั้งถ้าเนา
หนังสือราชโองบาย ลงชื่อว่าคดีถูกต้องแล้วนั้น รัฐบาลวิสันตา
จะส่งไปทางทูตให้แก่ประเทศซึ่งทรงอำนาจทั้งหลาย ที่ได้เชิญมาชุมนุม
สันตะสมาคมครั้งที่ ๒ กับทั้งประเทศอื่น ๆ ซึ่งได้บอกเข้าชื่อในหนังสือ
สัญญานี้ด้วย ในการที่คิดไว้ดังกล่าวมาในวรรคก่อนนี้ รัฐบาล
วิสันตาจะได้แจ้งความให้ทราบ วันที่ได้รับคำแจ้งความส่งราชโองบาย
นั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๒๒ ประเทศที่ไม่ได้ลงชื่อในหนังสือสัญญานี้ จะเข้าชื่อด้วย
สัญญานี้ก็ได้

ประเทศที่ปราถนาจะเข้าชื่อด้วยสัญญานี้ จะแจ้งความตาม
ประสงค์เป็นหนังสือถึงรัฐบาลวิสันตา ส่งหนังสือรับเข้าชื่อในสัญญานี้
ไปเก็บไว้ในกองเก็บของรัฐบาลที่จำมาแล้วนั้น

รัฐบาลนั้น จะได้รับส่งถ้าเนาคำแจ้งความ กับทั้งถ้าเนาหนังสือ
เข้าชื่อสัญญานี้ ลงชื่อเป็นสำคัญว่าคดีถูกต้องแล้ว แต่บอกวันที่
ได้รับคำแจ้งความนี้ ไปยังประเทศอื่น ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๒๓ หนังสือสัญญา^{นี้} จะใช้ได้ ในเวลาหกสิบวันล่วงไปแล้ว ต่อประเทศ^{ที่} ส่ง ราคไฟฉบับแรก นับตั้งแต่วันที่ส่งในบรรทุก ฉะนั้น ส่ง ราคไฟ แต่คือ ประเทศ^{ที่} ส่ง ราคไฟภายหลัง ต่อ ๆ ไป นั้น ก็คือ ประเทศ^{ที่} เข้าซื้อ ด้วยสัญญา^{นี้} ภายหลัง ก็คือ นับตั้งแต่วันที่รัฐบาล วิตันดาได้รับ คำแจ้ง ความ^{นี้} ๆ

ข้อ ๒๔ ถ้ามี เหตุ^{ที่} ประเทศ^{ซึ่ง} เข้าซื้อในสัญญา^{นี้} ประเทศใดมีความประสงค์^{จะ} ขอเลิกถอนชื่อ จากหนังสือสัญญา^{นี้} แล้ว จะได้แจ้งความ เป็นหนังสือไป ถึง รัฐบาล วิตันดา^ๆ จะได้รับ ส่ง ตำเนาคำแจ้ง ความ^{นี้} ส่งชื่อ เป็นสำคัญ ว่าคัด ถูกต้อง แล้วนั้น ไปยัง ประเทศ^{อื่น} ๆ ทงสิ้น แต่แจ้ง ความ^{ใน} ขณะ เดียว กัน นั้น ว่าได้รับ คำแจ้ง ความ^{ขอ} เลิกนั้น วันใดด้วย

การ เลิก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา^{นี้} จะมีผลใช้ได้แก่ ประเทศ^{ที่} แจ้ง ความ^{ไป} ขอ เลิก นั้น ต่อไปหนึ่งล่วงไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ รัฐบาล วิตันดาได้รับ คำแจ้ง ความ^{นี้}

ข้อ ๒๕ บัญชี ทะเบียน^{ที่} กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ฝ่าย วิตันดา รักษาไว้ นั้น จะมี วัน^{ซึ่ง} ได้ ส่ง หนังสือ ราคไฟ ตาม ความ^{ที่} กล่าว มา ใน ข้อ ๒๓ วรรค ๓ แต่ ๔ กับ มีวันที่ได้แจ้ง ความ^{ขอ} เข้าซื้อ ใน สัญญา (ตามที่กล่าวมาใน ข้อ ๒๒ วรรค ๒) ทุก^{ทั้ง} มีวันที่ได้แจ้ง ความ^{ขอ} ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา (ตามที่กล่าวมาใน ข้อ ๒๔ วรรค ๓ ซึ่งได้รวมแล้วด้วย)

ประเทศที่เขาซื้อในหนังสือสัญญา^{นี้} จะอนุญาตให้เทียบ^{นี้} เมื่อใด ๆ ก็ได้ และจะขอจำหน่ายที่ลงชื่อ^{นี้} ว่าคดี ถูกต้องแล้วด้วย^{นี้} จะให้ได้ใน การที่จะกระทำสำคัญ^{นี้} มันคงไว้ ผู้มีอำนาจเต็มทั้งหลายได้ลงชื่อในหนังสือสัญญา^{นี้}

ทำที่กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม คฤศศักราช ๑๙๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ฉบับเดียว ซึ่งจะเก็บไว้ในกองเก็บของรัฐบาล
 วิตันดา และจะได้คัดจำหน่ายลงชื่อเป็นสำคัญว่าคดี ถูกต้องแล้ว
 ส่งไปทางทูตให้แก่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ทั้งปวง ที่ได้รับเชิญไป
 ชุมชุมต้นตะตมาคมครั้งที่ ๒^{นี้} ด้วย

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๒๒

หนังสือสัญญา กรุง เซ็ก

ว่า ด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ

ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง

ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ

ชำนาญ หอสมุด

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญา

ว่าด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้เป็น กลาง ใน ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ

หนังสือสัญญา ว่าด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ
ไว้เป็น กลาง ใน ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ ลงชื่อ ที่ กรุงเฮก วันที่ ๑๘
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ในระหว่าง กรุงสยาม กับ นานา ประเทศ ที่
ชุมนุม ณ กรุงเฮก รวม ๕๐ ประเทศ คือ เยอรมัน ๑ อเมริกัน ๑
อาร์เจนตินา ๑ ออสเตรเลีย ๑ ฮังการี ๑ เบลเยียม ๑ โบต์สเวีย ๑
บราซิล ๑ บัลแกเรีย ๑ ชิลี ๑ โคโลมเบีย ๑ เดนมาร์ก ๑
คอสตาริกา ๑ อีคิวอดอร์ ๑ ฝรั่งเศส ๑ อังกฤษ ๑ กรีซ ๑
คิวบา ๑ เซนต์ ๑ อิตาลี ๑ ญี่ปุ่น ๑ ลูเซมเบิร์ก ๑
เม็กซิโก ๑ มอนเตเนโกร ๑ นอร์เวย์ ๑ ปานามา ๑ ปารากวัย ๑
นิโกลแดนต์ ๑ เปรู ๑ เปรูเวีย ๑ โปรตุเกส ๑ รัมเนีย ๑
รัสเซีย ๑ ซวิตเซอร์แลนด์ ๑ เซอร์เบีย ๑ สวีเดน ๑ สวิตเซอร์แลนด์ ๑
ตุรกี ๑ อุรุกวัย ๑ เวนิซุเอลา ๑ รวมกัน ๕๐ ประเทศ

ด้วยความหมายที่จะให้ความเห็นต่าง ๆ กันในเหตุการณ์สงคราม
ทางเรือ ที่จะมีในทางอันประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง กับ

ผู้ทรงอำนาจ ทำ การ สงคราม นั้น รวมเข้า เป็น ระเบียบ ชน เดียวกัน
 แต่ จะ คิด ต่อง นำไว้ บอง กัน ความ ยาก ลำบาก ทง หตาย ซึ่ง จะ เกิด มี ชน
 ได้ ด้วย ความ เห็น ต่าง ๆ กัน อยู่ นั้น

เห็น อยู่ ว่า ถึง แม้น จะ ยัง ไม่ สามารถ ใน เวลา นี้ ที่ จะ รวบ รวบรวม
 การ ที่ จะ จัดไว้ ให้ ใช้ ได้ ทวไป ทง เมต ทุก เหตุ การณ์ ซึ่ง พัง จะ เกิด
 ขึ้น ได้ แลว ก็ ดี แต่ กระนั้น ก็ ยัง มี ประโยชน์ ที่ จะ ว่า ไม่ มี แลว
 ไม่ได้ ใน การ ที่ จะ คิด ทำ ข้อ บังคับ ตาม แต่ ที่ จะ สามารถ ทำ ได้
 สำหรับ ใช้ ใน การ ทวไป ใน คดี ที่ พัน เณิญ เป็น เควระที่ ร้าย เกิด สงคราม
 กัน ชน

เห็น อยู่ ว่า ถ้า มี คดี ซึ่ง ไม่ ได้ กล่าว แก่ ไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ แลว
 ก็ เป็น การ สัมควร ที่ จะ พิจารณา ใช้ ข้อ สำคัญ ทง หตาย ชน มี ว่า ไว้ เป็น
 การ ทวไป ใน กฎหมาย ขรรม นิยม ระหว่าง นานา ประเทศ ทง ปวง

เห็น อยู่ ว่า ควร ที่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ ทง หตาย นั้น จะ ออก
 กฎหมาย โดย พิศดาร เพื่อ บังคับ ความ ที่ ตงไว้ เป็น กตาง ใน เวลา เมื่อ
 จะ ใช้ ด้วย

เห็น อยู่ ว่า เป็น การ ที่ รับ กัน อยู่ แลว ว่า เป็น นำที่ ของ ประเทศ ซึ่ง
 ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กตาง ทง หตาย นั้น จะ ใช้ ข้อ บังคับ เหล่า นี้ โดย ไม่
 จำเอียง ค่อ ผู้ทำ สงคราม ทุก ฝ่าย

เห็น อยู่ ว่า ใน ความคิด ทง หตาย ที่ กล่าว ไว้ เป็น ข้อ ๆ นั้น ประเทศ
 ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กตาง ทง หตาย ไม่ ควร จะ เปลี่ยนแปลง ข้อ บังคับ

สำคัญเหล่านี้ ในเวลาที่ มี สงคราม อยู่ เว้นไว้แต่ใน ความที่ได้เห็น
ปรากฏ มาชัดเจน แล้วว่า จำเป็น จะ ต้อง เปลี่ยน แปลง เพื่อ จะ มี ของ กัน
รักษา อำนาจ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น

จึง พร้อม กัน ยิน ยอม ที่จะ ทำ ตาม ข้อ บังคับ อย่าง เดียว กัน ดังกล่าว
ไว้ ต่อ ไป เป็น ข้อ ซึ่ง จะ ตบ ต้าง หนังสือ สัญญา อันมี อยู่ ทัด ไป ทง
นั้น ไม่ได้ แล้ว จึง ได้ พร้อม กัน แต่ง ตั้ง ผู้มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ
ทั้ง หลาย คือ

(รายชื่อ ผู้มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ ต่าง ๆ)

ผู้มี อำนาจ เต็ม นั้น เมื่อ ได้ ให้ หนังสือ ต่อมอบ อำนาจ ของ ตน ซึ่ง กัน
แต่ กัน แต่ เห็น ว่า เป็น อัน ถูก ต้อง แบบ อย่าง ดี แล้ว จึง ได้ ยิน ยอม
พร้อม กัน ทำ สัญญา มี ข้อ ความ ดัง ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑

ผู้ ทำ สงคราม ทั้ง หลาย นั้น ต้อง นบถอ อำนาจ ของ ผู้ เป็น เจ้า เป็น โหญ่
ใน ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง และ จะ ต้อง งด เว้น จาก การ
อย่างใด อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ประเทศ ใด ๆ ถ้า รู้ แล้ว ปล่อยให้ ทำ ไป ก็ นับ ว่า
เป็น การ ที่ ทำลาย ความ เป็น กลาง ใน ดินแดน ฤๅ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง ด้วย

ข้อ ๒

การ ศึก สงคราม อย่างใด ๆ ทั้ง การ จับ แล การใช้ อำนาจ ครอบ ครั้น
ซึ่ง เรือรบ ของ ผู้ ทำ สงคราม ได้ กระทำ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง

อำนาจไว้เป็น กติกาแล้ว ก็ นับว่า เป็น การ ทำตาย ความ เป็น กติกา
อย่าง หนึ่ง ซึ่ง เป็น ข้อ ที่ ห้าม ขาดไม่ ให้ กระทำ

ข้อ ๓

เมื่อ เรือ ดำหนึ่ง ต้อง ถูก จับกุม ใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต
ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กติกาแล้ว ถ้า เรือ ที่ จับ นั้น ยัง อยู่
ใน อาณาเขต ของ แผ่น ดิน ที่ เป็น กติกา ด้วย แล้ว ประเทศ นี้ ต้อง จัดการ
ตาม กติกา ที่ มี อยู่ เพื่อให้ ปลดปล่อย เรือ นั้น กับ ทนาย เรือ แล ถูก เรือ
ด้วย แล้ว แล ส่ง ถูก เรือ ที่ จับ ได้ นั้น ไป รักษา ไว้ ข้าง ใน เมือง แล ห้าม
ไม่ให้ ไป จาก ที่ นั้น ก่อน อนุญาต ด้วย

ถ้า เรือ แล คน ที่ ต้อง จับ นั้น ไม่ได้ อยู่ใน อาณาเขต ของ แผ่น ดิน
กติกาแล้ว เมื่อ ประเทศ กติกา ขอ ต่อ รัฐบาล ผู้จับ นั้น แล้ว ผู้จับ
ต้อง ปลดปล่อย เรือ กับ ทนาย เรือ แล ถูก เรือ ให้

ข้อ ๔

ประเทศ ซึ่ง เป็น ผู้ทำ สงคราม จะ ตั้ง ค่าด สำหรับ คดี ดิน คดี จับกุม
เรือ ชน ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กติกา ฤๅ ใน
เรือ ที่ อยู่ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ กติกา นั้น ไม่ได้

ข้อ ๕

ห้ามไม่ให้ ผู้ทำ สงคราม ใช้ ทำ เรือ ฤๅ น่านน้ำ ของ ประเทศ กติกา
ทั้ง หลาย นั้น เป็น ที่ ตั้ง ทพ เรือ สำหรับ ทำการ สงคราม แก่ ผู้ต่อสู้ ใน
สงคราม ^{14/06/2565} แล ห้าม เป็น ข้อ สำคัญ คือไม่ให้ ตั้ง สถานีวิทยุ โทรเลข

ฤๅเครื่องใช้ อย่างหนึ่ง อย่างใด เพื่อประโยชน์ที่จะใช้พูดจา กัน ไป มา กับ กอง ทหาร บก ฤๅ เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น

ข้อ ๖

ห้ามไม่ให้ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็นกลาง ส่ง เสี่ยง อย่างหนึ่ง อย่างใด ในทางตรง ฤๅทาง อ้อม กัด ฤๅ ส่ง เรือรบ กระสุน ดินปืน ฤๅ เครื่อง ทำศึก อย่างหนึ่ง อย่างใด ให้แก่ ประเทศ ผู้ทำ สงคราม เป็น อันขาด

ข้อ ๗

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น ไม่จำเป็น จะต้อง บัง กัน ห้าม การ ที่มี ผู้บรรทุก ฤๅ ขน ของ ที่ ถัดมาต่อไป นี้ ให้ผู้ทำ สงคราม ใช้ คือ เครื่อง ฟ้าครวรุช กระสุน ดินปืน ฤๅว่า ทิวไป ของ อย่างหนึ่ง อย่างใด ซึ่ง จะใช้ เป็น ประโยชน์ ให้แก่ กอง ทักษ บก ฤๅ เรือ นั้น

ข้อ ๘

รัฐบาล ที่ เป็น กลาง จำเป็น จะต้อง ใช้ กำตัง ตาม ที่ มี อยู่ เพื่อ ที่ จะ บัง กัน ห้ามไม่ให้ แต่ง เรือ ออกไป ฤๅ ทำให้ เรือ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ของ แผ่นดิน ที่ เป็น กลาง นั้น สัมผัส ด้วย เครื่อง ฟ้าครวรุช เป็น เรือ ซึ่ง มี เหตุ อันสมควร เชื่อได้ว่า จงใจ จะ ออกไป เทียว ดาษ ตระเวน ฤๅไป กระทำ การ ศึก ต่อ ประเทศ ซึ่ง รัฐบาล นั้น เป็นไมตรี ต่อ กัน อยู่ กับทั้ง รัฐบาล ที่ เป็น กลาง จำเป็น จะต้อง จัดการ ระวาง สอดส่อง ให้ ปรากฏ เหมือนกัน เพื่อ จะ บัง กันไม่ให้ มี เรือ อย่างหนึ่ง อย่างใด ที่ จงใจ จะ

ไปลาดตระเวน ฎาไปทำการ คักันนั้น ออกไปจาก อาณาเขต ของ แผ่นดิน
กลาง อัน เป็น เรือ ที่ แต่ง แด้ว ทัง ถ้า ฎาแต่ง แต่ ส่วน หนึ่ง บ้าง เมื่อ
ทอด อยู่ ใน อาณาเขต ของ แผ่นดิน กลาง เพื่อ ที่ จะ ใช้ ใน การ สงครามด้วย

ข้อ ๘

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น ต้อง ไม่ ต้าเอียง ต่อ ผู้ทำ
สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย ใน การ ที่ จะ ให้ มี ข้อ กำหนด ข้อ จำกัด
ฎา ข้อ ห้าม ที่ ประเทศ กลาง นั้น ได้ ทำขึ้นไว้ สำหรับ การ ที่ จะ ยอม ให้ เรือรบ
ฎา เรือ ผู้ทำ สงคราม จับ ได้ ทัง หลายนั้น เข้า มา ใน ท่าเรือ ฎาทงเข้า
ที่ ทอดเรือ ฎาใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ กลาง นั้น

แม้ กระนั้น ก็ดี ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง จะ ห้าม เรือ
ของ ผู้ทำ สงคราม ซึ่ง ไม่ ทำ ตาม คำ สั่ง แด้ว ข้อ บังคับ ทัง หลาย ที่ ประเทศ
เป็น กลาง ทำไว้ ฎา เป็น เรือ ซึ่ง กระทำการ ทำลาย ความ เป็น กลาง แด้ว นั้น
ไม่ ให้ เข้า มา ใน ท่าเรือ ฎาทงเข้า ที่ ทอดเรือ ทัง หลายนั้น ก็ได้

ข้อ ๑๐

ความ เป็น กลาง ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ นั้น จะ ไม่ นับ ว่า เป็น
ทำตาย เสีย ด้วย เพียง แต่ จะ มี เรือรบ ฎา เรือ ที่ จับ ได้ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น
เดิน ผ่าน ไป ใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ กลาง นั้น

ข้อ ๑๑

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น จะ ยอม ให้ เรือ รบ ของ ผู้ทำ
สงคราม ใช้ นำ ร่อง ผู้ที่ ได้ รับ โอบ อนุญาติ ของ ประเทศ กลาง นั้น ไว้ ว่า เป็น นำ
ร่อง แด้ว ก็ได้

ข้อ ๑๒

เมื่อ ยัง ไม่มี ข้อ กฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น ถดถง นั้น ถดถง ไว้ เป็น การ พิเศษ ผิด จาก ความ ที่ ว่า นั้ แลว บรรดา เว็รอบ ของ ผู้ทำ สงคราม ทง ทลาย นั้น ห้าม ไม่ ให้ อยู่ใน ท่า เว็รอบ เข้า ที่ ทอด เว็รอบ ฤา น่าน น้า อาณาเขต ของ ประเทศ ที่ ถดถง นั้น นาน เกิน กว่า ๒๔ ชั่วโมง เว้น เสีย แต่ มี เหตุ ที่ ถดถง ยก ไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ จึง จะ อยู่ ได้

ข้อ ๑๓

ถ้า ประเทศ หนึ่ง ใต้ รับ คำ แจง ความ แลว ว่า เกิด การ คัก ชน แต่ ใต้ ทราบ ว่า เว็รอบ ของ ผู้ทำ สงคราม ดัง นั้น อยู่ใน ท่า เว็รอบ ฤา ทาง เข้า ทอด เว็รอบ ฤา ใน น่าน น้า ที่ เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ นั้น แลว ก็ ต้อง แจง ความ ให้ เว็รอบ นั้น ออก ไป เสีย ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ฤา ภายใน เวลา ที่ กำหนด ไว้ ใน ข้อ บังคับ ของ ที่ ค้า บด นั้น

ข้อ ๑๔

เว็รอบ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น จะ ทอด อยู่ ชั่ว นาน ใน ท่า เว็รอบ ที่ เป็น ถดถง เกิน กว่า เวลา ที่ อนุญาต นั้น ไม่ ได้ เว้น ไว้ แต่ เว็รอบ นั้น เสีย ฤา ต้อง พายุ ขยับ ปาง มา เว็รอบ นั้น ต้อง ออก จาก ท่า นั้น โดย เว็รอบ ใน ทัน ที่ เมื่อ ไม่มี เหตุ ที่ ทำให้ ชัก ช้า อยู่

ข้อ บังคับ ดัง นี้ กำหนด เวลา ซึ่ง เว็รอบ เหล่า นั้น จะ ทอด อยู่ใน ท่า เว็รอบ ฤา ใน ทาง เข้า ทอด เว็รอบ ฤา ใน น่าน น้า ที่ เป็น ถดถง นั้น ไม่ ใช้ ไป ถึง เว็รอบ ซึ่ง ใช้ เพื่อ ประโยชน์ อย่าง เดียว เด็จ ซาด ใน การ ค้า สนา ใน การ วิชา ฤา ใน การ ครอบ ถัด มนุษ ชน

ข้อ ๓๕

เมื่อไม่มีข้อกฎหมายของประเทศไทยซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางกล่าวไว้
เป็นการพิเศษผิดต่อข้อที่กล่าวไปแล้ว จำนวนเรือรบของผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่งซึ่งจะทอดอยู่ได้ในท่าเรือ ฤๅในทางเข้าทอดเรือของประเทศไทย
กลางนั้น ในคราวเดียวกันได้เพียงสามลำ

ข้อ ๓๖

เมื่อเรือรบของผู้ทำสงครามทั้งสองฝ่าย ทอดอยู่คราวเดียวกัน
ในท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางแล้ว ถ้าเรือของผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่งออกจากที่ทอดไปแล้ว ต้องให้มีเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง
ก่อน จึงให้เรือของผู้ทำสงครามอีกฝ่ายหนึ่งออกไปจากที่ทอดนั้นได้
ลำดับเวลาของเรือซึ่งจะออกนั้น ให้เป็นไปตามลำดับเวลาของ
เรือที่ได้มาถึง เว้นไว้แต่ว่าเรือซึ่งมาถึงก่อนนั้นจะมีเหตุการณ์จน
จำเป็นที่จะอนุญาตให้ขยายเวลาทอดอยู่นานออกไปได้

เรือรบของผู้ทำสงครามฝ่ายหนึ่งนั้น ไม่บังคับจะให้ออกไปจาก
ท่าเรือ ฤๅทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางนั้น จนกว่าเวลา ๒๔ ชั่วโมง
จะได้ล่วงแล้วไป ตั้งแต่เวลาที่เรือค้าขายซักขงของประเทศที่ต่อสู้กัน
ในสงครามนั้นได้ออกไป

ข้อ ๓๗

ในท่าเรือแต่ทางเข้าทอดเรืออันเป็นกลางนั้น เรือรบของผู้ทำ
สงครามจะทำการซ่อมแซมเรือนั้นได้ เฉพาะแต่เพียงที่จำเป็นแท้ เพื่อ

จะให้เดิน ทะเลได้เท่านั้น แต่ จะเพิ่มเติม กำลัง สำหรับ การศึก อย่าง หนึ่ง
 อย่างใดไม่ได้ เป็น อัน ชาติ เจ้าพนักงานใน ประเทศ ที่ เป็น กลาง เป็น ผู้
 วิจัย หมายความว่า การ ข้อม แขน นั้น จำเป็น ต้อง ทำ เพียงไร แต่ การ ที่ จะ ข้อม
 แขน เหล่า นี้ ต้อง ทำ โดย เร็ว ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้

ข้อ ๑๗

เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น จะ ใช้ ทำ เรือ ฤๅ ทาง เข้า ทอด เรือ ฤๅ
 น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต กลาง นั้น เพื่อ ประโยชน์ ใน การ เค็ม เครื่อง
 สำตรา ขี้ให้ มาก ขึ้น ฤๅ ใน การ เพิ่ม เต็ม คน เรือ นั้น ไม่ได้

ข้อ ๑๘

เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม จะ เค็ม เต็ม บ้าง ใน ทำ เรือ ฤๅ ทาง เข้า ทอด เรือ
 กลาง นั้น อย่าง เดียว เฉพาะ แต่ เพียง ที่ จะ ให้ มี เต็ม บ้าง เสมอ อด วิชา ใน เวลา
 สงบ รบ ค่าย ไม่มี คึก เท่านั้น

อย่าง เดียว กับ ที่ ว่า มา เรือ เหล่า นี้ จะ บรรทุก ถ่าน พืน ลง เรือ ได้
 แต่ เพียง ที่ พอ จะ ให้ เรือ นั้น เดิน ไป ยัง ทำ เรือ ของ เมือง เจ้าของ เรือ ที่ อยู่ ใกล้
 ที่ สุด เท่านั้น อีก ประการ หนึ่ง เรือ นั้น เมื่อ อยู่ใน เมือง กลาง จะ บรรทุก ไม้
 ถ่าน ให้ เต็ม ตาม แบบ ที่ ใช้ ใน เมือง นี้ สำหรับ กำหนด จำนวน ถ่าน แต่ พืน
 ที่ ส่ง ให้ นั้น ก็ได้

ตาม กฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ใต้ เป็น กลาง เรือ นั้น ไม่มี ใคร
 ส่ง ถ่าน ให้ ได้ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง แล้ว ก็ ควร อนุญาต ให้ ทอด อยู่ คู่ ไป
 ได้ อีก ๒๔ ชั่วโมง

14/06/2565

ข้อ ๒๖

เรือรบของผู้ทำสงครามดำใจ ซึ่งได้บรรทุกถ่านในท่าเรือของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางแห่งใดแล้ว เรือดังนั้นจะบรรทุกถ่านในท่าแห่งนั้นภายในเวลาสามเดือนต่อไปนั้นไม่ได้

ข้อ ๒๗

เรือที่จับกันมาได้ จะนำเข้าไปยังท่าเรือกลางใดเฉพาะแต่ที่จะเดินทะเลต่อไปไม่ได้ ถูกหลบพายุเข้าหาฝั่ง ถูกไม่มีถ่านเพลิง ถูกเสบียงจะเดินทางต่อไปเท่านั้น

เรือนี้จะต้องออกจากท่าไปในทันทีเมื่อหมดสิ้นเหตุการณ์ที่สมควรจะเข้าทำนั้นได้แล้ว ถ้ายังไม่ออกไป ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางต้องมีคำสั่งให้ออกไปทันที ถ้าเห็นว่าไม่ทำตามคำสั่งนี้แล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางต้องใช้กำลังตามที่มิอยู่ เพื่อให้ปล่อยเรือ นายเรือ แด่ลูกเรือ นั้นเสีย แล้วแต่ส่งคนเรือไปไว้ข้างในเมือง ห้ามไม่ให้ไปไหน นอกจากอนุญาต

ข้อ ๒๘

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น ต้องจัดการอย่างเช่นว่า มาแล้ว ให้ปล่อยเรือที่จับได้แต่ นำเข้ามาในท่าของประเทศกลางโดยเหตุการณ์อย่างอื่น ๆ จากที่ได้กล่าวมาในข้อ ๒๗ นั้นด้วยเหมือนกัน

ข้อ ๒๙

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะยอมให้เรือที่ต้องจับนั้นเข้าไปในท่าเรือแต่ทางเข้าทอดเรือ โดยจะมีเรือคุมมาถูกไม้ก็ตาม

เมื่อเรื่อนั้นได้นำมายังที่นั้นเพื่อให้ยึดถือได้เป็นกลางในระหว่างเวลา
คอยฟังคำตัดสินของศาลวินิจฉัยคดีจับเรื่อนั้นแล้ว ก็ยอมให้เขาทอดได้
ประเทศกลางนั้นจะย้ายให้เรื่อที่ตองจับนั้นไปทอดอยู่ที่ท่าเรือแห่งอื่น ๆ
ของประเทศนั้นก็ได้

ถ้าเรื่อที่ตองจับนั้นไม่มีเรื่อรบคุมมาด้วยแล้วคนในเรื่อที่ตองจับนั้น
จะให้ไปอยู่บนเรื่อรบที่คุมมาก็ได้

ถ้าเรื่อที่ตองจับนั้นไม่มีเรื่อคุมมา คนในเรื่อที่ตองจับนั้นก็ปล่อย
ไปตามอำนาจก็ได้

ข้อ ๒๔

ถึงแม้ว่าประเทศซึ่งทรงอำนาจได้เป็นกลางได้แจ้งความให้เรื่อรบ
ของผู้นำสงครามออกไปเสียจากท่าที่ไม่สมควรจะจอดอยู่ แต่เรื่อนั้น
ไม่ออกไปแล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจได้เป็นกลางมีอำนาจที่จะ
จับตามความเห็นว่าเป็นจะต้องทำ เพื่อจะไม่ให้เรื่อนั้นเดินออกไป
ในทะเลได้ ในระหว่างเวลาที่ถึงสงครามนั้น แคนายเรื่อนั้นจะต้องช่วย
ให้จัดการ เช่นว่าโดยสดวก

เมื่อประเทศซึ่งทรงอำนาจได้เป็นกลางได้ยึดเรื่อรบของผู้นำ
สงครามไว้แล้ว นายเรื่อแดงถูเรื่อนั้น ก็ต้องถูกยึดไว้ด้วยเหมือนกัน
นายเรื่อแดงถูเรื่อที่ถูกยึดไว้เช่นนั้น จะให้อยู่ในเรื่อดำนั้น ฤ
ในเรื่อดำอื่น ฤที่บนบกก็ได้เหมือนกัน แต่จะได้อยู่ในข้อจำกัด
ตามความเห็นว่าเป็นจะต้องให้แม่แก่คนเหล่านั้น แต่ว่าจะต้องจัดให้มี
คนอยู่พอที่รักษาเรื่อนั้นด้วย

4/06/2565

นายเรือ นั้น เมื่อ รับ สัญญาว่าจะไม่ออกไป จากดินแดนต่าง ก่อน
อนุญาตแล้ว จะให้อยู่ตามอำเภอใจก็ได้

ข้อ ๒๕

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ เป็นกลางนั้น จำเป็นต้องจัดการตรวจตรา
ดูแลตามแต่ที่ จะมีกำลังทำได้ เพื่อที่จะ ป้องกัน การที่จะ ทำผิด อย่างหนึ่ง
อย่างใด ในข้อความที่ กล่าว มาใน ข้อ ก่อนนี้ อย่าให้เกิด มีชนใน
ท่าเรือ ฤ็ทางเข้า ทอด เรือ ฤ็ใน หน้า หน้า ของ ประเทศ นั้น

ข้อ ๒๖

การที่ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ เป็นกลางได้จัดได้ ทำตาม อำนาจ ซึ่ง
กล่าวไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ ถึงแม้ว่าจะ เกิด มี เหตุการณ์ อย่างใด ๆ
ผู้ทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดก็ได้ รับ ตาม ข้อ สัญญา นี้ ที่ว่า ด้วย การ
นั้น ๆ แล้ว จะไม่ ถือว่า เป็น การ ทำไป ด้วยไม่ มีไมตรี จิต เถย

ข้อ ๒๗

ประเทศ ทั้ง หลาย ที่ ทำ สัญญา นี้ จะ แข็งความให้ ทราบ ซึ่ง กัน แต่กัน
ในเวลา อัน ควร ต่อไป คือ กฎหมาย ประเทศ แล ข้อ บังคับ ต่าง ๆ ที่ ใช้
ใน ประเทศ นั้น ๆ ว่า ด้วย ฐานะ แห่ง เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม เมื่อ อยู่
ในท่าเรือ แล หน้า หน้า ประเทศ นั้น ๆ ส่งให้ ทราบ กัน โดย ทาง รัฐบาล
สอดกันตา ๆ จะได้ ส่ง ต่อไป โดย เรือให้ ประเทศ อื่น ๆ ที่ ทำ สัญญา นี้
ทราบ ทูต กัน

ข้อ ๒๘

ข้อความในหนังสือสัญญา นี้ จะไม่ใช้ ต่อ ผู้อื่น นอก จาก ประเทศที่
เขา ชื่อ กัน ทำ สัญญา นี้ แต่จะใช้ ได้ แต่ เฉพาะ เมื่อ ผู้ทำ สงคราม ทั้งปวง
เป็น ประเทศ ที่ได้ ทำ สัญญา นี้ ทั้ง หหมด ด้วย

ข้อ ๒๙

หนังสือ สัญญา นี้ จะได้รับ พระราชานุญาต ราคไฟ โดยเร็ว ที่สุดที่
จะทำได้

หนังสือ ราคไฟ นั้นจะได้ เก็บไว้ ที่ กรุงเฮก

หนังสือ ราคไฟ ฉบับ แรก นั้น จะได้ ทำ บรรทุก ฉาบไว้ ถึง ชื่อผู้ แทน
ประเทศ ที่ เข้า ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้ กับ เห็นาคัด ว่า การ ต่าง ประเทศ
ฝ่าย ฮอลันดา

หนังสือ ราคไฟ ฉบับ หดง ๆ ค่อย ไป นั้น จะได้ ทำ ด้วย เขียน คำ แจงความ
ถึง รัฐบาล ฮอลันดา แต่ ส่ง หนังสือ ราคไฟ ไป พร้อม กัน

ถ้าเนา หนังสือ บรรทุก ฉาบ ว่า ด้วย ส่ง หนังสือ ราคไฟ ฉบับ แรก แต่
ถ้าเนา หนังสือ คำ แจง ความ ที่ ถัดมา ใน วรรค ก่อน นี้ ทั้ง ถ้าเนา หนังสือ
ราคไฟ ถึง ชื่อ ว่า คัด ถูก ค้อง แล้ว นั้น รัฐบาล ฮอลันดา จะ ส่ง ไป ทาง
ทูต ให้ แก่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนวย ทั้ง หลาย ที่ได้ เจริญ มา ชุมชุม ตั้งแต่
สงคราม ครั้ง ที่ 4๓๖๒ ถึง ประเทศ อื่น ๆ ซึ่งได้ บอก เข้า ชื่อ ใน หนังสือ

สัญญา^{นี้} ด้วย ใน การ ที่คิดไว้ตั้งก่อกำ มาใน วรรค ก่อน^{นี้} รัฐบาล
ชอตันดา จะได้^{รับ} คำ^{สั่ง} ความ ให้ทราบ วันที่ได้รับ คำ^{สั่ง} ความ สั่ง ราคีไฟ
นั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๓๐

ประเทศที่ไม่ได้^{ตั้ง}ชื่อใน หนังสือ สัญญา^{นี้} จะเข้า^{ชื่อ} ด้วยสัญญา^{นี้} ได้
ประเทศที่ ปรารถนา จะเข้า^{ชื่อ} ด้วยสัญญา^{นี้} จะแจ้ง^{ความ} ตามประสงค์
เป็น หนังสือ ถึง รัฐบาล ชอตันดา ซึ่ง หนังสือ รับ เข้า^{ชื่อ} ใน สัญญา^{นี้} ไป
เก็บไว้ ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ที่ว่า มา แล้ว นั้น

รัฐบาล^{นั้น} จะได้รับ^{สั่ง} ดำเนาคำ^{สั่ง} ความ กับทั้ง ดำเนา หนังสือ เข้า
ชื่อ สัญญา^{นี้} ซึ่ง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คิด ถูก ต้อง แล้ว แล นอก วันที่ได้
รับ คำ^{สั่ง} ความ^{นี้} ไปยัง ประเทศ^{อื่น} ๆ ทั้ง^{สิ้น}

ข้อ ๓๑

หนังสือ สัญญา^{นี้} จะใช้^{ได้} ใน เวลา หกสิบ วัน ถ่วงไป แล้ว ต่อ ประเทศ
ที่ สั่ง ราคีไฟฉบับแรก นับ^{ตั้ง}แต่วันที่^{ตั้ง} ใน บรรทัด ภาจา สั่ง ราคีไฟ
แต่ ต่อ ประเทศ ที่ สั่ง ราคีไฟภายหลัง ต่อ ๆ ไป นั้น ก็ดี ต่อ ประเทศ^{ที่}
เข้า^{ชื่อ} ด้วย สัญญา^{นี้} ภายหลัง ก็ดี นับ^{ตั้ง}แต่วันที่ รัฐบาล ชอตันดา
ได้รับ คำ^{สั่ง} ความ^{นี้} ๆ

ข้อ ๓๒

ถ้า มี เหตุ ที่ ประเทศ^{ซึ่ง} เข้า^{ชื่อ} ใน สัญญา^{นี้} ประเทศใดมีความประสงค์
จะขอ^{เลิก}ถอน^{ชื่อ} จาก หนังสือ สัญญา^{นี้} แล้ว จะได้^{รับ} คำ^{สั่ง} ความ เป็น หนังสือ

ไปถึง รัฐบาล ฮอลันดา ๆ จะได้รับ ส่ง ด้านค่า แรงความ ลง ชื่อ เป็น
สำคัญ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว นั้น ไปยัง ประเทศ อื่น ๆ ทั้ง สิ้น แต่ แรงความ
ใน ขณะ เดียว กัน นั้น ว่า ได้รับ ค่า แรง ความ ขอ เด็ก นั้น วันใด ด้วย

การ เด็ก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา นี้ จะมี ผล ใช้ ได้แก่ ประเทศ ที่
แรงความ ไป ขอ เด็ก นั้น คือบ หนังสือ ไป แล้ว ตั้งแต่วันที่ รัฐบาล
ฮอลันดา ได้รับ ค่า แรง ความ นั้น

ข้อ ๓๓

บาณชั ทะเบียพท์ กระทรวงการต่างประเทศฝ่ายฮอลันดา รักษาไว้ นั้น จะ
มีวัน ซึ่งได้ ส่ง หนังสือ ราวไฟ ตามความ ที่กล่าว มาใน ข้อ ๒๘ วรรค ๓ และ ๔
กับ มีวันที่ได้ แรงความ ขอ เขา ชื่อ ใน สัญญา (ตามที่ กล่าว มาใน ข้อ ๓๐
วรรค ๒) ฤฯ ทั้ง มีวันที่ได้ แรง ความ ขอ ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา
(ตามที่ กล่าว มาใน ข้อ ๓๒ วรรค ๑) ซึ่งได้รับ แล้ว ด้วย

ประเทศ ที่ เขา ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้ จะ ดูบาณชั ทะเบียพท์ นี เมื่อใด ๆ
ก็ได้ แต่ จะ ขอ ด้านที่ ลง ชื่อ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว ด้วย ก็ จะ ให้ ได้

ในการ ที่ จะ กระทำ สำคัญ มัน คงไว้ ผู้มี อำนาจ เต็ม ทัง หาย ได้
ลง ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้

ทำที่ กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม คฤศตศักราช ๑๘๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐)
ฉบับ เดียว ซึ่ง จะ เก็บ ไว้ ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ฮอลันดา แต่ จะ ได้
คัด ด้านค่า ลง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว ส่ง ไปทาง ทูต ให้แก่ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ ทั้ง ปวง ที่ได้รับ เชิญ ไป ชุมชุม ดันตะ สัมาคม ครั้งที่ ๒

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๓

หนังสือสัญญา เมือง เยนินา

ว่า ด้วย การ บำบัด ความ ทุกข์ ของ ทหารที่ ไต่ รับ บาดแผล

หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระ ทำ

สงคราม

สำนักหอสมุด

14/06/2565

สัญญา

ว่าด้วยการ

นำบัตร ความทุกข์ ของ ทหาร ที่ ไต่ รบ บาดเจ็บ
หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม

พระเจ้าราชาธิราช เยอรมัน พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ ปรูเซีย
ประธานาธิบดี รับบลิก ฮาร์ ยิน ดิน พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ ฮอลันดา
พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ โบ เฮเมีย ฯลฯ และพระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ
ฮังการี พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เบดเยียม เจ้าผู้ปกครอง เมือง บัดกาเรีย
ประธานาธิบดี รับบลิก ชดี พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ จีน พระเจ้า
แผ่นดิน ชาว เบดเยียม ผู้แทน เจ้า ใหญ่ ใน ประเทศ อัน มี อิศรภาพ ชื่อ
คองโก พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ เกาหลี พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ
เดนมาร์ก พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สเปน ประธานาธิบดี ประเทศ
อเมริกาเหนือ ประธานาธิบดี ประเทศ บราซิล ประธานาธิบดี
ประเทศ เม็กซิโก ประธานาธิบดี รับบลิก ฝรั่งเศส พระเจ้าแผ่นดิน
ประเทศ เกรต บริเตน และไอร์แลนด์ รวมกัน พระราชาธิราช ประเทศ
อินเดีย พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เฮเลนิก ประธานาธิบดี รับบลิก

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศจีน

ดู เซง เชียง อรรค ราชทูตประจำ กรุง เชียง.

พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เบตเยียม, ผู้เป็นเจ้าของใหญ่ใน ประเทศ
อัน มี อิศรภาพ คงโก.

นาย พัน เอก กรม เสนาธิการ ทหาร บก เจานต์ เดอ ตู แซร์เคอส์
เสนาธิการ มณฑลทหาร บก ที่ ๔ ประเทศเบตเยียม,

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ เกา หลี่.

ม. กาโค ศษุเนทาดา อรรค ราชทูต ยี่ปุ่น ประจำ กรุง
บรัดเซตส์

พระเจ้าแผ่นดิน เคนมาร์ก

ม. เถาบี นายแพทย์ใหญ่ หัวหน้ากองแพทย์ทหาร บก

พระเจ้าแผ่นดิน สเปญ

ม. ซิดเวริโย เดอ มาเกร์ อี คอรซึ เคานต์ เดอ มาเกร์
ราชทูต

ประธานาธิบดี ประเทศ อเมริกาเหนือ

ม. วิดเจียม แครี่ แซงเกอร์ เดิม เปน ปลัด ทูต ฉดองใน
กระทรวง กระจาย โหม อเมริกัน.

นาย พด เรือตรี ชาร์ลส์ เอส ดีเปร์รี่ ผู้บังคับ การ โรงเรียน
นายเรือ.

นาย พดตรี ยอร์ช บี เดวิส เจ้า กรม พระ ชนมณู ทหาร บก.

นายพลตรี โรเบิร์ต เอ็ม โอเวียตี หัวหน้าแพทย์ทหารบก.

ประธานาธิบดี ประเทศบราซิล

ด็อกเตอร์ คาร์ลอส เดมกรูเบอร์-กร็อบฟ์ อุปทูตที่เบอร์ลิน.

นายพันเอกทหารช่าง โรเบิร์ต ไตรอมป็องกี เลขาธิการ

อิตาเลียน ผู้ช่วยแพทย์ทหารบก ณ สถานทูตเมืองเบอร์ลิน.

ประธานาธิบดี ประเทศเม็กซิโก

นายพลตรี โยเซ่ มารีญา เปเรซ.

ประธานาธิบดี รัฐบาลฝรั่งเศส

ม. เรอูอาต เอกอัครราชทูตประจำเมืองเบอร์ลิน

ม. หลุย เรโนดต์ ยศ อัครราชทูต ที่ปรึกษากฎหมายใน

กระทรวงว่าการต่างประเทศ, โพรเฟสเซอร์ ในโรงเรียนกฎหมายที่

ปารีส

ว่าที่นายพันเอกกองหนุนทหารปืนใหญ่ โอติวีเย

นายแพทย์ชั้นที่ ๓ โปซา.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศเกรตบริเตน และไอร์แลนด์รวมกัน

พระราชาธิราช ประเทศอินเดีย.

นายพลตรี เซอร์ ยอน ชาร์ลส์ อาร์ดา. เค. ซี. เอ็ม. ยี.,

เค. ซี. ไอ. ซี., ซี. บี.

โพรเฟสเซอร์ ทอมัส เฮอร์ดิง สจ๊วตแดนดัล. เค. ซี., ดี.

ซี. เฮต.

เซอร์ ยอน เฟอร์ดัล ซี. บี.

นาย พันโท วิฑเฒยม กร้านต์ แมก เพอร์ซัน ซี. เอ็ม. ยี่., อาร์.
เอ. เอ็ม. ซี.

พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เฮติติก.

ม. มิเซต เคเบตย์ โปรเฟสเซอร์ กฎหมาย นานา ประเทศ
ณ วิทยาลัย เมือง เบอรั่น.

ประธานาธิบดี ประเทศคิวติมาลา

ม. มานูเอต อาร์ โรโย อุปทูตที่ปารัส.

ม. อองรี วิสต์วักต์ กงสุลเยเนราล เมือง เบอรั่น, ประจำ
อยู่ที่ เยนิวา.

ประธานาธิบดี ธิบดีก ฮอนดูราส.

ม. ออดการ์ เฮอเปต กงสุลเยเนราล ที่เบอรั่น.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ อิตาลี.

มาร์ควิช โรเย เมาริช ดี คาสเตต เมาริช นาย พันเอก ผู้
รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เซนต์ มอริส และ เซนต์ จาซาร์ ชั้นที่ ๒

นาย พลตรี แพทย์ จี. โยวันนิ วันโดเน ตาร์วัก กองพยาบาล. ผู้
รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มงกุฎ อิตาลี ชั้นที่ ๓.

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ บูรุน

ม. กาโต ตชูเนทาตา อรรค ราชทูต ประจำ กรุง บรัสเซลส์.

แกรนด์คู๊ก ผู้ครอง เมือง ลูกเซมเบ็ก คู๊กออฟนาเซา.

นาย พันเอก กรมเสนาธิการ ทหารบก เคานต์ เดอ ตูแซร์เคดส์
เสนาธิการกองพลทหารบกที่ ๔ ใน ประเทศ เบลเยียม

เจ้าผู้ครอง เมือง มอนเตเนโกร

ม. เอ. ไอติเย อรรคราชทูต สวิตซ์คอน เฟเดอเรชัน ประจำ ประเทศ รูเซีย

นาย พันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพ สวิตซ์.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ นอร์เว

นาย ร้อยเอก ตาเอ กอง พยาบาล ทหารบก ประเทศ นอร์เว.

สมเด็จพระนาง ประเทศ นิเชอ แตนด์

นาย พลโท กองหนุน ยองเกียร์ เอ. เซ. เซ. เดน แบร์
ปอร์ตุเกส สมาชิก รัฐมนตรี สภา.

นาย พันเอก อ. อ. เย. คองเย นายทหาร กอง พยาบาล

๕๘
ชั้นที่ ๓.

ประธานาธิบดีรีพับลิกเปรู

ม. กูร์ตาโด เดอ ลา ฟูเอนเต เดซานุการ ชั้นที่ ๓ ณสถาน
ทูตเปรูที่ปารีส.

พระเจ้าชาประเทศเปอเรีย

ชาหมัด คาน มอมตาส โอต์ ดัลคานเน อรรคราชทูต ประจำ
เมืองปารีส.

พระเจ้าแผ่นดินประเทศไปตุเกศ

และอัครการเวส ๑๓๖

ม. ซัตเบอร์โท ด' ไอติเยรา อรรคราชทูตประจำเมืองเบอร์ลิน.

ม. โยเส่ นีโคเตา ราโปโซ - โบเตลโซ นายพันเอกทหารราบ,
แต่เดิม เป็น สมาชิก ที่ประชุม บาร์เตย์เมนต์ ผู้บังคับการ โรงเรียนทหารบก
ที่ ตีสบอน.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ รุเมเนีย

คอกเตอร์ ซาเซ สเตฟาเนสโก นายพันเอก กอง หนุน.

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ รุเซีย ทั้งปวง

ม. เดอ มาร์เตนต์ สมาชิก ที่ประชุม ปกษาราชการ ในกระทรวง
ว่าการ ต่าง ประเทศ รุเซีย.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ เซอร์เวีย

ม. มิตาน สด. มาร์ โกวิช เลขาธิการใหญ่ ในกระทรวงยุติธรรม

นายพันเอก คอกเตอร์ ซอนเตอร์เมเยอร์ หัวหน้าแผนกพยานาต

ใน กระทรวง กระตาไหม.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สยาม

หม่อมเจ้าจรรยา อุปทูตประจำ เมือง ปาร์ส

ม. คชราจ โอนี่ ตู โอเวดตี ที่ ปกษา สถานทูต สยาม ปาร์ส.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สวีเดน

ม. เซอเรนเซน นายแพทย์ใหญ่ ในกองพล ที่ ๒ แห่ง กองทัพบก

ที่ ประชุม สวีตคอนเฟเดเรชัน

ม. เอ โอดิเย อรรคราชทูต ประจำ ประเทศ รุเซีย

นายพันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพของ เฟเดอเรชัน.

ประชาชนวิบัติ วิบัติกตึก คณออก อรุณ เคว

ม. อาเด็กชานคร์ เฮโรชา อุกุคที่ ปารีส.

ผู้แทน ทงหตยได้ แด่คง อำนาจ อันเต็ม ของ ตน ซึ่ง กั้น และ กั้น และ
ได้ ตรวจ เห็น ว่า เวียน ร้อย และ ถูก คอง แดว จึง ได้ ยิน ยอม กั้น คก ดง
ข้อ ความ ดัง ค่อไปนี้.

หมวด ๑

จำด้วย ผู้ถูก ฮาจร และ บอย เจ็บ

ข้อ ๑.

บรรดา ทหาร หรือ บุคคล ชนิด อื่น ซึ่ง ทำ การ อยู่ใน กอง ทัพ
ที่ ถูก ฮาจร หรือ เจ็บ ใช้ ดง จะ ต้อง ได้ รับ ความ นับถือ และ ความ
พยายาม เสมอ กัน หหมด ไม่ว่า บุคคล เหล่า นั้น เปน ชาติใด จาก
ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ได้ บุคคล เหล่า นั้น ไว้ ได้ อำนาจ ตน

เสมอ กับ ที่ กล่าว แดว ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ต้อง ทง คน เจ็บ หรือ
คน ถูก ฮาจร ไว้ แก่ ช้าคัก โดย เหตุ จำ เปน แท้ จะ ต้อง ปร้อย เจ้า พนักงาน
พยายาม และ เครื่อง มือ พยายาม มาก น้อย เท่าใด ตาม แต่ ส้มควร แก่
เหตุ การณ์ ใน วิชคัก ไว้ สำหรับ ช่วย ใน การ พยายาม พวค ที่ ทง ไว้ น.

ข้อ ๒.

นอกจาก การ พยายาม ที่ จะ ได้ รับ ตาม ข้อ ที่ กล่าว มา ขาง ตน น
ผู้ บอย ใช้ และ ผู้ ถูก ฮาจร ใน กอง ทัพใด กอง ทัพ หนึ่ง ซึ่ง ตกไป อยู่ใน

อำนาจ ของ ผู้กระทำ สงคราม อีก พวก หนึ่ง เป็น ชะรอย คัก, และ ต้อง ใช้
ข้อ บังคับ กำหนด กฎหมาย ขรรคมดา ซึ่ง ว่า ด้วย ชะรอย คัก สำหรับ พวก
เหล่านี้ ด้วย

แต่ ว่า ผู้กระทำ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย เป็น อิศระ ที่ จะ ยิน ยอม ตกตง
ซึ่ง กัน และ กัน ตาม แต่ จะ เห็น สัมควร ว่า ข้อใด ควร ยกเว้น หรือ จะ
มีความ ตก ตง พิเศษ อย่างใด เฉพาะ สำหรับ แก่ ผู้ ทบวย ใช้ และ ถูก อาวุธ
ผู้กระทำ สงคราม จะ ตก ตง กัน ได้ โดย สดวก ว่า

เมื่อ เสร็จ การ ค่อ สู้ ซึ่ง กัน และ กัน ครั้ง หนึ่ง แล้ว จะ ต่าง ตั้ง ผู้ถูก
อาวุธ ซึ่ง ตก ทง อยู่ใน สันนาม รบ แดก เบียดย ซึ่ง กัน และ กัน

จะ ตั้ง ผู้ถูก อาวุธ หรือ บวย ใช้ ซึ่ง ไม่ ยาก จะ ยึด ชง ไว้ เป็น ชะรอย คัก
กตบ ไป ถิ่น ถาน บ้าน เมือง เมื่อ ได้ วิชา พยายาม จน พวก เหล่า นี้ จะ
เดิน ทาง ได้ หรือ จน หาย แด่ว ที่ เดียว

จะ ตั้ง ผู้ถูก อาวุธ หรือ บวย ใช้ ของ ฝ่าย ข้าศึก ไป ยิง ประเทศ ที่ เป็น
กตาง โดย ความ ยิน ยอม ของ ประเทศ นั้น และ ประเทศ เป็น กตาง ได้
รับ รong แด่ว ว่า จะ กัก คน เจ็บ นน ใจ จน กว่า จะ เสร็จ การ สงคราม

ข้อ ๓.

เมื่อ เสร็จ การ ค่อ สู้ ซึ่ง กัน และ กัน ครั้ง หนึ่ง แล้ว กองทัพ ซึ่ง
ครอบ ครอง สันนาม รบ จะ จด การ ให้ มี ผู้คน หา คน ถูก อาวุธ เพื่อให้
พวก นน ใจ รับ ความ ปก ครอง กับ ทง ผู้ ที่ ตาย แด่ว เพื่อ มี ให้ ถูก ปลด
หรือ อันตราย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด

กับ จะ ต้อง ดู แด ว่า ศัพ ทัง พอง จะ ได้ รับ ความ ครอบ ครอบ โดย ถี่ ถ้วน
ก่อน ทำ การ ผัง หรือ เฝ้า ผู้ ตาย นั้น

ข้อ ๔.

ผู้ กระทำ สังคราม ทุก พวง จะ ต้อง ส่ง บรรดา เครื่อง หมาย ทหาร
หรือ สิ่ง ของ ทหาร ที่ จะ ทำ ให้ ระบุ กำเนิด ได้ ซึ่ง มี อยู่ ตาม ตัว ผู้ ตาย กับ
ทั้ง ราย นาม ของ ผู้ ที่ ถูก บาด แผล และ คน เจ็บ ซึ่ง ตน ได้ มา ไป ยัง
เจ้า หน้าที่ ใน ประเทศ ของ ผู้ เจ็บ ตาย โดย เร็ว ที่ สุด ที่ จะ เป็น ไป ได้

ผู้ กระทำ สังคราม ทุก พวง จะ ต้อง บอก ซึ่ง กัน และ กัน ให้ ทราบ ถึง
การ ผัง ศัพ เฝ้า ศัพ หรือ รายงาน เข้า โรง พยาบาล และ ความ
ตาย ที่ เกิด มี ชน ใน ระหว่าง พวง ที่ ถูก อาวุธ และ เจ็บ บ่อย อื่น อยู่ใน อำนาจ
ของ ตน กับ จะ ต้อง รวบรวม บรรดา สิ่ง ของ เครื่อง ใช้ สำหรับ ตัว สิ่ง
ของ มี ราคา จดหมาย, วัตถุ ซึ่ง จะ หา ได้ ใน สันนาม รบ หรือ สิ่ง
ผู้ ที่ ถูก บาด แผล และ เจ็บ บ่อย อื่น ตาย ไข้ ใน โรง และ กอง พยาบาล ได้ ทั้ง ได้
เพื่อ ที่ จะ ส่ง ของ เหล่า นั้น ไป ยัง เจ้า หน้าที่ ใน ประเทศ ของ ผู้ เจ็บ ตาย
เจ้า หน้าที่ จะ ได้ ส่ง ต่อ ไป ยัง ผู้ ที่ เกี่ยว ของ กับ บุคคล ที่ เจ็บ ตาย

ข้อ ๕.

เจ้า หน้าที่ ฝ่าย ทหาร อาจ บอก บุญ แก่ ราษฎร ที่ มีความ ศรัทธา ใน ทาง
กุศล เพื่อ ให้ ราษฎร ช่วย รวบรวม และ พยาบาล คน เจ็บ หรือ คน ถูก
อาวุธ แห่ง กองทัพ ต่าง ๆ โดยใช้ วิ ธี ให้ ความ ปกครอง พิเศษ หรือ
ให้ รางวัล อย่างใด อย่าง หนึ่ง แก่ ผู้ ที่ รับ มา ทำ การ ตาม ที่ บอก บุญ นั้น เจ้า
หน้าที่ ต้อง เป็น ผู้ ครอบ ครอบ ใน การ ที่ ราษฎร ช่วย ทำ

หมวด ๒

ว่าด้วย กอง และ โรง พยาบาล

ข้อ ๖.

กอง พยาบาล สันนาม ทั้ง ปวง (คือ กอง ซึ่ง สำหรับ จะไป กับ กองทัพใน การ สงคราม) กับ ทั้ง โรง เรือน ชัน อยู่กับ ที่ ซึ่ง ใช้ ใน การ รักษา พยาบาล จะ ต้อง ด้ รับ ความ นับ ถือ และ ความ ปก ครอง จาก ผู้ ที่ กระทำ สงคราม ทั้ง ไป.

ข้อ ๗.

ให้ งัด ความ ปก ครอง ซึ่ง กอง พยาบาล และ โรง พยาบาล จำ จะ ต้อง ด้ รับ ถ้า มี ผู้ อาไ้ รย กอง และ โรง เหล่า นี้ เพื่อ เป็น ที่ กระทำ การ ไต่ ๆ ซึ่ง จะ เป็น อันตราย แก่ ข้าศึก ได้.

ข้อ ๘.

เหตุ ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป ไม่ นับ ว่า เป็น เหตุ ที่ ทำ ให้ ยกเลิก ความ ปก ครอง ซึ่ง โรง พยาบาล หรือ กอง พยาบาล จะ ต้อง ด้ รับ ตาม ข้อ ๖

๑) เหตุ ว่า ผู้ ที่ ทำ การ อยู่ ใน กอง หรือ โรง พยาบาล มี อาวุธ และ ผู้ ที่ ก่อร่าง แล้ว ใช้ อาวุธ เฉพาะ สำหรับ ปอง กัน ตน หรือ ปอง กัน คน เจ็บ และ คน ถูก อาวุธ.

๒) เหตุ ว่า โดย ที่ ไม่ มี คน เจ็บ ชัน ถือ อาวุธ ได้ กอง หรือ โรง พยาบาล มี ทหาร รักษา หรือ ยาม รักษา ยี่ มี หน้าที่ ถูก ต้อง ตาม ข้อ

๓) เหตุว่าไป พบ อาวุธ หรือ กระสุน ที่ หัก ยัก มาจากผู้ถูก อาวุธ
ในโรง หรือ กอง พยาบาล เฉพาะ โดยที่ พวก พยาบาล ยังไม่ทัน ส่ง
สิ่งเหล่านั้นไป ยัง เจ้า หน้า ที่ อันควร

หมวด ๓

ว่าด้วยเจ้าพนักงาน

ข้อ ๘.

บรรดาเจ้าพนักงาน ที่กระทำหน้าที่ เฉพาะแต่ใน การ ยด หาม. ในการ
พาหระ ส่งไป มา และ การ พยาบาล คน ถูก อาวุธ และ คน เจ็บ กับ ทั้ง ผู้ที่
ทำการ อยู่ใน กอง และ โรง พยาบาล ผู้ ส่ง ส่งอน ตำรวจ ที่ ทำการ อยู่ใน
กอง ทักษิ จะ ต้อง ด้ รับ ความ นับถือ และ ความ ปก ครองไม่ ว่า เวลาใด
ถ้า พวก ที่ ถ้าวาด แล้ว ตกไป อยู่ใน มือ ข้าศึก พวก เหล่านี้ ไม่ นับ ว่า เป็น
ชะเลย ศัก

ข้อความ ที่ ถ้าวาด แล้ว ให้ ใช้ ได้ สำหรับ ผู้ ที่ ทำการ ใน กอง รักษา
โรง และ กอง พยาบาล เมื่อ มี เหตุ ที่ ถ้าวาด แล้ว ใน ข้อ ๘ เดช ๒

ข้อ ๙.

ผู้ ที่ ทำการ ใน กอง พยาบาล สมัก ต่าง ๆ อัน รัฐบาล ของ เขา ได้ อนุญาต
แล้ว ซึ่ง มา ทำการ อยู่ใน กอง หรือ โรง พยาบาล แห่ง กอง ทักษิ นั้น ต้อง
นับ ว่า เหมือน กับ บุคคล ที่ ถ้าวาด ใน ข้อ ข้าง บน นี้ แต่ ว่า ผู้ ที่ ถ้าวาด ใน ข้อ
นี้ จะ ต้อง อยู่ ได้ ข้านาจ กฎหมาย และ ข้อ บังคับ ทหาร

ประเทศ ทุ ก ประเทศ ต้อง บอก ให้ ประเทศ อื่น ๆ ทราบ จะ บอก ใน
เวลา ที่ ยัง ตั้ง บัญ ระเบียบ ร้อย หรือ เวลา เริ่ม การ สงคราม ก็ ตาม แต่ ต้อง

ก่อนเวลาที่ จะได้ ใช้ การ จริง ราย นาม บรรดา ตัโมธร์ที่คนได้ อนุญาต และ รับผิดชอบ ขอ ให้ ช่วย ใน การ พยายาม ของ รัฐบาล ใน กอง ทัพ

ข้อ ๑๑.

ตัโมธร์ อัน ประเทศ ซึ่ง เป็น กตางได้ อนุญาต แล้ว จะ อาศัย ให้ เจ้า พนักงาน และ ให้ กอง พยายาม ของ ตัโมธร์ นั้น ไป ช่วย ผู้กระทำ สงคราม ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่งได้ คือ เมื่อได้ รับ อนุญาตโดย แน่ นอน จาก รัฐบาล ของ คน และ ผู้กระทำ สงคราม นั้นได้ แสดง ความ ยิน ยอม แล้ว.

ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ยิน ยอม รับ ความ ช่วย เหลือ จะต้อง แจ้ง ความ ไป ยัง ข้าศึก ให้ ทราบ ใน การ ที่มี ผู้มา ช่วย นั้น เสีย ก่อน ที่ จะ ใช้ แรง ผู้มา ช่วย.

ข้อ ๑๒.

บุคคล ที่ ได้ ถูกร่าง ถึง มาแล้ว ใน ข้อ ๘, ๑๐, และ ๑๑ นั้น ถึงแม้ ว่า จะ ตกไป อยู่ใน มือ ของ ข้าศึก ก็ดี จะต้อง ทำการ ใน หน้าที่ ของ คน สืบ ต่อ ไป ตาม ความ แนะนำ ของ ผู้ ที่ คน ตกไป อยู่ ได้ อำนวย ให้ นั้น ถ้า เมื่อใด การ ช่วย และ การ เชื้อ เพื่อ ของ บุคคล เหล่า นั้น ไม่ เป็น การ จำ เป็น แล้ว จะต้อง ส่ง บุคคล เหล่า นั้น ไปยัง กองทัพ ที่ อยู่ เดิม หรือ กลับ ไปบ้าน เมือง ตาม กำหนด และ หน ทาง ที่ สัมควร แก่ เหตุผล อัน เป็น ไป ใน การ สงคราม นั้น.

บุคคล เหล่า นั้น มี อำนวย ใน ขณะ นั้น ที่ จะ เอา สิ่ง ของ เครื่อง มือ อาวุธ ม้า ี่ ^{4/06/65} ซึ่งเป็น ของ คน โดย เฉพาะ กลับ ไป ด้วยได้.

ข้อ ๓.๓.

ฝ่ายข้าศึกจะต้องให้เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง แก่บุคคลที่กล่าวแต่ใน
ข้อ ๘ เมื่อได้เข้ามาอยู่ใต้อำนาจตน, ให้เสมอกับ เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง
ของเจ้าพนักงานใน กองทัพ ของ ตน อันมี ยศ ชั้น เดียว กับ บุคคล นั้น ๆ.

หมวดที่ ๔.

ว่าด้วย เครื่องใช้ สรรย

ข้อ ๓.๔.

กอง พยาบาล สันนาม ซึ่ง ตกไป อยู่ใน อำนาจ ข้าศึก จะ คง ยึด ถือ
เครื่องใช้ สรรย ทั้ง เครื่อง พานหระไม่ว่า ชนิดใด และ ทั้ง เจ้า พนักงาน กอง
พานหระไว้ใน มือ ตน.

แต่ เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร อัน มี อำนาจ ตาม หน้า ที่ ของ นำ เขา สิ่ง
ของ เหล่า นั้น มา ใช้ ใน การ วิชา พยาบาล คน ใช้ คน ถูก ฮาจุชได้. การ ส่ง
คืน สิ่ง ของใช้ สรรย จะ ต้อง เสนอ ไป โดย วิถี เดียว กับ การ ส่ง พนักงาน
กอง พยาบาล และ ใน เวลา เดียว กัน หรือ ใกล้ ที่ สุด ที่ จะ เสนอ ไป ได้

ข้อ ๓.๕.

ส่วน ใน เรื่อง โรง เรือน และ เครื่องใช้ สรรย ของ โรง พยาบาล อัน อยู่
กับ ที่ ต้อง จัด การ เสนอ ไป ตาม กฎ และ ธรรมเนียม การ สงคราม แต่ ถ้า
สิ่ง เหล่า นั้น ยัง เป็น ของ จำ เปน สำหรับ คน ใช้ คน ถูก ฮาจุช อยู่ ทั่ว ราบ ใด
จะ เอา สิ่ง เหล่า นั้น ไป ใช้ ใน การ ชิน ไม่ ได้ เปน อัน ชาติ

แต่ว่า นายทหาร ผู้นำทัพ มีอำนาจที่จะเอาสิ่งที่กล่าวแล้วไปใช้ในทางอื่น เมื่อมีเหตุผลอันจำเป็นโดยแท้ตาม การ ส่งคราม แต่เมื่อผู้บัญชาการให้คนใช้แต่ละคน ถูก อาวุธ ซึ่ง อยู่ใน โรง เรือน เหล่า นั้น ได้ ความ ร่วม เย็น ใน ที่ อื่น โดย แน่ นอน แล้ว.

ข้อ ๑๖.

เครื่องใช้ ด้วย ของ สภา การ อนุเคราะห์ ซึ่งได้ รับ อนุญาต ให้ ทำ การ โดย สัญญา นี้ และ เป็น ไป ตาม ข้อ บังคับ ที่ สัญญา นี้ ได้ กำหนด แล้ว ต้อง นับ ว่า เป็น กรรมสิทธิ์ ของ บุคคล และ โดย เหตุ นั้น พ้น จาก ความ รบ กวนไม่ ว่า ใน เหตุ การ ไต ๆ เว้น เสีย แต่ อำนาจ เรียก เกณฑ์ สิ่ง ของ ซึ่ง ยอม ให้ ผู้ กระทำ ส่งคราม มี ได้ ตาม กฎ และ ขรรณนิยม การ ส่งคราม.

หมวด ๕.

ว่าด้วย กอง พาหนะ ซึ่งใช้ ส่ง คน เจ็บ กลับ บ้าน เมือง

ข้อ ๑๗.

บรรดา กอง พาหนะ ซึ่ง ใช้ ใน การ ส่ง คน เจ็บ กลับ บ้าน เมือง จะ ต้อง ได้ รับ ความ นับ ถือ อย่าง เดียว กับ กอง พยาบาล สยาม เว้น เสีย แต่ เมื่อ มี เหตุ ตาม ข้อ ความ พิเศษ ดัง ต่อไป นี้.

๑) เมื่อ ผู้ กระทำ ส่งคราม ไป พบ กอง พาหนะ ชนิด นี้ เข้า เมื่อใด และ มี เหตุ จำเป็น ตาม การ ส่งคราม แล้ว อาจ เรียก เรียก ได้ และ รับ คน เจ็บ คน ถูก อาวุธ ที่ มี อยู่ ใน ไป เอง

๒) เมื่อกระทำเช่นนั้นแล้ว การจำแนกที่จะต้องตั้งพนักงานพยาบาล ไปยังถิ่นตามที่ได้กล่าวในข้อ ๓๕. จะต้องขยายไปถึงบรรดาทหารที่ทำการอยู่ในกองพาหนะนั้น หรือซึ่งเป็นกองรักษาพาหนะซึ่งได้รับคำสั่งให้ทำการนั้นโดยวิธีอื่นถูกต้อง.

การจำแนกที่จะต้องตั้งเครื่องใช้ส้วมในการพยาบาลนั้นตามที่กล่าวในข้อ ๓๔. จะต้องขยายใช้สำหรับรถไฟ เรือเดินตามลำน้ำ ที่ได้จัดขึ้นเป็นพิเศษสำหรับการส่งคนเจ็บ กับทั้งสำหรับเครื่องใช้ส้วมทุกอย่างในการขับรถม้า รถไฟ เดินเรือ ซึ่งเป็นรถและเรือธรรมดาแต่เป็นกรรมสิทธิ์ของกองพยาบาล.

รถของทหาร ซึ่งไม่ใช่เป็นของกองพยาบาล จะจับกุมได้ทั้งเครื่องรถ เครื่องม้าด้วย

ส่วนพนักงานฝ่ายพลเรือนทั้งเครื่องพาหนะต่าง ๆ ที่ได้มาโดยวิธีเกณฑ์ รวมทั้งเครื่องใช้ในการรถไฟ และเรือที่เอามาใช้สำหรับการส่งคนเจ็บ จะต้องเป็นไปตามกำหนดกฎหมาย ธรรมดา.

หมวด ๖.

ว่าด้วยเครื่องหมาย

ข้อ ๓๗.

เพื่อแสดงความนับถือต่อประเทศผู้วิตเซอร์แลนด์ เครื่องหมายพิเศษอันมีกากระบาดแดง อยู่กลางพื้นขาว ซึ่งเป็นไปโดยสลับลีของเฟเดอเรชันนั้น^{14/06/25} เป็นเครื่องหมายของการพยาบาลในกองทัพทั่วไป

ข้อ ๑๘.

เครื่องหมาย ให้ มี อยู่ ที่ ซึ่ง ที่ ปดอกแขน และที่ ตั้ง ของ อัน เกี่ยว
ข้อง ในการ พยายาม ทิ้งไป เมื่อ ได้รับ อนุญาต จากเจ้า หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร
อัน ถูก ต้อง แล้ว

ข้อ ๒๐.

บรรดา พนักงาน ที่ ได้รับ ความ ปกครอง พิเศษ ตาม ข้อ ความ
ใน ข้อ ๘ ตอนที่ ๑ ใน ข้อ ๑๖ และ ๓๓ ต้อง สวม ปดอกแขน มี กา
กะ บาต แดง บน พัน ขาว ที่ แขน ซ้าย, ปดอกแขน นั้น ต้อง ได้รับ จาก เจ้า
หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร อัน ถูก ต้อง และ เจ้า หน้า ที่ ได้ ตัด ตรา เป็น สำคัญ แล้ว
และถ้า ผู้ ที่ มา ทำ การ อยู่ ใน กอง พยายาม ของ กองทัพ ไม่มี เสื้อ ทหาร แล้ว
ต้อง ให้ ได้รับ หนังสือ สำคัญ ประจำ ตัว ด้วย

ข้อ ๒๑.

ซึ่ง เครื่องหมาย ของ ตัวยูเนียน จะ ชัก ขึ้น ได้ แต่ ณ กอง หรือ โรง เรือน
พยาบาล ซึ่ง ซึ่ง นั้น บังคับ ผู้ คน ให้ นับถือ และ เมื่อ เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย
ทหาร ได้ ยิน ยอม แล้ว ต้อง ให้ มี ซึ่ง สำหรับ ซาก ซึ่ง กอง หรือ โรง พยาบาล
นั้น ช่วย ประจำ อยู่ คู่ กัน ด้วย

แต่ เมื่อ กอง พยาบาล ไต่ ตก ไป อยู่ ใน ซ้ำนาจ ซ้ำคัก แล้ว จะ ชัก ได้ แต่
เงาะ ของ กา กะ บาต แดง เท่านั้น คตอต เวลา ที่ อยู่ ใน ซ้ำนาจ ซ้ำคัก

ข้อ ๒๒.

กองพยาบาลต่าง ๆ ของประเทศที่เป็นกลาง ซึ่ง ตาม กำหนดใน ข้อ ๑๑ ได้รับ อนุญาตให้มา ช่วย พยาบาล จะต้อง ชัก ชง สำหรับ ชาติ ที่ คน ช่วย พร้อม กับ ชง กา กะ บาต แดง.

ให้ ใช้ ความใน ภาค ที่ ๒ ของ ข้อ ข้าง บน นี้ สำหรับ กอง พยาบาล จำ พวก นี้ ด้วย.

ข้อ ๒๓.

เครื่องหมาย กา กะ บาต แดง อยู่ บน พน ธาตุ และ คำว่า 'กา กะ บาต แดง' หรือ 'กา กะ บาต เหนือ' จะ ใช้ ได้ แต่ สำหรับ บ้อง กัน และ ทำให้ เห็น กอง และ โรง พยาบาล กับ พนักงาน และ สิ่ง ของ ที่ อยู่ ใต้ ความ บ้อง กัน ของ สัญญา นั้น เท่านั้น ไม่ ว่า ใน เวลา สงบ เวียน ร้อย หรือ ใน เวลา สงคราม

หมวด ๗.

ว่าด้วย การ กระ ทำ คาม และ รั ก ษ า สัญญา

ข้อ ๒๔.

บรรดา ข้อ ความ ที่ กล่าวไว้ ใน สัญญา นี้ นับ ว่า เป็น การ จำ เปน แต่ เฉพาะ แก่ บรรดา ประเทศ ที่ ได้ เห็น สัญญา, ใน ขณะ เมื่อ เกิด สงคราม ขึ้น ใน ระหว่าง ๒ ประเทศ หรือ หลาย ประเทศ ใน หมู่ ที่ เห็น สัญญา ข้อ ความ ต่าง ๆ ที่ ว่า มา แล้ว นับ ว่า ไม่ จำ เปน โดย ทันที ถ้า ผู้ กระ ทำ คัก ฝ่าย ไต ฝ่าย หนึ่ง เป็น ประเทศ ที่ มิ ได้ เห็น สัญญา

ข้อ ๒๕.

แม่ทัพ ของ ผู้กระ ทำ สงคราม มี อำนาจ ที่ จะ คุม แต่ ให้ การ เปรน ไข ไม่ ตาม สัญญา โดย ทะเยอียด หรือ ถ้า มี เหตุ แปลก พลาด ที่ ไม่ ได้ ถ่วง ใจ ใน สัญญา จะ สั่ง การ อย่าง ไต ก็ ได้ ถ้า มี คำ สั่ง จาก รัฐบาล ของ คน และ ถูก ค้อง กับ ความ ประสงค์ และ ความ ถิ่น ที่ มี อยู่ใน สัญญา นี้.

ข้อ ๒๖.

รัฐบาล ที่ เห็น สัญญา จะ ต้อง จัด การ สั่ง สอน บรรดา ทหาร และ ผู้ที่ จะ ไป รับ ความ ปกครอง เปรน พิเศษ ให้ ทราบ ความ ใน สัญญา นี้ และ จะ ได้ บอก ให้ ทราบ กัน ต่อ ๆ ไป จน ถึง ชาว บ้าน ราษฎร.

หมวด ๘.

ว่า ด้วย การ ห้าม ใช้ ชื่อ ความ ความ สัญญา ใน ที่ ผิดและ ทำ การ ดบ ด้าง สัญญา

ข้อ ๒๗.

บรรดา รัฐบาล ที่ เห็น สัญญา ซึ่ง ยัง มิ ได้ ทำ กฎหมาย ให้ เพียง พอ ใน เวลานี้ รับ ว่า จะ จัด การ หรือ แนะนำ ให้ ที่ ประชุม ออก กฎหมาย ใน เมือง คน จัด การ ออก กฎหมาย ห้าม ปราบ มิ ให้ บุคคล หรือ สโมสร อื่น ๆ นอก จาก ผู้ที่ มีความ ชอบธรรม ตาม สัญญา นี้ ใช้ เครื่องหมาย หรือ จด ชื่อ “ กากะบาดแดง ” หรือ “ กากะบาดเข็นควา ” สำหรับ เพื่อ ประโยชน์ ใน การ ค้าขาย ใช้ หมาย ชื่อ ร้าน หรือ หมาย ชื่อ ผู้ ค้าขาย

การห้ามมิให้ใช้เครื่องหมาย หรือจุด ชื่อ ที่ ถ้าว มา น จะ ต้อง
เริ่ม ต้น แต่ เมื่อ เจ้า หน้า คี ออก กฎหมาย ทุก ๆ แห่ง จะ กำหนด แต่ ถึง
อย่างไรไม่ให้ ซ้ำ กว่า ๕ ปี ภาย หลัง ที่ จะ ตง มี อ ใช้ ข้อ ความ ใน สัญญา
เมื่อ ได้ ใช้ สัญญา แล้ว ถ้า ผู้ใด ใช้ เครื่อง หมาย ร้าง หรือ หมาย ผู้ ค้า
ขาย ผิด กับ ข้อ ห้าม ที่ ถ้าว แล้ว ต้อง นับ ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิด กฎหมาย.

ข้อ ๒๗.

ถ้า กฎหมาย ทหาร ยัง ไม่ เพียง พอ รัฐบาล ที่ ได้ เห็น สัญญา รับ รอง
ว่า จะ ออก กฎหมาย หรือ แนะนำ ให้ ที่ ประชุม ออก กฎหมาย ใน ประเทศ
ของ คน จิต การ ออก กฎหมาย ห้าม ปราบ มิให้ บุคคล ผู้ หนึ่ง ผู้ใด
กระทำ อัน ตราย และ การ ดู ร้าย ต่อ ผู้ ถูก อาดูง และ คน เจ็บ ใน เวลา สงคราม
กับ ทั้ง สำหรับ ที่ จะ ตง โทษ ต่อ ผู้ ซึ่ง ใช้ ชง หรือ ปลดออก แขน ภาวะ มาดแดง
แทน เครื่อง หมาย ทหาร ใน หมู่ ทหาร หรือ บุคคล อื่น ๆ ที่ ไม่ ได้ รับ ความ
ปกครอง พิเศษ ตาม สัญญา.

รัฐบาล ทั้ง หลาย จะ บอก ให้ กัน และ กัน ทราบ โดย บอก ไป ยัง
ที่ ประชุม สวิสคอน เฟเดอเรชัน ถึง การ ที่ ได้ ทำ ไป ใน การ ห้าม ปราบ ทั้ง
หลาย นั้น ไม่ ให้ ซ้ำ กว่า ๕ ปี ภาย หลัง ที่ ได้ ตกลง สัญญา แล้ว.

ว่า ด้วย การ ทวี ไป.

ข้อ ๒๘.

สัญญา จะ ต้อง ได้ รับ ความ ตกลง อย่าง เร็ว ที่ สุด. โบ ตกลง ว่า
ใช้ ได้ นั้น ต้อง ส่ง ไป ยัง เมือง เบอรั่น

เมื่อมีการตกลงครั้งใดแล้ว จะต้องทำรายงาน แด่ส่งสำเนา รายงาน นั้นไป ยัง ประเทศ ต่าง ๆ ที่ ได้ เห็น สัญญา ทุก ประเทศ.

ข้อ ๓๐.

สัญญาจะต้องเริ่มใช้ โดยจริง ใน ประเทศ ทุก ประเทศ ๖ เดือน ภาย หลัง เวลา ที่ ประเทศ นั้น ส่งไป ตกลง.

ข้อ ๓๑.

สัญญาเมื่อตกลงแล้ว นับว่าแทนสัญญาลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม คฤศศักราช ๑๙๖๔ ใน ราชการ ที่มี ไป มา ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง ที่ ได้ เห็น สัญญา สัญญา ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม คฤศศักราช ๑๙๖๔ คงใช้ต่อไป เมื่อมีการเกี่ยวข้องกับ ประเทศ ที่ ได้ เห็น สัญญา ครั้ง นั้น และ ประเทศ ที่ ไม่ ตกลง สัญญา ฉะนั้น.

ข้อ ๓๒

บรรดา ประเทศ ทั้งปวง ที่ ได้ มี ผู้แทน มา ใน ที่ ประชุม ซึ่ง ได้ หนึ่ง ที่ เมือง เยนีวา แต่ วันที่ ๓๓ มิถุนายน คฤศศักราช ๑๙๖๖ หรือ ประเทศ อื่น ที่ มิได้ ส่ง ผู้แทน มา ณ ที่ ประชุม ครั้ง นี้ แต่ ได้ เห็น สัญญา ปี ๑๙๖๔ จะ เห็น สัญญา นี้ เมื่อใด ก็ ได้ จนถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ข้าง หน้าที่ ถัด ที่ สุด.

ประเทศ ต่าง ๆ ที่ มิได้ เห็น สัญญา นี้ ภายใน วันที่ ๓๓ ธันวาคม คฤศศักราช ๑๙๖๖ อาจ จะ มา ยินยอม เข้า ด้วยใน สัญญา ภาย หลัง ได้ ถ้า เช่น นั้น ต้อง มี จดหมาย ไป ยัง ที่ ประชุม สวิสคอนเฟเดอเรชัน ถึง การ ที่ จะ

ยินยอม เข้าด้วยในสัญญาที่ประชุม ที่กล่าวมาแล้ว จะ มออกไปยัง
ประเทศ ทุก ประเทศ ที่ ได้ เช่น สัญญา

ประเทศ อื่น ๆ นอก จาก ที่ กล่าว แล้ว จะขอ เข้าด้วยในสัญญา โดย
วิธีเดียวกับ ที่ กล่าว มา ก็ได้ แต่ เมื่อ ขอ แล้ว จะ ตกลง นับ ว่า เป็น เข้า
ในสัญญาด้วย ต่อ เมื่อ พัน ปี หนึ่ง ไป แล้ว ภาย หลัง เวลา ที่ ขอ และ
ถ้า ใน ระหว่าง ปี นั้น ไม่มี ประเทศใด ที่ ได้ เช่น สัญญา ร้อง ขัด ข้อง

พ.ศ. ๓๓.

ประเทศ ทุก ประเทศ ที่ ได้ เช่น สัญญา อาจยก เด็กสัญญา นี้ เสียได้ การ
ยก เด็ก นับ ว่า เป็น จริง เมื่อ มี หนึ่ง ภาย หลัง เวลา ที่ ประเทศ นั้น จะ
เขียน จดหมาย มา ยัง ที่ ประชุม สวิตส์คอน เฟเดอเรชัน ขอ ยก เด็ก สัญญา
ที่ ประชุม ที่ กล่าว แล้วจะมออกไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ ได้ เช่น สัญญา ทุกประเทศ
การ ยก เด็ก นั้น จะ นับ ว่า เป็น ไป แต่ เฉพาะแก่ ประเทศที่ขอยก เด็กเท่านั้น
ตามที่ ตกลง กัน นี้ ผู้แทน ประเทศ ทั้งปวง ได้ ตกลง นาม ใน สัญญา นี้
และได้ ประทับตรา ของ ตนไว้ เป็น สำคัญ

ทำ ที่ เมือง เยนีวา วันที่ ๓๕ กรกฎาคม คฤศศักราช ๑๙๐๖ เป็น ฉบับ
เดียว ซึ่ง จะ เก็บไว้ ณ ที่ เก็บ หนังสือ ของ สวิตส์คอน เฟเดอเรชัน ส่วน
สำเนา ซึ่ง จะ ได้ ตรวจ ว่า ถูก ต้อง แล้ว จะ ส่ง ไป ยัง ประเทศ ทุก ประเทศ
โดย ทาง ทูต

แทน ประเทศ เยอรมัน

14/06/2555 พ. บิวโต.

ฟ. ม็อนตอยเฟด.

วิลดาเวต.

ซอร์น

แทน ประเทศ ฮาร์ยันดิน

เฮนริก, เบ. โมเรโน.

พรอนโค โมดินา ซาตาต.

แทน ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารชน ไฮด์เดอ์.

แทน ประเทศ เบลเยียม.

เคานต์ ยี. เดอ ค' แซร์เคดจ์.

แทน ประเทศ บัดกาเรีย.

ดอช เคอร์ รุชเซฟ.

นายร้อย เอก ชีร์มานอฟ.

แทน ประเทศ ชีต.

เฮา กูตัง เอกวารด์.

แทน ประเทศ จีน.

ดูเซง เซียง.

แทน ประเทศ กองโก

เคานต์ ยี. เดอ ค' แซร์เคดจ์.

แทน ประเทศ เกาหลี

กาโต ตซุเนทาคา.

แทน ประเทศ เดนมาร์ก

ช. เตาบ์.

แทน ประเทศ สเปน

เคานด์ เดอร์ บาเกอร์.

แทน ประเทศ อเมริกาเหนือ

จ. ม. แครี แซงเจอร์.

ซี. เอส. สเปร์.

เย. โอ. เบเดวิดส์.

ชาร์. เอ็ม. ไฮร์ด.

แทน ประเทศ บราซิล

ซี. เจม กรูเบอร์ - กร็อบฟ์.

นายพันเอก โรเบอร์โต ตอร์ม บ็อยล์ส์กี.

เดยตาโอ ด' อัดไมดา.

แทน ประเทศ เม็กซิโก

โยเส เอ็ม. เปเรส.

แทน ประเทศ ฝรั่งเศส

เรอูชาด.

เฮต. เวโนดส์.

เฮต. โอดิวิเย.

14/06/2005 เอ. โปซา.

แทน ประเทศ อังกฤษ

ยอน ซี. ฮาร์ดา.

เต อี. ฮอดเจนต์.

ยอน เฟอร์ด.

คัม เบอดยู. ยี. แม็กเฟอร์สัน.

แทน ประเทศ กรีน

มิเชล เคเบคย์.

แทน ประเทศ คิวติ มาตา

มานูเอล ฮาร์โรโย.

เฮซ วิสต์เวสต์.

แทน ประเทศ ฮอลแลนด์

ฮอดส์คาร์ เฮอเปด.

แทน ประเทศ อิตาลี

เมารีย์.

เย. วันโดเน.

แทน ประเทศ ญี่ปุ่น

กาโต ตซุเนทาดา.

แทน ประเทศ ตุรกี

เศานต์ เย. เดอวี ต' แชร์เคตต์.

แทน ประเทศ มอนเตเนโกร

เอ. โอคิเย.

นายพันเอก ม. ยูร์เซ.

แทน ประเทศ นอร์เว

ฮานส์ ตาเอ.

แทน ประเทศ นิเกอแลนด์

เดน แบร์ ปอวตุเกต.

คองเย.

แทน ประเทศเปรู

กุสต์ตาโว เตอ ตา ฟูเอนเต.

แทน ประเทศ เปรูเซีย

ม. ซาหมัคคาน.

แทน ประเทศ โปตุเกส

อັตเบอร์โต ล' โอติเวยรา.

โยเซ นิโคเลา ราโบไซ โปเตลไฮ.

แทน ประเทศ รุเมเนีย

ตอกเตอร์ ซาเซ สเตฟานส์โค.

แทน ประเทศ รูเซีย

14/06/2565 มาร์เตนส์.

แทน ประเทศ เซอร์ เวีย
มิดาน ส.ค. มาร์ โกวิท,
ดอกเตอร์ โรมัน ซอนเดอร์ เมเยอร์.

แทน ประเทศ สยาม
จรรยา.
โคราจีโอโน่ ค' โอเรตตี.

แทน ประเทศ สวีเดน
โอสทฟ เซอเรนเซน.

แทน ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์
เอ. โอดิเย.
นาย พันเอก มยุร์ เซ.

แทน ประเทศ อูรูกว
อ. เฮโรซา.

ตำแหน่งตรวจ ถูก ค้าง ตัว
(ตงนาม) กราฟฟีน่า.

เดชานุกการแพนงไปตติค สวิตเฟเดอเรชัน เบอรัณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม

คฤสศคักราว ๓๘๖๖

รายงาน ประชุม แกะ ไข เพิ่มเติม
สัญญา นานา ประเทศ เมือง เยนีวา
(เยนีวา คอนเวนชัน)

การประชุม ซึ่งที่ประชุม สวิสคอน เฟเดอเรชันได้ แนะนำให้ มีขึ้น เพื่อ
ที่จะ แกะ ไข เพิ่มเติม สัญญา นานา ประเทศ ซึ่ง ลง วันที่ ๒๒ สิงหาคม
คริสต์ศักราช ๑๙๖๔ (ตรง กับ พุทธศักราช ๒๕๐๗) ว่าด้วยการ
บำบัด ความทุกข์ ของ ทหาร ที่ ถูก อารูช ใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม ได้ มา
พร้อมกัน ณเมือง เยนีวา เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน คริสต์ศักราช ๑๙๖๖
(ตรง กับ พุทธศักราช ๒๕๐๙) ประเทศ ต่าง ๆ ดัง จะ ได้ กล่าว นาม ต่อไป
ได้ มา เข้าใน ที่ ประชุม และได้ ส่ง ผู้แทน มา ณที่ ประชุม ดัง ต่อไป นี้
ประเทศ เยอรมัน

อ เดอ บิวโต ข้าราชการ กระทรวงวัง ชั้นที่ ๒ (เซมเบอร์ เดน)
อรรคราชทูต ประจำเมือง เบอร์ลิน

นายพลตรี บารอน เดอ มอนตอยเฟล

นายแพทย์ใหญ่ คอกเตอร์ วิดตาเรต (มียศ นายพลตรี)

คอกเตอร์ ชอร์น อาจารย์ สอน กฎหมายใน วิทยาลัย เมือง บอน

อัยการ 14/06/2565

วิมลทิน ฮอร์ยันติน

ม. ซองริก. เบ. โมเรโน อรรคราชทูต ประจำเมืองเบอร์น
ม. โมล์นา. ซาลาส กงซูล เยนเวลาด ใน สวิต เซอร์แดนส์

ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารอน ไฮคเตอร์ เดอ เอเกเรก เอชัวร์ เกนซ์ไคน์ อรรคราชทูต
ประจำเมืองเบอร์น

เซวาลิเย โยเซฟ คูเวียล นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพ ฮอลันดา
—ฮังการี หัวหน้านายทหาร กองพยาบาล แต่หัวหน้าแผนกที่ ๑๔
ใน กระทรวง กระจกใหม่

ม. ฮาร์ทซ์ เอคเตอร์ เดอ เมเซนเซฟฟ์ นาย พันโท กรม เสนาธิการ
ทหารบก

ดอกลี เคอร์ ฮัตเฟรด ชักกิง นายพันโท หัวหน้าแพทย์ ใน กองทหาร
ประจำเมือง ซาลาสเบอร์ก.

ประเทศ เบลเยียม

นาย พันเอก เคานต์ เดอ คู แซร์เคดส์ กรม เสนาธิการ ทหารบก
เสนาธิการ มณฑลทหารบกที่ ๔.

ดอกลี เคอร์ เอ. เดดดองวี นายแพทย์ประจำ กรมทหาร คาบิเนียร์.

ประเทศ บัลแกเรีย

ดอกลี เคอร์ มารีนิ รูซเซฟ หัวหน้ากองพยาบาล.

นายร้อยเอก บอริส ชีร์มานอฟ กรม เสนาธิการ ทหารบก.

ประเทศ ชีต

ม. เอากุสต์คัง เอคควาร์ดส์ อรรถราชทูต.

ม. ซารดส์ ชัคเคอร์มัน กงซูล ของ ประเทศ ชีต ที่ เยนีวา.

ประเทศ จีน

ดูเซงเซียง อรรถราชทูต ประจำ กรุงเซ็ก.

อู เวิน ไค เลขาธิการ ต่อกานทูต กรุงเซ็ก.

โย เซา เยอ เลขาธิการ ราชทูตจีน พิเศษในประเทศ ยุโรป.

ประเทศ คองโก

นายพันเอก เคานต์ เดอ ตู แซร์เคดส์ เลขาธิการ มณฑลทหาร
บกที่ ๕ ประเทศ เบลเยียม.

ดอกลเคอร์ อ. เดอคองร์ นายแพทย์ กรม ทหาร คาบิเนียร์ ของ
ประเทศ เบลเยียม.

ประเทศ เกาหลี

ม. กาโต คซุนทาคา อรรถราชทูต ยี่บุน ประจำ กรุง บว็ล เซดส์.

ม. โมโตยิโร อากาซึ นาย พันเอก ทหาร ราม.

ดอกลเคอร์ เฮยย็โร ฮังจา นายแพทย์ใหญ่ชั้นที่ ๓ (ยศ พันเอก)

ปรีนซ์ ซาเนเคอ อิตซึโย นายเรือ เอก ผู้ช่วย.

ม. มาซาโนซุเก อากิยามา หมอ กฎหมาย ที่ ปรึกษาใน กระทรวง
กระดาโหม ประเทศ ญี่ปุ่น

ประเทศ เดนมาร์ก

ม. เลาบ์ นายแพทย์ใหญ่ หัวหน้า กรม แพทย์ ทหาร บก.

14/06/2565

ประเทศ สเปน

ม. ซิตเวรีโอ เดอ บากูเออร์ อี คอรัซึ่ แควนตี ออฟ บากูเออร์ ราชทูต.
 ดอน โยเซ่ ยอฟรี มอนโตโย นายพันเอก กรมเสนาธิการทหาร
 บก องครักษ์เสนาบดีกระต่าโหม.

ดอน โยฮาคิน คอรัเต้ บาโยนา ผู้ช่วยจาร์วัตชั้นที่ ๑ ใน
 กองพยานาททหาร บก.

ประเทศ อเมริกาเหนือ

ม. วิดเดียม แครี่ แซงเงอร์ เดิม เปน ปลัดทูตฉลอง กระทรวง กระ
 ต่าโหมในประเทศ อเมริกา.

นายพด เรือตรี ซาร์ตส์ เอ็ด สเปร์ ผู้บังคับการ โรงเรียน นายเรือ.

นายพดตรี ยอร์ช บี เดวิด เจ้ากรมพระธรรมนูญทหาร บก.

นายพดตรี โรเบอรัค เอม โอเรย์ตี นายแพทย์ใหญ่ในกรมทหารบก.

ประเทศ บราซิล

คอกเตอรั คาร์โลส เอม กูเบอร์ กรือปฟ์ อุปทูตประจำ
 เมืองเบอร์น์.

นายพันเอก กองทหารช่าง โรเบอรัค ตอมบือฟส์กี เดอ์ตาโย คี
 อัดไมคา ผู้ช่วยฝ่ายทหารบก ในสถานราชทูตบราซิล ประจำเมืองเบอร์น์

ประเทศ เม็กซิโก

นายพดตรี โยเส่ มาริยา เปรเด.

ประเทศ ฝรั่งเศส

ม. เรอูอาต เอก อรรถกฤต ประจำ เมือง เบอรั่น.

ม. หลุย เว โนลต์ สมาชิก สโมสร "อินส์ติตูด เดอว์ ฟรานซ์"

ยศ อรรถราชทูตที่ ปฤฤษ . กฎหมายใน กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ โปรเฟสเซอร์ ในโรงเรียน กฎหมายที่ปารีส.

ว่าที่ นาย พันเอก กอง หนุนทหาร บนใหญ่ โฮตวิเย.

นาย แพทย์ ใหญ่ ชั้นที่ ๒ โปซา

ประเทศ อังกฤษ

นาย พลตรี เซอร์ ยอน ฮาร์ตต์ ฮาร์ตา เค. ซี. เอ็ม. บี., เค. ซี. ไอ. อี., ซี. บี.

โปรเฟสเซอร์ โทมัส เฮอร์คิน สอดเด็นต์ เค. ซี. ดี. ซี. เฮด.

เซอร์ ยอน เฟอรัล ซี. บี.

นาย พันโท วิดเดียม กรานด์ แมกเฟอรัช ซี. เอ็ม. บี., ฮาร์ เอ. เอ็ม. ซี.

ประเทศ กรีซ

ม. มิเซด เคเบต ยี่ โปรเฟสเซอร์ กฎหมายนานาประเทศ แห่งวิทยาลัย เมือง เบอรั่น.

ประเทศ คอติมาดา

ม. มานูเฮด ฮาร์ โรโย อูปรทูต ประจำ เมือง ปารีส.

ม. เฮนรี่ บิลล์ว็ลด์ กงสุล เยนรเวด ประจำ เมือง เบอรั่น. อยุ่ที่ เย นัว.

ประเทศ ฮอนดูรัส

ม. ฮอสการ์ เฮอเปต กงซุด เยเนราด ประจำเมืองเบอร์ัน.

ประเทศ อิตาลี

มาร์ควิสต์ รอย เมาริย์ คี คาสเตด เมาริย์ นายพันเอก รับตรา
เชนค้ มอริส และเชนค้ตาซาร์ ชั้นที่ ๒.

นายพลตรี เยียววณัน วันโดเน แพทย์ตำรวจดีใหญ่กองพยามาต.
ทหารบก ได้รับตรา มงกุฏ อิตาลี ชั้นที่ ๓.

ประเทศ ญี่ปุ่น

ม. กาโต ตซุเนทาคา อรรค ราชทูต ประจำกรุง บรีดเซดส์.

ม. โมโตยิโร อากาชิ นายพันเอกทหารราบ.

คอกเคอร์ เอยิโร ซากา นายแพทย์ใหญ่ (ยศ พันเอก)

ปรินซ์ ซาเนเตรุ อิตซึโย นายเรือเอกผู้ช่วย (ยศ พันโท)

หมอกงกุฏหมาย มาซาโนซุเก อากิยามา ที่ปลุกษาณ กระทรวง
กระดาโหม.

ประเทศ ตุรกี

นายพันเอก กรมเสนาธิการทหารบก เคานต์ เคอ คี แซร์เคดส์
เสนาธิการ มณฑล ทหารบกที่ ๕ ประเทศเบลเยียม.

คอกเคอร์ ฮา. เดดคองร์ นายแพทย์ ประจำ กรมทหาร คาร์บีเนีย
ประเทศเบลเยียม.

ประเทศ มอนเตเนโกร

ม. เอ. โอดีเย อัครราชทูต ของ สวิตเซอร์แลนด์ ประจำ
ประเทศ รัสเซีย.

นาย พันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทหารบก ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์.

ประเทศ นิกاراกัว

ม. ออสการ์ เฮอเปด กงสุล เยนเวราต ของ ประเทศ ฮอนดูรัส ประจำ
เมือง เมอร์น.

ประเทศ นอร์เว

นาย ร้อยเอก ตาเอ กองพยาบาลทหารบก ประเทศ นอร์เว.

ประเทศ นีเทอแลนด์

นาย พลโท กองหนุน ของ เกียร์ เย. เซ. เซ. เดนแบร์ ปอร์
ตุเกด สมาชิก รัฐมนตรี สภา.

นาย พันเอก อ. อ. เย. คองเย นายแพทย์ใหญ่ ประเทศ เปรู.

ม. กุสตาโว เดอ ตา ฟูเอนเต เลขานุการ ชั้นที่ ๑ สถานทูต เปรู
ที่ ปารีส

ประเทศ เปอร์เซีย

ม. ซาหมัด คาน มอมตาด-โฮสต์-สังัดาน อัครราชทูต ประจำ
เมือง ปารีส ๐๖/๒๕๖๕

ประเทศโปตุเกส

ม. ชาตเบอร์โต ด'โอดีเวรรา อรรคราชทูตประจำเมืองเบอรัล

ม. โยเซ นิโคเลา ราไปโซ-โบเคตโฮ นายพันเอกทหารราบ
แต่เดิม เบนส์มาชิก ที่ประชุม ปาร์ตี้เมนต์ ผู้บังคับการ โรงเรียนทหารบก
ที่ดิสบอน.

ประเทศรูเมเนีย

ดอกลเคอร์ ชาเซ สเคฟาเนสโก นายพันเอก กองหนุน.

ประเทศรูเซีย

ม. เดอ มาร์เตนต์ สมาชิก แห่งที่ ประชุม ปลุกษา ราชการ ใน กระ
ทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ รูเซีย.

นายพลตรี เยร์ โมตอฟ กรมเสนาธิการ ทหารบก รูเซีย.

ดอกลเคอร์ ชูบเนต (ยศ นายพลตรี)

ม. เดอ เกรเดน โปรเฟสเซอร์ ในวิทยาลัย แพทย์.

ม. เย อารชินนิคอฟ นายพันโท อาจารย์สอน กฎหมาย นานา
ประเทศ ณ โรงเรียนทหารเรือ ชั้นสูง ที่ เซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก.

ม. ออ กูเซกอฟ ผู้แทนสภา กษัตริย์.

ประเทศเซอร์เบีย

ม. มิถาน สด. มาร์โกวิช เลขาธิการใหญ่ ใน กระทรวง ยุติธรรม

นายพันเอก ดอกลเคอร์ ซอนเดอร์เมเยอร์ หัวหน้ากองพยาบาล

ใน กระทรวงสาธารณสุข.

ประเทศ สยาม

หม่อมเจ้าจรรยา อุปทูตประจำเมือง ปารีส์.

ม. โคราจีโอเน่ ตู โอเรตตี ที่ ปรุกษาสถานทูต ปารีส์.

ประเทศ สวีเดน

ม. เซอเรนเซน นายแพทย์ใหญ่ ใน กองพลที่ ๕.

ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์

ม. โอคิเย อรรถราชทูต ประจำประเทศ รุเซีย.

นายพันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพบก สวิส.

อูรูเกว.

ม. อาเดกซานดร์ เฮโรซา อุปทูตประจำเมือง ปารีส์.

ได้ ประชุมพร้อม กัน หลายครั้ง เป็นลำดับ แต่วันที่ ๓๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๕ กรกฎาคม คฤตศักราช ๑๘๐๖, ที่ ประชุมได้ สันทนา แดตกตงร่าง สำเนาหนังสือสัญญา ซึ่ง จะ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม คฤตศักราช ๑๘๐๖ แต่จะ นำร่าง นั้น ให้ผู้แทนรัฐบาลต่าง ๆ เช่น นามลงเป็นสำคัญ.

นอกจาก นั้นตาม ที่ได้ มีไว้ใน สัญญา ว่าด้วย การ ที่จะ บัด เบ้า การ ทั้ง เตียงใน ระหว่าง นานา ประเทศ ให้ ส่งบไปโดย อากาการ เวียบร้อย ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม คฤตศักราช ๑๘๑๘ บทที่ ๑๖ ว่า อนุญาตโดย ศุดาการ เปนอิสระอย่าง ดี ที่ สุด และ เปน วิธี ที่ ยุติธรรม ที่ สุด สำหรับ ตัด

ถึง ความ วิวาท ซึ่งไม่ ได้ ตัดสิน ตก ลงไป ได้ ใน ทาง ที่ นั้น, ที่ ประชุม จึง ได้ จดลง ความ ประสงค์ ไว้ ดัง คือ ไป นี้ :—

ที่ ประชุม ขอ แสดง ความ ประสงค์ ว่า เพื่อ ที่ จะ ให้ การ แปร และ การ ใช้ ข้อ ความ ใน สัญญา เสนอ ว่า ได้ เป็น ไป โดย แน่ นอน อย่าง ที่ ดี สุด ประเทศ ต่าง ๆ ที่ ได้ เช่น สัญญา ควร ส่ง ความ เห็น ซึ่ง เป็น ข้อ กุญแจ ไม่ ตรง กัน ใน การ แปร สัญญา นั้น อัน จะ มี ขึ้น ได้ ใน เวลา สงบ เรียบ ร้อย ไป ยัง ค่ำ ตานานา ประเทศ เมือง เข็ก ถ้า มี เหตุ การณ์ สมควร ที่ ทำ เช่น นั้น ได้.

ประเทศ ที่ เห็น ด้วย กับ ความ ประสงค์ นี้ คือ :— เยอรมัน, รัสเซีย, อาร์เจนติน, ฮอลันดา, อิตาลี, เบลเยียม, บัลแกเรีย, ชิลี, จีน, คองโก, เดนมาร์ก, สเปน, อเมริกาเหนือ, บราซิล, เม็กซิโก, ฝรั่งเศส, กรีซ, คิวบา, สวิตเซอร์แลนด์, อิตาลี, ดัตช์, เบลเยียม, โปแลนด์, โรมาเนีย, รัสเซีย, เซอร์เบีย, เยอรมัน, เดนมาร์ก, สวิตเซอร์แลนด์, แด ออสเตรเลีย,

ประเทศ ที่ ไม่ เห็น ด้วย ตาม ความ ประสงค์ นี้ คือ :—

เกาหลี อังกฤษ, ญี่ปุ่น,

โดย เหตุ นั้น ผู้แทน ต่าง ๆ ได้ เห็น รายงาน นี้ ทำ ณ เมือง เสนอ ว่า วันที่ ๒ กรกฎาคม คริสต์ศักราช ๑๙๐๖ แฉก เดียว ซึ่ง จะ ได้ เก็บ ไว้ ใน ที่ เก็บ หนังสือ ของ สวิตเซอร์แลนด์ กับ คำนำ ที่ได้ ปรากฏ ว่า เป็น ถูก ต้อง แล้ว จะ ได้ ส่ง ไป ยัง ประเทศ ต่าง ๆ ที่มี ผู้แทน ใน ที่ ประชุม ทั้ง กัน.

แทน ประเทศ เยอรมัน

ฟ. บิวโล.

ฟ. มอน คอยเฟล.

วิตตาเวต.

ซอร์น.

แทน ประเทศ ฮาร์ ยันตัน ไตน์

เฮนริก. บ. โมเรโน.

ฟรอนโล. โมติบา. ซาลาส

แทน ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารอน ไฮคเตอร์ เอเกเรก ดี. บ็อง.

คอกเคอร์ โยต์. วิตเตอร์ ฟ. ดูริเอต.

พต. ท. ผู้ช่วยผู้แทนรัฐบาล

ฮาร์ทูร์ ฟอน เมเซน เซฟฟ์

คอกเคอร์ อัดเฟรด ซีกิง.

แทน ประเทศ เบลเยียม

เลานต์ ยี เดอ-ต์ แซร์เคตส์

คอกเคอร์ เอ เดงคองร์

แทน ประเทศ บังกาเวีย

คอกเคอร์ วุชเฟซ.

นายร้อยเอก ชีร์มานอฟ.

14/06/2555

แทน ประเทศ ชีต

เฮกุนด์ตัง เขตวาร์ดีตส์
ช. ฮัค เคอวีมัน

แทน ประเทศ จีน

ดู เซ่ง เซียง.
อู เวนไต.
โย เซาโอ เยว.

แทน ประเทศ คองโก

เคานต์ เดอ. ตู แซร์ สเตสส์.
ดอกลเตอร์ อ. เดดตองร์

แทน ประเทศ เกาหลี

กาโต ตซุนเนทาดา.
นาย พัน เอก เอ็ม ฮากาซึ.
ปรินซ์ อิตซึโย.
เอม. ฮากิยามา.

แทน ประเทศ เดนมาร์ก

ม. เจาบี.

แทน ประเทศ สเปน

เคานต์ เดอ บากูเออร์.

โยเซ ยอห์น มันทโย.

โยฮาคิม คอร์เทส อี บายโยนา.

แทน ประเทศ อเมริกาเหนือ

วิ ม แก้ว แซงเจอร์.

ซี. เอส. สเปร์.

ยอร์ช. บี. เดวิส.

อาร์. เอ็ม. โอเรย์ต์.

แทนประเทศบราซิล

ซี เดมกรู เมอร์-กร็อบฟ์.

นายพันเอก โรเบอ์ โต ครอมบ็อฟสกี

เตอิตาโอ ด' อัดไมตา.

แทน ประเทศ เม็กซิโก

โยเซ เอ็ม เปเรซ.

แทน ประเทศ ฝรั่งเศส

เรอูอาด.

เฮด. เรโนตต์.

เอส. โอลิวีเย.

เอ. โปรซา.

แทน ประเทศ อังกฤษ

ยอน ซี. ฮาร์ด้า.

14/06/2565

เค. ซี. ฮอดเจนส์.

ยอน เพอร์ดี.

คัมเบอดยู. ยี. แมกเพอร์ซัน

แทน ประเทศ กัวซ

มิเชล เคเบคย์.

แทน ประเทศ ควติมาดา

มานูเอล ฮาร์โรโย.

เฮซ วิสต์วอตต์.

แทน ประเทศ ฮอนดูราด

ฮอดจ์คาร์ เฮอเปจ.

แทน ประเทศ ฮิตาด

เมารีย.

เย. วันโตเน.

แทน ประเทศ ยีบุ่น

กาโต ตซุนเนทาคา.

พินเฮก ม. ฮาการ์ช.

ปวินซ์ ฮิตชิโย.

ม. ฮากิยามา.

แทน ประเทศ ลุกเซมเบิร์ก

เคานร์ เย เดอร์ ตู แซร์เคดส์.

ดอกร์ เคอร์ ฮา. เดตคองร์.

แทน ประเทศ มอนเตเนโกร

เฮ. โอดิเย.

พิน เอก มยัวร์เซ.

แทน ประเทศ นิการา กัว

ออดส์คาร์ เฮอเปด.

แทน ประเทศ นอร์ เว

ฮานซ์ ดาเอ.

แทน ประเทศ นีเทอ แดนด์

เดิน แบร์ ปอร์ตุเกส.

คอง เย.

แทน ประเทศ เปรู

กุดตาไว เดอ ตา ฟูเอนเต.

แทน ประเทศ เปรู เซีย

ม. ซาหมัด คาน.

แทน ประเทศ ไบตุเกศ

อ็ดเบอร์โต ค' โอดิเวรรา.

โยเซ นิโคเลา ราไปโซ โบเตดโซ.

แทน ประเทศ รุเมเนีย

คอกเคอร์ ซาเซ สเตฟานส์โค.

แทน ประเทศ รูเซีย

14/06/25 มาร์เตนส์.

เยร์ โมตอฟ.

จ. เดอ ชูบเบเนต.

ย. ฮาวชินนิกอฟ.

แทน ประเทศ เซอร์ เวีย

มิดาน ดศ. มาร์โกวิช.

คอกเคอร์ โรมัน ซอนเดอร์ เมเยร์.

แทน ประเทศ สยาม

จรูญ.

โคราจิโอนี่ ตู โอเรตตี.

แทน ประเทศ สวีเดน

โอดอฟ เซอเรนเซน.

แทน ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์

เอ. โอติเย.

พันเอก มยัวร์เซ.

แทน ประเทศ อูรุกเว

อ. เฮโรซา.

สำเนา ตรวจถูก ตั้งแต่วันที่.

(เห็น)

เลขาธิการ แผนก ไปได้ติง สวิตเฟเดอ

เรชัน

กราฟฟิณา

เบอร์น

วันที่ ๒๒ สิงหาคม คฤศตศักราช ๑๙๑๖.

ภาคผนวก - ๔

หนังสือสัญญา

ในระหว่างประเทศไทย

และ นานาประเทศ ว่า ด้วย กฎ และ ธรรมเนียม

การ ส่งครามทาง บก

เจ้าพนักงานหอสมุด

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญาในระหว่าง ประเทศ สยาม และ ราชอาณาจักร

ว่าด้วย กฎ และ ขรรณเนียม การ ส่งคราม ทาง บก

ลง วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๒

ภาค ที่ ๑

ตอนที่ ๑ ว่าด้วย ผู้กระทำการ ส่งคราม.

มาตรา ๑ บรรดา กฎหมายแบบ ขรรณเนียม ทั้ง อำนาจ และ หน้า ที่
ในการ ส่งคราม นั้น ใช้ว่า กำหนดไว้สำหรับ กองทัพ ทหารบก
ที่ จัด ประจำ อยู่ ฝ่าย เดียว ต้อง ใช้ สำหรับ กอง ฮาด้า และ
กอง ส้มคี่ ซึ่ง ได้ จัด ขึ้น ต้อง ตาม กฎ ดัง จะ ว่า ต่อไป นี้ ด้วย.

(๑) ต้อง มี ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบใน
ความ ประพฤติ ของ ผู้ ที่ อยู่ ใต้ บังคับ.
(๒) ต้อง มี เครื่องหมาย อัน ชัด เจน ให้ แด เห็น ได้
แต่ ไกล.

(๓) ต้อง ถือ ฮาดูช โดย เบ็ด เฝย.

(๔) จะ กระทำ การ สឹก ต้อง ให้ ถูก กับ กฎหมาย และ

แบบ ขรรณเนียม การ ส่งคราม.

แม้ว่า กอง อาสา หรือ กอง สัมคั กระทำ การ เป็น ส่วน
ของ กองทัพ อื่น หนึ่ง หรือ กระทำ การ รวบ รวม อยู่ใน กอง
ทัพ ใน ที่ ไต่ ๆ ก็ ดี ให้ พัง เซ้าใจ และ เวียง ว่า เป็น กอง
ทัพ บก เหมือน กัน.

มาตรา ๒ แม้ ว่า มี กองทัพ ชาติ ก รุก เข้า มา ไต่ เขต ที่ ซึ่ง ไม่ มี กำลั
ทหาร ปกครอง อยั และ พลง เมือง ใน บริเวณ นั้น ถั อารุช
เข้า คั สู้ ของ ทัพ ที่ รุก เข้า มา โดย หามั เวลา ที่ จะ จั การ ให้
คอง กับ ที่ ว่า ไว้ ใน มาตรา ๑ ไม่ ก็ ดี ถ้า แม้ ว่า พลง เมือง
เหล่า นั้น ประพติ ตาม กฎหมาย และ แบบ ชวรม เนียม การ
สงคราม ไชรี ก็ ให้ นับ ว่า เป็น ผู้ กระทำ การ สงคราม ได้.

มาตรา ๓ กองทัพ ของ ประเทศ ที่ กระทำ การ สงคราม ทุก ฝ่าย มี ผู้ ทั
พล รบ และ ผู้ ช่วย พล รบ บุคคล ทง สอง จำพวก นั้น เมื่อ ถูก
จับกุม ให้ ได้ รบ ความ เียง ดู ตาม กฎหมาย ที่ ว่า ด้วย ชะเลย
ศึก ทุก ประการ.

ตอนที่ ๒ ว่าด้วยชะเลยศึก.

มาตรา ๔ ชะเลยศึก อยั ใน อำนาจ ของ รัฐบาล ที่ จับ มิ ไซ ใน อำนาจ
ของ บุคคล หรือ กอง ทหาร ซึ่ง เป็น ผู้ จับ ได้.
ชะเลยศึก คอง ไต่ รบ ความ เียง ดู โดย กฎณา ซึ่ง ซึ่ง เป็น
ของ ส่วน คั ของ ชะเลยศึก คอง คง แบบ ของ ชะเลยศึก เจ้น
ไว้ แต่ อารุช, ม้า, และ หนึ่ง สั ที่ เียง ดู ด้ย การ ศึก.

เงิน เดือน และ ค่าจ้าง ที่ ชะเยย คีต ทำ การ หา ได้ นั้น ให้
 จ่าย ใช้ ทำ นุ บำรุง ชะเยย คีต บ้าง และ ให้ หัก มา ใช้ จ่าย ค่า เดียง
 ดู ชะเยย คีต นั้น ด้วย ใน เวลา ที่ ปล่อย ชะเยย คีต มี ตัว เงิน เหลือ
 อยู่ เท่า ไ้ ก็ ให้ มอบ ให้ แก่ ชะเยย คีต นั้น ไป.

มาตรา ๗ ชะเยย คีต ตก อยู่ ใน อำนาจ ของ รัฐบาล ไ้ รัฐบาล นั้น
 ต้อง จัด การ เดียง ดู ชะเยย คีต.

ใน การ จัด ที่ อยู่ เลือ ม้า และ อาหาร ชะเยย คีต จะ ได้
 รับ เสริม อก กับ ทหาร ของ รัฐบาล ซึ่ง จะ ได้ เป็น ผู้ จิต นั้น
 เงิน ได้ แต่ ผู้ กระทำ การ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย จะ ได้ ดี ญา
 ตก ตง กัน ได้ อย่าง อื่น.

มาตรา ๘ บรรดา พวก ชะเยย คีต ต้อง ประพฤ ติ ตาม กฎ หมาย ข้อ บัง คับ
 และ คำ สั่ง ต่าง ๆ ซึ่ง คง ใช้ อยู่ ใน กองทัพ ที่ มี อำนาจ ว่า กต่าง
 ชะเยย คีต นั้น แม้ ว่า ชะเยย คีต ประพฤ ติ ผ่า ฝืน คำ สั่ง จะ ต้อง
 รับ โทษ ตาม ส้ม คกร ชะเยย คีต ซึ่ง หนี ไป และ ถูก จับ อีก ครั้ง
 หนึ่ง ก่อน เข้า รวม ใน กองทัพ ของ คน ไ้ กัด หรือ ออก
 จาก เขต ภูมิ ประเทศ ซึ่ง อยู่ ใน ความ ปกครอง ของ กองทัพ
 ไ้ ไ้ จับ นั้น กัด จะ ตง โทษ ได้ ตาม ส้ม คกร แต่ ชะเยย คีต
 ซึ่ง หนี ไป ได้ โดย ตล อต จน ถลับ ไป รวม ใน กองทัพ ของ คน ไ้
 กัด หรือ จน ออก ไป นอก เขต ภูมิ ประเทศ ซึ่ง อยู่ ใน
 ความ ปกครอง ของ กองทัพ ไ้ ไ้ จับ นั้น แด่ว กัด แม้ ถูก จับ

๗. ขะเถย อัก ครั้ง หนึ่ง จะ ลงโทษใน การ ที่ได้ หนีไป ครั้ง
ก่อน หนีไม่ได้.

มาตรา ๘ ถ้า มี ผู้ถามนาม และตำแหน่ง ของ ขะเถย คัก ๆ จะต้องตอบ
ความจริง มี คนผู้จับ จะตด ประโยชน์ ซึ่ง ควร มี แก่ คน
ตาม ตำแหน่ง หนี ตาม ส้มกอร.

มาตรา ๑๐ แม้ ว่า กฎหมายใน บ้าน เมือง ของผู้ ที่ เป็น ขะเถย คัก หนี
อนุญาตให้ ขะเถย คัก กระทำ การ สัญญา ว่า มาสให้ หนี ทาน บด
ได้ และเมื่อ ขะเถยคักได้ ให้สัญญา ทานบด เช่นนั้น แล้ว ก็สามารถ
จะได้ รม อนุญาตให้ ออกจาก ที่ ควบคุมได้ การ กระทำ
สัญญา ทาน บด นั้น คือเอา เกียรติยศ ของ คน หนี ประกัน
เพื่อ รักษา สัตย์ คือ รัฐบาล ของ ตนเอง ทั้ง รัฐบาล ของ กอง
ทัพ ที่ จับ ว่า จะ กระทำ ตาม สัญญา ที่ได้ ตกลง กัน หนี จึง
ทุก ประการ.

เมื่อได้ ตกลง ให้ สัญญา เช่นนี้ และ ปล่อย ออกจาก ที่
คุม ชัง แล้ว ห้าม มิให้ รัฐบาล ของ ขะเถย คัก หนี เรียก ร้อง
หรือ อนุญาตให้ ขะเถย คัก กระทำ การ สักใด ที่ เป็น การ ผ่าฝืน คำ
สัญญา ที่ได้ ให้ ไว้ แก่ ข้าศึก.

มาตรา ๑๑ ผู้ใด กด ขี้ ให้ ขะเถย คัก ยอม ตกลง ทำสัญญา รับอนุญาต
ออกจาก ที่ ควบคุมไม่ได้ เป็น อัน ขาด ส่วน รัฐบาล ข้าศึก
หนี หนีไม่ จำ หนี ที่ จะต้อง ยอม ตาม คำขอ ร้อง ของ ขะเถยคัก

ที่ จะ ขอบ ออก จาก ที่ ควบคุม โดย ให้ สัญญา เหมือน กัน.

มาตรา ๓๒ ขะเตย คัก ซึ่ง ได้ ให้ คำ สัญญา และ ออก จาก ที่ ควบคุม แล้ว ถูก จับ อีก ครั้ง หนึ่ง ใน เวลา ที่ ถัด ออก ต่อ สู้ รัฐบาล ซึ่ง คน ได้ กระทำ ลักขัย สัญญา ให้ ไว้ ณ ที่ คัก หรือ ค่อ ตู๋ กอง ทัพ ซาศิ อื่น ซึ่ง กระทำ การ ส่งคราม เบน พวก เดียว กัน กับ รัฐบาล ณ ที่ คัก ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ ร้อง ขอ ประโยชน์ แห่ง ความ เดียง ตู อื่น ดี ซึ่ง ควร จะ มี แก่ ขะเตย คัก นั้น และ จะ เอา ตัว ไป พิจารณา พิพากษา โทษ ใน ศาล ก็ ได้.

มาตรา ๓๓ บุคคล ทง บวง ซึ่ง ตาม กอง ทัพ กอง หนึ่ง ไป แต่ ไม่ มี นำ ที่ กระทำ การ ใน กอง ทัพ นั้น โดย ตรง เช่น ผู้ตั้ง ชาว หนึ่ง ตื่อ พิมพ, ผู้รับ จ้าง ส่ง ของ ต่าง ๆ หรือ ผู้ขาย เสมียง อาหาร เบน ตน และ ซึ่ง ตก ไป ใน อำนาจ ของ ซาศิก ๆ เห็น ควร จับ คุม ช่ง ไว้ ด้วย เหตุใด เหตุ หนึ่ง ก็ คัก ถ้า คน เหล่า นั้น มี หนึ่ง ตื่อ ลักขัย เบน พยาน จาก กอง ทัพ ที่ บุคคล เหล่า นั้น ได้ ตาม ไป ด้วย คน เหล่า นั้น ก็ สัมควร จะ ได้ รับ ความ เดียง ตู เช่น เดียว กัน กับ ขะเตย คัก.

มาตรา ๓๔ เมื่อ เกิด การ ส่งคราม ชน ให้ คง กอง รายงาน ขะเตย คัก ชน ใน ประเทศ ซึ่ง ทำ การ ส่งคราม ทัง สอง ฝ่าย หรือ แม้ ประเทศ กลาง ซึ่ง ไม่ ได้ ทำ ส่งคราม ถ้า มี ความ จำ เบน เกิด ชน เพราะ พอล พด ที่ ทำ การ ส่งคราม ต่า หนึ่ง เข้า ไป อา ไค รย อยู่ ใน

ดินแดนของประเทศนั้น ประเทศนั้นก็ควรตั้งกองรายงาน
ชะเลศึกชนได้.

ความมุ่งหมายในการที่จะจัดกองรายงานชะเลศึกชนนั้น
เพื่อสำหรับจะได้บอกข่าวคราวอันเกี่ยวข้องกับชะเลศึก เป็น
หน้าที่ของผู้ทำการสงครามทุก ๆ พนักงานที่จะต้องแจ้ง
ให้กองรายงานชะเลศึกทราบ ความที่เกี่ยวข้องด้วยชะเลศึก
เพื่อให้กองรายงานชะเลศึกสามารถจดเรื่องราวของชะเลศึก
ได้ทุก ๆ คน และอีกประการหนึ่งให้แจ้งให้กองรายงาน
ชะเลศึกทราบ การคุมขัง, การเปลี่ยนแปลง, ทงการที่
ได้ส่งชะเลศึกเข้าโรงพยาบาล และความตายของชะเลศึก
ด้วย จึงทุกคราว.

อันกองรายงานชะเลศึกมีหน้าที่ที่จะต้องรับและเก็บ
ทรัพย์สินของเครื่องใช้สอยสำหรับตัว ทงจดหมาย ฯลฯ
ซึ่งเก็บได้ในสนามยุทธ์ หรือเป็นของชะเลศึกที่ถึงแก่
ความตายในโรง หรือที่พยาบาล เพื่อจะได้จัดส่งทรัพย์สิน
ดังของเหล่านี้แก่ผู้ควรจะได้รับ.

มาตรา ๑๕ มรรดาบริษัท หรือ สภา ซึ่งจัดขึ้นในประเทศหนึ่งประเทศ
ใด เพื่อประโยชน์ที่จะกระทำการกุศลเพื่ออนุเคราะห์แก่
แก่ชะเลศึกนั้น ถ้าสภาเหล่านี้ได้ตั้งขึ้นโดยต้องตาม
กฎหมายข้อบังคับในประเทศนั้น ๆ แล้ว ให้สภาเหล่านี้

ตลอดไป จนถึง บรรดา ผู้ แทน ของ ดัฎา ที่ เบน ผู้ เชื้อ ถือ ได้ ว่า
 อยู่ใน ตำแหน่ง ผู้ แทน ดัฎา จริง นั้น ได้รับ ความ อุดหนุน จาก
 ประเทศ กระทำ การ สงคราม ทุก ฝ่าย โดย เค็ม กำตั้ง เพื่อ การ
 กุศัต ที่ ทำ นั้น จะ ได้ ดำเนิน ไป ได้ โดย สดวก เว้น ใ้ แต่ จะ
 เบน ที่ กัด ขวาง แก่ แบบ ขรรณ เนียม ทหาร และ ข้อ บังคับ การ
 ปกครอง ด้วย ประการใด ประการ หนึ่ง เท่า นั้น.

ขรรณดา ผู้ แทน ของ ดัฎา การ อนุเคราะห์ สะเดย คักนี้ ถ่า
 มี ตัว สำคัญ เบน โใบ อนุญาต จาก เจ้า นำ ที่ ฝ่าย ทหาร และ ถ่า
 ได้ กระ ทำ หนึ่ง สือ สัญญา ว่า จะ ประ พฤติ ตน ให้ ต้อง ตาม ข้อ
 บังคับ การ ปกครอง แล้ว ให้ อนุญาต ให้ เข้า ไป กระทำ การ
 กุศัต เกอ กูต แก่ สะเดย คัก ได้ จนถึง ใน ที่ ความคุม หรือ ใน ที่ พัก
 วัชน แรม ของ พวก สะเดย คัก ซึ่ง กำตั้ง เดิน ทาง กัดบ ไป บ้าน
 เมือง นน ไต ทว ไป.

มาตรา ๑๒ กอง รายงาน สะเดย คัก นี้ ไม่ ต้อง เสีย เงินค่า ไปรสนัย
 บรรดา จดหมาย หรือ ขนาณคัต หรือ สั่งของ มีราคา ไม่ มีราคา อย่าง
 หนึ่ง อย่างใด ซึ่ง มี ผู้ ฝ่าย มา ให้ แก่ สะเดย คัก หรือ สั่งของ ซึ่ง
 สะเดย คัก เบน ผู้ ส่ง ไป ก็ คัด ห้าม มิ ให้ คิด ค่า ไปรสนัย ทง ใน
 ประเทศ ซึ่ง สั่ง ของ และ ประเทศ ที่ รับ ของ ทง ใน ประเทศ
 อื่น ๆ ซึ่ง สั่ง ที่ กัดบ แล้ว นั้น ผ่าน ไป ตาม ทาง ด้วย.

การตั้งเลี้ยงอาหาร หรือสิ่งของอื่น ๆ เพื่อเป็นการอุทิศ
 หนุนแก่พระเดช ศักดิ์นั้น จะเก็บภาษีอากร อย่างไรก็ดี ทั้ง
 จะเก็บเงินค่าบรรพตกรุดไฟของวัดบ้างไม่ได้ด้วย.

มาตรา ๑๗ นายทหาร ต่เบญจมาศ ซึ่ง เป็น พระเดช ศักดิ์นั้น ถ้ามีความ
 จำเป็น จะขอรับเงิน เดือนเต็ม ตาม อัตราที่ เมือง ของ ตน ให้แก่
 นายทหาร ชั้น นั้น ก็ได้ เงิน นรวิกรม ของ พระเดช ศักดิ์ ต้องใช้ คน.

มาตรา ๑๘ พระเดช ศักดิ์ จะ กระทำ กิจ ต่าง ๆ ตาม หน้าที่ คำสั่งนา ของ ตน
 ได้ทุก ประการ แต่ ต้อง กระทำ อย่าง ให้ ผ่าน ตน ต่าง ข้อ
 มั่นคง สำหรับ รักษา ความ เรียบ ร้อย และ กฎหมาย การ
 ปกครอง ท้อง ที่ ซึ่ง เจ้าพนักงาน ทหาร ได้ ตั้ง ไว้.

มาตรา ๑๙ พันยกรรรม ของ พระเดช ศักดิ์ นั้น ให้รับไว้ และ จัด การ ตาม
 แบบ เดียว กัน กับ พันยกรรรม ของ ทหาร ของ วิกรม ผู้ ควบคุม เอง.
 ส่วน การ พดิก ศัพ และ ปดง ศัพ พระเดช ศักดิ์ นั้น ให้ กระทำ
 ให้ ต้อง กับ ตำแหน่ง และ ยศ ของ ผู้ ตั้ง แก่ กรรรม ตาม แบบ เดียว
 กัน กับ ที่ ใช้ อยู่ สำหรับ ทหาร ใน เมือง นั้น เอง.

มาตรา ๒๐ เมื่อ เลิก การ สงคราม แล้ว ให้รับ ตั้ง พระเดช ศักดิ์ กลับ ไป
 ยัง บ้าน เมือง ของ ตน อย่าง เร็ว ที่ สุด ที่ จะ กระทำ ได้.

มาตรา ๒๓ ในเรื่อง ทหาร ที่ บวช และ ถูก อาวุธ นั้น ประเทศ กระทบ
การ ส่งคราม ทั้ง สอง ฝ่าย จะ ต้อง ประพฤติ และ จัด การ ตั้งแจ้ง
อยู่ใน สัญญา ที่ ได้ กระทบ ณา เมือง เขียวา เมื่อวันที่ ๒๒
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๐๗ นั้น จึง ทุก ประการ.

และ ถ้า ต่อไป นานา ประเทศ จะ ได้ ยิน ยอม พร้อมใจ กัน
เปลี่ยน แปลง สัญญา ที่ ก้าว แล้ว นี้ ไป อีก ประการใด ก็ ดี ก็ จะ
ต้อง ประพฤติ ตาม ที่ จะ ได้ แก่ ใหม่ นั้น ด้วย.

ชำนาญ หอสมุด

ภาคที่ ๒

ตอนที่ ๓ ว่าด้วยเครื่องมือกระทำร้ายแก่ข้าศึก

การ ล้อม และ ระดม บินใหญ่ยิ่ง

มาตรา ๒๒ ผู้กระทำการ ดังคราม ทุกฝ่าย จะใช้ เครื่องมือ สำหรับ
ทำร้ายข้าศึกทุกชนิดไปนั้นไม่ได้.

มาตรา ๒๓ นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาพิเศษต่าง ๆ ซึ่งได้
กระทำมาแล้ว มีสิ่งห้ามดังต่อไปนี้ :-

(ก) ห้ามไม่ให้ใช้ยาพิษ หรืออาวุธซึ่งประกอบด้วย
ยาพิษ.

(ข) ห้ามมิให้หลอกต่อ ดวงตมฆ่าฟัน หรือกระทำ
อันตรายบุคคล ซึ่งนับอยู่ในชาติ หรือ กองทัพ ของ ข้าศึก
โดยทุจริต.

(ค) ห้ามมิให้ฆ่า หรือกระทำอันตรายแก่ข้าศึกซึ่ง
ได้ยอมแพ้ อยู่ใต้อำนาจแล้ว หรือที่ได้วางอาวุธ หรือ
ไม่มีอาวุธจะป้องกันตนต่อไปแล้ว.

(ค) ห้ามมิให้ประกาศว่า จะไม่ละเว้นชีวิตผู้ใด.

(ค) ห้ามมิให้ใช้ อาวุธ หรือ ลูกกระสุน หรือ เครื่อง
มือ สำหรับกระทำให้อาเจียน แผล ร้ายแรง เป็นการ ทุจริต

(ข) ห้ามมิให้ใช้เครื่องหมายต่างๆ เหล่านี้ให้ผิดด้วย
ธรรมเนียม คือ ธง เครื่องหมายคนเจรจาทัพ, ธงสำหรับ
ชาติ, และ ธง เครื่องหมายต่างๆ ในกองทัพ ทั้ง เครื่องแต่ง
ตัว ทหาร ของ ข้าราชการ และ เครื่องหมายต่างๆ ดังได้กำหนดไว้ใน
สัญญาเมืองยениกา.

(ง) ห้ามมิให้ทำตาย หรือ ยัด ถอด เขา ดั่ง ซึ่ง เบน
ลัมบัต ของ ข้าราชการ นอก จาก เบน การ จำ เบน สำหรับ การ
สงคราม.

มาตรา ๒๔ กต อุบายในการ สงคราม และ การ ใช้ วิชา ต่าง ๆ อื่น
จำเป็น เพื่อ จะ แสดง หา ชาว เรือง ข้าราชการ และ ภูมิ ประเทศ ของ
ข้าศึก นั้น นับว่า เป็น สิ่ง อนุญาต ให้ ใช้ ได้ ทุก ประการ.

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ โจมตี หรือ ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง เมือง,
หมู่บ้าน, ตึก, โรง เรือน อย่างใด ที่ ไม่มี ผู้ ใด บัง กัน ด้วย
กำลัง อาวุธ.

มาตรา ๒๖ ผู้บังคับกอง ทหาร ซึ่ง จะ ตี ตำบล หนึ่ง ตำบลใด ถ้า
สามารถ ต้อง อดุสาหะ จัด การ แจ้ง ความ ให้ ผู้ปกครอง ตำบล นั้น
รู้ตัว ก่อน เริ่ม ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง ทำ ตาย เว้นไว้ แต่ จะ นำ
พลทหาร เข้า โจมตี โดย ลับ พลับ.

มาตรา ๒๗ ในเวลาที่ ต้อม และ ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง เมือง หรือ
ตำบล หนึ่งใด ต้อง พยายาม ที่จะ ผ่อน ผัน อย่า ให้ ถูก โรง เรือน

อนึ่ง บุคคล ซึ่ง จะ เป็น ทหาร กัด พด เรือน กัด แต่ ซึ่ง กระทำ การ โดย เบ็ด เหย ตาม คำสั่ง ซึ่ง ด้ รั บ ใ ช้ ให้ ถอ จดหมาย ไป ซึ่ง ยัง กอ ง ทหาร ชาติ ของ คน กัด กอ ง ทหาร ของ ชา คัก กัด ไม่ ว่า เป็น ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม เหมอ น กัน.

มาตรา ๓๖ ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม ซึ่ง ด้ รั บ ใ ช้ ใน เวลา กระทำ การ อยู่ นั้น ห้าม มิ ให้ ดง โทษ ก่อ น พิ จาร ณา.

มาตรา ๓๗ เมื่อ ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม ด้ ด้ รั บ ไป รว ม ใน กอ งทัพ ของ ตน แล้ว ถู ก ชา คัก ด้ รั บ กุม คอ เมอ ภาย หลัง ต้อง ด้ รั บ ผล ประ โยชน์ เช่น เดียว กัน กับ สะ เหย คัก และ ไม่ มี โทษ อก น ใ ด ใน สิ่ง ซึ่ง ด้ รั บ กระทำ มา แต่ ก่อ น.

ตอนที่ ๓ ว่าด้วย ผู้ เจริญทัพ.

มาตรา ๓๘ ผู้ เจริญทัพ นั้น คือ บุคคล ซึ่ง ด้ รั บ อำนาจ จาก ผู้ กระทำ การ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ให้ ไป พุด แจ้ง ความ ใน การ ทัพ แก่ ผู้ กระทำ การ สงคราม อก ฝ่าย หนึ่ง และ แสดง คน ให้ ปรากฏ โดย ใ ช้ ชิง ชาว มา เป็น สำ คัญ ผู้ เจริญ ทัพ เอง กับ พด แทร ดัน พด ขดู่ หรือ พด กตอ ง ทง ผู้ ถอ ชง และ ดำ ม ที่ ด้ รั บ ไป ด้วย นั้น ทหาร จะ กระทำ อก น ทราย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใ ด ไม่ ด้ ด้ รั บ อก น ชาติ.

มาตรา ๓๙ แม้ ทัพ นาย กอ งไม่ จำ เป็น จะ ต้อง รั บ รอ ง ผู้ เจริญ ทัพ ทุก คราว และ จะ จัก การ บอ ง กัน ไม่ ให้ ผู้ เจริญ ทัพ ใ ช้ โอกาส ที่

ได้มาแล้ว เป็นประโยชน์ที่จะสืบการปกครองทัพบกด้วยก็ได้
ตามสมควร แม้ที่ผู้เจรจาทำกระทำผิดแบบธรรมเนียม
แต่ต้องเกินหน้าที่แม่ทัพนายกอง มีอำนาจที่จะกักคุมผู้
เจรจาทัพไว้ได้ชั่วคราวหนึ่ง.

มาตรา ๓๔

แม้พิจารณาได้โดยชัดเจนว่า ผู้เจรจาทัพได้ใช้
โอกาสที่ได้มา ในหน้าที่เจรจาทัพโดยทุจริต ผู้นั้นเป็น
อันขาดจากผลอันชอบธรรม ซึ่งจะพึงมีแก่ผู้เจรจาทัพ.

ตอนที่ ๕ ว่าด้วยการทำสัญญายอมแพ้.

มาตรา ๓๕

สัญญายอมแพ้ ซึ่งจะได้ตกลงกันระหว่างผู้ทำสัญญา
สองฝ่ายนั้น ต้องกระทำอย่าให้เป็นที่เสียแก่แบบธรรมเนียม
แห่งเกียรติยศทหาร เมื่อได้ตกลงครั้งหนึ่งแล้ว ต้อง
กระทำตามโดยสุจริตทั้งสองฝ่าย.

ตอนที่ ๕ ว่าด้วยการอย่าศึก.

มาตรา ๓๖

การอย่าศึกนั้น คือ ทั้งสองฝ่ายตกลงพร้อมใจกัน
พักการสงครามชั่วคราวหนึ่ง ตามที่จะได้กำหนดนัดหมาย
กันไว้ จะพักการสงครามไปจนถึงวันใด ชั่วโมงใด ถ้า
ไม่ได้กำหนดไว้เช่นนั้น เบนแต่ได้ตกลงกันไว้ว่า ถ้าฝ่าย
ใดจะเริ่มการสงครามอีก ก็จะต้องบอกกล่าวให้อีกฝ่าย

มาตรา ๔๐

แม้จำฝ่ายใด กระทำ การ ผ่าฝืน สัญญา ข้าราชการโดย
ฉกรรจ์ อีกฝ่ายหนึ่ง มีอำนาจที่จะบอกเลิก สัญญา นั้น เสีย
ได้ และแม้ว่า เป็นการ ด่วน จะเริ่ม การสงครามได้ อีกโดยทันที.

มาตรา ๔๑

ถ้าบุคคลผู้ใด กระทำ การ ผ่าฝืน สัญญา ข้าราชการโดย
อำเภอใจ ตนเอง ผู้กระทำการ สงคราม จะมีอำนาจแต่ที่
จะขอ ร้องให้ผู้อื่น ต้อง รับผิดชอบ กับ ถ้ามี สิ่ง หนึ่ง สิ่งใด เป็น
อันตราย เสีย หายไป ใน การ นี้ ด้วย จึง จะ ขอ ร้อง เรียกเอา
ผู้ เบี้ย ปรับใหม่ได้ ตาม สมควร.

สำนักหอสมุด

ภาคที่ ๓

ว่าด้วยอำนาจฝ่ายทหารภายในเขตแดนของชาติ

มาตรา ๔๒ ดินแดนที่นับว่าอยู่ในอำนาจของชาตินั้น คือ ที่ซึ่ง
อยู่ในอำนาจปกครองของกองทหารชาติ โดยแท้จริง.
อำนาจอื่นจะแผ่ไปได้แต่ภายในเขตซึ่งชาติได้จัดการ
วางอำนาจปกครองแล้ว หรือ อาจ จะ จัด การ ปกครอง
ได้เท่านั้น.

มาตรา ๔๓ เมื่ออำนาจปกครองท้องถิ่น ได้ ตกไป ใน มือ ของ กอง
ทัพ ซึ่ง เข้า ครอบ ครอบ อยู่ใน ที่ ซึ่ง ที่ นั้น โดย แน่ แท้ แล้ว เมื่อ ได้
ให้ กองทัพ ที่ ครอบครอง นั้น รับ จัด การ ปกครอง ขึ้น โดย เต็ม ก่า ตั้ง
เพื่อ ให้ เกิด ความ สงบ เรียบ ร้อย ใน หมู่ ราษฎร พด เมือง ใน ที่ ซึ่ง
ที่ นั้น ๆ และ ถ้า ไม่ มี ข้อ ขัด ขวาง โดย แท้ ให้ จัด ตาม แบบ
ธรรมเนียม และ กฎหมาย ที่ ได้ เป็น ไป อยู่ใน ที่ ซึ่ง ที่ นั้น แต่ เดิม.

มาตรา ๔๔ ห้ามไม่ให้ บังคับ ช่ม ชน พด เมือง ภายใน แผ่นดิน ซึ่ง อยู่ใน
อำนาจนี้ ให้ กระทำ การ สงคราม ต่อ สู้ บ้าน เมือง และ ชาติ
ของ พด เมือง นั้น เอง เป็น อันขาด.

มาตรา ๔๕ ห้ามไม่ให้ บังคับ ให้ พด เมือง ใน แผ่นดิน ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ
ให้ กระทำ สัตย์ ยอมตน เป็น ข้าแก่ ประเทศ ที่ เป็น ชาติ ก่ ประเทศ
ของ พด เมือง นั้น เป็น อันขาด.

มาตรา ๔๖ ความรู้สึกซึ่งเป็นที่ถนอมของพลเมืองโดยเฉพาะตัว
คือ ประเพณีในตระกูล วงศ์ กัณฑ์ อำนาจในความชอบ ชราม
ที่เขาเคยมี กัณฑ์ ชีวิตของเขา กัณฑ์ ทرفย์ สัมบัติ ของ เขา
กัณฑ์ ทั้ง ความเชื่อ และ ความประพฤติ ใน กิจ แห่ง คำสั่งนา ของ
เขาก็ กัณฑ์ กองทัพ ที่ได้ ปกครอง เมือง ต้อง ระวัง อย่าให้
ต้อง เติมิด ความรู้สึก ของ พลเมือง ในการ เหล่า นั้น.

ทرفย์ สัมบัติ ของ พลเมือง จะ ระวัง ไม่ได้ เลย.

มาตรา ๔๗ การ ปลัด และ แย่ง ชิง สิ่ง ของ ๆ ราชฎร หนี ห้าม ขาด.

มาตรา ๔๘ ถ้า กองทัพ ซึ่ง ครอบครอง ท้อง ที่ จะ เก็บ ภาษี อากร
หรือ เงิน ค่า ชราม เนียม ใด ๆ เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ เขา มา ใช้ บำ
รุง ท้อง ที่ ซึ่ง ครอบครอง อยู่ นั้น แล้ว จะต้อง จัดการ ให้
เป็น ไป ตาม กฎหมาย แล ข้อตรา ตาม ที่ เคย ใช้ อยู่ ใน ที่ นั้น อย่าง
คล้าย คั้ง ที่ ดี ที่ จะ กระทำ ได้ และ เงิน ที่ เก็บ มา นั้น จะ
ต้อง ใช้ ใน การ ปกครอง ท้อง ที่ ได้ เสมอ กัน กับ ที่ รัฐบาล เติม ได้
เคย กระทำ อยู่.

มาตรา ๔๙ ถ้า กองทัพ ซึ่ง ครอบครอง ท้อง ที่ จะ เก็บ เงิน ภาษี อย่าง
อื่น นอก จาก ที่ ได้ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ก่อน นั้น อีก ด้วย เงิน ที่ ได้
เก็บ ได้ นั้น จะ ใช้ ใน การ อื่น ไม่ได้ นอกจาก ใช้ ใน ความ จำ เป็น
ใช้ ใน การ ของ ทหาร และ ใน การ ปกครอง ท้อง ที่ ซึ่ง อยู่ ใน
อำนาจ นั้น.

มาตรา ๕๐ ถ้าพดเมืองผู้ใด กระทำผิด และถ้า การ ที่ได้กระทำผิด นั้น เป็นการผิด อยู่ใน ส่วนตัวบุคคลผู้หนึ่ง แต่ฝ่ายเดียวแล้ว จะเอาโทษ เป็นการ ปรับใหม่ หรือโทษ ชนิด อื่น กับ พดเมือง ที่ พดก ทง เหล่าไม่ได้.

มาตรา ๕๑ ภาษี อากร หรือ เงิน รายใด ก็ดี จะ เก็บได้ ต่อเมื่อ มี หนังสือ สำคัญ เป็น คำ สั่ง ของ ผู้บัญชา การ กองทัพ และเมื่อ ผู้บัญชา การ กองทัพ เป็น ผู้รับ ผิด ชอบ เท่านั้น.

การ เก็บ เงิน เช่น นั้น จะ จัด ขึ้นได้ แต่เฉพาะ ที่ สามารถ จะ กระทำให้ ค้าย คดง กัน กับ แบบ และ อัตรา เดิม ที่ ใช้ อยู่ใน ท้อง ที่ นั้นได้ เท่านั้น.

เมื่อได้รับ เงิน มา แล้ว ต้อง ให้ ใบเสร็จ แก่ ผู้ส่ง เงิน เป็น สำคัญ.

มาตรา ๕๒ ถ้าจะเกณฑ์ เต็มยง หรือ กำ ตั้ง ทำ การ นั้น จะเกณฑ์ จาก พดเมือง ใน แวง หนังสือ หรือ พดเมือง หมู่ใด หมู่หนึ่งได้ แต่ เมื่อ จะ เอา มาใช้ เพื่อ เป็น ประโยชน์ แก่ กอง ทพ ซึ่ง ปกครอง ท้อง ที่ อยู่ เท่านั้น.

อนึ่ง จะ ต้อง เกณฑ์ แต่ พอสมควร แก่ กำ ตั้ง ของ แวง นั้น และ การ ที่ เกณฑ์ นั้น ต้อง ไม่ ให้ เป็น ทาง ที่ พดเมือง ต้อง กระทำ การ สงคราม ต่อ ผู้บ้าน เมือง และ ชาติ ของ คน เอง ด้วย.

การ เกณฑ์ ทงปวง จะ เป็น ไปได้ แต่เมื่อ มี คำสั่ง ของ ผู้ มีบัญชา การ กอง ทหาร ซึ่ง ปกครอง ท้อง ที่ เท่านั้น.

เมื่อได้ รับ สิ่ง ของ ที่ เกณฑ์ แล้ว พนักงาน ฝ่าย ทหาร
ต้อง ชวน ขวาย ที่ จะ ใช้ ให้ เป็น เงิน ตัด โดยทันที แม้ว่าไม่
สามารถ จะ กระทำ ได้ ก็ ให้ ทำ ไป เสรีๆ ให้ ใจ เป็น สำคัญ.

มาตรา ๕๓ กองทัพ ซึ่ง ปกครอง ดินแดน แหว่งหนึ่ง นั้น สามารถ จะ เรียก
เอา เงิน หรือ สัมบัติ หรือ สิ่ง ซึ่งมี ราคา มา ใช้ ได้ แต่ เฉพาะ
ที่ เปน ของ รัฐบาล และ สัมบัติ บ้าน เมือง กับ ทั้ง สิ่ง ซึ่ง สามารถ
จะ ใช้ ใน การ ท้า ได้ คือ อาวุธ ยุทโธปกรณ์ หรือ พาหนะ ต่าง ๆ
ทั้ง เสบียง อาหาร หรือ สิ่ง ของ ซึ่ง จะ พัง เค็ด อน ที่ ได้ ซึ่ง เปน ของ
รัฐบาล นั้น แต่ สิ่ง บาง สิ่ง คือ รถไฟ, เครื่อง โทรเลข ทางบก และ
โทรศัพท์, กับ เรือ กัดไฟ หรือ เรือ ชนิด อื่น นอก จาก เรือ ที่ อยู่
ใน อำนาจ กฎหมาย ทะเล และ บรรดา อาวุธ และ กระสุน สำหรับ ใช้
ใน การ รบ ทุก ชนิด นั้น ถึง โดย เปน ของ บริษัท หรือ ของ
ส่วน ตัว บุคคล ก็ ดี พึง นับ เข้า ใน จำพวก ซึ่ง จะ เอา มา ใช้ ใน
การ สงคราม ได้ แต่ เมื่อ เสรีๆ การ สงคราม แล้ว จะ ต้อง
คืน ให้ เจ้า ของ และ ต้อง ใช้ ค่า บัวย การ ให้ เขา ด้วย.

มาตรา ๕๔ บรรดา เครื่อง รถไฟ ต่าง ๆ ซึ่ง ได้ ส่ง มา จาก ประเทศ อื่น
ที่ เปน ประเทศ กกลาง ซึ่ง ไม่ ได้ กระทำ การ สงคราม ด้วย นั้น
แม้ เครื่อง เหล่า นั้น จะ เปน ของ รัฐบาล ของ ประเทศ กกลาง หรือ
ของ บริษัท หรือ ของ ส่วน ตัว บุคคล ใด ๆ ก็ ดี จะ ต้อง
รับ ส่ง กลับ คืน ทั้ง สิ้น.

มาตรา ๕๕ ส่วน สิ่ง ซึ่งเป็น สมบัติ คงที่ เช่น ที่ทำการ ของ รัฐบาล ต่าง ๆ หรือ ที่ดิน และ ป่าไม้ หรือ ที่เพาะ ปลูก สิ่ง เป็นของ รัฐบาล ชำคัก และ สิ่ง อยู่ใน บริเวณ ที่ ๆ กองทัพ ฝ่าย หนึ่ง ปกครอง อยู่ นั้น กองทัพ ที่ ครอบ ครอง ต้อง ที่ เป็น แต่ ผู้ ปก ครอง และ ผู้ เก็บ ผล ประโยชน์ หาก ใช้ เป็น เจ้า ของ สมบัติ ไม่ แต่ จะ ต้อง รักษา ทุน สมบัติ แห่ง สิ่ง ซึ่ง กล่าว มา แล้ว นี้ และ จะ ต้อง จัด การ ปกครอง สิ่ง เหล่านั้น ตาม ประเพณี ผู้ รับ อำนาจ จัด การ แทน เจ้า ของ.

TK-56/2550